

မော်လူး စီစဉ်သော စာအုပ်များ

ဓမ္မာစရိယတန်းအတွက်

- ၁။ ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်
- ၂။ သီလက္ခန္ဓာပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်
- ၃။ အဋ္ဌသာလိနီပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်
- ၄။ ပါရာဇိကပါဠိ
- ၅။ သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂပါဠိ
- ၆။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ
- ၇။ ပါရာဇိကကဏ္ဍအဋ္ဌကထာ
- ၈။ သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ
- ၉။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ

ငယ်လတ်ကြီးအတွက်

- ၁။ ဒွေမာတိကာပါဠိ
- ၂။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပါဠိ
- ၃။ ကစ္စည်းသဒ္ဓါကြီး
- ၄။ အဘိဓာန်
- ၅။ အလင်္ကာဆန်း

ရဟန်းရှင်လူ အားလုံးအတွက်

- ၁။ ပရိတ်ကြီး (၁၁)သုတ် (ပါဠိ+မြန်မာ ယှဉ်တွဲ၍)
- ၂။ တရားဦး ဓမ္မစကြာ အနတ္တလက္ခဏသုတ် (ပါဠိ+မြန်မာ)
- ၃။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပဋ္ဌာန်းပါဠိ (ပါဠိ+မြန်မာ)

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲအတွက်
စီစဉ်ထားသော

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂပါဠိ

(သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂပါဠိတော်ကို နေရင်းမူ ပါဠိတော်နိဿယဖြင့် အနက်တေး၍
၁၃၁၅-ခုနှစ်မှ ၁၃၆၇-ခုနှစ်အထိ မေးခွန်းမှတ်ဖွယ်များ ထည့်သွင်းပြီး ကျက်မှတ်
လွယ်ကူ အောင်ပွဲယူနိုင်ရန်အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် စီစဉ်ထားပါသည်။)

မော်လူး

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲအတွက်
စီစဉ်ထားသော

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ

(သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိတော်ကို နေရင်းမူ ပါဠိတော်နိဿယဖြင့် အနက်တေး၍
၁၃၁၅-ခုနှစ်မှ ၁၃၆၇-ခုနှစ်အထိ မေးခွန်းမှတ်ဖွယ်များ ထည့်သွင်းပြီး ကျက်မှတ်
လွယ်ကူ အောင်ပွဲယူနိုင်ရန်အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် စီစဉ်ထားပါသည်။)

မော်လူး

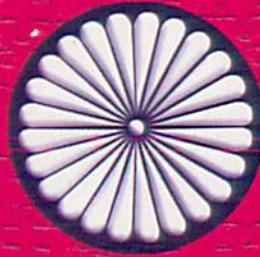
သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ

၂၀၀၀

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲအတွက်
စီစဉ်ထားသော

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ

(သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိတော်ကို နေရင်းမူ ပါဠိတော်နိဿယဖြင့် အနက်တေး၍
၁၃၁၅-ခုနှစ်မှ ၁၃၆၇-ခုနှစ်အထိ မေးခွန်းမှတ်ဖွယ်များ ထည့်သွင်းပြီး ကျက်မှတ်
လွယ်ကူ အောင်ပွဲယူနိုင်ရန်အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် စီစဉ်ထားပါသည်။)

မော်လမြိုင်

မော်လူး စီစဉ်သော စာအုပ်များ

ဓမ္မာစရိယတန်းအတွက်

- ၁။ ပါရာဇိကဏ်ပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်
- ၂။ သီလက္ခန္ဓာပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်
- ၃။ အဋ္ဌသာလိနီပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်
- ၄။ ပါရာဇိကပါဠိ
- ၅။ သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂပါဠိ
- ၆။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ
- ၇။ ပါရာဇိကကဏ္ဍအဋ္ဌကထာ
- ၈။ သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ
- ၉။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ

ငယ်လတ်ကြီးအတွက်

- ၁။ ဒွေမာတိကာပါဠိ
- ၂။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပါဠိ
- ၃။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး
- ၄။ အဘိဓာန်
- ၅။ အလင်္ကာဆန်း

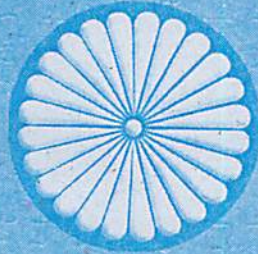
ရဟန်းရှင်လူ အားလုံးအတွက်

- ၁။ ပရိတ်ကြီး (၁၁)သုတ် (ပါဠိ+မြန်မာ ယှဉ်တွဲ၍)
- ၂။ တရားဦး ဓမ္မစကြာ အနတ္တလက္ခဏသုတ် (ပါဠိ+မြန်မာ)
- ၃။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပဋ္ဌာန်းပါဠိ (ပါဠိ+မြန်မာ)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲအတွက်
စီစဉ်ထားသော

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ

(သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိတော်ကို နေရင်းမှ ပါဠိတော်နိဿယဖြင့် အနက်တေး၍
၁၃၁၅-ခုနှစ်မှ ၁၃၆၇-ခုနှစ်အထိ မေးခွန်းမှတ်ဖွယ်များ ထည့်သွင်းပြီး ကျက်မှတ်
လွယ်ကူ အောင်ပွဲယူနိုင်ရန်အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် စီစဉ်ထားပါသည်။)

မော်လူး

နလုံးသားမှာ တရားတည်ပါ

❖ လောကဟူသည် ဓမ္မနှင့် အဓမ္မတို့ စစ်ခင်းရာစစ်မြေပြင် ဖြစ်၏။ လောကကို တည်ငြိမ်အောင် ငြိမ်းချမ်းအောင်လုပ်သည့် တရားစုကို ဓမ္မ မတည်ငြိမ်အောင် မငြိမ်းချမ်းအောင်လုပ်သည့် တရားစုကို အဓမ္မ-ဟု ခေါ်၏။

❖ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်အရ လူတိုင်းတွင် အနစ်နာ ခံဖို့ သူတစ်ပါးအကျိုးကိုဆောင်ရွက်ဖို့ တာဝန်နှစ်ရပ်ရှိ၏။ ဓမ္မ ကြီးစိုးမှသာ လောကသည် တည်ငြိမ်မည် ငြိမ်းချမ်းမည်ဖြစ်၏။

❖ လောက၌ ဓမ္မကြီးစိုးခြင်းဟူသည်မှာ မိမိတို့၏ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာကို စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရာထူးဌာနန္တရ၊ ဂုဏ်ပကာသနတို့နှင့် မလဲခြင်းပင်ဖြစ်၏။

❖ အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာကို ချစ်မြတ်နိုးသူအားလုံး တရား ဦး ဓမ္မစကြာ၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်၊ ပဌာန်း၊ ပရိတ်တရားတော် များကို နေ့ညမပြတ် ရွတ်ဖတ်ကြလျက် မိမိတို့၏နလုံးသားဝယ် သူတော်ကောင်း တရားများတည်ဆောက်ကြကုန်လော့။

❖ တရားဦး- ဓမ္မစကြာ + အနတ္တလက္ခဏသုတ်

(ပါဠိ + မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ယှဉ်တွဲ၍)

❖ ပစ္စယနိဇ္ဇေသ - ပဠာန်းပါဠိတော်

(ပါဠိ + မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ယှဉ်တွဲ၍)

❖ ပရိတ်ကြီး(၁၁)သုတ်

(ပါဠိ + မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ယှဉ်တွဲ၍)

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ။

❖ အလှူအားလုံးတို့တွင် တရားအလှူသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

❖ မာတိကာ ❖

က

	စာမျက်နှာ		စာမျက်နှာ
❖ ၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ		ကောမာရဘစ္စဝိဝကကထာ	၇၀
ပရိဗ္ဗာဏကထာ	၁	သာမညဇလပုစ္ဆာ	၇၃
စူဠသီလ	၇	ပူရဏကဿပဝါဒ	၇၇
မဇ္ဈိမသီလ	၁၃	မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ	၈၀
မဟာသီလ	၁၉	အဓိတကေသကမ္ပလဝါဒ	၈၂
ပုဗ္ဗန္တကပို့က	၂၅	ပကုဓကဇ္ဇာယနဝါဒ	၈၄
သဿတဝါဒ	၂၆	နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဝါဒ	၈၅
ကေစ္စသဿတဝါဒ	၃၃	သဉ္ဇယဇေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒ	၈၆
အန္တာနန္တဝါဒ	၄၂	ပဋ္ဌမသန္နိဋ္ဌိကသာမညဇလ	၈၈
အမရာဝိက္ခေပဝါဒ	၄၅	ဒုတိယသန္နိဋ္ဌိကသာမညဇလ	၉၁
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ	၅၀	ပထိတတရသာမညဇလ	၉၄
အပရန္တကပို့က	၅၂	စူဠသီလ	၉၆
သညီဝါဒ	၅၃	မဟာသီလ	၉၇
အသညီဝါဒ	၅၄	ဣန္ဒြိယသံဝရ	၉၈
နေဝသညီ နာသညီဝါဒ	၅၄	သတိသမ္ပဗည	၉၉
ဥစ္ဆေဒဝါဒ	၅၅	သန္တောသ	၉၉
ဒိဋ္ဌမ္ပနိဗ္ဗာနဝါဒ	၅၈	နိဝရဏပုပ္ဖာန	၁၀၀
ပရိတဿိတဝိပုန္နိတဝါရ	၆၁	ပဋ္ဌမဈာန	၁၀၅
ဓဿပစ္စယာဝါရ	၆၂	ဒုတိယဈာန	၁၀၆
နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိဝါရ	၆၂	တတိယဈာန	၁၀၇
ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဋ္ဋကထာ	၆၃	စတုတ္ထဈာန	၁၀၈
ဝိဝဋ္ဋကထာဒိ	၆၃	ဝိပဿနာဉာဏ(၁)	၁၀၉
		မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ(၂)	၁၁၁
❖ ၂-သာမညဇလသုတ္တ		ဣဒ္ဓိဝိဉာဏ(၃)	၁၁၂
ရာဇာမစ္စကထာ	၆၇	ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ(၄)	၁၁၄

	စာမျက်နှာ		စာမျက်နှာ
စေတောပရိယဉာဏ(၅)	၁၁၄	သောဏဒဏ္ဍပရိပိတက္က	၁၇၉
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ(၆)	၁၁၆	ဗြာဟ္မဏပညတ္တိ	၁၈၂
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ(၇)	၁၁၇	သီလပညာကဏာ	၁၈၉
အာသဝက္ခယဉာဏ(၈)	၁၁၈	သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ	၁၉၁
အဓာတသတ္တဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ	၁၂၁	❖ ၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ	
❖ ၃-အဗ္ဗန္ဓသုတ္တ		ခါထုမတကဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ	၁၉၄
ပေါက္ခရာသာတိဝတ္ထု	၁၂၄	ကုဋဒန္တဂုဏကဏာ	၁၉၇
အဗ္ဗန္ဓမာဏဝ	၁၂၅	ဗုဒ္ဓဂုဏကဏာ	၂၀၀
ပဌမဗုဒ္ဓဝါဒ	၁၂၉	မဟာဝိဇိတရာဇယေညကဏာ	၂၀၂
ဒုတိယဗုဒ္ဓဝါဒ	၁၃၁	စတုပရိက္ခာရ	၂၀၇
တတိယဗုဒ္ဓဝါဒ	၁၃၂	အဋ္ဌပရိက္ခာရ	၂၀၈
ဒါသိပုတ္တဝါဒ	၁၃၃	စတုပရိက္ခာရ	၂၁၀
အဗ္ဗန္ဓဝံသကဏာ	၁၃၉	တိဿော ဝိဓာ	၂၁၀
ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ	၁၄၂	ဒသအာကာရ	၂၁၁
ဝိဇ္ဇာစရဏကဏာ	၁၄၅	သောဋ္ဌသာကာရ	၂၁၃
စတုအပါယမုခ	၁၄၇	နိစ္စဒါန အနုကုလယည	၂၂၂
ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနုယောဂ	၁၅၂	ကုဋဒန္တဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ	၂၂၀
ဒွေလက္ခဏာဒဿန	၁၅၆	သောတာပတ္တိလေသန္တိကိရိယာ	၂၂၉
ပေါက္ခရာသာတိဗုဒ္ဓုပသင်္ကမန	၁၆၀	❖ ၆-မဟာလိသုတ္တ	
ပေါက္ခရာသာတိဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ	၁၆၄	ဗြာဟ္မဏဒုတဝတ္ထု	၂၃၁
❖ ၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ		ဩဋ္ဌဒ္ဓလိစ္ဆဝိဝတ္ထု	၂၃၂
စမ္မေယျကဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ	၁၆၆	ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ	၂၃၅
သောဏဒဏ္ဍဂုဏကဏာ	၁၆၉	အရိယအဋ္ဌဂီတမဂ္ဂ	၂၄၂
ဗုဒ္ဓဂုဏကဏာ	၁၇၃	ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု	၂၄၂

❖ မာတိကာ ❖

စာမျက်နှာ	စာမျက်နှာ
❖ ၇-ဇာလိယသုတ္တ	သမာဓိက္ခန္ဓာ ၃၁၀
ဒွေပဗ္ဗဓိတဝတ္ထု ၂၄၄	ပညာဓိက္ခန္ဓာ ၃၁၅
❖ ၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ	❖ ၁၁-ကေဝဠသုတ္တ
အလေကကသပဝတ္ထု ၂၄၅	ကေဝဠဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထု ၃၁၇
သမနယုဉ္ဇာပနကထာ ၂၄၈	ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ ၃၁၈
အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂ ၂၅၁	အာဒေသနာပါဠိဟာရိယ ၃၂၁
တပေါပက္ကမကထာ ၂၅၂	အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ ၃၂၃
တပေါပက္ကမနိရုတ္တကထာ ၂၅၅	ဘူတနိရောဓေသကဘိက္ခုဝတ္ထု . . . ၃၂၄
သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါ ၂၅၉	တိရဒသီသကုထပမာ ၃၃၂
သီဟနာဒကထာ ၂၆၁	❖ ၁၂-လောဟိဇ္ဇသုတ္တ
တိတ္ထိယပရိဝါသကထာ ၂၆၄	လောဟိဇ္ဇဗြာဟ္မထဝတ္ထု ၃၃၄
❖ ၉-ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တ	လောဟိဇ္ဇဗြဟ္မဏာနယောဂ ၃၃၈
ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗ္ဗာဓကဝတ္ထု ၂၆၇	တယော ဇောဒနာရဟာ ၃၄၂
အဘိသညာနိရောဓကထာ ၂၆၉	န ဇောဒနာရဟသတ္ထု ၃၄၆
သဟေတုကသညုပြါဒနိရောဓကထာ . . . ၂၇၂	❖ ၁၃- တေဝိဇ္ဇသုတ္တ
သညာအတ္တကထာ ၂၇၉	ဓဂ္ဂါမဂ္ဂကထာ ၃၅၀
စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုံတ္ထပေါဋ္ဌပါဒဝတ္ထု . . ၂၈၅	ဝါသေဋ္ဌမာထဝါနုယောဂ ၃၅၂
ဧကံသိကဓမ္မာ ၂၈၈	ဧနပဒကလျာထိဥပမာ ၃၅၈
တယော အတ္တပဋိလာဘ ၂၉၂	နိဿေထိဥပမာ ၃၆၁
စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တဥပသမ္ပဒါ . . . ၃၀၃	အစီရဝတီနဒီဥပမာ ၃၆၁
❖ ၁၀။ သုဘသုတ္တ	သံသန္တနကထာ ၃၆၆
သုဘမာထဝဝတ္ထု ၃၀၄	ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာ ၃၇၀
သီလက္ခန္ဓာ ၃၀၈	

- ◆ န ဘိက္ခုဝေ ဟိနေန
အဂ္ဂဿ ပတ္တိ ဟောတိ။
- ◆ အဂ္ဂေန စ ခေါ ဘိက္ခုဝေ
အဂ္ဂဿ ပတ္တိ ဟောတိ။

❖ ရဟန်းတို့ အညံ့စား လုံ့လဝီရိယဖြင့်
အမြတ်စား အထွတ်အထိပ်သို့
ရောက်ရိုးထုံးစံ မရှိချေ။

❖ ရဟန်းတို့ အမြတ်စား လုံ့လဝီရိယဖြင့်သာလျှင်
အမြတ်စား အထွတ်အထိပ်သို့
ရောက်ရိုးထုံးစံ ရှိချေသည်။

(နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ၂၆၇)

ဒီယနိကာယ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁-ဗြဟ္မဇာတသုတ္တ ပရိဗ္ဗာဇကကထာ

(ဘဒ္ဒေ ကဿပ-ဗုဒ္ဓိမဟာကဿပ၊ ဣဗ္ဗဿ သုတ္တဿ-ဤဗြဟ္မဇာတသုတ်ကို (ဘဝသာဓုကမ္ပင် အဋ္ဌိကံတည်း) ဘဂဝတော-ဝေါ သမ္ဗုဒ္ဓါ-ပျက်ဗြဟ္မဇာတကမ္ပယံ)

ဗဒ္ဓော အဋ္ဌိကံ ဗုဒ္ဓိမဟာကမ္ပင် (အာကရဒ္ဓဂ္ဂ)

ဤဗ္ဗိ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓိသင်္ဃာတံ နှိယသော နန္ဒါ ဣဗ္ဗိ (နိဒ္ဒါသဂ္ဂဒ္ဓဂ္ဂ)

ဘုဂ္ဂာ ဟေကောပိ ဗုဒ္ဓိသင်္ဃာတံ (အဝဇာဂ္ဂဒ္ဓဂ္ဂ)

ခါဧကံ ပုဂ္ဂလိကံ ဗုဒ္ဓိသင်္ဃာတံ/ဧကောပိ ဗုဒ္ဓိသင်္ဃာတံ (ဧကောပိ)

၁။ ဧဝံ (ဧကောပိ ဗုဒ္ဓိသင်္ဃာတံ/ဤဗ္ဗိ ဥဗ္ဗာဒ္ဓဂ္ဂယော)

မေ (မမ) သုတံ။ (ဥပပဏ္ဍိတံ/ဥပပဏ္ဍိတံ) (ပါဝါသျှာဒ္ဓ)

မေးခွန်း: ဧဝံ သဒ္ဓါ၏ အာကာရ နိဒ္ဒါသန အဝဇာရဏ အနက်၊ မေ သဒ္ဓါ၏ မမ ဟူသောအနက်၊ သုတံ သဒ္ဓါ၏ ဘာဝသာဓန အနက်တို့သာယူ၍ ထည့်သင့်သော အာလုပ်ပုဒ် တံပုဒ် တို့ကို ထည့်စွက်ပြီး၊ (၁၃၃၈-ခုနှစ်)

မေ သဒ္ဓါကို မယာယူ၍ ယောဇနာသောအနက်

ဘဒ္ဒေ ကဿပ-ဗုဒ္ဓိမဟာကဿပ၊ ဣဗ္ဗသုတ္တံ-ဤဗြဟ္မဇာတသုတ်ကို၊ မေ မယာ-ငါသည်၊ ဘဂဝတော-ဝေါ သမ္ဗုဒ္ဓါ-ပျ၊ ဧဝံ ဧကောပိ ဗုဒ္ဓိသင်္ဃာတံ-ဗဒ္ဓော အဋ္ဌိကံ ဗုဒ္ဓိမဟာကမ္ပင်၊ ဧဝံ ဣဗ္ဗိ ဥဗ္ဗာဒ္ဓဂ္ဂယော- ဤဗ္ဗိ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓိသင်္ဃာတံ နှိယသော နန္ဒါ ဣဗ္ဗိ၊ ဧဝံ- ဘုဂ္ဂာ ဟေကောပိ ဗုဒ္ဓိသင်္ဃာတံ သုတံ ဥပပဏ္ဍိတံ-ဥပပဏ္ဍိတံ

အမှာ ဧဝံ မေ သုတံ ဟူသောဝါကျ၌ ဧဝံကို အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ သုံးနည်း ယောဇနာပါ၊ မေ သဒ္ဓါသည် မယာဟူသော အနက်၊ မမဟူသောအနက်နှစ်ပါး၌ဖြစ်၏။ သုတသဒ္ဓါ သည် ကမ္မသာဓန ဘဝသာဓနနှစ်ပါး၌ ဖြစ်၏။ မေသဒ္ဓါသည် မယာဟူသော အနက်၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် သုတသဒ္ဓါသည် ကမ္မသာဓန၌ ဖြစ်၏။ မေသဒ္ဓါသည် မမ ဟူသော အနက်၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် သုတသဒ္ဓါသည် ဘဝသာဓန၌ ဖြစ်၏။

ကံ သမယံ ဘဂဝါ အန္တရာ-၈ ရာဂေဟံ အန္တရာ-၈
 အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋ္ဌပန္နော ဟောတိ မဟတာ ဘက္ခုသယေန
 သဒ္ဓိ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘက္ခုသတေဟိ။

မေးခွန်း ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘက္ခုသတေဟိ-၌ သဒ္ဓတ္ထ၊ အဓိပ္ပါယ်ထွ ထင်စေလျက်၊ (၁၃၆၅-ခုနှစ်)

သုပ္ပိယောပိ (ခေါ်) ပရိပ္ပာဇကော အန္တရာ-၈ ရာဂေဟံ
 အန္တရာ-၈ နာဠန္ဒ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋ္ဌပန္နော ဟောတိ သဒ္ဓိ
 အန္တေဝိသိနာ ဗြဟ္မဒတ္ထေန မာဏဝေန။

ဗာမာ အန္တရသစ္စါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် “ရာဂေဟံ နာဠန္ဒ”ဟူသောဤနှစ်ပုဒ်၌ စုံတိယာဝိဘတ်
 သည် သာမိအနက်၌ ဖြစ်၏။ ဟောတိ၌ တိဝိဘတ်သည် ဤအရာ၌ အဗ္ဗက အားဖြင့်
 အတိတကာလ၌ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “မဂ္ဂပဋိပန္နော အဟောသိ၊
 အတိတကာလတ္ထော ဟိ ဒတ္ထ ဟောတိ သဒ္ဓေါ”ဟု ဆိုသတည်း။

တတြ သဒ္ဓိ သုပ္ပိယော ပရိပ္ပာဇကော အနေကပရိယာယေန
 ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ဓမ္မဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
 သံယဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ သုပ္ပိယဿ ပန ပရိပ္ပာဇကဿ
 အန္တေဝိသိ ဗြဟ္မဒတ္ထေန မာဏဝေ၊ အနေကပရိယာယေန ဗုဒ္ဓဿ
 ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ သံယဿ ဝဏ္ဏံ
 ဘာသတိ။ ဣတိဟ တေ ဥဘော အာစရိယန္တေဝိသိ
 အညမညဿ ဥပဝပစ္စနိကဝါဒါ ဘဂဝန္တံ ပိဋ္ဌတော ပိဋ္ဌတော
 အနုပန္နော ဟောန္တိ ဘိက္ခုသယဉ္စ။

၁-ပြဟွဇာလသုတ္တ ပရိပ္ပာဇကော

^{ထိုသို့ ဆရာ့တပည့်နှင့် ယောက်}
^{အစဉ်လိုက်သော အပိုင်း} ၂။ အထ - ခေါ် ^{သဘိ} ဘဂဝါ ^{တံဂါး မင်္ဂါအပိုင်း၌ နှစ်ပါးသာ} အမ္မလဋ္ဌကာယံ ^{ဒေါမဂ္ဂဇာတိ ဖြစ်သော} ရာဇာဂါရကေ
^{တပည့်နှင့် ခြင်းသို့} ကေရတ္တဝါသံ ^{ကျမ်းပစ္စ} ဥပဂစ္ဆိံ ^{သဒ္ဓိ} သဒ္ဓိံ ^{ဘိက္ခုသံဃေန၊} သုပ္ပိယောပိ ^{ခေါ}
 ပရိပ္ပာဇကော ^{အမ္မလဋ္ဌကာယံ} အမ္မလဋ္ဌကာယံ ^{ရာဇာဂါရကေ} ရာဇာဂါရကေ ^{ကေရတ္တဝါသံ}
 ဥပဂစ္ဆိံ ^{သဒ္ဓိ} သဒ္ဓိံ ^{အန္တေဝါသိနာ} အန္တေဝါသိနာ ^{ပြဟွဒတ္တေန} ပြဟွဒတ္တေန ^{မာဏဝေန။} မာဏဝေန။ ^{တကြံပိ}
 သုဒံ ^{သုပ္ပိယော} သုပ္ပိယော ^{ပရိပ္ပာဇကော} ပရိပ္ပာဇကော ^{အနေကပရိယာယေန} အနေကပရိယာယေန ^{ဗုဒ္ဓဿ}
 အဝဏ္ဏံ ^{ဘာသတိ။ပ။} ဘာသတိ။ပ။ ^{ဣတိဟ} ဣတိဟ ^{တေ} တေ ^{ဥဘော} ဥဘော ^{အာစရိယန္တေဝါသိ}
 အညမညဿ ^{ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါ} ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါ ^{ဝိဟရန္တိ။} ဝိဟရန္တိ။

^{၁။ ဤဆရာ့ တပည့်နှင့် ယောက်}
^{အစဉ်လိုက်သော အပိုင်း} ၃။ အထ - ခေါ် ^{သမ္မဟုလာနံ} သမ္မဟုလာနံ ^{ဘိက္ခုနံ} ဘိက္ခုနံ ^{ရတ္တိယာ} ရတ္တိယာ
^{၄။ မှီသောကံသော အပိုင်း} ပစ္စုသသမယံ ^{၅။ အိပ္ပာယ} ပစ္စုသတနံ ^{၆။ စဉ်းစေးရာ} မဏ္ဍလမာဠေ ^{၇။ မှီသော} သန္တိသန္တာနံ
^{၈။ အစဉ်လိုက်သော အပိုင်း} သန္တပတိတာနံ ^{၉။ ဤစကား} အယံ - သံခိယဓမ္မော ^{၁၀။ ဤစကား} ဥဒပိဒိ ^{၁၁။ ဤစကား} အစရိယာ
^{၁၂။ ဤစကား} အာဝုသော၊ ^{၁၃။ ဤစကား} အာဗျတံ ^{၁၄။ ဤစကား} အာဝုသော၊ ^{၁၅။ ဤစကား} ယာဝုဥဒိ ^{၁၆။ ဤစကား} တေန -
^{၁၇။ ဤစကား} ဘဂဝတာ၊ ^{၁၈။ ဤစကား} ဇာနတာ၊ ^{၁၉။ ဤစကား} ပဿတာ၊ ^{၂၀။ ဤစကား} အရဟတာ၊
^{၂၁။ ဤစကား} သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ^{၂၂။ ဤစကား} သတ္တာနံ ^{၂၃။ ဤစကား} နာနာဓိမုတ္တကတာ ^{၂၄။ ဤစကား} သုပ္ပဋိဝိဒိတာ။

မေးခွန်း: အထ ခေါ် မှ ဥဒပိဒိ အထိ (၁၃၁၆-ခုနှစ်)
 ယာဝုဥဒိ မှ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ အထိ (အဋ္ဌကထာနှင့် အညီ-၁၃၅၀-ခုနှစ်)
 အမှာ ယာဝ သဒ္ဓါကား အပရိစ္ဆေဒ အနက်၌ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "တေန
 သုပ္ပဋိဝိဒိတာယ အပ္ပမေယျံ ဒေသေတိ" ဟု ဆိုသတည်း။
^{အထူးအထူး} အယံ ^{ဤစကား} ဤသုပ္ပိယော ^{ပရိပ္ပာဇကော} ပရိပ္ပာဇကော ^{အနေကပရိယာယေန} အနေကပရိယာယေန
 ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ပ။ ဣတိဟမေ ဥဘော အာစရိယန္တေဝါသိ

၁-မြဟူဇာလသုတ္တ ဝုဠသံလ

အနုပညာဖြင့်ကို ဖြစ်စေတယ်လော
“ပိသုဏ်” ဝါစံ ပဟာယံ ပိသုကာယ ဝါစာယံ ပဋိဝိရတော

သမဏော ဂေါတမော၊ ဣတော သတ္တာ န အမုတြ
အက္ခာတာ ဣမေသံ ဘေဒါယ၊ အမုတြ-ဝါ သတ္တာ

န ဣမေသံ အက္ခာတာ အမသံ ဘေဒါယ၊ ဣတံ
ဘိန္နာနံ ဝါ သန္တာတာ၊ သဟတာနံ-ဝါ အနုပုဒါတာ၊

သမဂ္ဂါရာမော သမဂ္ဂရတော သမဂ္ဂနန္ဒ သမဂ္ဂကရဏံ ဝါစံ
ဘာသိတာ” တိ၊ ဣတံ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော

တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ (ပါဌ၊ နေရင်၊ ၂၀)

“ဇရသံ” ဝါစံ ပဟာယံ ဇရသယံ ဝါစာယံ ပဋိဝိရတော

သမဏော ဂေါတမော၊ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသခါ
ပေမနယာ ဟဒယဂမာ ပေါရိ ပဟုဇနကန္တာ
ပဟုဇနမနာပါ၊ တထာရူပံ ဝါစံ ဘာသိတာ” တိ၊ ဣတံ ဝါ

ဟိ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။

မေးခွန်း: နိယမဝါကျ-၌ ကတ္တာထည့်(၁၃၃၀-ခုနှစ်)

“အကျိုးပျိုသာစကားကို သမ္ပပုလာပိ ပဟာယံ သမ္ပပုလာပါ ပဋိဝိရတော သမဏော

ဂေါတမော ကာလဝါဒိ ဘိတဝါဒိ အတ္ထဝါဒိ
ဓမ္မဝါဒိ ဝန်ယဝါဒါ နိဓာနဝတံ ဝါစံ ဘာသိတာ

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ စူဠသီလ

ဧည့်သည်တော်တို့၏ နေရာပေးခြင်းဖြင့်
ဇာတိရူပရတေပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော
ဂေါတမော။

ပေါ၊ ဒိမ်ကို နေရာပေးခြင်းဖြင့်
အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော
ဂေါတမော။

အား မိမိကို နေရာပေးခြင်းဖြင့်
အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော
ဂေါတမော။

မိမိတို့၏ နေရာပေးခြင်းဖြင့်
ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော
ဂေါတမော။

ဣဒ္ဓိယ ဣဒ္ဓိယ ဣဒ္ဓိယတို့ကို နေရာပေးခြင်းဖြင့်
ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမော။
အိန္ဒြိယ အိန္ဒြိယတို့ကို နေရာပေးခြင်းဖြင့်
အဇေဋကပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမော။

ဣန္ဒြိယတို့ကို နေရာပေးခြင်းဖြင့်
ကုတ္တုဋသုကရပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော
ဂေါတမော။

အင်္ဂု၊ ဣန္ဒြိယ ဣန္ဒြိယတို့ကို နေရာပေးခြင်းဖြင့်
ဟတ္ထိဂဝဿဝဋ္ဋပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော
ဂေါတမော။

လယ်ယာကို နေရာပေးခြင်းဖြင့်
ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမော။
လူတို့၏ နေရာပေးခြင်းဖြင့်
ဒုတေယျပဟာဏဂမနာနုယောဂါ ပဋိဝိရတော သမဏော

ဂေါတမော။

၁၃။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ

သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘူဠိတွာ တေ ဝေဇ္ဇပံ
ဝိညံကဒဿနံ အနယတ္တာ ဘဝဟရန္တိ

သေယျထိဒံ၊ နစုံ ဝိတံ ဝါဒိတံ ပေက္ခံ အက္ခာနံ
ပါဏိဿရံ ဝေတာဋ္ဌံ ကမ္မထူဏံ သောဘနကံ စန္ဒြာလံ
ဝသ ဓောဝနံ ဟတ္တိယုဒ္ဓံ အဿယုဒ္ဓံ မဟိသယုဒ္ဓံ
ဥဘယယုဒ္ဓံ အယေဒ္ဓံ မေဏ္ဍယုဒ္ဓံ ကုတ္တုဋ္ဌယုဒ္ဓံ ဝဋ္ဌကယုဒ္ဓံ
ဒက္ခယုဒ္ဓံ မုဋ္ဌယုဒ္ဓံ နိဗ္ဗယုဒ္ဓံ ဥယျောဓကံ ဗလဂ္ဂံ
သေနာဗျူဟံ အနိကဒဿနံ ကုတံ ဝါ ကုတံ ဝေဇ္ဇပံ

ဝိသကဒဿနာ ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမောတိ၊
ကုတံ ဝါ ဘက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ
ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ (ပါဠိနေရင်း၊ ၂၉)

၁၄။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ

သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘူဠိတွာ တေ ဝေဇ္ဇပံ
ပုတပုမာဒဋ္ဌာနာနိယောဂံ အနယတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

သေယျထိဒံ၊ အဋ္ဌပဒံ ဒဿပဒံ အာကာသံ
ပရိဟာရပထံ သန္တကံ ခလိကံ ယဋိကံ သလာကဟတ္ထံ

၁-ပြဟူဇာလသုတ္တ မဂ္ဂိမသိလ

ကျေးဇူးကစားခြင်းနှင့် ထမ်းရွက်ထမ်းပိုးမှု၏ နှစ်ငယ်ခြင်း
အကံ ပင်္ဂစိရံ **ဝကံက** မောကစိကံ **စိရိလံက**
 စကောဇီဖြင့် သာဓုရှိသည်ကို ဂုဏ်ငယ်ဖြင့် ဝယ်ငယ်ဖြင့်
 ဖြင့်စုံ ကစားခြင်းနှင့် ဝယ်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းနှင့်
ပတျာဏ ရထကံ **ဇေကံ** **အကံရကံ** **မနေသကံ**
 ကျီးပေါင် ကျွဲပေါင် ကုသိုလော ဖြစ်ကြောင်းကို ကစားခြင်းဖြင့် ကစားခြင်းဖြင့်
 ဝိပဿနာဖြင့် ဖြစ်စေ ကစားခြင်းဖြင့် ဝိပဿနာဖြင့် ဖြစ်စေ
ယထာဝရံ (ဗုဒ္ဓံ ခမံ - ဗုဒ္ဓါတည်း) **ကုတံ** - **ဝါ** **ကုတံ** **ဝေရူပါ**
 (ကု ဗုဒ္ဓံ ဝေရူပါ မာဒဗျာနုဇယော) (ကု (ဗောဗ္ဗ))

တေပမာဒဌာနာနယောဂါ ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမောတိ၊
ကုတံ ဝါ ဟံ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ
ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ (ပါဠိနေရင်း၊ ၃၀)

၁၅။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ
 သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဒ္ဓိတွာ တေ ဝေရူပံ
 ဖြစ်သောနေရာ ဖြစ်သော ရေကုန်း
ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

ကံသယုတ္တံ၊ ပမာဏထက်လွန်သော
 ကံသယုတ္တံ၊ ဖြစ်သော ရေကုန်းသည် ပမာဏထက်လွန်သော
 ကံသယုတ္တံ၊ ဖြစ်သော ရေကုန်းသည် ပမာဏထက်လွန်သော
သေယုတ္တံ၊ **အာသနံ** **ပလကံ**
 (ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ) **အာသနံ** **ပလကံ**
 သာရိယုတ္တံဖြင့် နှစ်ကြိမ် ဖြစ်သော သာရိယုတ္တံဖြင့် ဖြစ်သော
ဂေါကံ **ပကံ** **ပလကံ**
 သာရိယုတ္တံဖြင့် ဖြစ်သော သာရိယုတ္တံဖြင့် ဖြစ်သော
တလကံ **ဝကံ** **ပဒလောမ** **ကေန္တလောမ**
 ဖြစ်သော တလကံ ဖြစ်သော တလကံ ဖြစ်သော တလကံ
ကုသုဿ **ကောသေယျ** **ကုတ္တကံ** **ဟတ္ထတ္ထရံ**
 ဖြစ်သော ကုသုဿ ဖြစ်သော ကုသုဿ ဖြစ်သော ကုသုဿ
အသတ္တရံ **ရထတ္တရံ** **အဇနပဝေဏံ** **ကဒလိမဝပဝရပစ္စတ္တရဏံ**
 ဖြစ်သော အသတ္တရံ ဖြစ်သော အသတ္တရံ ဖြစ်သော အသတ္တရံ
သဉ္စိတ္တရစ္ဆဒံ **ဥဘတောလောဟတကူပဓာနံ** **ကုတံ ဝါ**
 (ကု ဗုဒ္ဓံ ဝေရူပါ မာဒဗျာနုဇယော) (ကု (ဗောဗ္ဗ))

ကုတံ ဝေရူပါ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ ပဋိဝိရတော သမဏော
ဂေါတမောတိ၊ ကုတံ ဝါ ဟံ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော
တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ (ပါဠိနေရင်း၊ ၃၂)

၁၆။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ

သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဒ္ဓိတွာ တေ ဧဝရူပံ
မဏ္ဍနဝိဘူသနဌာနာနယောဂံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

သေယျထိဒါ၊ ဘောဇနံ၊ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ ဝိဟရန္တိ။
သမ္မာဟနံ၊ အာဒါသံ၊ အပ္ပနံ၊ မာလာဂန္ထဝလေပနံ၊
မုခဝဏ္ဏာ၊ မုခလေပနံ၊ ဟတ္တပနံ၊ သိခါပနံ၊ ဒုက္ခာသံ၊
နာဌကံ၊ အာသံ၊ ဆတ္ထာ၊ စိတြပါဟနံ၊ ဥက္ခာသံ၊
မဏ၊ ဝါလဗီဇနံ၊ ဩဒါတာနိ၊ ဝတ္ထာနိ၊ ဒယဒိသာနံ၊
ကိုယုဒါ၊ (အနုယုတ္တာပဝတ္တယမာနာ၊ ဝိဟရန္တိ။)

(ကုတိ ဝါ၊ ကုတိ ဧဝရူပါ မဏ္ဍနဝိဘူသနဌာနာနယောဂါ
ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမောတိ၊ ကုတိ ဝါ၊ ဟိ ဘိက္ခဝေ
ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။
(ပါဂူနေရင်း၊ ၃၃၊)

၁၇။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ

သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဒ္ဓိတွာ တေ ဧဝရူပံ
တိရစ္ဆာနကထံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

သေယျထိဒါ၊ ဘောဇနာနိ၊ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ ဝိဟရန္တိ။
သေဇနာကထံ၊ ဘယကထံ၊ ယုဒ္ဓကထံ၊ အနုကထံ၊ ပါနကထံ၊
ဝေဇနာကထံ၊ ဘောဇနာကထံ၊ ယုဒ္ဓကထံ၊ အနုကထံ၊ ပါနကထံ၊

၁-ပြဟူဇာလသုတ္တ မဟာသီလ

၂၀။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ^{ရင်းဆင်(သဒ္ဓိ-ကုရိရ)}

သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဒ္ဓိတာ ^{ဗိစိရုပရိပုဏ္ဏားစိုသည်} တေ ^{ကံပွယ်စောင့်ကို} ကုဟကာ - စ ^{ဖြစ်စေရောင်ကုမိသည်လည်း}

ဟောန္တိ လပကာ - စ ^{ပိပိယန္တိ နှိ ဖြောကရိ} နေမတ္တိကာ - စ ^{ပိပိရိပုလေပရိကုမိသည်လည်း(ဟောန္တိ)} နိပေသိကာ - စ ^{လောကီကုလေပရိကုမိသည်လည်း(ဟောန္တိ)}

လာဘေန လာဘံ ^{ပိပိလာဘိန္ဒြေ} နိဇိဝိသိတာရော - စ ^{ပုဏ္ဏား:လာဘိကို} ဣတ္ထိ ^{ဟောကီတရိကုမိသည်လည်း(ဟောန္တိ)} ဧဝရူပါ ^{သော}

ကဟန္တလပနာ ^{ပိပိကုမိသည်} ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမောတိ။ ^{ပုဏ္ဏား-ဧတေယျ}

ကတ - ဝါ ^{ပိပိကုမိသည်} ဟိ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ^{ပိပိကုမိသည်}

ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ ^(ပါ။၈၊ နေရင်း၊ ၃၇၊)

မေးခွန်း ပလာတိကတ္တာနှင့် ပဓာနကြိယာထည့် (၁၃၁၉-၁၃၂၄-ခုနှစ်-၁၃၄၉-ခုနှစ်)

မဇ္ဈိမသီလ နိဋ္ဌိတံ။

မဟာသီလ

၂၁။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ^(သဒ္ဓိ)

သဒ္ဓါဒေယျာနိ ^{၆/ ကုရိန္တ} ဘောဇနာနိ ^{၇/ ဗိစိကု} ဘုဒ္ဓိတာ ^{၈/ ရိ} တေ ^{၉/ ဗိစိသည်} ဧဝရူပါယ ^{၁၀/ သော}

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ ^{၁၁/ မဂိပိပိသန္တိ မိလဒြေသော} မိစ္ဆာဇဝေန ^{၁၂/ မုတိစော နာမကရိန္တ ဖြောကီ} ဇိဝိတ ^{၁၃/ နာမိလေပရိကု} ကပေန္တိ။ ^{၁၄/ ဖြောကရိ}

(ပါ။၈၊ နေရင်း၊ ၃၈၊)

ဓာမှာ ဤဇာရာ၌ မိစ္ဆာဇိဝေန ဟူသောပုဒ်သည် နိစ္စပုံလိင်ဖြစ်သောကြောင့် တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ ဟူသောပုဒ်နှင့် လိင်မတူသော်လည်း ဝိသေသန ဝိသေသျှ ဖြစ်သတည်း။

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ မဟာသီလ

သင်္ချာသင်္ချာလက္ခဏာ၎င်း	ဗျူဟာဂြိုဟ်လက္ခဏာ၎င်း	ဗျူဟာဂြိုဟ်လက္ခဏာ၎င်း	သင်္ချာလက္ခဏာ၎င်း
ကုမာရိလက္ခဏာ	ဒါသလက္ခဏာ	ဒါသိလက္ခဏာ	ဟတ္ထိလက္ခဏာ
ဇွင်းခါလက္ခဏာ၎င်း	ဗျူဟာလက္ခဏာ၎င်း	ဥသဘလက္ခဏာ	ဂေါလက္ခဏာ
အဿလက္ခဏာ	မဟိသလက္ခဏာ	ဥသဘလက္ခဏာ	ဂေါလက္ခဏာ
ဆိပ်ဖြိုဟာလက္ခဏာ၎င်း	ဆိပ်ဖြိုဟာလက္ခဏာ၎င်း	ကြက်လက္ခဏာ၎င်း	ဝဋ်ကလက္ခဏာ
အလေကွက်	မေဏ္ဍလက္ခဏာ	ကုတ္တုဋီလက္ခဏာ	ဝဋ်ကလက္ခဏာ
ပုဂံခါလက္ခဏာ၎င်း	ပုဂံခါလက္ခဏာ၎င်း	ပိပိခါလက္ခဏာ၎င်း	သားခါလက္ခဏာ၎င်း (ကုမာရိလက္ခဏာ)
ဂေါဇာလကဏ	ကဏ္ဍိကာလက္ခဏာ	ကစ္ဆပလက္ခဏာ	မိဂလက္ခဏာ

ကုမာရိလက္ခဏာ၊ ဂုဏ္ဍိကာလက္ခဏာ၊ ကစ္ဆပလက္ခဏာ၊ မိဂလက္ခဏာ၊
 ကုမာရိလက္ခဏာ၊ ဂုဏ္ဍိကာလက္ခဏာ၊ ကစ္ဆပလက္ခဏာ၊ မိဂလက္ခဏာ၊
 (ကုမာရိလက္ခဏာ) ကုမာရိလက္ခဏာ၊ ဂုဏ္ဍိကာလက္ခဏာ၊ ကစ္ဆပလက္ခဏာ၊ မိဂလက္ခဏာ၊
 ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမောတိ၊ ကုမာရိလက္ခဏာ၊ ဂုဏ္ဍိကာလက္ခဏာ၊ ကစ္ဆပလက္ခဏာ၊ မိဂလက္ခဏာ၊
 ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။

(ပါဠာနေရင်း၊ ၄၀၀)

၂၃။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ
 သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဒ္ဓိတွာ တေ ဧဝရူပါယ
 တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ။

သေယျာတံ၊ ရည် နိယျာနံ ဘဝိဿတိ၊ ရည်
 အနိယျာနံ ဘဝိဿတိ၊ အပ္ပန္နရာနံ ရည် ဥပယာနံ ဘဝိဿတိ၊
 ဗာဟိရာနံ ရည် အပယာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဗာဟိရာနံ ရည်
 ဥပယာနံ ဘဝိဿတိ၊ အပ္ပန္နရာနံ ရည် အပယာနံ ဘဝိဿတိ၊
 အပ္ပန္နရာနံ ရည် ဇယော ဘဝိဿတိ၊ ဗာဟိရာနံ ရည်
 ပရာဇယော ဘဝိဿတိ၊ ဗာဟိရာနံ ရည် ဇယော ဘဝိဿတိ၊
 အပ္ပန္နရာနံ ရည် ပရာဇယော ဘဝိဿတိ၊ ကုမာရိလက္ခဏာ၊ ဂုဏ္ဍိကာလက္ခဏာ၊ ကစ္ဆပလက္ခဏာ၊ မိဂလက္ခဏာ။

^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဇေယျာ ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဣမဿ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ပရာဇေယော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဣတိ ဝါ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဣတိ ဝေဇ္ဇပါယ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} မိစ္ဆာဇီဝါ
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ပဋိဝိရတော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} သမဏော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဂေါတမောတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဣတိ ဟိ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘိက္ခဝေ
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ပုထုဇ္ဇနော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} တထာဂတဿ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဝဏ္ဏံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဝဒမာနော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဝဒေယျ။

(ပါဠာနေရင်း၇၁၊ ၁၃၂၆-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ၂၄။ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} သေယျုတိဒ္ဓံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} စန္ဒဂါဟော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} သူရိယဂ္ဂါဟော
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} နက္ခတ္တဂ္ဂါဟော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} စန္ဒိမသုရိယာနံ
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ပထဂမနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} စန္ဒိမသုရိယာနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဥပ္ပထဂမနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} နက္ခတ္တာနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ပထဂမနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} နက္ခတ္တာနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဥပ္ပထဂမနံ
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဥက္ကာပါတော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဒိသာသာဟော
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘူမိစာလော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဒေဝဒုဒြဘိ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} စန္ဒိမသုရိယနက္ခတ္တာနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဥဂ္ဂမနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} သြဂမနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} သံကိလေသံ
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဝေါဒါနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} စန္ဒဂါဟော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} သူရိယဂ္ဂါဟော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကော
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} နက္ခတ္တဂ္ဂါဟော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} စန္ဒိမသုရိယာနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ပထဂမနံ
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} စန္ဒိမသုရိယာနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဥပ္ပထဂမနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} နက္ခတ္တာနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ပထဂမနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကံ
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} နက္ခတ္တာနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဥပ္ပထဂမနံ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဥက္ကာပါတော
^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ၊ ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဧဝံဝိပါကော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဒိသာသာဟော ^{၆၀၈၆၆၆၆၆၆} ဘဝိဿတိ။

ဧဝံဝိပါကော ဘူမိစာလော ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံဝိပါကော ဒေဝဒုဒြဘိ
 ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံဝိပါကံ စန္ဒိမသုရိယနက္ခတ္တာနံ ဥဂ္ဂမနံ ဩဂမနံ
 သံကလေသံ ဝေါဒါနံ ဘဝိဿတိ ဣတိ ဝါ ဣတ္ထိ
 ဧဝုပ္ပါယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယံ မိစ္ဆာဇီဝါ ပဋိဝိရတော သမဏော
 ဂေါတမောတိ၊ ဣတိ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော
 တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ (ပါဝဝါနေရင်၊ ၄၂)

၂၅။ သေယျထိဒ္ဓါ သုဝုဋ္ဌိကာ ဘဝိဿတိ၊ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာ
 ဘဝိဿတိ၊ သုဘိက္ခံ ဘဝိဿတိ၊ ဒုဗ္ဗိက္ခံ ဘဝိဿတိ၊
 ဧမေ ဘဝိဿတိ၊ ဘယံ ဘဝိဿတိ၊ ရောဂေါ ဘဝိဿတိ၊
 အာရောဂျံ ဘဝိဿတိ၊ မုဒ္ဓါ ဂဏနာ ဘဝိဿတိ၊ သခါနာ၊
 ကာဝေယျံ၊ လောကာယတ ဣတိ ဝါ ဣတ္ထိ
 ဧဝုပ္ပါယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယံ မိစ္ဆာဇီဝါ ပဋိဝိရတော သမဏော
 ဂေါတမောတိ၊ ဣတိ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော
 တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ (ပါဝဝါနေရင်၊ ၄၃)

၂၆။ သေယျထိဒ္ဓါ အာဝါဟနံ ဝိဝါဟနံ သံဝရဏ
 ဝံဝရဏံ သုဘဂရဏံ ဝဘဂရဏံ သုဘဂကရဏံ ဒုဗ္ဗဂကရဏံ
 ဝိရုဒ္ဓဂဗ္ဗကရဏံ ဇီဝိနိဗန္ဓနံ ဟနသဟနနံ ဟတာဘပေနံ
 ဟနပေနံ ကဏ္ဍပေနံ အာဒါသပဉ္စံ ကုမာရိကပဉ္စံ
 တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ (ပါဝဝါနေရင်၊ ၄၄)

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂပါဠိ

၂၅/ဗုဒ္ဓါပေါပေပုဗ္ဗေပု-၇၊ ဧဝံ- ဤသို့ပေးသည့် သတိ-သော်၊
 ၂၄/ အာယံဗုဒ္ဓါပေါပေပုဗ္ဗေပု-၇၊ ဧဝံ- ဤသို့ပေးသည့် သတိ-သော်၊
 ကတမေ စ တေ ဘိက္ခဝေ မေ ဂဗ္ဗရာ
 ၁၇၂/ ဗုဒ္ဓါပေါပေပုဗ္ဗေပု-၇၊ ဧဝံ- ဤသို့ပေးသည့် သတိ-သော်၊
 ဒုရန္တောဓာ သန္တာ ပဏတာ အတက္ကာဝစရာ နပုဏာ
 ၂၅/ ဗုဒ္ဓါပေါပေပုဗ္ဗေပု-၇၊ ဧဝံ- ဤသို့ပေးသည့် သတိ-သော်၊
 ပဏ္ဍိတဝေဒနိယာ၊ ယေ တထာဂတော သယံ အဘိညာ
 ၆/ ဗုဒ္ဓါပေါပေပုဗ္ဗေပု-၇၊ ဧဝံ- ဤသို့ပေးသည့် သတိ-သော်၊
 သတ္တိကထာ ပဝေဒေတိ၊ ယေဟိ တထာဂတဿ ယထာဘူဝံ
 ၁၀၊ နိ ၁၂၊ ၁၁၊ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 ဝဏ္ဏံ သမ္မာ ဝဒမာနာ ဝဒေယျံ။ (ပါဝဝါနေရင်၊ ၄၈-၉၂)

၆/ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 ၂၉။ သန္တာ ဘိက္ခဝေ န ကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊
 ၂၅/ ဗုဒ္ဓါပေါပေပုဗ္ဗေပု-၇၊ ဧဝံ- ဤသို့ပေးသည့် သတိ-သော်၊
 ပုဗ္ဗန္တကပိကာ ပုဗ္ဗန္တာနဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တ အာရဗ္ဗ
 ၁၀၊ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 အနေကဝဟိတာနိ အဓမ္မတ္တပဒါနိ အဘိဘဝန္တိ အဋ္ဌာရသဟိ
 ၁၂၊ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 ဝတ္ထုဟံ။

၁၂၊ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 တေ - စ - ဘောန္တော - သမဏဗြာဟ္မဏာ ကမာဂမ္မ
 ၆/ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 ကိမာရဗ္ဗ ပုဗ္ဗန္တကပိကာ ပုဗ္ဗန္တာနဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တ အာရဗ္ဗ
 ၁၀၊ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 အနေကဝဟိတာနိ အဓမ္မတ္တပဒါနိ အဘိဘဝန္တိ အဋ္ဌာရသဟိ
 ၁၂၊ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 ဝတ္ထုဟံ။ (ပါဝဝါနေရင်၊ ၄၉)

သဿတဝါဒ

၃၀။ သန္တာ ဘိက္ခဝေ န ကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ၂၅/ ဗုဒ္ဓါပေါပေပုဗ္ဗေပု-၇၊ ဧဝံ- ဤသို့ပေးသည့် သတိ-သော်၊
 သဿတဝါဒါ သဿတု အတ္တာနိဗ္ဗ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ
 ၁၂၊ နိသော(ပုဂ္ဂလ-ဝိပဿ)၊ ၁၄၊
 စတူဟိ ဝတ္ထုဟံ။ (ပါဝဝါနေရင်၊ ၅၀၊ ၁၃၄၀-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိက သဿတဝါဒ

၂/ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိက သဿတဝါဒ
 တေ စ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂဗ္ဗ ကိမာရဗ္ဗ
 ၁/ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိက သဿတဝါဒါ သဿတ အတ္တာနဗ္ဗ လောကဗ္ဗ ပညပေန္တ
 စတုဟိ ဝတ္ထုဟိ။

၃၁။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇော သမဏော-ဝါ ဗြာဟ္မဏော
 ဝါ အာတပုမန္တယ ပဓာနမန္တယ အနုယောဂမန္တယ
 အပုမာဒမန္တယ သမာမနသကာရမန္တယ တထာရူပံ
 စေတောသမာဓိ ဖုဿတိ။

၂/ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိက သဿတဝါဒ
 (ယာထာ) သမာဟိတေ စိတ္တေ (ပရိသဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ
 အနာဂဏေ ဝိဂတပတ္တလေသေ) (သျှာဂါ) အာနေကဝဟိတံ
 ပုဗ္ဗေနဝါသံ အနုဿတိ။ သေယျတိဒါ ဧကံပိ-ဇာတိ ဒွေပိ-
 ဇာတိယော တိဿောပိ-ဇာတိယော စတဿောပိ-ဇာတိယော
 ပဉ္စပိ-ဇာတိယော ဒသပိ-ဇာတိယော ဝိသံပိ-ဇာတိယော တိသံပိ-
 ဇာတိယော စတ္တာလိသံပိ-ဇာတိယော ပညာသံပိ-ဇာတိယော
 ဇာတိသတံပိ ဇာတိသဟသံပိ ဇာတိသတသဟသံပိ
 အနေကာနိပိ ဇာတိသတာနိပိ အနေကာနိပိ ဇာတိသဟသာနိပိ
 အနေကာနိပိ ဇာတိသတသဟသာနိပိ အမုတြာသံ ဧဝံနာမော
 ဧဝံဂေါတ္ထော ဧဝံဂတ္ထော ဧဝံမာဟာရော ဧဝံသုဒဒက္ခပုဋ်သံဝေဒိ
 ဧဝံမာယုပရယန္တော သော တတော စုတော အမုတြ

^{ဇာတိ} ဇာတိ ^{ဗျာဓိ} ဗျာဓိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 ဥဒပါဒါ၊ တဏှာပါသိ၊ ဝေဒနာမော ဝေဒဂေါတ္ထော ဝေဝံက္ခော
^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 ဝေမာဟာရော ဝေသုခဒုက္ခပုဋိသံဝေဒိ ဝေမာယုပရိယန္တော၊
^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 သော၊ တတော စတော ဣဝပပန္နော တိ။ ဣတိ သာကာရံ
^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 သဉ္ဇန္တေသိ အနောကဝဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿတိ။

^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 သော၊ ဝေမာဟာ သာသတော အတ္တာ စ လောကော စ
^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 ဝဉ္ဇော ကဋ္ဌဋ္ဌော ဒေသကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော၊ တေ - စ - သတ္တာ
^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 သန္တာဝန္တံ သံသရန္တံ စဝန္တံ ဥပပဇ္ဇန္တိ အတ္တိတေဝ
^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 သဿတသမ။ (ပါဝ ၂ နေရဝ်း ၅၅၃၊ ၁၃၂၅ - ခုနစ်က မေးခွဲပြီ)

အမှာ သရိရံကား ပါဌသေသတည်း။

^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 တ ကိဿ - ဟေတု၊ အဟံ ဟိ အာတပမန္ဓာယ။ပ။

စေတောသမာဓိ ဖုသာမိ၊ ယထာ သမာဟိတေ စိတ္တေ

အနောကဝဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရာမိ၊ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ

^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 ဇာတိ။ပ။ သော၊ တတော စတော ဣဝပပန္နော တိ။

^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇန္တေသိ အနောကဝဟိတံ

^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရာမိ။

^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ ^{အနာဂတိ} အနာဂတိ
 နေဝ ဝေဋ္ဌိ၊ ယုဒံသာ၊ သရိရံ - အနာဂတိသော အတ္တကောသလိ၊ အတ္တိတ္ထေဝ
 အတ္တိတ္ထေဝ - ဝိသယျာဓိကဋ္ဌာ၊ ကုမိ - သရိ၊ အနာ - နှိမိ (ပါဌသေသ ထုဒ်)

၁-ပြဟူဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိတံ သဿတဝါဒ

က္ကမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ပြာဟူဏော
 ဝါ တက္က ဟောတိ ဝိမံသိ။ သော တက္ကပရိယာဟတံ
 ဝိမံသာနုစရတံ သယံ - ပဋိဘာနံ ဧဝမာဟ သဿတော
 အတ္တာ စ လောကော စ ဝဇ္ဈော ကုဋုဋ္ဌော ဒေသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော။
 တေ စ သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိ သံသရန္တိ စဝန္တိ ဥပပဇ္ဇန္တိ။
 အတ္ထိတွေဝ သဿတိသမန္တိ။ ကုဒ္ဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ ဌာနံ။
 ယံ အာဂမ္မ ယံ အာရဗ္ဗ ဧကေ သမဏပြာဟူဏာ
 သဿတဝါဒါ - သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ။

၃၅။ က္ကမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ သမဏပြာဟူဏာ
 သဿတဝါဒါ သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ စတုဟိ
 ဝတ္ထုဟိ။ ယေ ဟိ ကေစ ဘိက္ခဝေ သမဏာဝါ ပြာဟူဏာ-ဝါ
 သဿတဝါဒါ သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ။
 သဗ္ဗေ တေ က္ကမေဟေဝ စတုဟိ ဝတ္ထုဟိ။ ဧတေသ ဝါ
 အညတရေန၊ နတ္ထိ-ဟိ က္ကတော ဗဟိဒ္ဓါ။

(ပါဝ၅၊ နေရင်၊ ၅၆-၇၊ ဘာဠိ၊ ၂၄၇၂)

၃၆။ (တယံဒိ) ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပဇာနာတံ
 ကမ္မေ ဒိဋ္ဌဌာနာ ဧဝ ဂဟိတာ ဧဝ ပရာမဋ္ဌာ ဧဝ-

ကေစုသဿတဝါဒ

၂၁။ သန္တံ ငြိစိန္တံ ၁။ ဖိ ငါ ဝိပဿတိ ၅။ ဖိသညံ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ၂၂။ ဝိပဿတိ သန္တံ သန္တံ ၂။ ဝိပဿတိ သန္တံ သန္တံ ၃။ ဝိပဿတိ သန္တံ သန္တံ
 ကေစုသဿတိကာ ကေစု သဿတံ၊
 ၂၃။ ဝိပဿတိ ၂၃။ ဝိပဿတိ ၇။ ဝိပဿတိ ဝိပဿတိ ၆။ ဝိပဿတိ ၁၆။ ဝိပဿတိ
 ကေစု အသဿတံ၊ အတ္တာနန္တ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ
 ၂၄။ ဝိပဿတိ ၁၅။ ဝိပဿတိ တေ - စ - ဘောန္တော - သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ကိမာဂဗ္ဗ ကိမာရဗ္ဗ ကေစုသဿတိကာ ကေစုအသဿတိကာ
 ကေစု သဿတံ ကေစု အသဿတံ အတ္တာနန္တ လောကဉ္စ
 ပညပေန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထုဟိ။ (ပါဝဂါနေရင်္ဂါ၅၉။)

၂၉။ ဟောတိ - ခေါ သော ဘိက္ခုဝေ သမယော၊ (ပါယံ)။
 ၃၀။ ဟောတိ - ခေါ သော ဘိက္ခုဝေ သမယော၊ ယံ
 ကဒါစိ - ကရဟစိ ဒိယဿ အဒ္ဓန္နော အစုယေန အယံ -
 ၃၁။ ဟောတိ သံဝဋ္ဋတိ သံဝဋ္ဋမာနေ လောကေ ယောဘုယျေန
 သတ္တာ အာဘဿရသဝတ္တနကာ ဟောန္တိ တေ တတ္ထ ဟောန္တိ
 မနောမယာ ပိတိဘက္ခာ သယံပသာ အန္တလိက္ခစရာ
 သုဘဋ္ဌာယနော၊ စိရံ ဒိယမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

၃၀။ ဟောတိ - ခေါ သော ဘိက္ခုဝေ သမယော၊ ယံ
 ကဒါစိ - ကရဟစိ ဒိယဿ အဒ္ဓန္နော အစုယေန အယံ -
 ၃၁။ ဟောတိ သံဝဋ္ဋတိ သံဝဋ္ဋမာနေ လောကေ သည

၁၁။ ဗြဟ္မစိုက်စိုက်သည်၊ ဘုရားရှင်၊ နေရာကောင်းသော အထက်ခေါ် အညတရော သတ္တော
 အာယုက္ခယာ - ဝါ ပုညက္ခယာ - ဝါ အာဘဿရကာယာ
 စဝိတွာ သူညီ ဗြဟ္မစိုက်စိုက် ဥပပဇ္ဇတိ၊ သောတတ္ထ ဟောတိ
 မနောမယော ပီတိဘက္ခော သယံပဘော အန္တလိက္ခစရော
 သုဘဋ္ဌာယံ စိရံ ဒီယမဒ္ဓိနံ တိဋ္ဌတိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၆၀)

၁၂။ တဿ တတ္ထိ ဧကကဿ ဒီယရတ္ထိ နဝုသိတတ္တာ
 အနဘရတိ ပရိတဿိနာ ဥပပဇ္ဇတိ အဟော - ဝတ
 အညေပံ သတ္တာ ဣတ္ထတ္ထိ အာဂစ္ဆေယျန္တိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၆၀၊ ၁၃၃၃-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

မေးခွန်း: သဗ္ဗနာမ်အစွဲ မှန်ကန်အောင်စွဲလျက် အနက်အားဖြင့် အာကာရအတွင်းသွင်း
 (၁၃၆၃-ခုနှစ်၊ ၁၃၆၇-ခုနှစ်)

အထ အညေပံ သတ္တာ အာယုက္ခယာ ဝါ ပုညက္ခယာ ဝါ
 အာဘဿရကာယာ စဝိတွာ ဗြဟ္မစိုက်စိုက် ဥပပဇ္ဇန္တိ တဿ -
 သတ္တဿ သဟဗျတိ၊ တေပံ တတ္ထိ ဟောန္တိ မနောမယာ
 ပီတိဘက္ခော သယံပဘော အန္တလိက္ခစရော သုဘဋ္ဌာယံနော၊ စိရံ
 ဒီယမဒ္ဓိနံ တိဋ္ဌန္တိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၆၀ - ၂)

၁၂။ တတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ယော - သော - သတ္တော ပဋ္ဌမံ
 ဥပပဇ္ဇော တဿ နဝုသိတတ္တာ အဟာမသိ ဗြဟ္မာ

၁-ပြဟူလသတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိက ဧကစ္စသဿတဝါဒ

ဗြဟ္မဏိသညိ(အသိ-မ်) အစိုဂ္ဂါ ခုတပါသညိ ဗြဟ္မဏိ(အသိ-မ်) စင်စေ ဂျဉ်ဗြဟ္မဏိသညိ (အသိ-မ်)
 မဟာဗြဟ္မာ အဘဘ အနဘဘတော အညဒတ္တိ ဒသော
 ဝသဝတ္တိ ကုဿရော ကတ္တာ နမာတာ သေဋ္ဌော
 သဇော ဝသ ပိတာ ဘူတဘဗျာန၊ မယာ ကုမေ-သတ္တာ
 နိမ္မိတာ၊ တ ကိဿ ဟေတု၊ မမ-ဇိဟိ ပုဗ္ဗေ
 ကောဒယောသိ “အဟော-ဝတ အညေပ သတ္တာ ကုတ္တိတ္တ
 အာဂစ္ဆေယျ။ နိ၊ ဝသ(အသေ-မ်) ကုတိ မမ စ မနောပကာမိ
 ကုမေ - စ - သတ္တာ ကုတ္တိတ္တ အာဂတာ တိ။
 (ဧဝံ, ဧဝော ပရိဒါတော)

ယေပိ-တေ-သတ္တာ ပစ္စာ ဥပပန္နာ၊ တေသမ္ပိ ဧဝံ ဟောတိ၊
 “အယံ-ခေါ-ဘဝ-ဗြဟ္မာ မဟာဗြဟ္မာ အဘဘ အနဘဘတော
 အညဒတ္တိ ဒသော ဝသဝတ္တိ ကုဿရော ကတ္တာ
 နိမ္မိတာ၊ သေဋ္ဌော သဇော ဝသ ပိတာ ဘူတဘဗျာန၊
 ကုမိနာ မယ ဘောတာ-ဗြဟ္မာနာ နိမ္မိတာ၊ တ ကိဿ
 ဟေတု၊ ကုမိ ဟိ မယ အဒဿမ ကုမေ ပဌမံ ဥပပန္နံ၊
 မယ-ပန္နမံ ပစ္စာ ဥပပန္နာ တိ။
 (ဧဝံ, ဧဝော ပရိဒါတော)

(ပါဝဂ၊ နေရင်းဂေ၊ ၁၃၂၂-ခုနှစ်တ မေးခဲ့ပြီ)

၄၃။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယော သော သတ္တာ ပဌမံ
 ဥပပန္နော၊ သော ဒိဃာယုကတရော - စ ဟောတိ
 ဝဏ္ဏဝန္တတရော စ မဟေသက္ခတရော စ။ ယေ-ပန-တေ-သတ္တာ

ပတ္တ ဖြစ်ကြောင်း၊ ခြံဆရာမိတ်ဆောင်၊ ဝါသနာသက်ရှိမှုသည်လည်း၊ ကျွန်ုပ်
 ဥပပန္နာ၊ တေ အပါယုကတရာ - ၈ ဟောန္တိ
 ကဆပ်ပွဲ၊ ဖြစ်ကြောင်း၊ (အဟိန္ဒိ) ဖန်တီးပွဲ၊ ဖြစ်ကြောင်း၊ (ဟေဗ္ဗိ-ကုဗ္ဗိ)
 ဒုဗ္ဗန္တတရာ ၈ အပေသက္ခတရာ ၈။

၄၄။ ဌာနံ ခေါ ပန္နေတံ ဘိက္ခဝေ ပိဇ္ဇတိ၊ ယံ
 ၂။ ဟေမာဂါသော ၃။ ဆဏ္ဍိ ၄။ ဗြဟ္မဗြဟ္မဗြဟ္မ ၅။ ဝိပဿနာ ၆။ ဣန္ဒြိယ
 အညတရော သတ္တော တမ္မာ - ကာယာ ၅။ စဝိတော ၆။ ဣန္ဒြိယ
 ၆။ သာမိ ဗြဟ္မဗြဟ္မဗြဟ္မ တာသညိ ဖြစ်၍ ဝိပဿနာကုဗ္ဗိ ဟေမာဂါ
 အာဂစ္ဆတိ၊ ဣန္ဒြိယ အာဂတော သမာနော အဂါရသ္မာ
 ဝိပဿနာသော ဝုပ္ပါဒ်ကောလိန္ဒ ဝုပ္ပါဒ်ဖြင့်
 အနဂါရိယ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇတော
 သမာနော အာတပ္ပမန္ဓာယံ ပဓာနမန္ဓာယ အနုယောဂမန္ဓာယ

အပ္ပမာဒမန္ဓာယ သမ္မာမနသိကာရမန္ဓာယ တထာရူပံ
 စေတောသမာဓိ ဖုဿတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ
 တံ - ပုဗ္ဗေနဂါသံ အနုဿရတိ၊ တတော ပရိ နာနုဿရတိ။
 ဝိပဿနာသော ဝုပ္ပါဒ်ကောလိန္ဒ ဝုပ္ပါဒ်ဖြင့်

(သော) ဝေမာဟာ “ယော ခေါ သော ဘဝံ - ဗြဟ္မာ
 မဟာဗြဟ္မာ အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထ၊ ဒသော
 ဝသဝတ္တိ ဣဿရော ကတ္တာ နိမ္မတာ သေဋ္ဌော သဇိတာ
 ဝသီ ပိတာ ဘူတဘဗျာနံ၊

ယေန မယ ဘောတာ ဗြဟ္မာနာ နိမ္မတာ၊ သော
 ဝိပဿနာ ဝုပ္ပါဒ်ကောလိန္ဒ ဝုပ္ပါဒ်ဖြင့် ဝိပဿနာသော ဝုပ္ပါဒ်ကောလိန္ဒ ဝုပ္ပါဒ်ဖြင့်
 နိစ္စော ဝေဝေါ သဿတော အဝပရိကာမဓမ္မော
 သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ (ပါဝဂ၊ နေရင်းဖြေ၊)

မေးခွန်း၊ နိစ္စော ဝေဝေါပုဂံတို့၏ခြားနားပုံ (၁၃၁၅-ခုနှစ်)

၁-ပြဟူဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိက ကေစသဿတဝါဒ

ယေ-ပန-မယံ အဟမာ တေန-ဘောတာ-ပြဟူနာ
 နိဗ္ဗိတာ၊ တေ-မယံ အနိစ္စာ အဒ္ဓါဝါ အပ္ပယုကာ
 စဝနဓမ္မာ ဣတ္ထတ္တ အာဂတာတိ။ (ပါဝစ၊နေရင်း၆၅)

၁၇။ ဣဒါနိ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဌာနံ ယံ အာဂမ္မံ ယံ
 အာရဗ္ဗံ ဂါဓကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဂါ ကေစသဿတိကာ
 ကေစသဿတိကာ ကေစံ သဿတံ ကေစံ အသဿတံ
 အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ။ (ပါဝစ၊နေရင်း၆၅)

၄၅။ ဒုတိယေ-စ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ
 ကိမာရဗ္ဗ ကေစသဿတိကာ ကေစသဿတိကာ ကေစံ
 သဿတံ ကေစံ အသဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ။

၁၈။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ခဉ္စာပဒေါသိကာ - နာမ ဒေဝါ။
 အတိဝေလံ ဟဿခဉ္စာရိတဓမ္မသမာပန္နာ ဝိဟရန္တိ။
 အတိဝေလံ ဟဿခဉ္စာရိတဓမ္မသမာပန္နာ ဝိဟရတံ
 သတိ သမ္ပဿတိ သတိယာ သမောသာ တေ - ဒေဝါ
 တမာ - ကာယာ စဝန္တိ။ (ပါဝစ၊နေရင်း၆၆)

မေးခွန်း: ဒေဝါ - ၌ အဋ္ဌကထာဝါဒ၊ ကေစိဝါဒအားလျော်စွာ အဘိဓမ္မေယျတ္ထ ပေါလွင်အောင်
 အနက်ပေး (၁၃၆၁-ခုနှစ်)
 တေ-အစွဲ မလွဲစေဘဲ (၁၃၆၆-ခုနှစ်)

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ

၄၆။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ။
 အညတရော သတ္တော တမှာ-ကာယာ စဝိတ္တာ ကုတ္တတ္တိ။
 အာဂစ္ဆတိ။ ကုတ္တတ္တိ အာဂတော သမာနော အဂါရသွာ
 အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ။ အဂါရသွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော
 သမာနော အာတပုပ္ဖန္တယ။ ပ။ ဖုသတိ။ ယထာ သမာဟိတေ
 စိတ္တေ တံ-ပုဗ္ဗေနိဝံသံ အနုဿရတိ။ တတော ပရိ နာနုဿတိ။

သော ဝေမာဟံ ယေ ခေါ တေ ဘောန္တောဒေါ
 ခိဉ္စာပဒေါသိကာ၊ တေ န အတိဝေလံ ဟဿခိဉ္စာရတိဓမ္မသမာပန္နာ
 ဝိဟရန္တိ။ တေသံ န အတိဝေလံ ဟဿခိဉ္စာရတိဓမ္မသမာပန္နာနံ
 ဝိဟရတံ သတိ န-သမ္ပဿတိ။ သတိယာ အသမောသာ
 တေ-ဒေါ တမှာ-ကာယာ န-စဝိန္တိ။ နိဗ္ဗာန်တံ ဝိပေါ
 သဿတာ အဝိပရိကာမမော သဿတိသမံ တိထေဝ ဌဿန္တိ။

ယေ-ပန-မယံ အဟုမာ ခိဉ္စာပဒေါသိကာ၊ တေ-မယံ
 အတိဝေလံ ဟဿခိဉ္စာရတိဓမ္မသမာပန္နာ ဝိဟရမ္ပာ၊ တေသံ-နော
 အတိဝေလံ ဟဿခိဉ္စာရတိဓမ္မသမာပန္နာနံ ဝိဟရတံ သတိ
 သမ္ပဿတိ။ သတိယာ သမောသာ ဝေ-မယံ တမှာ-ကာယာ
 စုတာ အနိစ္စာ အဒ္ဓါဝါ အပ္ပါယုကာ စိဝနမော ကုတ္တတ္တိ
 အာဂတာ တိ။

ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ ဌာနံ၊ ယံ အာဂမ္မ ယံ အာရဗ္ဗ
ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ။ပ။ ပညပေန္တိ။

၄၇။ တတိယေ-စ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ။
ပ။ ပညပေန္တိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ မနောပဒေါသိကာနာမ ဒေဝါ။ တေ
အတိဝေလံ အညမညံ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ။ တေ အတိဝေလံ
အညမညံ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ။ အညမညမ္ပ စိတ္တာန ပဒ္ဒသေန္တိ။
တေ အညမညံ ပဒ္ဒဋ္ဌစိတ္တာ ကလန္တကာယာ ကလန္တစိတ္တာ
တေ- ဒေဝါ တမ္မာ - ကာယာ စဝန္တိ။

၄၈။ သော ဧဝိမာဟံ “ယေ ခေါ-တေ ဘောန္တော-ဒေဝါ
မနောပဒေါသိကာ၊ တေ နာတိဝေလံ အညမညံ
ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ။ တေ နာတိဝေလံ အညမညံ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ။
အညမညမ္ပ စိတ္တာန နပုဒ္ဓသေန္တိ။ တေ အညမညံ
အပုဒ္ဓဋ္ဌစိတ္တာ အကလန္တကာယာ အကလန္တစိတ္တာ
တေ- ဒေဝါ တမ္မာ - ကာယာ န-စဝန္တိ။ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ
အဝိပရိကာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿန္တိ။

ယေ န မယံ အဟုမ္မာ မနောပဒေါသိကာ၊ တေ မယံ
အတိဝေလံ အညမညံ ဥပနိဇ္ဈာယိမ္မာ၊ တေ မယံ အတိဝေလံ

၅၀။ ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခုဝေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
ကေစူသဿတိကာ ကေစူအသဿတိကာ ကေစုံ သဿတံ ကေစုံ
အသဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထုဟိ။

ယေ ဟိ ^{ဣန္ဒြေ}ကေစိ ^{ဣန္ဒြေ}ဘိက္ခုဝေ ^{ဣန္ဒြေ}သမဏာ-ဝါ ^{ဣန္ဒြေ}ဗြာဟ္မဏာ-ဝါ
ကေစူသဿတိကာ ကေစူအသဿတိကာ ကေစုံ သဿတံ ကေစုံ
အသဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ သဗ္ဗေ တေ
ဣမေဟေဝ စတူဟိ ဝတ္ထုဟိ။ ^{ဝင်သိမ်းကုန်သော ချီကုန်ပုဏ္ဏားတို့သည်} ^{ဤကောင်းကျိုးသက်သာမှု (ပညပေန္တိ) ခုစားပြီးကုန်သော} ^{ဝါးပါးသော (သမဏဗြာဟ္မဏာ)} ^{ကောင်းကျိုးများကို} ^{ကောင်းကျိုးများသည် (ယူပေန္တိ)} ^{တေသည်} ^{အညီတရေရန်၊}
နတ္ထိ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ။ ^{ပုဂ္ဂိုလ်များ၏အားကိုးမှုကို (ကေစူသဿတိဒိယာ- ကေစူသဿတိဒိယာ- ပညာပုဂ္ဂိုလ်- ပညာပုဂ္ဂိုလ်- ပညာပုဂ္ဂိုလ်- ပညာပုဂ္ဂိုလ်)} ^{ကုန်၏- ကောင်းသည့် (ပါဠိသောထည်)}

(ပါ၊ ၂၀၊ နေရံ၊ ၇၀၊)

၅၁။ တယံဒိ ဘိက္ခုဝေ တထာဂတော ပဇာနာတိ
ဣမေ-ဒိဋ္ဌဌာနာ ဝေဝဟိတာ ဝေပရာမဋ္ဌာ ဝေဝတကာ
ဘဝန္တိ ဝေအဘိသမ္ပရာယာ တိ။ ^{ဤကောင်းကျိုးများကို} ^{ဤကောင်းကျိုးများကို} ^{ဤကောင်းကျိုးများကို} ^{ဤကောင်းကျိုးများကို}
ပဇာနာတိ၊ တတော စ - ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတိ၊ တဉ္စ
ပဇာနန္တံ န - ပရာမသတိ၊ အပရာမသတော စဿ ပစ္စတ္တညေဝ
နိဗ္ဗာတိ ဝိဒိတာ၊ ဝေဒနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထဂိမ္မဉ္စ
အသာဒိဉ္စ အာဒိကဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ဝိဒိတာ
အနုပါဒါ ဝိမုတ္တာ ဘိက္ခုဝေ တထာဂတော။ ^{ဤကောင်းကျိုးများကို} ^{ဤကောင်းကျိုးများကို} ^{ဤကောင်းကျိုးများကို} ^{ဤကောင်းကျိုးများကို}

၅၂။ ဣမေ ခေါ တေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ ဂမ္ဘိရာ ဒုဒ္ဓသာ
 ဒုရနုပောဓာ သန္တာ ပဏီတာ အတက္ကာဝစရာ နိပုဏာ
 ပဏ္ဍိတဝေဒနိယာ၊ ယေ တထာဂတော သယံ အဘိညာ
 သမ္ဘိကတွာ ပဝေဒေတိ၊ ယေဟိ တထာဂတဿ ယထာဘူစုံ
 ဝဏ္ဏံ သမ္မာ ဝဒမာနာ ဝဒေယျိ။

အန္တာနန္ဒဝါဒ

၅၃။ သန္တ ဘိက္ခုဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အန္တာနန္ဒိကာ
 အန္တာနန္ဒိ လောကဿ ပညပေန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထုဟိ၊ တေ စ
 ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဗ အန္တာနန္ဒိကာ
 အန္တာနန္ဒိ လောကဿ ပညပေန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထုဟိ။

(ပါ၊ ၂၁၊ နေရင်း၊ ၇၂)

၅၄။ ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဧကေစော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော
 ဝါ အာတပ္ပမနွာယ ပဓာနမနွာယ အနုယောဂမနွာယ
 အပ္ပမာဒမနွာယ သမ္မာမနသိကာရမနွာယ တထာရူပံ
 စေတောသမာဓိ ဖဿတိ၊ ယထာ သမာဟိတေ စိတ္တေ
 အန္တသညံ ဝါလောကသိဝိဟရတိ။

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိတ အန္တာနန္တဝါဒ

သော ဝေမာဟ အန္တဝါ အယံ-လောကော ပရိဝဋ္ဌမော၊
 တံ ကိဿ ဟေတု၊ အဟံ ဟိ အာတပ္ပမန္တယ ပဓာနမန္တယ
 အနုယောဂမန္တယ အပ္ပမာဒမန္တယ သမ္မာမနသိကာရမန္တယ
 တထာရူပံ စေတောသမာဓိ ဖုဿမိ၊ ယထာ သမာဟိတေ စိတ္တေ
 အန္တသညိ လောကသ္မိ ဝိဟရာမိ၊ ကမ္မနာမဟံ တေ
 ဇာနာမိ (ယထာ) အန္တဝါ အယံ-လောကော ပရိဝဋ္ဌမော တိ။

အာရဗ္ဗ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏော အန္တာနန္တကာ အန္တာနန္တ
 လောကဿ ပညပေန္တိ။

၅၅။ ဒုတိယေ-စ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏော ကိမာဂမ္မ
 ကိမာရဗ္ဗ အန္တာနန္တကာ အန္တာနန္တ လောကဿ ပညပေန္တိ။
 ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဇော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ
 အာတပ္ပမန္တယ။ ပ။ စေတောသမာဓိ ဖုဿတိ၊ ယထာ
 သမာဟိတေ စိတ္တေ အန္တသညိ လောကသ္မိ ဝိဟရတိ။

သော ဝေမာဟ အနန္တော အယံ-လောကော
 အပရိယန္တော၊ ယေ-တေ သမဏဗြာဟ္မဏော ဝေမာဟံသာ အန္တဝါ
 အယံ-လောကော ပရိဝဋ္ဌမော တိ၊ တေသ မုဿာ။ အနန္တော

အယံ-လောကော အပရိယန္တော တံ ကိဿ ဟေတု၊ အဟံ
 ဟံ အာတပ္ပမန္တယ။ ပ။ ဖုဿမိ၊ ယထာ သမာဟိတေ စိတ္တေ
 အနန္တသညံ လောကသ္မိံ ဝိဟရာမိ၊ ဣမနာမဟံ ဧတံ၊ ဇာနာမိ
 ယထာ အနန္တော အယံ-လောကော အပရိယန္တော တံ။

၅၆။ တတိယေ-စ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂမ္ပ။

ပ။ ပညပေန္တိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝိ။ ပ။ ဖုသတိ၊
 ယထာ သမာဟိတေ စိတ္တေ ဥဒ္ဓမဓော အန္တသညံ
 လောကသ္မိံ ဝိဟရတိ တိရိယံ အနန္တသညံ။

သေဝိ ဧဝံမာဟ အန္တဝိ-စ အယံ-လောကော
 အနန္တော စ၊ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝမာဟံသု “အန္တဝိ
 အယံ လောကော ပရိဝဋ္ဋမော’တိ၊ တေသံ မုဿ။
 ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝမာဟံသု “အနန္တော အယံ
 လောကော အပရိယန္တော’တိ၊ တေသမိ မုဿ၊ အန္တဝိ စ
 အယံ လောကော အနန္တော စ၊ တံ ကိဿ ဟေတု၊
 အဟံ ဟံ အာတပ္ပမန္တယ။ ပ။ ဖုဿမိ၊ ယထာ သမာဟိတေ
 စိတ္တေ ဥဒ္ဓမဓော အန္တသညံ လောကသ္မိံ ဝိဟရာမိ တိရိယံ
 အနန္တသညံ၊ ဣမနာမဟံ ဧတံ၊ ဇာနာမိ ယထာ အန္တဝိ-စ
 အယံ-လောကော အနန္တော စ၊ တိ”

၅၇။ စတုတ္ထေ-^{ဒိမ္မိ} စ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂဗ္ဗ
 ကိမာရဗ္ဗ အန္တာနန္တိကာ အန္တာနန္တိ လောကဿ ပညပေန္တိ။ ဣဓ
 ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဇော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ တက္ကိ
 ဟောတိ ဝိမံသိ၊ သော တက္ကပရိယာဟတံ ဝိမံသာနုစရိတံ
 သယံ ပဋိဘာနံ ဧဝမာဟ “^{မဇ္ဈိ}နေဝါယံ - ^{သညံ}လောကော ^{နဗျံဂီသညံသညံ}အန္တဝါ။
^{မဇ္ဈိ}န-^{နဗျံဂီသညံသညံ}ပုနာနန္တော။

ယေဝိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝမာဟံသ “အန္တဝါ စ
 အယံ လောကော အနန္တော စာ'တိ။ ^{ဗျံဂီသညံသညံ}တေသမ္ပ ^{မုဿာ}မုဿာ
^{မဇ္ဈိ}နေဝါယံ - ^{သညံ}လောကော ^{နဗျံဂီသညံသညံ}အန္တဝါ။ ^{မဇ္ဈိ}န-^{နဗျံဂီသညံသညံ}ပုနာနန္တော တိ။

အမရာဝိက္ခေပဝါဒ

၆၀။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 အမရာဝိက္ခေပကာ ဣတ္ထ - တတ္ထ ပဉ္စ ပုဋ္ဌာ သမာနာ
 ဝါစာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇန္တိ အမရာဝိက္ခေပံ စတူဟ ဝတ္ထုဟ။
 မဏ္ဍ ဝိက္ခေပကာ - မဇ္ဈိ ပဋိပညာ ပါပဝါဒကမ္မဗျာဓိ ဖြစ် ဝါပါသော သူတို့၏ ကမ္မဗျာဓိကို အထူးထူး အပြားပြား
 ပစ်ခတ်ဖြင့် ဖြိုဖျက်သော ဝါ - အမရာပညာသော ဝါ - ငွေငွေကို ဆို အထူးထူး အပြားပြား ဖြောင့် ဖွဲ့
 စင်စွဖြင့် ဖြိုဖျက်သော (သဒ္ဓန္ဓ)

မေးခွန်း အမရာဝိက္ခေပပုဂံ သဒ္ဓန္ဓ (၁၃၂၃-၁၃၄၄-ခုနှစ်) (ပါ) ၂၃၊ နေရင်း ၅၅၅ ပုဇ္ဈာန် ၁၁၄၅)

တေ-စ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ကိမာဂဗ္ဗ ကိမာရဗ္ဗ
 အမရာဝိက္ခေပကာ တတ္ထ - တတ္ထ ပဉ္စ ပုဋ္ဌာ သမာနာ

ဂြုဏ်ဖြင့် ဟုတ်ပြုခြင်း ဟု ဆိုရ၏။ ကျင့်သွင်း နှိုင်း နှိုင်း ဖြစ်လာ ဟု ဆိုခြင်း နှိုင်း ကျင့်သွင်း ဟု ဆိုခြင်း ဝါစာဝင်ကျွပ် အာပဇ္ဇန္တိ အမရာဝင်ကျွပ် စတူဟိ ဝတ္ထုဟိ။

၆။ ကုမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော
ဝါ ^{ဤသို့} ကုဒ် ^{ဤသို့} ကုသလန္တိ ^{ပဿေတိ} ယထာဘူတံ ^{ပသိ} နပုဇာနာတိ။ ^{ဤသို့} ကုဒ်
အကုသလန္တိ ^{ပသိ} ယထာဘူတံ ^{ပသိ} နပုဇာနာတိ။ တဿ ^{ဤသို့} ဝတ္ထု ^{ပသိ} ဝတ္ထု
ဟောတိ ^{ဤသို့} အဟံ ^{ပသိ} ခေါ ^{ဤသို့} ကုဒ် ^{ဤသို့} ကုသလန္တိ ^{ပသိ} ယထာဘူတံ
နပုဇာနာမိ။ ^{ဤသို့} ကုဒ် ^{ဤသို့} အကုသလန္တိ ^{ပသိ} ယထာဘူတံ ^{ပသိ} နပုဇာနာမိ။
အဟဉ္ဇေ ^{ဤသို့} ခေါ - ပန ^{ဤသို့} ကုဒ် ^{ဤသို့} ကုသလန္တိ ^{ပသိ} ယထာဘူတံ
အပုဇာနန္တော ^{ဤသို့} ကုဒ် ^{ဤသို့} အကုသလန္တိ ^{ပသိ} ယထာဘူတံ ^{ပသိ} အပုဇာနန္တော
^{ဤသို့} ကုဒ် ^{ဤသို့} ကုသလန္တိ ^{ပသိ} ဝါ ^{ဤသို့} ဗျာကရေယျံ။ ^{ဤသို့} ကုဒ် ^{ဤသို့} အကုသလန္တိ ^{ပသိ} ဝါ။
ဗျာကရေယျံ။ တ ^{ဤသို့} မမဿ ^{ဤသို့} မုသာ။ ^{ဤသို့} ယံ ^{ဤသို့} မမဿ ^{ဤသို့} မုသာ။
သော ^{ဤသို့} မမဿ ^{ဤသို့} ဝိယာတော။ သော ^{ဤသို့} မမဿ ^{ဤသို့} ဝိယာတော။
သော ^{ဤသို့} မမဿ ^{ဤသို့} အန္တိရာယော တိ။ ကုတံ ^{ဤသို့} သော ^{ဤသို့} မုသာဝါဒဘယာ
မုသာဝါဒပရိရေဝေစ္စာ ^{ဤသို့} နေဝိဒံ ^{ဤသို့} ကုသလန္တိ ^{ပသိ} ဗျာကရေတိ။
န ပနိဒံ ^{ဤသို့} အကုသလန္တိ ^{ပသိ} ဗျာကရေတိ။ တတ္ထ - တတ္ထ ပဉ္စ
ပဋ္ဌော သမာနော ဝါစာဝင်ကျွပ် အာပဇ္ဇန္တိ အမရာဝင်ကျွပ်
^{ဤသို့} ဝတ္ထု ^{ဤသို့} ဝတ္ထု ^{ဤသို့} မေ ^{ဤသို့} နေဘိ။ ^{ဤသို့} တထာတပံ ^{ဤသို့} မေ ^{ဤသို့} နေဘိ။
အညီထာတပံ ^{ဤသို့} မေ ^{ဤသို့} နေဘိ။ ^{ဤသို့} နေဘိ ^{ဤသို့} မေ ^{ဤသို့} နေဘိ။
နော - နောတပံ ^{ဤသို့} မေ ^{ဤသို့} နော တိ။

(ပါ၊ ၂၃-၄၊ နေရင်၊ ၇၅-၆)

၁-ပြဟေလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက အမရာဝိက္ခေပဝါဒ

၁၆/ သံ ၁၊ ဟိ ၁၇၊ သာ ၁၆၊ ဟည်း ၅၊ ဟိ ၆၊ ဝ၊ ဟိ ၆၊ ဝ၊ ဟိ ၆၊
 ကုဒ္ဓိ၊ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဌာနံ၊ ယံ အာဂမ္မံ ယံ အာရဗ္ဗ
 ကော သမဏဗြာဟ္မဏာ အမရာဝိက္ခေပကာ တတ္ထ-တတ္ထ
 ပဉ္စ ပုဌာ သမာနာ ဝါစာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတိ အမရာဝိက္ခေပံ။

(ပါ၊ ပုဂံ၊ နေရင်၊ ၇၇)

၆၉၊ တတ္ထ မေ အဿ၊ ဆန္ဒော-ဝါ ရာဂေါ-ဝါ
 ဒေါသော ဝါ ပဋ္ဌယော ဝါ။ ယတ္ထိ မေ အဿ၊ ဆန္ဒော-ဝါ
 ရာဂေါ-ဝါ (သေ ဒေါသော-ဝါ) ပဋ္ဌယော-ဝါ။ မမဿ
 ပုပါဒါနံ။ ယံ မမဿ ပုပါဒါနံ။ သော မမဿ
 ဝိယာတော။ ယော မမဿ ဝိယာတော။ သော မမဿ
 အန္တရာယော တိ။ ဣတိ သော ပုပါဒါနာယာ
 ပုပါဒါနပရဇေဂ္ဂတ္ထာ နေဝိဒိ ကုသလန္တိ ဗျာကရောတိ၊ န ပနိဒိ
 အကုသလန္တိ ဗျာကရောတိ၊ တတ္ထ-တတ္ထ ပဉ္စ ပုဌာ
 သမာနော ဝါစာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတိ အမရာဝိက္ခေပံ “ဝေန္တိပိ
 မေ နော။ ဟ။ နော နောတိပိ မေ နော” တိ။ (ပါ၊ ပုဂံ၊ နေရင်၊ ၇၇)

၆၉၊ သန္တိ ဟိ ခေါ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပဏ္ဍတာ
 နပုကာ ကတပရိပူဝါဒါ ဝါလင်္ဂေရေပေါ၊ တေ
 ဘန္တိ-မညေ စရန္တိ ပညာဂတေန ဒိဋ္ဌဂတာနိ၊ တေ
 မ တတ္ထ သမနယုဋ္ဌေယျံ သမနဂါဟေယျံ သမနဘာသေယျံ။

(ယောဂီ) မံ ဟိ တတ္ထိ သမန္နယုဂ္ဂေယျံ သမန္နဂါဟေယျံ။
 သမန္နဘာသေယျံ။ (သမန္နဘာသေယျံ) တေသာဟံ န - သမ္မာယေယျံ။ (သမ္မာယေယျံ) ယေသာဟံ
 န - သမ္မာယေယျံ။ (သမ္မာယေယျံ) သော မမဿ ဝိယာတော၊ (သော) ယော မမဿ
 ဝိယာတော၊ (သော) မမဿ အန္တရာယော တံ။ (အန္တရာယော) ဣတိ
 သော အနုယောဂဘယာ အနုယောဂပရိလေဠော နေဝိဒံ
 ကုသလန္တိ ဗျာကရောတိ၊ န ပနိဒံ အကုသလန္တိ ဗျာကရောတိ၊
 တတ္ထ တတ္ထ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော သမာနော ဝါစာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတိ
 အမရာဝိက္ခေပံ "ဧဝန္တိပိ မေ နော၊ တထာတိပိ မေ နော၊
 အညထာတိပိ မေ နော၊ နောတိပိ မေ နော၊ နော
 နောတိပိ မေ နော" တိ။

ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ ဌာနံ၊ ယံ အာဂမ္မ ယံ အာရပ္ပ
 ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အမရာဝိက္ခေပိကာ ဟတ္ထ တတ္ထ ပဉ္စ
 ပုဋ္ဌော သမာနာ ဝါစာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇန္တိ အမရာဝိက္ခေပံ။

(ပါ.၂၅၊ နေရင်း၊ ၇၈-၉၂)

၆၅။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော
 ဝါ မန္ဓော ဟောတိ မောမ္မဟော၊ (သော) မန္တော
 မောမ္မဟော တတ္ထ တတ္ထ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော သမာနော ဝါစာဝိက္ခေပံ
 အာပဇ္ဇတိ အမရာဝိက္ခေပံ "အတ္ထ ပရော - လောကော" တိ

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိက အမရာဝိက္ခေပဝါဒ

ကျစ်ကပ်လောက (ပု-သင်) (ဓဝ-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ သဝါ-သော်) ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ
 နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့အား ပစ္စယိ အတ္ထိ ပရော-လောကော တိ ကုတိ
 ကုတိ စေ မ ပစ္စယိ အတ္ထိ ပရော-လောကော တိ ကုတိ
 စေ မ အတ္ထိ ပရော-လောကော တိ ကုတိ
 (ဗဟ-သင်) ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ ကျစ်ကပ်လောက (ပု-သင်) ပရော-လောကော တိ ကုတိ
 တေ န-ဗျာကရေယံ၊ ဝေန္တပိ မေ နော၊ တထာဂတံ
 ငါ၏(ပု-သင်) ပရော-လောကော တိ ကုတိ ငါ၏(ပု-သင်) ပရော-လောကော တိ ကုတိ
 မေ နော၊ အသထာဂတံ မေ နော၊ နောတိပိ
 ငါ၏(ပု-သင်) ပရော-လောကော တိ ကုတိ ငါ၏(ပု-သင်) ပရော-လောကော တိ ကုတိ
 မေ နော၊ နော-နောတိပိ မေ နော၊ နတ္ထိ
 ပရော-လောကော။ ပ။ အတ္ထိ-စ နတ္ထိ စ ပရော-လောကော။
 ပ။ နေဝတ္ထိ န နတ္ထိ ပရော-လောကော။ ပ။ အတ္ထိ သတ္တာ
 သြပပါတိကာ။ ပ။ နတ္ထိ သတ္တာ သြပပါတိကာ။ ပ။ အတ္ထိ-စ
 နတ္ထိ သတ္တာ သြပပါတိကာ။ ပ။ နေဝတ္ထိ န-နတ္ထိ သတ္တာ
 သြပပါတိကာ။ ပ။ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ-
 ဝိပါကော။ ပ။ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။
 ပ။ အတ္ထိ-စ နတ္ထိ-စ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ
 ဝိပါကော။ ပ။ နေဝတ္ထိ န နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ
 ဖလံ ဝိပါကော။ ပ။ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ။ ပ။
 န-ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ။ ပ။ ဟောတိ-စ
 န-စ-ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ။ ပ။ နေဝ-ဟောတိ
 န-ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ န ကုတိ စေ မ
 ပစ္စယိ နေဝ-ဟောတိ န-န-ဟောတိ တထာဂတော ပရံ

၁-ပြဟူဇာလသုတ္တ ပုဗ္ဗန္တကပိက အဓိစွသမုပ္ပန္နဝါဒ

၂။ ဗုဒ္ဓဂ္ဂါရုဗျာဒိယန္တော ဝိသုဒ္ဓိ
 ၁။ နေဝေဝေ ကရိန္ဒာ သတ္တဝါသင်္ဂါရု
 အဓိစွသမုပ္ပန္နကာ အဓိစွသမုပ္ပန္န အတ္တာနန္တ လောကဉ္စ
 ၂။ နုပုဗ္ဗိ ၁။ နုပုဗ္ဗိ ၁။ ဝိပဿိ
 ပညပေန္တိ ဒွိဟ ဝတ္ထုဟံ။

၅။ (ဗုဒ္ဓိ) ဣဿသတ္တ-သညာဗိက္ခိသော ဒေဝါနာမ-ဇဟူဝိပုဗ္ဗိသညံ။
 ၆။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ အသညသတ္တာ-နာမ ပါဠိတေဝိ။
 ၇။ ကပပကဝိတိဟိဝိပုဗ္ဗိသညာဗိက္ခိသော ဒေဝါနာမ-ဇဟူဝိပုဗ္ဗိသညံ။
 သညုပ္ပါဒါ-စ-ပန တေ-ဒေဝါ တမှာ-ကာယာ စန္တိ။

(ပါ။၂။နေရင်။၈၂)

၅။ ဗုဒ္ဓိ ဝိပဿိ
 ၆။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ အသညသတ္တာ-နာမ ပါဠိတေဝိ။
 ၇။ ကပပကဝိတိဟိဝိပုဗ္ဗိသညာဗိက္ခိသော ဒေဝါနာမ-ဇဟူဝိပုဗ္ဗိသညံ။
 သညုပ္ပါဒါ-စ-ပန တေ-ဒေဝါ တမှာ-ကာယာ စန္တိ။
 ဌာနံ ခေါ ပနေတ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ အညတရော
 သတ္တော တမှာ-ကာယာ စဝိတ္တာ ဣတ္ထတ္တ အာဂစ္ဆတိ။
 ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော အဂါရသွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ။
 အဂါရသွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော သမာနော အာတပုမန္တယ။

၈။ စေတောသမာဓိ ဖူသတိ။ ယထာ သမာဟတေ စိတ္တေ
 သညုပ္ပါဒိ အနုဿရတိ။ တတော ပရိ နာနုဿရတိ။ သော
 ဇဝံမာဟ အဓိစွသမုပ္ပန္နော အတ္တာ-စ လောကော စိ
 ကိဿ ဟေတိ။ အဟံ ဟိ ပုဗ္ဗေ နာဟောသိ။ သောဓိ
 ၉။ တေရဟိ ၁။ အဟုတ္တာ ၁။ သန္တတယံ ပရိဏတော တိ။

ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဌာနံ၊ ယံ အာဂမ္မ ယံ အာရဗ္ဗ
 ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အဓိစွသမုပ္ပန္နကာ အဓိစွသမုပ္ပန္န
 အတ္တာနန္တ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ။ (ပါ။၂။နေရင်။၈၂-ပါ)

၆၉။ ဣစ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ပြာဟုဏော
 ဝါ တက္ကံ ဟောတိ ဝိမံသံ၊ သော တက္ကပရိယာဟတံ
 ဝိမံသာနုစရိတံ သယံ ပဋိဘာနံ ဧဝမာဟ “အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော
 အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ။

၇၁။ ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ သမဏပြာဟုဏာ
 ပုပ္ဖန္တကပ္ပိကာ ပုပ္ဖန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုပ္ဖန္တ အာရဗ္ဗ
 အနေကဝဟိတာနိ အဓိမုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ အဋ္ဌာရိသာယံ
 ဝတ္ထုဟိ။ (ပါ၊ ၂၇-၈၊ နေရင်း၊ ၈၃)

အပရန္တကပ္ပိကာ

၇၄။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သဏေပြာဟုဏာ
 အပရန္တကပ္ပိကာ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော အပရန္တ အာရဗ္ဗ
 အနေကဝဟိတာနိ အဓိမုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ
 စတုစတ္တာရိသာယံ ဝတ္ထုဟိ။

တေ စ ဘောန္တော သမဏပြာဟုဏာ ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဗ
 အပရန္တကပ္ပိကာ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော အပရန္တ အာရဗ္ဗ အနေက-
 ဝိဟိတာနိ အဓိမုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ စတုစတ္တာရိသာယံ ဝတ္ထုဟိ။

(ပါ၊ ၂၈၊ နေရင်း၊ ၈၄)

သညီဝါဒ

၇၂။ သန္တိ ဘိက္ခုဝေ ၄။ ကုသော သမဏဗြဟ္မဇာလကာ
 ပုဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ ပုဒ္ဓမာယာတန သညီ
 အတ္တာနံ ပညပေန္တိ သောဠသဟိ ဝတ္ထုဟိ။ (ပါ၊၂၈၊နေရင်း၊၈၄)

တေ စ ဘောန္တော သမဏဗြဟ္မဇာလကာ ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဗ
 ပုဒ္ဓမာယာတနိကာ သညီဝါဒါ ပုဒ္ဓမာယာတနံ သညီ အတ္တာနံ
 ပညပေန္တိ သောဠသဟိ ဝတ္ထုဟိ။

၇၆။ ရူပံ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊
 သညတိ န ပညပေန္တိ။ အရူပံ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ
 ပရံ မရဏာ၊ သညတိ န ပညပေန္တိ။ ရူပံ - စ အရူပံ - စ
 အတ္တာ ဟောတိ။ ပ။ နေဝ ရူပံ အတ္တာ ဟောတိ။
 အန္တဝါ အတ္တာ ဟောတိ၊ အနန္တဝါ အတ္တာ ဟောတိ။
 အန္တဝါ - စ အနန္တဝါ - စ အတ္တာ ဟောတိ။ နေဝန္တဝါ
 နာနန္တဝါ အတ္တာ ဟောတိ။ ဧကတ္တသည အတ္တာ ဟောတိ။
 နာနတ္တသည အတ္တာ ဟောတိ၊ ပရိတ္တသည အတ္တာ ဟောတိ။
 အပ္ပမာဏသည အတ္တာ ဟောတိ၊ ဧကန္တသမိ အတ္တာ
 ဟောတိ၊ ဧကန္တဒိက္ခ အတ္တာ ဟောတိ၊ သုခဒိက္ခ အတ္တာ

ဟောတိ။ အိဒ္ဓိက္ခမံသုခိ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ
 မရဏာ၊ သညိတိ န ပညပေန္တိ။ (ဝါ၊ ၂၉၊ နေရင်း၊ ၈၄-၅)

အသည်ဝါဒ

၇၈။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ အသည်ဝါဒါ ဥဒ္ဓမာယာတနံ အသည်
 အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အဋ္ဌဟိ ဝတ္ထုဟိ။

၇၉။ ရူပိ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊
 အသည်တိ နံ ပညပေန္တိ။ အရူပိ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ
 ပရံ မရဏာ၊ အသည်တိ နံ ပညပေန္တိ။ (ဝါ၊ ၂၉၊ နေရင်း၊ ၈၅)

နေဝသည်နာသည်ဝါဒ

၈၀။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ဥဒ္ဓမာယာတနိကာ နေဝသည်နာသည်ဝါဒါ ဥဒ္ဓမာယာတနံ
 အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အဋ္ဌဟိ ဝတ္ထုဟိ။

၈၂။ ရူပိ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊
 နေဝသည်နာသည်တိ နံ ပညပေန္တိ။ (ပါ၊ ၃၀၊ နေရင်း၊ ၈၆)

၁၂၂။ အတ္တံ-ခေါ် ဘော အညော အတ္တာ ဒိဗ္ဗော ဂ္ဂပိ
 ကာမာဝစရော ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခော၊ တံ တံ န-ဇာနာသိ
 န ပဿသိ၊ တမဟံ ဇာနာမိ ပဿာမိ၊ ယော ခေါ ဘော အတ္တာ
 ယတော ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ၊ န-ဟောတိ
 ပရံ မရဏာ၊ ဧတာဝတာ ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ သမ္မာ
 သမုတ္တန္တော ဟောတိ တိ။ ဣတ္ထေကေ သတော သတ္တဿ
 ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘဝံ ပညပေန္တံ။ (ပါပုဂါနေရင်္ဂ၊ ၈၇-၈၂)

၁၂၃။ တမညော ဧဝမာဟ “အတ္တံ-ခေါ ဘော
 ဧသော-အတ္တာ ယံ ဟံ ဝဒေသိ၊ နေသော နတ္တိတံ
 ဝဒါမိ၊ နော စ ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ဧတာဝတာ
 သမ္မာ သမုတ္တန္တော ဟောတိ။ အတ္တံ-ခေါ ဘော အညော အတ္တာ
 ဒိဗ္ဗော ဂ္ဂပိ မနောမယော သဗ္ဗဂပစ္စဂိ အဟနိန္ဒယော၊
 တံ တံ န-ဇာနာသိ န-ပဿသိ၊ တမဟံ ဇာနာမိ ပဿာမိ၊
 ယော ခေါ ဘော အတ္တာ ယတော ကာယဿ ဘေဒါ
 ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ၊ န-ဟောတိ ပရံ မရဏာ၊ ဧတာဝတာ
 ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ သမ္မာ သမုတ္တန္တော ဟောတိ တိ။
 ဣတ္ထေကေ သတော သတ္တဿ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘဝံ
 ပညပေန္တံ။ (ပါပုဂါနေရင်္ဂ၊ ၈၈-၉၂)

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ အပရန္တကပိက ဥစ္ဆေဒဝါဒ

၈၈။ တမညော ဝေမာဟ အတ္တ-ခေါ ဘော
 ဝေယျာ-အတ္တာ၊ ဝတ္တံ ဝဒေသိ၊ နေသော နတ္ထိတံ ဝဒါမိ။
 နော စ ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ဝတ္တာဝတာ သမ္မာ
 သမစ္စိန္နော ဟောတိ။ အတ္တိ-ခေါ ဘော အညော အတ္တံ
 သဗ္ဗသော ခူပသညာန သမတက္ကမာ ပဋယသညာန အတ္တဂမာ
 နာနတ္ထသညာန အမနသကာရာ အနန္တော အာကာသောတံ
 အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေါ။ တံ တွံ န ဇာနာသိ န ပဿသိ။
 တမဟံ ဇာနာမိ ပဿာမိ၊ သော ခေါ ဘော အတ္တာ ယတော
 ကာယသယ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ၊ န ဟောတိ ပရံ
 မရဏာ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ သမ္မာ
 သမစ္စိန္နော ဟောတိ"တိ။ ဣတ္ထေကေ သတော သတ္တဿ
 ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘဝံ ပညပေန္တိ။ (ပါ.၃၁-၂ နေရင်း၊ ၈၉-၉၀)

၈၉။ အတိ-ခေါ ဘော အညော အတ္တာ သဗ္ဗသော
 အာကာသာနဉ္စာယတန သမတက္ကမ္မ အနန္တံ ဝိညာဏန္တံ
 ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂေါ။ တံ တွံ န ဇာနာသိ န ပဿသိ။
 တမဟံ ဇာနာမိ ပဿာမိ၊ သော ခေါ ဘော အတ္တာ ယတော
 ကာယသယ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ၊ န ဟောတိ ပရံ
 မရဏာ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ သမ္မာ
 သမစ္စိန္နော ဟောတိ"တိ။ (ပါ.၃၂ နေရင်း၊ ၉၀)

၉၀။ အတ္ထိ-ခေါ် ဘော် အညော အတ္တာ သဗ္ဗသော
 ဝိညာဏညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နတ္ထိ ကိစ္ဆိ တိ
 (ဘဝေတ္ထ-၉၆) ဘင်္ဂါညာယတနံ ဝိညာဏညာ
 အာကိစ္ဆညာယတနူပဂေါ။ တံ တံ န ဇာနာသိ န ပဿသိ။
 တမဟံ ဇာနာမိ ပဿာမိ။ ညော ခေါ ဘော အတ္တာ ယတော
 ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ။ န ဟောတိ ပရံ
 မရဏာ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ သမ္မာ
 သမုစ္ဆိန္နော ဟောတိ" တိ။ (ပါပု၂ နေရင်၊ ၉၀)

၉၁။ အတ္ထိ-ခေါ် ဘော် အညော အတ္တာ သဗ္ဗသော
 အာကိစ္ဆညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သန္တမေတ ပဏာတမေတ န္တိ
 (ဘဝေတ္ထ-၉၆) နေဝဘာဂ္ဂဘာယတနံ ဝိညာဏညာ
 နေဝသညာနာသညာယတနူပဂေါ။ တံ တံ န ဇာနာသိ န ပဿသိ။
 တမဟံ ဇာနာမိ ပဿာမိ။ ညော ခေါ ဘော် အတ္တာ ယတော
 ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ။ န ဟောတိ ပရံ
 မရဏာ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ သမ္မာ
 သမုစ္ဆိန္နော ဟောတိ"။ (ပါပု၃ နေရင်၊ ၉၁)

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ

၉၂။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ နေကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ သဗ္ဗေ သတ္တဿ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန
 ပညပေန္တိ ပဉ္စဟံ ဝတ္ထုဟံ။ တေ-ဝ-ဘောန္တော-သမဏဗြာဟ္မဏာ

၁-ပြဟ္မဇာလသုတ္တ အပရန္တကပ္ပိက ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ

ကိမာဂမ္မ ကိမာရဗ္ဗ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ သတော သတ္တဿ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန ပညပေန္တိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုဟံ။ (ပါ၊၃၃၊ နေရင်း၊၉၁)

၉၄။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ပြဟ္မဏော ဝါ ဧဝံဝါဒီ ဟောတိ ဧဝံဒိဋ္ဌ ယတော ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ပဉ္စဟိ ကာမဂဏေဟိ သမပ္ပတော သမဂါဘူတော ပရိစာရေတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန ပတ္တော ဟောတိ။ ဣတ္ထေကေ သတော သတ္တဿ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန ပညပေန္တိ။ (ပါ၊၃၃၊ နေရင်း၊၉၂)

၉၅။ တမညော ဧဝံမာဟံ "အတ္ထိ-ခေါ ဘော သော-အတ္တာ၊ (ယ) တံ ဝိဒေသ၊ နေသော နတ္ထိတံ ဝခါမိ၊ နော စ-ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ဧတ္တာဝတာ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန ပတ္တော ဟောတိ။ (ပါ၊၃၃၊ နေရင်း၊၉၂၊ ၁၃၂-၁၃၃စက မေးခဲ့ပြီ)

ကိဿ ဟေတု၊ ကာမာ ဟိ ဘော အနိစ္စာ ဒိက္ခာ ဝိပရိကာမမော၊ တေသ ဝိပရိကာမညတာဘာဝါ ဥပပေန္တိ သောကပရဒေဝဒိက္ခာဒေါမနသုပါယာသာ။ ယတော ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္က သဝိစာရ ဝိဝေကာဇ ပိတိသုခ ပဋ္ဌမံ-ဈာန ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ

ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ပတ္တော ဟောတိ တိ။

၉၆။ တမညော ဝေမာဟ “အတ္ထိ ခေါ ဘော ဒေသော
 အတ္တာ၊ ယံ တံ ဝဒေသိ၊ နေသော နတ္ထိတိ ဝဒါမိ၊ နော စ
 ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ဧတာဝတာ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်
 ပတ္တော ဟောတိ၊ တ ကိဿ ဟေတု၊ ယဒေဝ တတ္ထ
 ဝိတက္ကံ ဝိစာရတံ၊ ဧတေနေတံ ဩဋ္ဌာရက အက္ခာယတံ။
 ယတော ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ဝိတက္ကံဝိစာရနံ
 ဝပသမာ အဇ္ဈတ္တ သမ္ပသာဒန စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ
 အဝိတက္ကံ အဝိစာရ သမာဓိဇံ ပိတိသုခံ ဒုတိယံ-ဈာန်
 ဝပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ၊ ဧတာဝတာ ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ
 ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ပတ္တော ဟောတိ တိ။

၉၇။ တမညော ဝေမာဟ “အတ္ထိ ခေါ ဘော ဒေသော
 အတ္တာ၊ ယံ တံ ဝဒေသိ၊ နေသော နတ္ထိတိ ဝဒါမိ၊ နော စ
 ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ ဧတာဝတာ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်
 ပတ္တော ဟောတိ၊ တ ကိဿ ဟေတု၊ ယဒေဝ တတ္ထ
 ဝိတက္ကံ စေတသော ဥပ္ပလာဝတက္ကံ၊ ဧတေနေတံ ဩဋ္ဌာရက
 အက္ခာယတံ။ ယတော ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ
 ပိတိယံ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ၊ သတော စ
 သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ (ယံ တံ)

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ ပရိတသိတဝိပွန့်တဝါရ

အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဥပေက္ခာ သတိမာ သုခဝိဟာရိတိ၊
တတိယံ-ဈာန် ဥပသမ္ပန္နံ ဝိဟာရတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော
အယံ အတ္တာ ပရမဒိဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ပတ္တော ဟောတိ”တိ။

၉၈။ တမညော ဇဝမဟာ “အတိ-ခေါ ဘော ဇသော-
အတ္တာ၊ (ယံ) တွံ ဝဒေသိ၊ နေသော နတ္ထိတိ ဝဒါမိ၊ နေဉ-
စ ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ ဧတာဝတာ ပရမဒိဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်
ပတ္တော ဟောတိ၊ တ ကိဿံ ဟောတိ၊ ယဒေဝ တတ္ထ
သုခမတိ စေတသော အာဘောဂေါ၊ ဧတေနိတံ ဩဋ္ဌာရိက္ခ
အက္ခာယတိ။ ယတော-ခေါ ဘော အယံ-အတ္တာ သုခဿ-စ
ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာန်
အတ္တဝါမာ အဒုက္ခမသုခ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ စတုတ္ထံ ဈာန်
ဥပသမ္ပန္နံ ဝိဟာရတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ
ပရမဒိဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ပတ္တော ဟောတိ”တိ။ ဣတ္ထေကေ သတော
သတ္တဿ ပရမဒိဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ပညပေန္တိ။ (ပါ၊၃၄၊နေရင်း၊၉၅၊ပခုတ္ထ၊၁၄၄၊)

ပရိတသိတဝိပွန့်တဝါရ

၁၀၅။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ-တေ- သမဏဗြာဟ္မဏာ
သဿတဝါဒါ သဿတုဗျာ၊ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ
စတူဟ ဝတ္ထုဟိ၊ တဒပ္ပိ တေသံ-ဘဝတ- သမဏဗြာဟ္မဏာန်

၁၁။ မင်္ဂလာမိတ္တံ ၁၂။ ဉာဏ်ဉာဏ်ပညာပညာမိတ္တံ ၁၅။ နိဗ္ဗိဒ်တံ နိဗ္ဗိဒ် သန္တံ ၁၄။ ဓာတုဒိဋ္ဌိနိက္ခိယံ
 အာရောဂံ အာရောဂံ အာပဿတံ (ဇာတိဇာတိဝေဒယိတံ) တဏှာဂတာနံ
 ၁၆။ ဓာတုဒိဋ္ဌိနိက္ခိယံ အာပဿတံ ၁၇။ နိဗ္ဗိဒ်တံ နိဗ္ဗိဒ် သန္တံ (ဇာတိဇာတိဝေဒယိတံ) (ပါရမီနေရင်း၊ ဣဒ္ဓါ)

မေးခွန်း: ဝိသေသန ဝိသေသနမှန်စွာ စပ်လျက် (၁၃၄၈-ခုနှစ်)

ဖဿပစ္စယာဝါရ

၁၁၈။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ-တေ-သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ၁။ သဿတဝါဒါ ၂။ သဿတံ ၃။ အတ္တာနဉ္စ ၄။ လောကဉ္စ ၅။ ပညပေန္တိ
 ၆။ စတုဟိ ၇။ ဝတ္ထုဟိ ၈။ တဒပိ ၉။ ဖဿပစ္စယာ။ (ပါရမီနေရင်း၊ ဣဒ္ဓါ)

မေးခွန်း: တတြနှင့် တသဒ္ဓါတို့၏ အဘိဓေယျတ္ထ (၁၃၃၉-ခုနှစ်)

၁၁၉။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ-တေ-သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ၁။ ပဉ္စကပိကာ-စ ၂။ အာပရန္တကပိကာ-စ ၃။ ပဉ္စကပရန္တကပိကာ-စ
 ၄။ ပဉ္စကပရန္တာနဒ္ဓိဋ္ဌိနော ၅။ ပဉ္စကပရန္တ အာရဗ ၆။ အနေကဝိတတာနံ
 ၇။ အဓိပ္ပတ္တိပဒါနံ ၈။ အဘိဝဒန္တိ ၉။ ဒွါသဋ္ဌိယာ ၁၀။ ဝတ္ထုဟိ ၁၁။ တဒပိ
 ၁၂။ ဖဿပစ္စယာ။ (ပါရမီနေရင်း၊ ဣဒ္ဓါ)

နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိဝါရ

၁၂၀။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ-တေ-သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ၁။ သဿတဝါဒါ ၂။ သဿတံ ၃။ အတ္တာနဉ္စ ၄။ လောကဉ္စ ၅။ ပညပေန္တိ ၆။ စတုဟိ
 ၇။ ဝတ္ထုဟိ ၈။ တေ ၉။ ဝတ ၁၀။ အညတြ ၁၁။ ဖဿာ ၁၂။ ပဋိသင်္ဂေဒိဿန္တိတိ
 ၁၃။ နေတံ-ဌာနံ ၁၄။ ဝိဇ္ဇတိ။ (ပါရမီနေရင်း၊ ဣဒ္ဓါ)

ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဋ္ဌကထာ

၁၄၄။ ယေပိ-တေ-သမဏဗြဟ္မဇာလကော ကေဝုသဿတိကာ
 ကေဝုအသဿတိကာ။ ပ ။ ယေပိ - တေ - သမဏဗြဟ္မဇာလကော
 အန္တာနန္တိကာ။ ယေပိ-တေ-သမဏဗြဟ္မဇာလကော အမရာဝိက္ခေပိကာ။
 ယေပိ-တေ- သမဏဗြဟ္မဇာလကော အဓိစ္စသမုပ္ပန္တိကာ။

သဗ္ဗေ (သမဏဗြဟ္မဇာလကော) ဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ ဖုဿ - ဖုဿ
 ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ တေသ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ
 ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ
 ဇရာမရဏံ။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။
 (ပါဂုဿနေရင်း၊ ၉၈)

ဝိဝဋ္ဌကထာဒိ

၁၄၅။ ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ
 သမုဒယဉ္စ အတ္ထဝိမုဉ္စ အသာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နဿရဏဉ္စ
 ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ ကမမဟိ သဗ္ဗေဟေဝ
 ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတိ။ (နေရင်း၊ ၉၉)

၁၄၆။ ယေဟိ ကေဝု ဘိက္ခဝေ သမဏောဝိ ဗြဟ္မဇာလကော
 ဝိ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာဝိ၊ အပရန္တကပ္ပိကာဝိ၊ ပုဗ္ဗန္တပရန္တကပ္ပိကာဝိ၊
 (နေရင်း၊ ၉၉)

ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တိ အာရပ္ပ အာနေကဝိဟိတာနိ
 အဓိမုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ သဗ္ဗေ တေ ဣမေဟေဝ ဌာသိဋ္ဌိယာ
 ဝတ္တုဟိ အန္တောဇာလိကတာ ဧတ္ထ သိတာဝံ
 ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တိ အာရပ္ပ အာနေကဝိဟိတာနိ
 ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တိ အာရပ္ပ အာနေကဝိဟိတာနိ
 (ပါဌ ၂ နေရင်း ၁၀၀၀)

သေယျထာပ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ကေဝဋ္ဌော - ဝါ
 ကေဝဋ္ဌန္တေဝိသိ ဝါ သုခုမတ္တကေန ဇာလေန ပရိတ္တံ ပဒကဒဟံ
 သြတ္ထရေယျ။ တဿ နိဝမဿ "ယေ ခေါ ကေဝ
 ဣမသ္မိ ပဒကဒဟေ သြဋ္ဌာရိကာ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ တေ
 အန္တောဇာလိကတာ ဧတ္ထ သိတာဝံ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တိ
 ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ အန္တောဇာလိကတာဝံ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တိ
 ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယေ ဟိ ကေဝိ သမဏော ဝါ
 ပြာဟုကာ - ဝါ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ဝါ အပရန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ဝါ
 ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တိ
 အာရပ္ပ အာနေကဝိဟိတာနိ အဓိမုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ သဗ္ဗေ
 တေ ဣမေဟေဝ ဌာသိဋ္ဌိယာ ဝတ္တုဟိ အန္တောဇာလိကတာ
 ဧတ္ထ သိတာဝံ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တိ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ
 အန္တောဇာလိကတာဝံ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တိ။

ဗြဟ္မဇာလန္တိပိ နံ ခာရေဟိ၊ ဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ နံ ခာရေဟိ၊
 အနုတ္တရော သင်္ဂါမဝဇယောတိပိ နံ ခာရေဟိတိ၊ ဣဒမဝေါစ
 ဘဂဝါ။ (ပါဠိ ၂ နေရင်း ၁၀၀၊ ပခုက္ကူဝင်္ဂ၊ ဘာဠိ ၂၅၃၇)

မေးခွန်း အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ (၁၃၃၇-ခုနှစ်)

၂/ ဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ (သဒ္ဓန္တ) ဝ/ ဝေဇာဂ္ဂာလောကီ
 မိ-ဗုဒ္ဓသင်္ဂါမိယော ဣတိပိ (ဝေါဟာရ) နာဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ
 မိ-ဗြဟ္မဇာလန္တိပိ (ဝေါဟာရ) ဟေ-မိ နာဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ
 ဝဂ္ဂ-မိ (ဝေါဟာရ) ဟေ-မိ နာဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ
 ၁၄၉။ အတမနာ တေ-ဘိက္ခု ဘဂဝတော
 ၆/ ဝေဇာဂ္ဂာလောကီ (ဝေါဟာရ) တဒ္ဓန္တ နန္ဒိယ နာဒိဋ္ဌိ (ဟာဂ္ဂ)၊
 ဘာသိတ ဝေဇာဂ္ဂာလောကီ (ဝေါဟာရ) မိ-ဗြဟ္မဇာလန္တိပိ (ဝေါဟာရ)၊
 အဘိက္ခန္တိ။ မိ-ဗြဟ္မဇာလန္တိပိ (ဝေါဟာရ)၊
 သုတ-ဤဟာဂ္ဂါပါဠိ၊ မိ-နာဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ (ဝေါဟာရ)၊
 ဣတိ-ဤဟာဂ္ဂါ၊ ဝေဇာဂ္ဂာလောကီ (ဝေါဟာရ)။

မေးခွန်း အတ္တမနာ -၌ သဒ္ဓန္တ၊ ဝေါဟာရတ္တ၊ အဘိက္ခန္တိ -၌ ဣတိ သဒ္ဓါကို တစ်လုံးအကြောင်း
 ၍ အာကာရ၊ နိဗ္ဗာန၊ အဝဇာရဏဇာတကတ္တ၊ တစ်လုံးတို့ ပရိသမာပနတ္ထ ထင်
 ရှားအောင်ပေး။ (၁၃၄၀-ခုနှစ်မေး) (ပါဠိ ၃ နေရင်း ၁၀၀၊ ပခုက္ကူဝင်္ဂ၊ ဘာဠိ ၂၅၃၈)

ဣတိသဒ္ဓါ နာမေ နန္ဒိယော ဣန္ဒြိယာမိ သုတေ ဣ (ဘဂဝတ-ဝေဇာဂ္ဂာလောကီ) ဘညမာနေ
 ဣမသ္မိ - ၈ - ပန - ဝေယျာကရဏသ္မိ၊
 ဒသသဟဿ - လောကဇာတု အကမ္မတ္တာတိ။
 (ပါဠိ ၃ နေရင်း ၁၀၀၊)

မေးခွန်း ဘညမာနေ-၏ကတ္တာထည့် (၁၃၃၀-ခုနှစ်)

ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ ဖိ.ဖိ နိဋ္ဌိတံ ဣဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ ပဋ္ဌမ။

၂။ သာမညဗလသုတ္တ

ရာဇာမစ္စကထာ

ဘန္တေ၊ ကထာပ- ဣဒ် ဗဟကထာပ၊ ဣဒ် ဗုဒ္ဓိ- ဣသာမညဗလသုတ္တံကို (ဣဗဿ သုတ္တံထဝ- ဣဒ် ဗညဗလသုတ္တံကို)
 ဘဂဝတော- မိ၊ သမ္ပုဒါ- မျက်စိဗြာဟ်တောဗျ၊
 ဝါ၊ သော ဣဒ်၊ ဣဂု ဣဒ် (ဣကာဂု)
 ဘုရားဟောတော်မူတိုင် သာလှိုင် (ဗဝတရုဏ)
 ဣဒ် ဘုရားဟောတော်မူတော်သောအခါ၊ ဣဒ် (ဣဗဿ) ပုတိဂါရုမိ/ ပုတိဂါရုဒြေသညံ (ဟောတိ-ဇာ)
 ၁၅၀။ ဧဝံ (ဧဝေ ဣကာဂု) မေဿိ (မဟာ/ မမ) သတ။ (ဥယျာဇ္ဇိတ/ ဥပတရုဏ)

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂုဟေ ဝိဟရတိ ဇိဝကဿ
 ကာယမင်းသာသည် ဝိကာကံ၍ ရှေးရပ်သော သရက်ဥယျာဉ်တော်၌ ရုတ်အားဖြင့် ဝိဇ္ဇာသော ဂုဏ်အရပ်မင်းနှင့် ဗုဒ္ဓ
 ကောမာရဘဝဿ အမဝနေ မဟတာ ဘိက္ခုသယေန သဒ္ဓိ
 ကံ၍ ပုတိဂါရုမိ အစီမိသံ၊ ဣတိ ဣဗညံ ဣဒ် သော ဂုဏ်အရပ်မင်း (သဒ္ဓိ) စာတော်၌ ဝိဇ္ဇာ၊ ဣဒ် ဣဗညံ ဣဒ်
 သိ- ဣဒ် ဝိဇ္ဇာ စာတော်သော အရပ် ဣဒ် ဝိဇ္ဇာသော ဂုဏ်အရပ်မင်း (သဒ္ဓိ) စာတော်၌ ဝိဇ္ဇာ၊ ဣဒ် ဣဗညံ ဣဒ်
 အမူတေဋ္ဌသေဟ ဘိက္ခုသတေဟ။ (ဂုဏ်အရပ်မင်း သဒ္ဓိ- ၇)

၁၂ ယေန သမယေ-ဒါ ဘဂဝါ-အညါ ဂဏပစ္စာဘူဿ -သော၊ ဇိဝကဿ-ဇာ၊ ဣဗညံ-ဒါ၊ ဝိဟရတိ-ဇာ၊ (ဣဒ် ဝါ ဝါ)
 ၂။ ဣဒ် ဘုရားဟောတော်မူတိုင် ဇိဝကမိ-အရပ်ဥယျာဉ်၌ ၆။ မိဿညံ ၂။ မဂ္ဂဗျိုင်းကို ၅။ ဝိဇ္ဇာသော ဝိဇ္ဇာသော
 တေန-ခေါ-ပိန-သမယေန ရာဇာ မာဂိဇော အဇာတသတ္တု
 ၄။ ဝေဒဟိ အမညံသော မိဗုရားမင်းသားဖြစ်သော ၆။ ဣဗညံမိဗုဒ္ဓိ ၇။ စာတော်၌ ဝိဇ္ဇာမိဗုဒ္ဓိ ၆။ ဣဗညံ ဝိဇ္ဇာသော
 ဝေဒေဟပုတ္တော တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ ကောမဒယာ
 ၁၀။ ဣဗညံ ဝိဇ္ဇာသော ၁၁။ မိဗုဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇာသော ၁၂။ ဝိဇ္ဇာသော ဝိဇ္ဇာသော ၁၃။ ဝိဇ္ဇာသော
 စာတုမာသနယာ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တယာ
 ၁၄။ မိဗုဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇာသော ၁၅။ မိဗုဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇာသော ၁၆။ မိဗုဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇာသော ၁၇။ မိဗုဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇာသော
 ရာဇာမစ္စပရဝုတော ဥပရိပါသာဒဝရဂတော နိသန္ဓော ဟောတိ။

(ပါပုဒ်၊ နေရင်း၊ ၁၀၆-၇)

ဣတိဇာတိ ဣဒ် ဝိဇ္ဇာသော မဂ္ဂဗျိုင်းကို ဝေဒေဟိ အမညံသော
 အထ-ခေါ ရာဇာ မာဂိဇော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟပုတ္တော
 ဣဗညံ ဝိဇ္ဇာသော မိဗုရားမင်းသားဖြစ်သော မိဗုဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇာသော ဝိဇ္ဇာသော
 တဒဟုပေါသထေ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ ရမဏိယာ-ဝတ ဘော

အဖြေကမ်းရွာကား ငွေသိန်နာ_ဝတ ရတ္တိ၊ အဘိဇ္ဈပါ_ဝတ ဘော၊ အဖြေကမ်းရွာကား ငွေသိန်နာ_ဝတ ရတ္တိ၊
 ဒဿနိယာ_ဝတ ဘော၊ အဖြေကမ်းရွာကား ငွေသိန်နာ_ဝတ ရတ္တိ၊ ပါသာဒိကာ_ဝတ ဘော၊
 အဖြေကမ်းရွာကား ငွေသိန်နာ_ဝတ ရတ္တိ၊ လက္ခဏာ_ဝတ ဘော၊ အဖြေကမ်းရွာကား ငွေသိန်နာ_ဝတ ရတ္တိ၊
 ကံ နှုတ် (အသမဏ-ဝါ၊ (အပြာဟူဏ-ဝါ၊ ပယ်ရူပါသေယျာမ၊
 ဝါ... အနိရုဒ္ဓါ-အနိရုဒ္ဓါ၊ ဝါ... အနိရုဒ္ဓါ-အနိရုဒ္ဓါ၊ ဝါ... အနိရုဒ္ဓါ-အနိရုဒ္ဓါ၊ ဝါ... အနိရုဒ္ဓါ-အနိရုဒ္ဓါ၊
 ယံ နော ပယ်ရူပါသတော၊ စိတ္တံ ပယ်ဒေယျာ တံ။
 (အပဏ္ဍိတ(ဗြဟ္မဏိ)၊ (အပဏ္ဍိတ(ဗြဟ္မဏိ)၊ (အပဏ္ဍိတ(ဗြဟ္မဏိ)၊ (အပဏ္ဍိတ(ဗြဟ္မဏိ)၊

(ပါရဂူနေရင်းဝံဝေ)

မေးခွန်း: ယံအစွဲ (၁၃၁၆၊ ၁၃၃၀) သဗ္ဗနာမ်အစွဲ (၁၃၃၅-ခုနှစ်)

၁၅၁။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ရာဇာမဇော ရာဇာနံ
 မာဂဓံ အဇာတသတ္တံ ဝေဒေဟိပုတ္တံ ဇာတဒဝေါစ အယံ
 ဒေဝံ ပူရဏော ကဿပေါပါသယံ စေဝ ဂဏာ_စ
 ဂဏာစရိယော - စ ဉာတော ယသဿ တိတ္ထကရော
 သာဓေယျတော မဟုဇနဿ ရတ္တညံ စိရပဗ္ဗတော
 အဒ္ဓိဂတော ဝယောအနုပုတ္တော၊ တံ ဒေဝေါ ပူရဏ_ကဿပံ
 ပယ်ရူပါသတံ၊ အပေဝ_နာမ ဒေဝဿ ပူရဏံ ကဿပံ
 ပယ်ရူပါသတော စိတ္တံ ပယ်ဒေယျာ တံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ
 မာဂဓော အဇာတသတ္တံ ဝေဒေဟိပုတ္တော တုဏှိ အဟောသိ။

၁၅၂။ အညတရောပိ ခေါ ရာဇာမဇော ရာဇာနံ မာဂဓံ
 အဇာတသတ္တံ ဝေဒေဟိပုတ္တံ ဇာတဒဝေါစ အယံ ဒေဝ မုက္ခလံ
 ဂေါသာလော သယံ - စေဝ ဂဏာ စ ဂဏာစရိယော - စ

၂-သာမညဖလသုတ္တ ရာဇမစ္စကထာ

ကျွန်ုပ်တို့၏ နေရာမှာ မှီရောက်မှုဖြင့် နေရာကင်း ဟုဆိုသည့်အခါ များသောအားဖြင့် ဆန္ဒ
 ဉာတော ယသသံ တိတ္ထကရော သာဓုသမ္ပတော ဗဟုဇနသ
 ညဉ့်အခါ နဂါးကို ဖြစ်သော လူကို ဖြစ်သော လူကို ဖြစ်သော လူကို ဖြစ်သော လူကို ဖြစ်သော လူကို
 ရတ္တည။ စိရပဗ္ဗတော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊
 တံ ဒေဝေါ မက္ခလံ ဂေါသာလံ ပယိရူပါသတု၊ အပ္ပေဝ နာမ
 ဒေဝဿိ မက္ခလံ - ဂေါသာလံ ပယိရူပါသတော စိတ္တံ
 ပသီဒေယျာ တိ။ (စိတ္တံ ဝေဒနာ)

၁၅၃။ အညတရောပိ ခေါ ရာဇမစ္စော ရာဇနံ မာဂဓံ
 အဇာတသတ္တံ၊ ဝေဒေဟိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “အယံ ဒေဝ အဇိတော
 ကေသကမ္မလော သယီ စေ။ ပ။ တံ ဒေဝေါ အဇိတံ
 ကေသကမ္မလံ ပယိရူပါသတု၊ အပ္ပေဝ နာမ ဒေဝဿိ အဇိတံ
 ကေသကမ္မလံ ပယိရူပါသတော စိတ္တံ ပသီဒေယျာ”တိ။

၁၅၄။ အညတရောပိ ခေါ ရာဇမစ္စော ရာဇနံ မာဂဓံ
 အဇာတသတ္တံ၊ ဝေဒေဟိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “အယံ ဒေဝ ပကုဇော
 ကစ္စာယနော သယီ စေ။ ပ။ တံ ဒေဝေါ ပကုဓံ ကစ္စာယနံ
 ပယိရူပါသတု၊ အပ္ပေဝ နာမ ဒေဝဿိ ပကုဓံ ကစ္စာယနံ
 ပယိရူပါသတော စိတ္တံ ပသီဒေယျာ”တိ။

၁၅၅။ အညတရောပိ ခေါ ရာဇမစ္စော ရာဇနံ မာဂဓံ
 အဇာတသတ္တံ၊ ဝေဒေဟိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “အယံ ဒေဝ သဗ္ဗဿော
 ဗေလဋ္ဌပုတ္တော သယီ စေ။ ပ။ တံ ဒေဝေါ သဗ္ဗယံ ဗေလဋ္ဌပုတ္တံ

ပယ်ရပါသတု၊ အပ္ပေဝ နာမ ဒေဝဿ သဗ္ဗယံ ဗေလဋ္ဌပုတ္တံ
ပယ်ရပါသတော စိတ္တံ ပသီဒေယျာ”တိ။

၁၅၆။ အညတရောပိ ခေါ ရာဇာမစ္စော ရာဇာနံ မာဂဓံ
အဇာတသတ္တံ၊ ဝေဒေဟိပုတ္တံ တေဒဝေါစ “အယံ ဒေဝ နိဂဏ္ဍော
နာဋပုတ္တော သယီ စေဝ ။ ပ။ တံ ဒေဝေါ နိဂဏ္ဍံ နာဋပုတ္တံ
ပယ်ရပါသတု၊ အပ္ပေဝ နာမ ဒေဝဿ နိဂဏ္ဍံ နာဋပုတ္တံ
ပယ်ရပါသတော စိတ္တံ ပသီဒေယျာ”တိ။

ကောမာရဘစ္စဝိကကထာ

၁၅၇။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဇီဝကော ကောမာရဘစ္စော
ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ အဝိဒ္ဓရေ
တုဏှိဘူတော နိသိန္ဓော ဟောတိ။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော
အဇာတသတ္တံ၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော ဇီဝကံ ကောမာရဘစ္စံ ဧတဒဝေါစ
“တွဲ-ပန သမ္ပ-ဇီဝက ကံ တုဏှိ တိ။

အယံ ဒေဝ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
အမာကံ အမ္ပဝိနော ပိဟရတိ မဟတာ ဘိက္ခုသံယေန သဒ္ဓိ
အမုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ။

မေးခွန်း၊ အမုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ-၌ သဒ္ဓတ္ထ၊ ဝေါဟာရတ္ထ၊ (၁၃၄၇-၃၃၆)

၁၅၉။ အထ ခေါ် ရာဇာ မာဂဇော အဇာတသတ္တု

ဝေဒေဟိပုတ္တော ပဉ္စသု-ဟတ္ထိနကာသတေသု ပစ္စေကာ
 ကုတ္တိယော အာရောပေတော (အတ္တကု-ပဿိသညံ) ဦး-ဗုဒ္ဓဇာ ဆင်ကို
 အဘိရူဟိတော ဥက္ကာသု ဓာရိယမာနာသု ရာဇဂဟမ္မာ နိယျာသိ
 မဟာစရာဇာနဘာဝေန၊ (ယတ္ထ/ဒိဿာကံဓရာ) ဇေကဿ ကောမာရဘဝ္ဗဿ
 အမွဝနံ (တေဇံ/ပိယာသိ။) (တတ္ထိဒိဿာကံဓရာ)

အထ ခေါ် ရညော မာဂဿေ အဇာတသတ္တုဿ

ဝေဒေဟိပုတ္တဿ အဝိဒ္ဓရေ အမွဝနဿ အဟဒေဝ ဘယံ
 အဟဒေဝ ဆတ္တတတ္ထံ အဟဒေဝ လောမဟံသော။

အထ ခေါ် ရာဇာ မာဂဇော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော

ဘိတော သံဝိဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော ဇိကံ ကောမာရဘိဝံ
 တေဒဝေါ ကစ္စ မံ ကံ သမ္ပ-ဇေက န-ဝဉ္ဇေသ္မိ ကစ္စ မံ
 သမ္ပ-ဇေက န ပလမ္ဘေသ္မိ ကစ္စ မံ သမ္ပ-ဇေက န
 ပစ္စတ္တကာနံ ဒေသိ။ (ပါဂုဗ္ဗာနေရင်။၁၁၄၇)

မေးခွန်း ကတ္တာထည့်စွတ်၍ နနိပါတ်ပုဒ်၏အနက်ထင်စေလျက်၊ (၁၃၅၆-ခုနှစ်)
 အမှာ ဤအရာ၌ န-ယူသောနိပါတ်ပုဒ်သည် ပုစ္ဆာအနက်၌ဖြစ်၏။

ကထ-ဟိ နာမ (ပါဏာနိ) မဟတော ဘိက္ခုသံဃဿ
 အမုတေဋ္ဌသာနံ-ဘိက္ခုသတာနံ နေဝ ခိပိတသဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ သာမညဖလပုစ္ဆာ

ပစ္စိသနည်း၊ ချောင်းညစ်သော အဆံသနည်း၊ ပစ္စိသနည်း၊ ဝဏ္ဏံ၊ ဟောဇ္ဇောဇောအဆံသည့်
န ဝတ္ထုသိတသဗ္ဗေ။ (အစိသနိနာပ) နိဇ္ဈိသော တိ။ နှိုးဖိုး (အစိဝေ-မ်)

အမှာ ဤအရာ၌ နာမ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် သတိဝိဘတ်သည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်၏။

မာ-ဘာယံ မဟာရာဇ၊ မာ-ဘာယံ မဟာရာဇ၊ န တိ
ဒေဝ ဝဇ္ဇေမိ၊ န တံ ဒေဝ ပလမ္ဘာမိ၊ န တံ ဒေဝ ပစ္စုတ္တကာနံ
ဒေမိ။ အဘိက္ကမ မဟာရာဇ၊ အဘိက္ကမ မဟာရာဇ၊ ဧတေ
မဏ္ဍလမာဠေ ဒိပါ ဈာယန္တတိ။ (ပါ၊၄၇၊နေရင်း၊၁၁၄)

သာမညဖလပုစ္ဆာ

၁၆၀။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တ၊
ဝေဒေဟိပုတ္တော ယာဝတကာ နာဂဿ ဘူမိ နာဂေန ဂန္ဓာ
နာဂါ ပစောရောဟိတာ ပတ္တကောဝု ယေန မဏ္ဍလမာဠဿ
ဒွါရံ တေနပသကမိ၊ ဥပသကံမိတာ ဇီဝကံ ကောမာရဘဏံ
တေဒဝေဝေ ကထ ပုန် သမ္ပ-ဇီဝက ဘဂဝါ တိ။ (ပါ၊၄၇၊နေရင်း၊၁၁၅)

မေးခွန်း: အဝေါဓဇိကတ္တာ၊ဝိသေသနစုံစွာထည့် (၁၃၃၂-ခုနှစ်)
ယေန-၌ ကရကတ္ထ၊သတ္တဗျတ္တ၊ (၁၃၄၄-ခုနှစ်)

၂၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့် ၁၊ ဇီ၊ ၃၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ ၄၊ ဇီ၊ ၅၊ ဤ
ဇီ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ ၇၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် ၈၊ ဤ ၉၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ ၁၀၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်
၁၁၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် ၁၂၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် ၁၃၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် ၁၄၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် ၁၅၊
၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈၊ ၁၉၊ ၂၀၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ (အစိဝေ-မ်)
ဘက္ခုသံယဿာတိ။

၁၆၁။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဇော အဇာတသတ္တု၊
 ဝေဒေဟိပတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

ဒါ စ ကေမန္တံ ငွီတော ခေါ ရာဇာ မာဂဇော
 အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပတ္တော တဏှဘတံ ဘိက္ခုသံယံ
 အနဝလောကေတွာ ရဟဒမဝ ဝိပွသန္တံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ
 ကုမ္ပဇာ မေ ဥပသမေန ဥဒယသဒ္ဓေါ ကုမာရော
 သမန္တာဂတော ဟောတု၊ ယေနတရဟိ ဥပသမေန
 ဘိက္ခုသံယော သမန္တာဂတော တိ။

မေးခွန်း: ရာဇာ မာဂဇော အဇာတသတ္တု၊ ဝေဒေဟိတို့၌ သဒ္ဓတ္ထထင်စေလျက်
 (၁၃၂၉-၁၃၅၀-ခုနှစ်)

အဂဏ - ခေါ တံ မဟာရာဇ ယထာ ပေမန္တိ။ ပိယော
 မေ ဘန္တေ ဥဒယသဒ္ဓေါ ကုမာရော၊ ကုမ္ပဇာ မေ ဘန္တေ
 ဥပသမေန ဥဒယသဒ္ဓေါ ကုမာရော သမန္တာဂတော
 ဟောတု၊ ယေနတရဟိ ဥပသမေန ဘိက္ခုသံယော
 သမန္တာဂတော တိ။

မေးခွန်း: မေဏိ သဒ္ဓန္တိပုဂံထည့် (၁၃၄၆-ခုနှစ်)

၁၆၂။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု

ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဘိက္ခုသံယဿ။
အဗ္ဗလံ ပဏာမေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။

မေးခွန်း: ဧကန္တသရုပ်ဖော်၍ (၁၃၄၀-ခုနှစ်)
အတ္တနော ဌာတံ အနုစ္စဝိကော ဧကသိံ ပဒေသေ။ (၄၊၁၇၉)

ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု

ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ ပုစ္ဆေယျာမဟာ ဘန္တေ
ဘဂဝန္တံ ကိစ္ဆိဒေဝ ဒေသံ သစေ မေ ဘဂဝါ ဩကာသံ
ကဏှောတိ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏာယာ တိ။

(ပါ၊၄၈။နေရင်း၊၁၁၁၇၊ ၁၃၂၄-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

၁။ ပစ္စ မဟာရာဇာ ယဒါကန္တသိတိ။
(ပုဒ်၊၈။) ပဉ္စ-ကို၊ ပုစ္ဆိ-ကို၊ ခေါ၊ ဘဒ္ဒိ အကန္တသိ-ကမာမိ၊ ဝေ-ဟိ၊ နိ၊ နိသိ-သည၊ သဟိ-သော၊ ပုစ္ဆ-မေ၊ လာ။

မေးခွန်း: ကံ၊ ကရိုက်၊ သမ္ပဒါနံ စုံလင်စွာထည့် (၁၃၃၆-ခုနှစ်)
ယဒါကန္တသိတိ နှစ်နည်းပုဒ်ဖြတ်၍ ပါဌသေသစုံလင်စွာထည့် (၁၃၄၇-ခုနှစ်)
အမှာ ယဒါကန္တသိတိ နှစ်နည်းယောဇနာရာဌိ ရှေးနည်းအလိုကား ယံ+အာကန္တသိ-ဟု ပုဒ်
ဖြတ်၊ နောက်နည်းအလိုကား ယဒိ+အာကန္တသိ-ဟုပုဒ်ဖြတ်။
(ပါ၊၄၈နေရင်း၊၁၁၁၇)

၁၆၃။ ယထာ နုခေါ ဣမာနိ ဘန္တေ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ။

သေယျထိဒ္ဓါ၊ ဟတ္တာရောဟာ အသာရောဟာ ရထကာ
ဧန္တဂ္ဂဟာ စေလကာ စလကာ ပိတ္တဒါယကာ

^{စင်္ဂဟဗျူဟာ} ^{ဝမ်းမြောက်စွာ} ^{ကောသလ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 ဥဂ္ဂါ ^{ရာဇပတ္တာ} ^{ပက္ခန္ဓနော} ^{မဟာနာဂါ}
^{ကမ္ဘာ} ^{သမ္မာ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 သူရာ ^{စိမ္မိယောဓနော} ^{ဒါသိကပုတ္တာ} ^{အာဠာရိကာ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 ကပ္ပကာ ^{နာဝကာ} ^{သုဒါ} ^{မာလတာရာ} ^{ရဇကာ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 ပေသကာရာ ^{နဋ္ဌကာရာ} ^{ကုမ္ဘာရာ} ^{ဂဏကာ} ^{မုဒ္ဓကာရာ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 ယာနိ ဝါ ^{ပနညာနိပ} ^{ဧဝတာန} ^{ပုထသပ္ပါယတနာနိ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 တေ ^{ဒိဋ္ဌေဝ-ဓမ္မေ} ^{သန္တိဋ္ဌက} ^{သိပ္ပဖလံ} ^{ဥပဇ္ဇန္တိ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 တေ ^{တေန} ^{အတ္တာန} ^{သုခေန္တိ} ^{ပိဏေန္တိ} ^{မာတာပိတရော}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 သုခေန္တိ ^{ပိဏေန္တိ} ^{သမဏဗြာဟ္မဏေသု} ^{ဥဒ္ဓဂ္ဂကာ} ^{ဒကာဏံ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 ပတိဋ္ဌပေန္တိ ^{သောဝဂ္ဂိကံ} ^{သုခဝိပါကံ} ^{သဂ္ဂသဝတ္တနိကံ။}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 သက္ကာ-န-ခေါ ^{ဘန္တေ} ^{ဧဝမေဝ-} ^{ဧဝမေဝ-}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 ဒိဋ္ဌေဝ-ဓမ္မေ ^{သန္တိဋ္ဌက} ^{သာမညဖလံ} ^{ပညပေတန္တိ။}

(ပါဌာနာနေရင်း၊ဝဂ္ဂ-၈)

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 ၁၆၄။ အဘိဇာနာသိ ^{နော} ^{တံ} ^{မဟာရာဇ} ^{က္ကမံ-ပဉ္စ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 အညေ ^{သမဏဗြာဟ္မဏေ} ^{ပုစ္ဆတာတံ။} ^{အဘိဇာနာမဟံ} ^{ဘန္တေ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 က္ကမံ-ပဉ္စ ^{အညေ} ^{သမဏဗြာဟ္မဏေ} ^{ပုစ္ဆတာတံ။} ^{ယထာ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 ကထံ ^{ပန} ^(သေဝေ) ^{မဟာရာဇ} ^{ဗျာကရိသု၊} ^{သစ္စေ} ^{တေ}

^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ} ^{အင်္ဂါ}
 အဂရံ ^{ဘာသသ္မာတံ။}

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ

၁၆၇။ ကေမိဒါဟံ^၁ ဘန္တေ သမယံ^၂ ယေန^၃ မက္ခလိ^၄
 ဂေါသာလော^၅ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတာ မက္ခလိနီ^၆
 ဂေါသာလေန သဒ္ဓိ သမ္မောဒါ၊ သမ္မောဒနိယ ကထံ^၇
 သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။ (ပါ၊၅၀၊နေရင်၊၁၂၇)

၁၆၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ မက္ခလိ ဂေါသာလော မံ
 တေဒဝေါစ နတ္ထိ မဟာရာဇ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ
 သံကလေသာယ၊ အဟေတု အပစ္စယာ သတ္တာ သံကလံသန္တိ။
 (ပါ၊၅၀၊နေရင်၊၁၂၇)

နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊
 အဟေတု အပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိန္တိ။ နတ္ထိ အတ္တကာရေ၊
 နတ္ထိ ပရိကာရေ၊ နတ္ထိ ပုရိသကာရေ၊ နတ္ထိ ဗလံ၊ နတ္ထိ ဝိရိယံ၊
 နတ္ထိ ပုရိသထာမော၊ နတ္ထိ ပုရိသပရိက္ခမော၊ သပ္ပေ သတ္တာနံ၊
 သပ္ပေ ပါကာမံ၊ သပ္ပေ သတ္တာနံ၊ သပ္ပေ ဝေါ။
 အဝံသာ၊ အပလာ၊ အဝိရိယာ၊ နိယတံသံဂတံဘာဝပရိဇာတာ၊
 ဆသ္မေဝါဘိဇာတသု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒန္တိ။

မေးခွန်း၊ ဆသ္မေဝါဘိဇာတသု-၌ သဗ္ဗပတ္ထပေါ်လွင်အောင် (၁၃၆၂-ခုနှစ်)

၂-သာမညလသုတ္တ မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ

ဝဒသ ခေါ ပနိမာနိ ဣဇ္ဇိတိသာ ဣဗ္ဗိ၊ တသနိ၊ ဝေမ သိနိ၊ ဣညသိင်္ဂိ၊
 (ယောနိ ပပုဒါနိ၊ ဣဇ္ဇိတိသာ ဣဗ္ဗိ၊ ဝေမ သိနိ၊ ဣညသိင်္ဂိ၊) (ယောနိ ပပုဒါနိ - ဝေမ) ကိမ်
 သဉ္စိ - စ - သတာနိ (ဣဗ္ဗိ - ဆ - စ - သတာနိ) ပဉ္စ စ ကမ္မနော
 သိ၊ ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊ သုပ္ပါ၊ ကမ္မိယော ကိ ဝေမ သိင်္ဂိ၊ (ဝေမ) ကိ ဝေမ သိင်္ဂိ၊
 သတာနိ ပဉ္စ - စ - ကမ္မာနိ တဏှ - စ - ကမ္မာနိ ကမေ - စ
 ဝေမ သိင်္ဂိ၊ (ဝေမ) ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊ ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊ (ဝေမ) ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊
 အမ္မကမ္မေ စ ဒွဋ္ဌပဋ္ဌပဒါ ဒွဋ္ဌန္တရကပ္ပါ ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယော
 ဣဇ္ဇိတိသာ ဝေမ ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊ (ဝေမ) ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊ (ဝေမ) ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊
 အဋ္ဌ ပရိသဘူမိယော ကေနပညာသ - အာဇီကသတေ
 ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊ (ဝေမ) ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊ (ဝေမ) ဣဇ္ဇိတိသာ ဣညသိင်္ဂိ၊
 ကေနပညာသ ပရိဗာဇကသတေ ကေနပညာသ နာဂါဝါသသတေ
 (ကေနပညာသ ပရိဗာဇကသတေ) (ကေနပညာသ နာဂါဝါသသတေ)
 ဝိသေ ကြိယသတေ တိသေ - နိရယသတေ ဆတ္တိသ -
 (ဝိသေ ကြိယသတေ) (တိသေ - နိရယသတေ) (ဆတ္တိသ -
 ရိဇောဓာတိယော သတ္တ သညဂဗ္ဗာ၊ သတ္တ အသညဂဗ္ဗာ၊
 ဝိဇ္ဇာနိ ပဋိသန္ဓေ ဝိဇ္ဇာနိ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊
 သတ္တ နိဂဏ္ဍဂဗ္ဗာ သတ္တ ဒေဝါ သတ္တ မာနုသာ သတ္တ
 ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊
 ပိသာစာ သတ္တ သရာ သတ္တ ပဝဋ္ဌာ သတ္တ - ပဝဋ္ဌသတာနိ
 ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊
 သတ္တ ပပါတာ သတ္တ - ပပါတသတာနိ သတ္တ - သုပနာ သတ္တ -
 ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊
 သပနသတာနိ မဟာကပိနော သတသဟဿာနိ၊
 (သပနသတာနိ) (မဟာကပိနော) (သတသဟဿာနိ)
 ယာနိ ဗာဇေ စ ပဏ္ဍတေ စ သန္တာဝတော သံသရိတွာ
 ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊
 ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ တိတ္ထိ (သံသရိတွာ - သံသရိတွာ) ကုဗ္ဗိနာဟံ
 ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊
 သိလေန ဝါ ဣဗ္ဗာဝတေန - ဝါ (ဣဗ္ဗာ) တပေန - ဝါ (ဣဗ္ဗာ) ပြဗ္ဗစရိယေန - ဝါ
 ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊
 အပရိပက္ခံ ဝါ ကမ္မံ ပရိပိစေဿာမိ၊ ပရိပက္ခံ ဝါ ကမ္မံ
 ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊ ဝိဇ္ဇာနိ၊
 ဖုဿ - ဖုဿ ဗုဒ္ဓိ ကရိဿာမိ တိ ဟေဝံ နတ္ထိ။ ဒေါဏမိန္ဒေတ
 (ဖုဿ - ဖုဿ) (ဗုဒ္ဓိ) (ကရိဿာမိ) (တိ) (ဟေဝံ) (နတ္ထိ) (ဒေါဏမိန္ဒေတ)
 သုဒဒ္ဓိက္ခော ၂/ ပရိယန္တကတေ သသာရေ နတ္ထိ ဟာယနံစမ္မနော၊
 (သုဒဒ္ဓိက္ခော) (ပရိယန္တကတေ) (သသာရေ) (နတ္ထိ) (ဟာယနံစမ္မနော)
 နတ္ထိ ဥက္ကသာဝကံသေ။
 (နတ္ထိ) (ဥက္ကသာဝကံသေ)

^{ပုဂံဟာ ဟာတဝါရီဒါနုဗ္ဗိန္ဒြိယံ ဟူ၍ ဟော} ^{ချစ်လှမှုကို} ^{ပစ်ကပ်သည့်စွာ} ^{သုတ္တပဟဇာတေ- ချစ်လှမှုကို သောပဟဇာတေ(ကုဗ္ဗိယံ)}
 သေယျိတာပ-နာမ သုတ္တဂုဋ္ဌေ ခုတ္တေ နိဗ္ဗေဋ္ဌယမာနမေဝ
^{အားသက်ဆိုင်} ^{ဤစာဟူသောပျက်} ^{သူ့ပျက်သည့်စွာ} ^{ပညာရှိသည့်စွာ(ဤပ-ဤမျှစွာ)} ^{ဤအားသက်ဆိုင်} ^{ဝတ္တေဂါရီ}
 ပလေတိ၊ ဧဝမေဝ ဗာလေ ၈ ပဏ္ဍိတေ ၈ သန္တာဝတာ
^{တဖြားဖြားဖြာဖြာမျှသည့်} ^{ဝန်ဆင်ရုံပင်} ^{အားကို} ^{ကျိလား} ^{ဤမျှ(မကျလီ ဝါသာဇာတ-သင်္ခါမ-ဤ)အလီခေတ်)}
 သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ တိ။ (ပါဂ္ဂဝါနေရင်း၊ ၁၃၁)

မေးခွန်း ကတ္တာ၊ ကရိုက်ပါဠိများထည့်၍ (၁၃၆၁-ခုနှစ်)

၁၆၉။ ကုတ္တံ ခေါ မေ ဘန္တေ မက္ခလံ ဂေါသာလော
 သန္တိဋ္ဌိကံ သာမညဖလံ ပုဋ္ဌော သမာနော သံသာရသုဒ္ဓိ ဗျာကာသိ။

အဓိတကေသကမ္မလဝါဒ

၁၇၀။ ကေမိဒါဟံ ဘန္တေ သမယံ ယေန အဇိတော
 ကေသကမ္မလော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အဇိတေန
 ကေသကမ္မလေန သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ
 သာရဏိယံ ဝီတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ။

၁၇၁။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ အဇိတော ကေသကမ္မလော မံ
 တေဒဝေါစ "နတ္ထိ မဟာရာဇ ဒန္တိ၊ နတ္ထိ ယဋ္ဌါ-နတ္ထိ ဟုတာ၊
 နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ-ဝိပါကော၊ နတ္ထိ
 အယံ-လောကော၊ နတ္ထိ ပရော-လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊
 နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ၊ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ
 သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ သမိဂ္ဂတာ သမ္မာပိဋပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္ဇ-လောက

၂-သာမညဖလသုတ္တ အဇိတကေသကမ္မလဝါဒ

၆၊ ဇာတိဗျာဓိကဏ္ဍိ၎င်း၊ ဂုဏ်တို့ကို ဂေါဇာတိဗျာဓိကဏ္ဍိ၎င်း၊ ဇာတိဗျာဓိကဏ္ဍိ၎င်း၊ ၁၀၊ ဇာတိဗျာဓိကဏ္ဍိ၎င်း၊ ပရိစ္ဆာယ်-လောကံ သယံ အဘိညာ သတ္တကတွာ ပဝေဒေန္တံ။

လေးပါးသော ဗျာဓိကဏ္ဍိ၎င်း၊ ဂုဏ်တို့သည် စတမဟာဘတကော အယံ - ပုရိသော၊ ယဒါ ကာလံ- ကရောတိ၊ ပထဝီ ပထဝီကာယံ အနုပေတိ အနုပဝစ္စတိ၊ အာပေါ အာပေါကာယံ အနုပေတိ အနုပဝစ္စတိ၊ တေဇော တေဇောကာယံ အနုပေတိ အနုပဝစ္စတိ၊ ဝါယော ဝါယောကာယံ အနုပေတိ အနုပဝစ္စတိ။

(ပါ၊၅၊နေရင်း၊၁၃၂၊)

ကောင်းကင်၌ မှီလျက် ခြောက်ခု ဖြစ်ကာ ပျံနေကျမ်း နှစ်ပါး နောင်တော်၌ နိဂုံးဝင် အာကာသံ ကြူကြွယ်ာန် သက်မန္တံ၊ အာသန္နပဉ္စမာ ပုရိသာ မတ် အာဒါယံ ဝစ္စန္တိ၊ ယာဝါဠာဟင်္ဂာ ပဒါန် ပညာယန္တိ၊ ကာပေါတကာန် အဋ္ဌိန် ဘဝန္တိ၊ ဘဿန္တော အာဟုတိယော၊ အတ္တိပညတ္တိ ယုဒိဒံ ဒါနံ၊ တေသံ တစ္ဆေ မုသာ ဝိလာပေါ။

(ပါ၊၅၊နေရင်း၊ ၁၃၃၊ ၁၃၂၆-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

ပရိသတ်တို့သည် ယေ - ကေစိ အတ္တကဝါဒိ ဝဒန္တိ၊ ဟာလော - စ ပဏ္ဍာတေ စ နန္ဒိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိန္တိ၊ ဝိနဿန္တိ၊ ဟောန္တိ ပရိ မရဏာ တိ။

(ပါ၊၅၊နေရင်း၊၁၃၃၊)

မေးခွန်း အတ္တကဝါဒ ပုဂံ၏သမ္ပန်ခံ၍ ဥစ္ဆိန္တိဤယာကို ရှုလျက်ပြင်ထည့် (၁၃၄၄-ခုနှစ်)

၁၇၂။ ဣတ္ထံ ခေါ မေ ဘန္တေ အဇိတော ကေသကမ္မလော သန္နိဋ္ဌိကံ သာမညဖလံ ပုဋ္ဌော သမာနော ဥစ္စေဒံ ဗျာကာသိ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဝါဒ

^{ကုသော} ^{တို့သည်} ^{မဖြူရပါကုန်} ^{ကိစ္စမဖြူပြီး} ^{စနစ်ဖြင့် ပပုတ်စင်ရပါကုန်}
 ကုမေ သတ္တ ကာယာ အကဋ္ဌာ အကဋ္ဌဝဇာ အနိမ္မတာ
^{သူတပါးတို့ကို မယုံနားစေရန်ကို} ^{ဖြူကုန်၏} ^{ကောင်းစွာ ကြံဆို စဉ်းကုန်၏} ^{ဖြူစင်ကြိုတားရသော} ^{ကျောက်တိုင် တို့အပို စဉ်းကုန်၏}
 အနိမ္မတာ ဝဉ္စာ ကုဋ္ဌဋ္ဌာ သေကဋ္ဌာယဋ္ဌတာ ။
^{တို့သည်} ^{မတုံ့ပြန်ကုန်} ^{ဖြူစေရန်ကို မစွန့်ကုန်} ^{တပါးသည် တပါးကို} ^{ပစ္စည်းဆီကုန်}
 တေ န - ကုဋ္ဌန္တိ၊ န - ဝိပရိကာမေန္တိ၊ န အညမည ဗျာဗာမေန္တိ၊
^{ပစ္စည်းတို့ကို} ^{တစ်သည် တပါး၏} ^{ဒါကို} ^{ဒါကို} ^{ဒါကို}
 နာလ အညမညဿ သုခါယ-ဝါ ဒုက္ခာယ ဝါ သုခဒုက္ခာယ ဝါ။
 (နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဝါဒ)

^{ဗျူဟာပိုမပါ စွမ်းသော} ^{ဖျိဝံ} ^{သင်တော်သော သူသည်နှင့်} ^{သင်တော်သော သူသည်နှင့်} ^{ဖြူးတော်သော သူသည်နှင့်}
 တတ္ထ နတ္ထ ဟန္တာ ဝါ ယာတတာ-ဝါ။ သောတာ ဝါ
^{ဖြူးတော်သော သူသည်နှင့်} ^{သင်တော်သော သူသည်နှင့်} ^{သင်တော်သော သူသည်နှင့်} ^{မဖြူး သူသည်နှင့်}
 သာဝေတာ-ဝါ။ ဝိညာတာ ဝါ၊ ဝိညာပေတာ ဝါ။ ယောပ
^{ထက်မြူစွာသော} ^{သန်ကျင်ဖြူး} ^{ဦးဆိုကို} ^{ဖြူး၏} ^{စင်စစ်သော ကိစ္စသည်ကို} ^{စင်စစ်သော}
 တိဏ္ဍေန သတ္တေန သံသံ ဆန္ဒတိ၊ န ကောစ ကိဉ္စ
^{ဇီဝိတာ} ^{ဝေါရောပေတိ} ^{သတ္တန္တိတွေ} ^{ကာယာနမန္တရေန}
^{လက်ကိုသည်} ^{ဟင်းမင်းနှင့်} ^{ဝင်လေ၏} ^{မျှန် (ကစ္စာယဇာ-ကဏ္ဍိ) မမျိုးဖြူစေသော}
 သတ္တံ ဝိဝရမန္တပတတိ တိ။ မဂ္ဂဇာ-သည်၊ ၂-ကို၊ ၃-၏) (ပါ၊ ၅၃၊ နေရင်း၊ ၁၃၅)

၁၇၂။ ကုတ္တံ၊ ခေါ မေ ဘန္တေ ပကုဇော ကစ္စာယနော
^{တပါးသော} ^{မကြေးဖြူး} ^{တပါးသော}
 သန္တိဋ္ဌိကံ သာမညဖလံ ပုဋ္ဌော သမာနော အညေန အည
^{ဖြူး၏} ^{(တပုည) မလော့-ည-မ မျိုးစွမ်းသော} ^{ကျောက်ကို}
 ဗျာကာသိ။ (ပါ၊ ၅၃၊ နေရင်း၊ ၁၃၆)

နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဝါဒ

၁၇၆။ ဧကမိဒါတံ ဘန္တေ သမယံ ယေန္တံ နိဂဏ္ဌော
^{ရှာငု၏ သား၊ ဖြစ်သော}
 နာဠပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ နိဂဏ္ဌေန
 နာဠပုတ္တေန သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ
 ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။

၁၇၇။ ဧဝံ ပုတ္တေ ဘန္တေ နိဂဏ္ဍော နာဠုပုတ္တော မံ
တေဒဝေါစ ဣမ မဟာရာဇ နိဂဏ္ဍော စာတုယာမသံဝရသံဝုတော

ဟောတိ၊ ကထိဉ္စ မဟာရာဇ နိဂဏ္ဍော စာတုယာမသံဝရသံဝုတော
ဟောတိ၊ ဣမ မဟာရာဇ နိဂဏ္ဍော သပ္ပဝါရိယုတ္တော - စ

ဟောတိ၊ သပ္ပဝါရိယုတ္တော - စ၊ သပ္ပဝါရိယုတ္တော - စ၊
သပ္ပဝါရိယုတ္တော စ။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇ နိဂဏ္ဍော

စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ၊ ယတော ခေါ မဟာရာဇ
နိဂဏ္ဍော စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ၊ အယံ ပုစ္ဆတိ

မဟာရာဇ နိဂဏ္ဍော ဂတတ္တော စ ယတတ္တော ဣစ္ဆံ
ဌိတတ္တော စာ တိ။ ခေါ (ပေါ-၈၆-၅၆) (ပါ၊၅၄၊နေရင်း၊၁၃၆-၇၊)

၁၇၈။ ဣတ္ထိ ခေါ မေ ဘန္တေ နိဂဏ္ဍော နာဠုပုတ္တော
သန္နိဌိကံ သာမညဖလံ ပုဋ္ဌော သမာနော စာတုယာမသံဝရ

ဗျာကာသိ။ (ပါ၊၅၄၊နေရင်း၊၁၃၇)

သဉ္စယဗေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒ

၁၇၉။ ဧကမိဒါဟံ ဘန္တေ သမယံ ယေန သဉ္စယော
ဗေလဋ္ဌပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ သဉ္စယေန

ဗေလဋ္ဌပုတ္တေန သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ
ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒ

၁၈၀။ ဧဝံ ပုတ္တေ ဘန္တေ သဗ္ဗယော ဗေလဋ္ဌပုတ္တော မံ
တောဒဝေါစ "အတ္ထိ ပရော-လောကောတိ ကုတိ စေ မံ ပုစ္ဆသိ။

အတ္ထိ ပရော-လောကောတိ ကုတိ စေ မေ အဿ။ အတ္ထိ

ပရော-လောကောတိ ကုတိ တေ န ဗျာကရေယျံ။ ဧဝံ ဝိပဿ

မေ နေဝါ တထာတပိ မေ နေဝါ အညထာတပိ

မေ နေဝါ နေဝါတပိ မေ နေဝါ နေဝါ - နေဝါတပိ

မေ နေဝါ။ ပ။ နေဝ - ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော

ပရိ မရဏာတိ ကုတိ တေ န ဗျာကရေယျံ။ ဧဝံ ဝိပဿ

မေ နေဝါ တထာတပိ မေ နေဝါ အညထာတပိ

မေ နေဝါ နေဝါတပိ မေ နေဝါ နေဝါ - နေဝါတပိ

(ပါ၊၅၄-၅၊နေရင်း၊၁၃၇-၈)

၁၈၁။ ကုတ္တံ၊ ခေါ မေ ဘန္တေ သဗ္ဗယော ဗေလဋ္ဌပုတ္တော

သန္တိဋ္ဌိကံ သာမညဖလံ ပုဋ္ဌော သမာနော ဝိက္ခေပံ ဗျာကာသိ။

တဿ-မယံ ဘန္တေ (တောဒဟောသိ) အယုဂ္ဂ ကုမေသံ

သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သဗ္ဗဗာလော သဗ္ဗမုဋ္ဌော ကထံ-ဟိ

နာမ သန္တိဋ္ဌိကံ သာမညဖလံ ပုဋ္ဌော သမာနော ဝိက္ခေပံ

ဗျာကရိဿတိ တံ။

(ပါ၊၅၅၊နေရင်း၊၁၃၉)

၂-သာမညဇယသုတ္တ ပဌမသန္တိဋ္ဌိကသာမညဇယ

တောသမဿံ (အပူပူ) အာစရိယံ - ဝတ ဘော အပ္ပတံ -
 ဝတ ဘော ပုညာနံ ဝတ ပုညာနံ ဝပါကော အယံ (ဟံ)
 ရာဇာ မာဂဇော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော မနုဿော၊
 အဟမ္မိ မနုဿော၊ အယံ ဟိ ရာဇာ မာဂဇော အဇာတသတ္တု၊
 ဝေဒေဟိပုတ္တော ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပုတော သမဂိဘူတော
 ပရိစာရေတိ ဒေဝေါ-မညော၊ အဟံ-ပနမိဿ၊ ဒါယော
 ကမ္မကာရော ပုဗ္ဗဋ္ဌာယံ ပစ္ဆာနိပါတိ ကိကာရပဋိဿာဝိ
 မနာပစာရိ ပိယဝါဒိ မုခုလ္လောကကော။
 (တဏှ-ဇော၊ ပုညာနံ-ဟိ၊ ဝတ-သန္တိ၊
 အာစရိယံ-ဝတ၊ ပနာပစာရိ-ဟိ၊ ပိယဝါဒိ-သန္တိ၊
 မုခုလ္လောကကော-ဝတ။)

မေးခွန်း မညေ-၌ သဒ္ဓတ္ထ (၁၃၂၅-၁၃၂၈-ခုနှစ်)

ဘော-ဝတဿာဟံ ပုညာနံ ကရေယျံ၊ ယန္တုနာဟံ
 ကေသမဿံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာန အတ္ထာဒေတွာ
 အဂါရသ္မာ အနဝါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျန္တု။ (ပါဌာဒါနေရင်း၊ ၁၄၀-၁၊
 (ဝတ-သန္တိ) အပူပူ၊ ဝတ-သန္တိ၊ ပုညာနံ-ဟိ၊ ကရေယျံ-ဝတ၊
 ယန္တုနာဟံ-ဝတ၊ ကေသမဿံ-ဝတ၊ ဩဟာရေတွာ-ဝတ၊
 ကာသာယာနိ-ဝတ၊ ဝတ္တာန-ဝတ၊ အတ္ထာဒေတွာ-ဝတ။)

ဘော အပရေန သမယေန ကေသမဿံ ဩဟာရေတွာ
 ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အတ္ထာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဝါရိယံ
 ပဗ္ဗဇေယျံ၊ ဘော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ကာယေန
 သံဝုတော ဝိဟာရေယျံ၊ ဝါစာယံ သံဝုတော ဝိဟာရေယျံ၊ မနံသာ
 သံဝုတော ဝိဟာရေယျံ၊ ယာသတ္ထာဒနပရမတာယ သန္တုဋ္ဌော၊
 အဘိရုတော ပဝဝေကော။
 (ဝတ-သန္တိ) အပူပူ၊ သမယေန-ဝတ၊ ကေသမဿံ-ဝတ၊ ဩဟာရေတွာ-ဝတ၊
 ကာသာယာနိ-ဝတ၊ ဝတ္တာနိ-ဝတ၊ အတ္ထာဒေတွာ-ဝတ၊ အဂါရသ္မာ-ဝတ၊
 အနဝါရိယံ-ဝတ၊ ပဗ္ဗဇေယျံ-ဝတ၊ ဘော-ဝတ၊ ဧဝံ-ဝတ၊ ပဗ္ဗဇိတော-ဝတ၊
 သမာနော-ဝတ၊ ကာယေန-ဝတ၊ သံဝုတော-ဝတ၊ ဝိဟာရေယျံ-ဝတ၊
 ဝါစာယံ-ဝတ၊ သံဝုတော-ဝတ၊ ဝိဟာရေယျံ-ဝတ၊ မနံသာ-ဝတ၊
 သံဝုတော-ဝတ၊ ဝိဟာရေယျံ-ဝတ၊ ယာသတ္ထာဒနပရမတာယ-ဝတ၊
 သန္တုဋ္ဌော-ဝတ၊ အဘိရုတော-ဝတ၊ ပဝဝေကော-ဝတ။)

ဟောပြောရာ၌ ဝိပဿနာတို့၏ ဝိပဿနာတို့၏ ဝိပဿနာတို့၏ ဝိပဿနာတို့၏ ဝိပဿနာတို့၏
 (၁) စေ တေ ပုရိသာ ဧဝံမာရောစေယျံ ယိဋ္ဌေ
 (၂) ဝေဒ ဇာနေယျာသိ၊ ယော ဧတ သော-ပရိသော ဒါသော
 ကမ္မကာရော ပုပ္ဖုဋ္ဌာယိ ပစ္စန္ဒနိပါတိ ဖြစ်၍ ကိကာရပဋိဿာဝိ
 မနာပစာရိ ပိယဝါဒိ မုခုလ္လောကကော။ သော ဒေဝ
 (၃)

ကေသမသံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္ထာဒေတွာ
 အဂါရသွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော
 သမာနော ကာယေန သံဝုတော ဝိဟရတိ၊ ဝါစာယ သံဝုတော
 ဝိဟရတိ၊ မနသာ သံဝုတော ဝိဟရတိ၊ ယာသတ္ထာဒနပရမတာယ
 သန္တုဋ္ဌော၊ အဘိရတော ပဝိဝေကေ တိ။

အပိ န တွ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ ဧတု မေ ဘော
 သော - ပုရိသော၊ ပုနဒေဝ ဟောတု ဒါသော ကမ္မကာရော
 ပုပ္ဖုဋ္ဌာယိ ပစ္စန္ဒနိပါတိ ကိကာရပဋိဿာဝိ မနာပစာရိ ပိယဝါဒိ
 မုခုလ္လောကကော တိ။ (ပါဌာနစု၊ ၁၄၂)

၁၈၄။ နော-ဟောတံ ဘန္တေ အာတ-ခေါ နိ မယမေဝ
 အဘိဝါဒေယျာမပိ ပစ္စန္ဒယျာမပိ အာသနေနိပိ နိမန္တေယျာမ
 အဘိနိမန္တေယျာမပိ နိ စိဝရပိက္ခာပိတသေနာသနိဝလာနပဝယ-
 ဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရေဟိ၊ ဓမ္မိကမ္မိဿ ရက္ခာဝရက္ခာဝုတ္တိ
 သံဝိဒဟေယျာမာတိ။ (ပါဌာနစု၊ ၁၄၂)

^{ငါ့အပူပေး} ^{အဲဒါ} ^{ပျော်စရာ} ^{ယပ်ရပ်အောင်} ^{အိမ်ထဲမှာ} ^{အိမ်ထဲမှာ} ^{အိမ်ထဲမှာ} ^{အိမ်ထဲမှာ}
 အဟပန္နဿိသာ ကဿတော ဝဟပတိတော ကရိတာရိကော
^{အဟပန္နဿိသာ} ^{ကဿတော} ^{ဝဟပတိတော} ^{ကရိတာရိကော}
 ရာသိဝမ္ပတော။ သော - ဝတဿာဟံ ပုညာနိ ကရေယျံ။
^{ရာသိဝမ္ပတော} ^{သော} ^{ဝတဿာဟံ} ^{ပုညာနိ} ^{ကရေယျံ}
^{ယန္တိ} ^{ကောသမဿံ} ^{ဩဟာရေတွာ} ^{ကာသာယာနိ} ^{ဝတ္ထာနိ}
 (ယန္တိ) ကောသမဿံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ
 အတ္ထာဒေတွာ အဂါရသွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ။
 (ဝါ၅၅၂နေရင်အဝဂ္ဂ)

^{သော} ^{အပရေန} ^{သမယေန} ^{အပ္ပံ} ^{ဝါ} ^{ဘောဝတုန္တံ}
 (သော) အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ - ဘောဝတုန္တံ
^{ပဟာယ} ^{မဟန္တံ} ^{ဝါ} ^{ဘောဝတုန္တံ} ^{ပဟာယ} ^{အပ္ပံ} ^{ဝါ}
 ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဝတုန္တံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ
^{ဉာတပရဝဋ္ဌ} ^{ပဟာယ} ^{မဟန္တံ} ^{ဝါ} ^{ဉာတပရဝဋ္ဌ} ^{ပဟာယ}
 ဉာတပရဝဋ္ဌ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉာတပရဝဋ္ဌ ပဟာယ
 ကောသမဿံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္ထာဒေတွာ
 အဂါရသွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော
 သမာနော ကာယေန သံဝုတော ဝိဟရေယျ။ ဝါစာယ
 သံဝုတော ဝိဟရေယျ။ မနသာ သံဝုတော ဝိဟရေယျ။
 ယာသတ္ထာဒနပရမတာယ သန္တုဋ္ဌော အဘိရတော ပဝဝေတော။

^{တံ} ^{စေ} ^{တေ} ^{ပုရိသာ} ^{ဧဝံ} ^{မာရောစေယျံ} ^{ယန္တိ} ^{ဒေဝ}
 (တံ) စေ တေ ပုရိသာ ဧဝံ မာရောစေယျံ ယန္တိ ဒေဝ
^{ဇာနေယျာသိ} ^{ယော} ^{တေ} ^{သော} ^{ပုရိသော} ^{ကဿတော}
 ဇာနေယျာသိ ယော တေ သော ပုရိသော ကဿတော
 ဝဟပတိတော ကရတာရကော ရာသိဝမ္ပတော။ သော ဒေဝ
 ကောသမဿံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္ထာဒေတွာ
 အဂါရသွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော

ပထိတတရသာမညဖလ

၁၈၉။ သက္ကာ ပန ဘန္တေ အညမ္မံ ဒိဋ္ဌေဝ-ဓမ္မေ သန္တဂ္ဂိကံ
 သာမညဖလံ ပညာပေတံ ကုမ္မေဟိ သန္တဂ္ဂေဟိ သာမညဖလေဟိ
 အဘိက္ခန္တတရဗ္ဗ ပဏတတရဗ္ဗာတ။

(ပါ၎်၅၈နေရင်း၊ ၁၃၄၅၊ ၁၃၀၈-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

သက္ကာ မဟာရာဇ တေန-ဟိ မဟာရာဇ သက္ကောဟိ
 သာဓုကံ မနသိ-ကရောဟိ ဘာသိသာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ တိ
 ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္ထု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝတော
 ပစ္စုသောသိ။

၁၉၀။ ဘဂဝါ ဒောဒဝေါစ၊ ကမ္မ မဟာရာဇ တထာဂတော
 လောကေ ဥပ္ပဇတိ အရဟတံ သမာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ဝိဇိတရဏသမန္တော သဂတော လောကဝိဒ္ဓ
 အနတ္တရော ပရိသဒ္ဓမ္မသာရထံ သတ္တာ ဒေဝမနသာနံ
 ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ သော ကမ္မ-လောကံ သဒေဝကံ
 သမာရဏံ သိဗြဟ္မကံ သဿဏေဗြဟ္မကံ ပဇ
 သဒေဝမနဿ သယ အဘညာ သစ္စိကတာ ပဝေဒေတိ၊
 သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒကလျာဏံ မဇ္ဈိကလျာဏံ
 ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ သဗ္ဗိညနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ
 ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ျပကာသေတိ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ ပဏိတတရသာမညဖလ

^{ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား} ^{ပဋိပတ္တိတရားတော်ကို} ^{ရှာဖွေ} ^{အသင်ဖြစ်သောရူပသင်္ခါရ်} ^{အသင်ဖြစ်သောရူပသင်္ခါရ်} ^{သင်္ခါရ်} ^{သင်္ခါရ်} ^{သင်္ခါရ်}
 ၁၉၁။ တ-ဓမ္မ သူဏှာတိ ဝဟပတံ-ဝါ ဝဟပတံပတ္တော ဝါ
^{အညတရသို့} ^{ဝါ} ^{ကုလေ} ^{ပစ္စာဇာတော} ^{သော} ^{တ-ဓမ္မ} ^{သုတ္တာ}
^{ဝတ္ထာဝဂတေ} ^{သဒ္ဓံ} ^{ပဋိလဘတိ} ^{သော} ^{တေန} ^{သဒ္ဓါ} ^{ပဋိလာဘေန}
^{သမန္နာဂတော} ^{က္ကတံ} ^{ပဋိသဒ္ဓိက္ကတံ} ^{သမ္မာဓော} ^{ယရာဝါသော}
^{ရဇောပထော} ^{အပ္ပောကာသော} ^{ပဗ္ဗဇ္ဇာ} ^{နယိဒံ} ^{သုကရံ}
^{အဂါရံ} ^{အဗျာဂ္ဂသတ္တာ} ^{ကေန္တပရပုဏ္ဏံ} ^{ကေန္တပရသဒ္ဓံ}
^{သဒ္ဓါဝိတံ} ^{ပြဟ္မစရယံ} ^{စိရိတံ} ^{ယန္နနာဟံ} ^{ကေသမသယံ}
^{ဩဟာရေတွာ} ^{ကာသာယာနံ} ^{ဝတ္တာနံ} ^{အတ္ထာဒေတွာ} ^{အဂါရသွာ}
^{အနဂါရယံ} ^{ပဗ္ဗဇေယျံ} ^{န္တံ} ^{ပရိယုဇ်} ^(ပါရဂူနေရင်း၁၄၉)

၁၉၂။ (သော) ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ပါတိမောက္ခ-
^{သင်္ခါရ်} ^{ဝိဟရတိ} ^{အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော} ^{အကုမတ္တေသု}
^{ဝဇ္ဇေသု} ^{ဘယဒဿာဝါ} ^{သမာဒါယ} ^{သိက္ခတံ} ^{သိကာပဒေသါ}
^{ကာယကမ္မဝစိကမ္မေန} ^{သမန္နာဂတော} ^{ကုသလေနာ} ^{ပရိသဒ္ဓါဇိဂေါ}
^{သိလသမ္ပန္နော} ^{က္ကန္တိယေသု} ^{ဂုတ္တဒ္ဓါရော} ^{သတိသမ္ပဇညေန}
^{သမန္နာဂတော} ^{သန္တုဋ္ဌော} ^(ပါရဂူနေရင်း၁၅၀၊ ၁၅၁-၁၅၂-ခုနှစ်တ မေးခဲ့ပြီ)

ဂူဋ္ဌသီလ

၁၉၄။ ကထာ၊ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။
 က္ကဓ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ပါဏာတိပါတ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ
 ပဋိဝိရတော ဟောတိ နိဟိတဒတ္တော နိဟိတသတ္တော
 လိဋ္ဌ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏာဘတဟတာနုကမ္မံ ဝိဟရတိ။
 ကုဒမိဿ ဟောတိ သီလသ္မိ။
 (အုပ္ပာယ်) ဘဿ ဘိက္ခုနာ- မါ၊ ဣဒ္ဓိ သီလ- ဤပါဏာတိပါတေ ဖြစ်ခြင်းတည်း ဟူသော ဝိလသညည်း၊ သီလသ္မိ-အိတဂေါပိဒါ၊
 ဇက- တရဿ၊ သီလ- သီလသညည်း ဟောတိ- မါ။

မေးခွန်း: သဗ္ဗနာမ်အစွဲ မလွဲစေဘဲ (၁၃၅၀-ခုနှစ်)

အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ၊ ဗြဟ္မစရိ ဟောတိ အာရာစရိ
 ဝိရတော မေထုနာ ဂါမဓမ္မာ။ ကုဒမိဿ ဟောတိ သီလသ္မိ။
 (အုပ္ပာယ်) ဘဿ ဘိက္ခုနာ- မါ၊ ဣဒ္ဓိ သီလ- ဤပါဏာတိပါတေ ဖြစ်ခြင်းတည်း ဟူသော ဝိလသညည်း၊ သီလသ္မိ-အိတဂေါပိဒါ၊
 ဇက- တရဿ၊ သီလ- သညည်း ဟောတိ- မါ။ (အိတဂေါပိဒါပဟာသ မဖြေရှင်)

မေးခွန်း: သီလသ္မိ-ကို ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသပြုနတ်,မပြုနတ် (၁၃၃၇-ခု)

ဝိရတောကို သဒ္ဓတ္တ,ဂါမဓမ္မာကို အဓိပ္ပါယ်ထွ (၁၃၃၉-ခုနှစ်)

မသာဝါဒိ ပဟာယ မသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ
 သစ္စဝါဒိ သစ္စသန္တော ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော
 လောကဿ။ ကုဒမိဿ ဟောတိ သီလသ္မိ။ (ဝါဂ်ဝနေရင်း၊ ၁၅၀)။
 (အုပ္ပာယ်) သဗ္ဗနာမ်အစွဲ မလွဲစေဘဲ (၁၃၅၀-ခုနှစ်)

မေးခွန်း: သီလသ္မိ-၌ ဖြစ်သင့်သမျှ ဝိဘတ္တပေါ်လွင်စေလျက် (၁၃၆၅-ခုနှစ်)

မဟာသီလ

၂၁၁။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ
သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဒ္ဓိတွာ တေ ဝေဇ္ဇပါယ
တိရုတ္တာနဝိဇ္ဇာယ မိတ္တာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ။ ဘေယျထိဒံ၊

သန္တိကမံ ပဏိဓိကမံ ။ ပ။ မိတ္တာဇီဝါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။
ကုမိဿ- (အိန္ဒြ) (အိန္ဒြ) ဟောတိ သီလသို့။
၂၁၁။ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဒ္ဓိတွာ တေ ဝေဇ္ဇပါယ တိရုတ္တာနဝိဇ္ဇာယ မိတ္တာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ။ ဘေယျထိဒံ၊ သန္တိကမံ ပဏိဓိကမံ ။ ပ။ မိတ္တာဇီဝါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။

၂၁၂။ သ ခေါ သော မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဇံ သီလသမန္တော
န ကုတောစ (ဇာဘယံ) သမန္တပဿတိ၊ ယဒိဒိ သီလသဝရတော။
၂၁၂။ သ ခေါ သော မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဇံ သီလသမန္တော န ကုတောစ (ဇာဘယံ) သမန္တပဿတိ၊ ယဒိဒိ သီလသဝရတော။

မေးခွန်း ယဒိဒိ အစွဲမလွဲစေဘဲ (၁၃၇၄-ခုနှစ်)

“ယဒိဒိပုဒ် ထုတ်၍ရှိရာ”စသောနိယံနှင့်အညီ (၁၃၆၇-ခုနှစ်)

၂၁၂။ သ ခေါ သော မဟာရာဇ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတော
န ဟတပရာမိတော န ကုတောစ (ဇာဘယံ) သမန္တပဿတိ၊ ယဒိဒိ
ပစ္စုပ္ပန်တော။
၂၁၂။ သ ခေါ သော မဟာရာဇ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတော န ဟတပရာမိတော န ကုတောစ (ဇာဘယံ) သမန္တပဿတိ၊ ယဒိဒိ ပစ္စုပ္ပန်တော။

၂၁၃။ ဤ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဇံ သီလသမန္တော န
ကုတောစ (ဇာဘယံ) သမန္တပဿတိ၊ ယဒိဒိ သီလသဝရတော။
၂၁၃။ ဤ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဇံ သီလသမန္တော န ကုတောစ (ဇာဘယံ) သမန္တပဿတိ၊ ယဒိဒိ သီလသဝရတော။

သော ကုမိဿ အရယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္တာဂတော အဇ္ဈတ္တ
အနဝိဇ္ဇာသို့ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု
သီလသမန္တော ဟောတိ။
သော ကုမိဿ အရယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္တာဂတော အဇ္ဈတ္တ အနဝိဇ္ဇာသို့ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သီလသမန္တော ဟောတိ။

(ပါဠိ၊ ခေရင်း၊ ၁၅၂)

ဣန္ဒြိယသံဝရ

၂၁၁။ ကထာ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော
 ဟောတိ။ ဣမ မဟာရာဇ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရပ် ဒိသ္မာ န
 နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ ယတာဓိကရဏမေန
 စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တိ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿာ ပါပကာ
 အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျံ။ တဿ သံဝရာယ
 ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရ အာပဇ္ဇတိ၊
 သောတေန သဒ္ဓိ သုတွာ ။ပ။ ယာနေန ဂန္ဓံ ယာယိတွာ ။ ပ။

ဒိဂါယ ရသံ သာယိတွာ။ပ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ ပ။
 မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊
 ယတာဓိကရဏမေန မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တိ အဘိဇ္ဈာ-
 ဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျံ။
 တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ
 သံဝရ အာပဇ္ဇတိ၊ သောက္ခမိနာ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန
 သမန္နာဂတော အဇ္ဈတ္တံ အဗျာသေကသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ဧဝ
 ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိ။

(ပါဠိဝိနည်း၊ ၁၅၃)

၂။ သာမညဖလသုတ္တ သက္ခောသ

သတိသမ္ပပည

၂၁၄။ ကထာ ဖိ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သတိသမ္ပပညေန
 သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဣမ မဟာရာဇ ဘိက္ခု အဘိက္ခန္ဓေ
 ပဋိက္ခန္ဓေ သမဇာနကာရိ ဟောတိ။ အာလောကိတေ
 ဝိလောကိတေ သမဇာနကာရိ ဟောတိ။ သမပ္ပတေ ပသာရိတေ
 သမဇာနကာရိ ဟောတိ။ သံဃာဋ္ဌပတ္တစိဝရဓာရဏေ
 သမဇာနကာရိ ဟောတိ။ အသိတေ ပိတေ ခါယိတေ
 သာယိတေ သမဇာနကာရိ ဟောတိ။ ဥစ္စာရပသ္မာဝကမ္ပေ
 သမဇာနကာရိ ဟောတိ။ ဂတေ ဌတေ နသန္ဓေ သုတ္တေ
 ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုက္ကဘာဝေ သမဇာနကာရိ
 ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သတိသမ္ပပညေန
 သမန္နာဂတော ဟောတိ။ (ပါဠိဂျနေရင်း၊ ၁၅၄)

သက္ခောသ

၂၁၅။ ကထာ ဖိ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။ ဣမ
 မဟာရာဇ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။ ကာယပရိဟာရိကေန
 စိဝရေန ကစ္စပရိဟာရိကေန ပတ္တပါတေန၊ သော ယေန
 ယေနိဝ ပတ္တမတိ။ သမာဒါယေဝိ ပတ္တမတိ။

မေးခွန်း သမာဒါယ-ဇိကံထည့် (၁၃၃၃-ခုနှစ်၊ ၁၃၄၈-ခုနှစ်၊ ၁၃၆၃-ခုနှစ်)
 (ပါဠိဂျနေရင်း၊ ၁၅၅)

၂၀၉။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပုရိသော အာဗာဓိကော
 အဿ ဝိက္ခတော ဗာဠဂါလာနော ဘတ္တိဿ နစ္ဆာဒေယျ။
 စဿ ကာယေ ဗလမတ္တာ သော အပရေန သမယေန
 တမာ- အာဗာဓ မုစ္ဆေယျ ဘတ္တိဿ ဆာဒေယျ။ သယာ
 စဿ ကာယေ ဗလမတ္တာ။

တဿ ဝိက္ခမဿ "အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အာဗာဓိကော
 အဟောသိ ဝိက္ခတော ဗာဠဂါလာနော ဘတ္တိ မေ နစ္ဆာဒေယိ။
 န စ မေ အာသိ ကာယေ ဗလမတ္တာ။ သောမိ တေရဟိ
 တမာ- အာဗာဓ မုတ္တော။ ဘတ္တိ မေ ဆာဒေတိ။ အတ္တ- စ
 မေ ကာယေ ဗလမတ္တာ တိ။ သော တတောနဒါနံ လဘေထ
 ပါမောဇ္ဇံ ၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ။ (ပါဠိဂါနေရင်္ဂ၁၅၉)

၂၁၀။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပုရိသော ဗန္ဓနာဂါရေ ဗဒ္ဓေါ
 အဿ သော အပရေန သမယေန တမာ-ဗန္ဓနာဂါရာ မုစ္ဆေယျ
 သောတ္တိနာ အပ္ပယေန။ န စဿ ကိဉ္စိ ဘောဂါနံ ဝယော။
 တဿ ဝိက္ခမဿ "အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ ဗန္ဓနာဂါရေ ဗဒ္ဓေါ
 အဟောသိ။ သောမိ တေရဟိ တမာ- ဗန္ဓနာဂါရာ မုတ္တော
 သောတ္တိနာ အပ္ပယေန။ နတ္တ- စ မေ ကိဉ္စိ ဘောဂါနံ
 ဝယော တိ။ သော တတောနဒါနံ လဘေထ ပါမောဇ္ဇံ
 အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ။ (ပါဠိဂါနေရင်္ဂ၁၆၀)

၂၂၀။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပုရိသော ဒါသော အတ္တာဓိနော ပရာဓိနော နိယေန - ကာမဂမော။ သောပရေန သမယေန တမ္မာ ဒါသဗျာ မုစ္ဆေယျ အတ္တာဓိနော အပရာဓိနော ဘူဇိသော ယေန ကာမဂမော။

(ပါဠိဇာနောရင်းဝင်၁၊ ၁၃၁၇-ခုနှစ်တ မေးခွဲမြို့)

၂၂၁။ တဿ ဒုဝမဿ အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ ဒါသော အဟောသိ။ အနတ္တာဓိနော ပရာဓိနော နိယေန - ကာမဂမော။ သောပရေန သမယေန တမ္မာ ဒါသဗျာ မုစ္ဆေယျ အတ္တာဓိနော အပရာဓိနော ဘူဇိသော ယေန ကာမဂမော။ သောပရေန ဒါနိ ဝဘေထ ပါမောဇ္ဇံ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ။ (ပါဠိဇာနောရင်းဝင်၁)

၂၂၂။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပုရိသော သခနော သဘောဂေါ ကန္တာရဒွါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ ဒုဗ္ဗိက္ခံ သပ္ပဋ္ဌာယံ။ သောပရေန သမယေန တ-ကန္တာရံ နိတ္ထရေယျ။ သောတ္တိနာ ဂါမန္တံ အနုပါပုဏေယျ ခေမံ အပ္ပဋ္ဌာယံ။ တဿ ဒုဝမဿ "အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ သခနော သဘောဂေါ ကန္တာရဒွါနမဂ္ဂံ ပဋိပဋ္ဌံ ဒုဗ္ဗိက္ခံ သပ္ပဋ္ဌာယံ။ သောပရေန တေရဟိ တ-ကန္တာရံ နိတ္ထိဏော။ သောတ္တိနာ ဂါမန္တံ အနုပုတ္တော ခေမံ အပ္ပဋ္ဌာယံ။ သောပရေန တတောနဒါနံ ဝဘေထ ပါမောဇ္ဇံ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ။ (ပါဠိဇာနောရင်းဝင် ၂)

ဒုတိယဈာန

၂၂၈။ ပုန-စ-ပရံ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ
 ဝပသမာ အဇ္ဈတ္တ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဇီဝကောဒိဘာဝံ
 အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ-ဈာနံ
 ဥပသမ္ပန္နံ ဝိဟရတိ၊ သော ဣမမေဝ-ကာယံ သမာဓိဇေန
 ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပူရတိ၊
 နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယသီ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန
 အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ (ပါဂုဂါနေရင်း၁၆၅-၆)

၂၂၉။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ဥဒကရဟဒေါ ဝဗ္ဗိရော
 ဥတ္တဒေါဒကော တဿ နေဝဿ ပုရတ္ထမာယ ဒိသာယ
 ဥဒကဿ အာယမုခါ န ဒုက္ခိကာယံ ဒိသာယံ ဥဒကဿ
 အာယမုခါ န ပဗ္ဗိမာယံ ဒိသာယံ ဥဒကဿ အာယမုခါ န
 ဥတ္တရာယံ ဒိသာယံ ဥဒကဿ အာယမုခါ ဒေဝေါ-စ န
 ကာလေန-ကာလံ သမ္မာဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ။ အထ-ခေါ
 တမ္မာဝ-ဥဒကရဟဒေါ သိတာ ဝါရိဓာရာ ဥတ္တိတွာ တမေဝ-
 ဥဒကရဟဒိ သိတေန ဝါရိနာ၊ အဘိသန္ဓေယျ ပရိသန္ဓေယျ
 ပရိပူရေယျ ပရိပူရေယျ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော
 ဥဒကရဟဒဿ သိတေန ဝါရိနာ အပ္ပုဋ္ဌံ အဿ။ ဝေမေဝ ခေါ

မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဣမမေဝ-ကာယံ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန
 အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ နာဿ ကိဉ္စိ
 သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ်
 ဟောတိ။ ဣဒ္ဓမ္မိ ခေါ မဟာရာဇ သန္တိဋ္ဌိက သာမညဖလ
 ပရိမေဟိ သန္တိဋ္ဌိကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ
 ပဏိတတရဉ္စ။ (ပါဂူဝနေရင်၊ ၁၆၅-၆)

တတိယဈာန

၂၃၀။ ပုန စ-ပရံ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ
 ပုပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော သမဇာနေတိ သဒ္ဓါ
 ကာယေန ပဋိသံဝေဒတိ။ ယံ တံ အရယာ အာစကန္တ
 ပုပေက္ခကော စ သတမာ သုခဝဟာရိ တိ။ (တတိယ-ဈာနံ
 ပုပသမ္ပန္နံ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ-ကာယံ နိပ္ပိတိကေန
 သုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ။
 နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ နိပ္ပိတိကေန သုခေန
 အပ္ပုဋ် ဟောတိ။ (နေရင်၊ ၁၆၅)

၂၃၁။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပုပ္ဖလိနိယံ ဝါ ပဒုမိနိယံ ဝါ
 ပုပ္ဖရတိနိယံ-ဝါ အပေက္ခစွာနိ ပုပ္ဖလာနိ-ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ
 ပုပ္ဖရတာနိ-ဝါ ပုဒကေ ဇာတာနိ ပုဒကေ သံဓမ္မာနိ

၂-သာမညဖလသုတ္တံ ဝိပဿနာဉာဏ(၁)

စေတသာ ပရိယောဒါတေန ဖရိတွာ နိသိန္ဓော ဟောတိ၊
 နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ
 ပရိယောဒါတေန အပ္ပုဋ္ဌ ဟောတိ။ (ပါ၊၇၁)

၂၃၃။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ဝိပဿနာ ပရိသော သြဒါတေန
 ဝတ္ထေန သသိသံ ပါရုပိတွာ နိသိန္ဓော အဿု နာဿ ကိဉ္စိ
 သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သြဒါတေန ဝတ္ထေန အပ္ပုဋ္ဌ အဿ။
 ဝေမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ပရိသုဒ္ဓေန
 စေတသာ ပရိယောဒါတေန ဖရိတွာ နိသိန္ဓော ဟောတိ။

နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ပရိသုဒ္ဓေန
 စေတသာ ပရိယောဒါတေန အပ္ပုဋ္ဌ ဟောတိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ
 မဟာရာဇ သန္ဓိဋ္ဌကံ သာမညဖလံ ပရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌကေဟိ
 သာမညဖလေဟိ အဘိက္ကန္တတရဉ္စိ ပဏိတတရဉ္စိ။ (ပါ၊၇၂၊၉၆-၁၀၆၉)
 မေးခွန်း သဗ္ဗနာမ်ပုဂံများ အစွဲမှန်စွာ (၁၃၅၃-၃၆၆)

ဝိပဿနာဉာဏ (၁)

၂၃၄။ သော ဇံပိ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ
 ပရိယောဒါတေ အနဂါဏေ ဝဂတုပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ
 ကမ္မနိယေ ဌတေ အာနေဉ္စပုတ္တေ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တ
 အဘိနိယာရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ သော ဇံပိ ပဇာနာတိ အယံ ခေါ

ဒါ၏ ဣန္ဒြေပစ္စယသည် ဣန္ဒြေ၏ နေအိမ်သော ဗဟာရာဇ်ဖြင့် ဖြစ်၏ အစိအစုတို့၏ နှစ်သက်မှုကြောင့် ဖြစ်၏
 မေ ကာယော ရူပံ စာတမဟာဘာတိကော မာတာပေတိကသမ္ပဝေါ
 ယပါ မုဒ္ဒမေဗျုတိဖြင့် ဖြစ်၏ အဓိပတိတို့၏ နေအိမ်သော ကမ္မာပိစ္စာဖြင့် ဖြစ်၏ ဣန္ဒြေပစ္စယသော၊
 ဩဒနက္ခမ္မာသုပစ္စယော အနတ္တဗျာဒနပရိမုဒ္ဒန္တောဒနဝိဒ္ဓိသနုဓမ္မော၊
 ဣဒ္ဓ ပန မေ ဝိညာဏံ ဧတ္ထံ သိတံ ဧတ္ထံ ပဋိပဒ္ဓန္တိ။
 ဒါ၏ ဣန္ဒြေပစ္စယသည် ဣန္ဒြေ၏ နေအိမ်သော ဗဟာရာဇ်ဖြင့် ဖြစ်၏ အစိအစုတို့၏ နှစ်သက်မှုကြောင့် ဖြစ်၏ (ပဏ္ဍိတ)

(ပါဂူ၂နေရင်း၁၆၉)

၂၃၅။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ မဏိ-ဝေဠုရိယော သုဘော
 ဇာတိမာ အဋ္ဌိသော သပရိကမကတော အတ္ထော ဝိပုသန္ဓော
 အနာဝလော သဗ္ဗကာရိသမ္ပန္နော၊ တတြာဿ သုတ္တ အာဝတ
 နိလံ ဝါ ပိတံ ဝါ လောဟိတံ-ဝါ ဩဒါတံ-ဝါ ပဏ္ဍာသုတ္တံ ဝါ။
 မိမိတ္တုတို့ နေအိမ်သော ဗဟာရာဇ်ဖြင့် ဖြစ်၏ အစိအစုတို့၏ နှစ်သက်မှုကြောင့် ဖြစ်၏
 တမေန္တ စက္ခုမာ ပုရိသော ဟတ္ထေ ကရိတာ ပစ္စဝေက္ခေယျ
 “အယံ ခေါ မဏိ-ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌိသော
 သပရိကမကတော အတ္ထော ဝိပုသန္ဓော အနာဝလော
 သဗ္ဗကာရိသမ္ပန္နော၊ တတြာဒိ-သုတ္တ အာဝတ နိလံ-ဝါ
 ပိတံ-ဝါ လောဟိတံ-ဝါ ဩဒါတံ-ဝါ ပဏ္ဍာသုတ္တံ ဝါ”

(ပါဂူ၂နေရင်း၁၇၀)

ဝေမေဗိ ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ
 ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ ။ ပ။ ဣဒ္ဓ ပန မေ ဝိညာဏံ ဧတ္ထ
 သိတံ ဧတ္ထ ပဋိပဒ္ဓန္တိ။ ဣဒ္ဓမိ ခေါ မဟာရာဇ သန္တိဋ္ဌိကံ
 သာမညဗလံ ပုရိမေဟိ သန္တိဋ္ဌိကေဟိ သာမညဗလေဟိ
 အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏိတတရဉ္စ။
 သုညဉ္စ (ပဏ္ဍိတ)

မနောမယိဒ္ဓိညက(၂)

၂၃၆။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယော-

ဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ
ဌတေ အာနေဋ္ဌပုတ္တေ မနောမယံ ကာယံ အဘိနိမ္မာနာယ
စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ကုမမာ ကာယာ
အညံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနာတိ ရူပံ မနောမယံ သဗ္ဗဂမိစ္စဂံ

အဟိနိန္ဒယံ။ (ပါဂုဉာနေရင်း၁၇၁၊ ၁၃၁၅-ခုနှစ်တ မေးခဲ့ပြီ)

၂၃၇။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ဖိန္ဒေ ပရိသော မုဒ္ဓမ္မာ ဤသိကံ

ပဝါဟေယျ။ တဿ နဝမဿ အယံ မုဒ္ဓော အယံ ဤသိကာ၊
အညော မုဒ္ဓော အညာ ဤသိကာ၊ မုဒ္ဓမ္မာ-တွေဝ ဤသိကာ
ပဝါဠာ တိ။

သေယျထာ-ဝါ-ပန မဟာရာဇ ဖိန္ဒေ ပရိသော အသိ ကောသိယာ

ပဝါဟေယျ။ တဿ နဝမဿ အယံ အသိ၊ အယံ ကောသိ၊
အညော အသိ၊ အညော ကောသိ၊ ကောသိယာ-တွေဝ အသိ
ပဝါဠာ တိ။

(ပါဂုဉာနေရင်း၁၇၂)

၂-သာမညဖလသုတ္တ ဣဒ္ဓိဝိညေဏ(၃)

ပထဝိယာပိ ^{ပဋိပညာ} ဥမ္မုဇနိမုဇံ ^{ပဋိပညာ} ကရောတိ ^{ပဋိပညာ} သေယျထာပိ - ဥဒကေ။
 ဥဒကေပိ ^{ပဋိပညာ} အဘဇ္ဇမာနေ ^{ပဋိပညာ} ဂစ္ဆတိ ^{ပဋိပညာ} သေယျထာပိ - ပထဝိယာ။
 အာကာသေပိ ^{ပဋိပညာ} ပလ္လင်္ကေန ^{ပဋိပညာ} ကမတိ ^{ပဋိပညာ} သေယျထာပိ ပက္ခိ သကုဋဏှာ။
 ဣမေပ-စန္ဒမသုရိယေ ^{ပဋိပညာ} ဧဝမဟိဒ္ဓိကေ ^{ပဋိပညာ} ဧဝမဟာနုဘာဝေ ^{ပဋိပညာ} ပါဏိနာ။
 ပရာမသတိ ^{ပဋိပညာ} ပရိမဇ္ဇတိ။ ^{ပဋိပညာ} ယာဝ - ပြဟ္မလောကာပိ ^{ပဋိပညာ} ကာယေန ^{ပဋိပညာ}
 ဝသံ ^{ပဋိပညာ} ဝတ္တေတိ။

၂၃၉။ သေယျထာပိ ^{ပဋိပညာ} မဟာရာဇ ^{ပဋိပညာ} ဒက္ခော ^{ပဋိပညာ} ကုမ္ဘကာရော - ဝါ။
 ကုမ္ဘကာရန္တေဝါသံ - ဝါ ^{ပဋိပညာ} သုပရိကမ္မကတယ ^{ပဋိပညာ} မတ္တိကာယ ^{ပဋိပညာ} ယံ -
 ယဒေဝ - ဘာဇနဝိကတိ ^{ပဋိပညာ} အာကခေယျ။ ^{ပဋိပညာ} တံ - တဒေဝ ^{ပဋိပညာ} ကရေယျ ^{ပဋိပညာ}
 အဘိနိပ္ပါဒေယျ။

သေယျထာဝါပန ^{ပဋိပညာ} မဟာရာဇ ^{ပဋိပညာ} ဒက္ခော ^{ပဋိပညာ} ဒန္တကာရော - ဝါ။
 ဒန္တကာရန္တေဝါသံ ^{ပဋိပညာ} ဝါ ^{ပဋိပညာ} သုပရိကမ္မကတသ္မိ ^{ပဋိပညာ} ဒန္တသ္မိ ^{ပဋိပညာ} ယံ - ယဒေဝ -
 ဒန္တဝိကတိ ^{ပဋိပညာ} အာကခေယျ။ ^{ပဋိပညာ} တံ - တဒေဝ ^{ပဋိပညာ} ကရေယျ ^{ပဋိပညာ} အဘိနိပ္ပါဒေယျ။

သေယျထာဝါပန ^{ပဋိပညာ} မဟာရာဇ ^{ပဋိပညာ} ဒက္ခော ^{ပဋိပညာ} သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ။
 သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသံ - ဝါ ^{ပဋိပညာ} သုပရိကမ္မကတသ္မိ ^{ပဋိပညာ} သုဝဏ္ဏသ္မိ ^{ပဋိပညာ} ယံ -
 ယဒေဝ - သုဝဏ္ဏဝိကတိ ^{ပဋိပညာ} အာကခေယျ။ ^{ပဋိပညာ} တံ - တဒေဝ ^{ပဋိပညာ} ကရေယျ ^{ပဋိပညာ}
 အဘိနိပ္ပါဒေယျ။

(ပါဂုဌာနေရေ။၁၇၄-၅)

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ(၄)

၂၄၀။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသဒ္ဓေ ပရိယောဒါ-
 တေ အနဂ်ဏေ ဝိဂတပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ
 အာနေဉ္စပုတ္တေ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ။
 အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ သော ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝသုဒ္ဓါယ
 အတက္ကန္တမာနုသကာယ ဥဘော (စေ.သဒ္ဓေ သုဏ္ဏာတိ ဒိဗ္ဗေ-
 မာနုသေ စ ယေ ဝါ ဒွိရေ သန္တိကေ-စ။ (ပါဂုဌ၊ နေရင်၊ ၁၇၅)

၂၄၁။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပုရိသော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဉ္စပန္နော၊
 သူဏေယျ ဘေရိသဒ္ဓမ္မံ မုဒိဂ်သဒ္ဓမ္မံ သခပဏဝဒိန္နမသဒ္ဓမ္မံ
 တဿ နဝမဿ “ဘေရိသဒ္ဓေါ”-ဣတိပိ “မုဒိဂ်သဒ္ဓေါ”-ဣတိပိ
 သခပဏဝဒိန္နမသဒ္ဓေါ -ဣတိပိ။ (ပါဂုဌ၊ နေရင်၊ ၁၇၅-၆)
 (ဗဟုည၊ ၈၈)။ ဘေရိသဒ္ဓေါ- စည်ကြီး အသံသည်၊ ဣတိပိ- ဣဒံ၊ သဘောရှိ၏၊ မုဒိဂ်သဒ္ဓေါ- ပုဂ္ဂိုလ်အသံသည်၊ ဣတိပိ-
 ဣဒံ၊ သဘောရှိ၏၊ သခပဏဝဒိန္နမသဒ္ဓေါ- ခရုသင်္ဂါဆံ၊ ထုဂ်ခရုသံ၊ ပဏသံသည်၊ ဣတိပိ- ဣဒံ၊ သဘောရှိ၏၊ ဣတိပိ-
 ပရိမိတဏှာ- သည်၊ ဘာဗေယျ-၏။

စေတောပရိယဉာဏ(၅)

၂၄၂။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသဒ္ဓေ ပရိယောဒါ-
 တေ အနဂ်ဏေ ဝိဂတပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ
 အာနေဉ္စပုတ္တေ စေတောပရိယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ စေတောပရိယတ္တဏ(၅)

အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ သော ပရသတ္တာန ပရပုဂ္ဂလာန စေတသာ
 စေတော ပရစ္စ ပဇာနာတိ၊ သရာဂံ ဝါ - စိတ္တံ သရာဂံ
 စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ဝိတရာဂံ စိတ္တန္တိ
 ပဇာနာတိ၊ သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ "သဒေါသံ စိတ္တ"န္တိ ပဇာနာတိ၊
 ဝိတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ "ဝိတဒေါသံ စိတ္တ"န္တိ ပဇာနာတိ၊ သမောဟံ
 ဝါ စိတ္တံ "သမောဟံ စိတ္တ"န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ
 "ဝိတမောဟံ စိတ္တ"န္တိ ပဇာနာတိ။

သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ သံခိတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိက္ခိတ္တံ
 ဝါ - စိတ္တံ "ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ မဟာဂုတံ ဝါ - စိတ္တံ
 "မဟာဂုတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ အမဟာဂုတံ ဝါ စိတ္တံ "အမဟာဂုတံ
 စိတ္တ"န္တိ ပဇာနာတိ၊ သဉ္စတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ သဉ္စတ္တရံ စိတ္တန္တိ
 ပဇာနာတိ၊ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ အနုတ္တရံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊
 သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ သမာဟိတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊
 အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ အသမာဟိတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊
 ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ အဝိမုတ္တံ ဝါ
 စိတ္တံ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။ (ပါဂုဏ်နေရင်း၊ ၁၇၆-၇၆)

၂၄၃။ သေယျထာပိ မဟာရာဇေ ဣတ္ထိ - ဝါ ပုရိသော - ဝါ
 ဒဟရာော ယုဝါ မဏ္ဍနဇာတိကော အာဒါသေ ဝါ ပရိသုဒ္ဓေ

ပရိယောဒါတေ အတ္ထေ ဝါ ဥဒကပတ္တေ သကံ မုခနိမိတ္တံ
 ပစ္စဝေက္ခမာနော သကဏီကံ ဝါ သကဏီကန္တိ ဇာနေယျ။
 အကဏီကံ ဝါ အကဏီကန္တိ ဇာနေယျ။

ဝေမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ
 ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနဂ်ဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ
 ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပုတ္တေ စေတောပရိယဉာဏာယ စိတ္တံ
 အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ (ပါဂူဗါနေရင်္ဂါ၁၇၇-၈)

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ(၆)

၂၄၄။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါ-
 တေ အနဂ်ဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ
 အာနေဉ္စပုတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ
 အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။
 သေယျထိဒံ။ ဧကမ္မိ ဇာတိ ဒွေပိ ဇာတိယော တိသောပိ
 ဇာတိယော။ ပ။ ဣဓူပပန္နော တိ ဣတိ သာကာရ သဉ္စေသံ
 အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ (ပါဂူဗါနေရင်္ဂါ၁၇၈)

၂၄၅။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပရိသော သကမ္မာ ဂါမာ
 အညံ ဂါမံ ဂစ္ဆေယျ။ တမ္မာပိ ဂါမာ အညံ ဂါမံ ဂစ္ဆေယျ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ ဝိဗ္ဗစက္ခုညဏ(၇)

သော^{သည} တမ္မာ-ဂါမီ^{ဝိပိဇေဗ္ဗဗျင်ဖြစ်သော} သကယေဝ ဂါမီ^{ဝါ} ပစ္စာဂစ္ဆေယျ။ တဿ^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 နိဝဿ^{ပုဂ္ဂိုလ်} “အဟံ^{သည} ခေါ သကမာ^{သော} ဂါမီ^{သော} အမိ^{ဗျာဓိ} ဂါမီ^{ပုဂ္ဂိုလ်} အဂစ္ဆိ^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 တတြ^{ပုဂ္ဂိုလ်} ဧဝံ^{ပုဂ္ဂိုလ်} အဋ္ဌာသိ။ ဧဝံ^{ပုဂ္ဂိုလ်} နိသိဒ္ဓိ။ ဧဝံ^{ပုဂ္ဂိုလ်} အဘာသိ။ ဧဝံ^{ပုဂ္ဂိုလ်} တုဏှိ^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 အဟောသိ။ တမ္မာပိ-ဂါမာ^{ပုဂ္ဂိုလ်} အမိ^{ဗျာဓိ} ဂါမီ^{ပုဂ္ဂိုလ်} အဂစ္ဆိ^{ပုဂ္ဂိုလ်} တတြာပံ ဧဝံ^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 အဋ္ဌာသိ။ ဧဝံ^{ပုဂ္ဂိုလ်} နိသိဒ္ဓိ။ ဧဝံ^{ပုဂ္ဂိုလ်} အဘာသိ။ ဧဝံ^{ပုဂ္ဂိုလ်} တုဏှိ^{ပုဂ္ဂိုလ်} အဟောသိ။
 သော^{သည}မိ^{ပုဂ္ဂိုလ်} တမ္မာ-ဂါမီ^{ဝိပိဇေဗ္ဗဗျင်ဖြစ်သော} သကယေဝ ဂါမီ^{ဝါ} ပစ္စာဂတော^{ပုဂ္ဂိုလ်}”တိ။
 (ပါဂုဂုနေရင်၊၁၅၇၉။)

ဝိဗ္ဗစက္ခုညဏ(၇)

၂၄၆။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသဒ္ဓေ ပရိယောဒါ-
 တေ အနဂံဏေ ဝိဂတပုတ္တိလေသေ မုဒုဘူတေ ကာမိနိယေ ဌိတေ^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 အာနေဥပုတ္တေ သတ္တာနံ စတုပပိတညဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 အဘိနိဇာမေတိ။ သော ဒုပ္ပေန စက္ခုနာ ဝိသဒ္ဓေန^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 အတိက္ခမာနသကေန သတေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 ဟနေ ပဏာတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုပ္ပဏ္ဏေ သဂတေ ဒုဂ္ဂတေ။^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ ဣမေ-ဝေ-ဘောန္တော-
 သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစိဒုစ္စရိတေန^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 သမန္နာဂတာ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 မစ္ဆာဒုဂ္ဂကာ မစ္ဆာဒုဂ္ဂကမ္မသမာဒါနာ။ ဝေဿ ဝေဿ ဝေဿ။^{ပုဂ္ဂိုလ်}
 ပရိ-မရကာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။^{ပုဂ္ဂိုလ်}

ဣမေ-ဝါ-ပန-ဘောန္တော-သတ္တာ ကာယသုစရိတေန
 သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန
 သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌကာ
 သမ္မာဒိဋ္ဌကမ္မသမာဒါနာ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရိ-မရဏာ
 သဂတံ သဂ လောကံ ဥပပန္နာ တိ၊ ဣတံ ဒိဗ္ဗေန
 စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ
 စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ
 သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မုပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။

(ပါဂုဏနေရင်း၁၈၀)

၂၄၇။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ မဇ္ဈေ-သိယာဋကေ
 ပါသာဒေါ၊ တတ္ထ စက္ခုမာ ပုရိသော ဌိတော ပသေယျ
 မနုဿ ဂေဟံ ပဝိသန္တေပိ နိကမန္တေပိ ရထိကာယပိ ဝိထိ-
 သပ္ပရန္တေ မဇ္ဈေ-သိယာဋကေ နိသန္တေပိ။ တဿ ဒေဝဿ ဒေတေ-
 မနုဿာ ဂေဟံ ပဝိသန္တိ၊ ဒေတေ နိက္ခမန္တိ၊ ဒေတေ ရထိကာယ
 ဝိထိ- သပ္ပရန္တိ၊ ဒေတေ မဇ္ဈေ-သိယာဋကေ နိသန္တာ တိ။

(ပါဂုဏနေရင်း၁၈၁)

အာသဝက္ခယဉာဏ(၈)

၂၄၈။ သော ဒေဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါ-
 တေ အနဂ်ဏေ ဝိဂတူပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ

၂၄၉။ သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပဗ္ဗတသင်္ခေပေ ဥဒက-
 ရဟဒေါ အတ္ထော ဝိပဿန္တော အနာဝိလော၊ တတ္တ စက္ခိမာ
 ပုရသော တိရေ ဌတော ပသေယျ သိပ္ပကသမ္ပကာမ္ပ
 သက္ခရကထလမ္ပ မစ္ဆဂမ္ပမ္ပ စရန္တမ္ပ တဋ္ဌန္တမ္ပ။ တဿ နှစ်မဿ
 အယံ ခေါ ဥဒကရဟဒေါ အတ္ထော ဝိပဿန္တော အနာဝိလော၊
 တတြိမေ သိပ္ပကသမ္ပကာပိ သက္ခရကထလာပိ မစ္ဆဂမ္ပမ္ပ
 စရန္တပိ တိဋ္ဌန္တပိ တိ။ (ပါဂူဇာနေရင်း၊ ၁၈၃-၄)

ယထာလာရာဇဉ်း ။ စရန္တိပိ - ဆူးသည်သည်၊ ဖြစ်သော၊ ဝိဋ္ဌန္တိပိ - ရုပ်တည်သည်၊ ဖြစ်သော၊ သိပ္ပကသမ္ပကာမ္ပ -
 ဝေဟကဗျာစရန္တိပိ၊ ဝိဋ္ဌန္တိပိ - ရုပ်တည်သည်၊ ဖြစ်သော၊ သက္ခရကထလမ္ပ - ကျောက်ရေခဲ၊ ရှိကြမ်းကိုး
 စရန္တိပိ - ဆူးသည်သည်၊ ဖြစ်သော၊ ဝိဋ္ဌန္တိပိ - ရုပ်တည်သည်၊ ဖြစ်သော၊ မစ္ဆဂမ္ပမ္ပ - ငါး၊ ကလေး၊ ဝါး၊
 ပသေယျ - ဖြိုကုတ်

အမှာ ယထာလာဘနည်းဟူသည်တား သက္ခရကထလံဟူသောကံကို တိဋ္ဌန္တိကြိယာနှင့်သာ
 ယှဉ်၊ စရကကြိယာနှင့်မယှဉ်လင့်၊ သိပ္ပကသမ္ပကာမ္ပ မစ္ဆဂမ္ပမ္ပ ဟူသောကံနှစ်ခုကို
 ကြိယာနှစ်ခုနှင့်ယှဉ်လေ ဟုလိုသည်။ (ပခုက္ကူ၊ ၂၈၉)။

ဣဒံ ခေါ မဟာရာဇ သန္တိဋ္ဌကံ သာမညဖလံ ပုရိမေဟိ
 သန္တိဋ္ဌကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိက္ခန္တတရဉ္စ ပဏာတတရဉ္စ
 ကုမသာ စ ပန မဟာရာဇ သန္တိဋ္ဌကာ သာမညဖလာ
 အညံ သန္တိဋ္ဌကံ သာမညဖလံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏာတတရံ ဝါ
 နတ္ထိ တိ။ (ပါဂူဇာနေရင်း၊ ၁၈၄)

(ပါဂူဇာနေရင်း၊ ၁၈၄)

၂-သာမညဖလသုတ္တံ အဇာတသတ္တုပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

ဗျာပါကုန်ဖ် ဗျာသော ကိစ္ဆေကုန်ဖ် ဝိညာဉ် ဗျာသော ဖြူဖွယ်ကိစ္ဆေကုန်ဖ် ကို(ရင်ဝေး-ကျောက်ခဲ) နှစ်
ဂစ္ဆာမ ဗဟုကိစ္ဆာ မယ ဗဟကရဏိယာ တိ။ ယိဿ ဒါနိ တံ
မဟာရာဇ ကာလံ မညသိတိ။ ဗျာဉ် (ရင်ဝေး-မျက်နှာပြင်) တံ

အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော
ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတော အနုမောဒိတော ဥဋ္ဌာယာသနံ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတော ပဒက္ခိဏံ ကတော ပတ္တာမိ။

၂၅၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တဿ ရညော

မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ ဘိက္ခု။
အာမန္တေသိ ခတာယံ ဘိက္ခုဝေ ရာဇာ ဥပဟတာယံ
ဘိက္ခုဝေ ရာဇာ သစာယံ ဘိက္ခုဝေ ရာဇာ
ပိတရံ ဓမ္မကံ ဓမ္မရာဇာနံ ဇိဝိတာနံ - ဝေါရောပေဿထ။
ဣမသိ-ယေဝ အာသနေ ဝိရဇ ဝိတမလ ဓမ္မစက္ခု
ဥပ္ပဇိဿထာ တိ။

ဣဒိမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္ထမနာ တေ-ဘိက္ခု ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိန္တိ။

သာမညဖလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တ အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝ

ဣန္ဒြေသဏ္ဍိကတည်း (ဣန္ဒြေသဏ္ဍိက-ဣန္ဒြေ)
 အသောသိခေါ ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ။ “သမဏော
 ခလ ဘော ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော
 ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံယေန
 သဒ္ဓိ ပဗ္ဗမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ဣစ္ဆာနဂ်လံ အနုပုတ္တော
 ဣစ္ဆာနဂ်လေ ဝိဟရတိ။ ဣစ္ဆာနဂ်လဝနသဏ္ဍေ၊ တံ ခေါ ပန
 ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗဂတော “ဣတိပိ
 သော ဘဂဝါ အရဟံ။ ပ။ သာဓု-ခေါ-ပန တိတိရူပါနံ အရဟတံ၊
 ဒဿနံ ဟောတိ တိ။”

အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝ

၂၅၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဗြာဟ္မဏသ
 ပေါက္ခရသာတိသ အမ္ဗဋ္ဌော-နာမ မာဏဂေါ အန္တေဝိသိ
 ဟောတိ အဇ္ဈိယကော မန္တဓရော / တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရိဝ
 သနယဏ္ဍကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရိပုဘေဒါနံ ဣတိဟာသပဗ္ဗမာနံ
 ပဒါကော ဝေယျာကရဏော လောကယတမဟာပုရသလက္ခဏေသု
 အနဝယော အနညာတပဋ္ဌညာတော သကေ-အာစရိယကေ
 တေဝဇ္ဇကေ ပါဝစနေ ယမဟံ အနာမာ တံ တွံ အနာသိ။
 အနာသိ၊ တံ တွံ အနာသိ။ တမဟံ အနာမံ တိ။ (ပါစ ၂၊ နေရင်၊ ၁၉၃-၄)

၂၅၇။ ဧဟိ တံ တာတ-အမ္ပဋ္ဌ ယေန သမဏော ဂေါတမော
 တေနပသကံမ၊ ဥပသကံမိတာ သမဏံ ဂေါတမံ ဇနာဟိ၊ ယဒိ ဝါ
 တံ-ဘဝန္တ-ဂေါတမံ တထာသန္တယေဝ သဒ္ဓေါ အဗျူတော၊
 (ယဒိ ဝါ-ဧော) တထာ။ (ယဒိ-ဝါ) သော-ဘဝ-ဂေါတမော
 တာဒိသော၊ ယဒိ-ဝါ-န) တာဒိသော၊ တထာ မယ
 တံ-ဘဝန္တ-ဂေါတမံ ဝေဒိသာမာတံ။ (ပါရဂု၊ နေရင်၊ ၁၉၄-၅)

မေးခွန်း: ယဇ္ဈထင်စေလျက် သဒ္ဓါကျမ်းများနှင့်အညီ (၁၃၄၈) (၁၃၃၅၊ ၁၃၆၀-ခုနှစ်)

၂၅၈။ (ယထာ) ကထံ ပနာဟံ ဘော တံ-ဘဝန္တ-ဂေါတမံ
 ဇနာသာမိ၊ “ယဒိ ဝါ တံ-ဘဝန္တ-ဂေါတမံ တထာသန္တယေဝ
 သဒ္ဓေါ အဗျူတော၊ (ယဒိ-ဝါ-ဧော) တထာ။ (ယဒိ-ဝါ
 သော-ဘဝ-ဂေါတမော တာဒိသော၊ (ယဒိ-ဝါ-န) တာဒိသော တံ။

၂၃၊ ယကုဗိဒါ အာဂတာနိ ခေါ တာတ-အမ္ပဋ္ဌ အမာတံ မန္တေသု
 မဟာပရိသဿ ဒေယေဝ-ဂတယော ဘဝန္တ အနသာ။
 သစေ အဂါရ အဗျာဝသတိ၊ ရာဇေ ပါယောတံ-ဘဝတံ
 မေကော မေရာဇာ ဝါတရိန္ဒော ဝိဇ္ဇာဝ
 နေပဒတ္တာဝရိယပုတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ (နေရင်၊ ၁၉၆)

မေးခွန်း: ရာဇာ-ကို သဂုဏာဒဗ္ဗာပေတွ၊ တေဝလဒဗ္ဗာပေတွကြ၍ (၁၃၄၂-ခုနှစ်)

၃-အမွဋ္ဌသုတ္တ အမွဋ္ဌမာဏဝ

တသိမာနိ-သတ္တ ရတနာနိ ဘဝန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ၊
 ဟတ္ထရတနံ၊ အဿရတနံ၊ မဏရတနံ၊ ဣတ္ထရတနံ၊ ဂဟပတိရတနံ၊
 ပရိကာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။

ပရောသဟဿ ခေါ ပနဿ ပတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ
 ဝရဂရူပိနိ၊ ပရသေနပုမဒ္ဒနာ။ သော ကမံ-ပထဝီ
 သာဂရပရိယန္တိ အဒဏ္ဍေန အသဏ္ဍေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇယ
 အဇ္ဈာဝသတိ။

သစေ ခေါ-ပန အဂါရသာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ
 ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝဋ္ဌထေဒေါ။ အဟံ
 ခေါ-ပန တာတ-အမွဋ္ဌ မန္တာနံ ဒါတာ၊ တံ မန္တာနံ
 ပဋိဂ္ဂဟေတာတိ။ (ပါဂဉ-၄၊ နေရင်း၊ ၁၉၇)

၂၅၉။ “ဇဝံ” ဘော” တိ ခေါ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ ပြာဟုဏဿ
 ပေါက္ခရသာတိဿ ပဋိဿုဏိတာ ဥဋ္ဌာယာသနံ၊ ပြာဟုဏံ
 ပေါက္ခရသာတိ အဘိဝိဒေတွာ ပဒက္ခဏံ ကတွာ ဝဋ္ဌဝါရထမာရယု
 သမ္မဟုလေဟိ မာဏဝကေဟိ သဒ္ဓိ ယေန ဣစ္ဆာနဂါလဝနသန္တော
 တေန ပါယာသိ၊ ယာဝတကာ ယာနဿ ဘူမံ ယာနေန ဝိနန္တာ
 ယာနံ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကောဝ အာရာမံ ပါဝိသိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု အပ္ပောကာသေ
 စင်္ဂမန္တိ။ အထ ခေါ အပ္ပဋ္ဌော မာဏဝေါ ယေန တေ-ဘိက္ခု
 တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဘိက္ခု တေဒဝေါစ
 “ကဟံ န ခေါ ဘော တေရဟိံ သော-ဘဝံ-ဂေါတမော
 ဝိဟရတိ၊ တံ ဟိ မယံ ဘဝန္တိ-ဂေါတမံ ဒဿနာယ
 ကုဗေသကန္တာ တိ။”
 (ဗဂါဝဇ္ဇ)

၂၆၀။ အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခုနံ တေဒဟောသိ “အယံ
 ခေါ အပ္ပဋ္ဌော မာဏဝေါ အဘိညာတကောလညော-စေဝ
 အဘိညာတဿ စ ပြာဟုဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ အန္တေဝိသိ၊
 အဂရံ ခေါ ပန ဘဝတော ဝေရူပေဟိ ကုလပုတ္တေဟိ သိဒ္ဓိ
 ကထာသလ္လာပေါ ဟောတ တိ။”
 (ဗဂါဝဇ္ဇ)

တေ အပ္ပဋ္ဌ မာဏဝံ တေဒဝေါစ “သော အပ္ပဋ္ဌ
 ဝိဟာရော သံဝုတဒ္ဓါရော၊ တေန အပ္ပသဒ္ဓေါ ဥပသင်္ကမိတွာ
 အတရမာနော အာဠန္တံ ပဝိသိတွာ ဥက္ကာသိတွာ အဝုဋ္ဌ
 အာကောဋ္ဌေဟိ၊ ဝိဝရိဿတိ တေ ဘဂဝါ ဒွါရန္တိ။”
 (ပါဂဌနေရင်္ဂဝဂ္ဂ၊ ၁၃၃၀-ခုနစ်တ မေးခဲ့ပြီ)

၂၆၁။ အထ ခေါ အပ္ပဋ္ဌော မာဏဝေါ ယေန သော-
 ဝိဟာရော သံဝုတဒ္ဓါရော၊ တေန အပ္ပသဒ္ဓေါ ဥပသင်္ကမိတွာ

၃-အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တ ပဌမဏ္ဍဝါဒ

အတရမာနော အာဠိန္ဒ ပဝိသိတွာ ဥက္ကာသိတွာ အဂ္ဂဋ္ဌ
 အာကောဋ္ဌေသိ၊ ဝိဝရိ ဘဂဝါ ခွါရံ၊ ပါဝိသိ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ။
 မာဏဝကာပ ပဝိသိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိသ၊
 သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ
 နိသိဒိသ။ အမ္ဗဋ္ဌော ပန မာဏဝေါ စကံမန္တောပိ နိသိန္နေန
 ဘဂဝတာ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကထံ သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ။
 ဌိတောပိ နိသိန္နေန ဘဂဝတာ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကထံ သာရဏိယံ
 ဝိတိသာရေတွာ။ (ပါဂဏ-၅၊ နေရင်း၊ ၁၉၉-၂၀၀)

၂၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္ဗဋ္ဌ မာဏဝံ တေဒဝေါစ (ဧဝံ)
 တေ အမ္ဗဋ္ဌ ပြာဟုဏောဟိ ဝိဒေဟိ မဟလ္လကောဟိ
 အာစရိယပါစရယေဟိ သဒ္ဓိ ကထာသလ္လာပေါ ဟောတိ။
 ယထယိန္ဒ စရိ တိဋ် နသန္ဓေန မယာ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကထံ
 သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ တံ။ (ပါဂဏ-၅၊ နေရင်း၊ ၂၀၀)

ပဌမဏ္ဍဝါဒ

၂၆။ နောဟိန္ဒ ဘော-ဂေါတမ။ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဟိ
 ဘော-ဂေါတမ ဂစ္ဆန္တေန ပြာဟုဏော ပြာဟုဏေန သဒ္ဓိ
 သလ္လပိတုမရဟတိ၊ ဌိတော ဝါ ဟိ ဘော-ဂေါတမ ဌိတေန
 ပြာဟုဏော ပြာဟုဏေန သဒ္ဓိ သလ္လပိတုမရဟတိ၊ နိသိန္နော ဝါ

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ ဒုတိယဏ္ဍပဉ္စဝါဒ

ဥပဝဒမာနော သမဏော စ (ဗြဟ္မ) ဘော ဂေါတမော ပါပိတော
 ဘဝိဿတိ တိ ဘဝန္တိ တေဒဝေါစ "စက္ကာ ဘော-ဂေါတမ
 သကျဇာတိ၊ ဖရူသာ ဘော-ဂေါတမ သကျဇာတိ၊ လဟုသာ

ဘော-ဂေါတမ သကျဇာတိ၊ ဘဿာ ဘော ဂေါတမ သကျဇာတိ၊
 ကုဗ္ဗာ သန္တာ ကုဗ္ဗာ သမာနာ န ပြာဟုဏေ သက္ကဇောန္တိ၊
 န ပြာဟုဏေ ဂရူ-ကရောန္တိ၊ န ပြာဟုဏေ မာနေန္တိ၊
 န ပြာဟုဏေ ပူဇေန္တိ၊ န ပြာဟုဏေ အပစာယန္တိ။

၁၇။ တယဒိ ဘော-ဂေါတမ နစ္ဆန္တိ၊ တယဒိ နပတိရံပံ၊
 ယဒိမေ-သကျာ ကုဗ္ဗာ သန္တာ ကုဗ္ဗာ သမာနာ န ပြာဟုဏေ
 သက္ကဇောန္တိ၊ န ပြာဟုဏေ ဂရူ ကရောန္တိ၊ န ပြာဟုဏေ
 မာနေန္တိ၊ န ပြာဟုဏေ ပူဇေန္တိ၊ န ပြာဟုဏေ အပစာယန္တိ။

ဣတိဟ အမ္မဋ္ဌော မာဏဂေါ ဣဒံ ပဌမံ သကျေသု ဣဗ္ဗဝါဒံ
 နိပါတေသံ။ (ပါဂေါနေရင်း၊ ၂၀၄-၅)

ဒုတိယဏ္ဍပဉ္စဝါဒ

၂၆၅။ ကိ-ပန တေ အမ္မဋ္ဌ သကျာ အပရဒ္ဒန္တိ။
 ကေမိဒါဟံ ဘော-ဂေါတမ သမယံ အာစရိယဿ ပြာဟုဏဿ
 ပေါက္ခရသာတိဿ ကေနစဒေဝ ကရဏိယေန ကပိလဝတ္တံ၊
 အဂမာသိ၊ (ယန္တ) သကျာန သန္တာဂါရံ တေနပသင်္ကမိ။

တောန ခေါ ပန သမယေန သမ္ပဟုလာ သက္ကာ-စေဝ
 သက္ကာမာရာ ၈ သန္တာဂါရေ ဥစ္စေသု အာသနေသု နိသိန္တာ
 ဟောန္တ အညမည အင်္ဂုလိပတောဒကေဟ သဉ္စဂန္တာ သိက္ခန္တော
 အညဒတ္ထ မမညေဝ မညေ အနုဇဂန္တာ န မ ကောစိ
 အာသနေနိပ နိမန္တေသိ။ (ပါဏဇနရင်း၊ ၂၀၅)

တတိယက္ခမ္ဘဝါဒ

၂။ ဣဒိန္ဒာ ဝယခါ ဣဒိန္ဒာ ဣဒိန္ဒာ ဣဒိန္ဒာ
 ၂၆။ လဋ္ဌကိကာဝ ခေါ အမ္မဋ္ဌ သကကိကာဒ သကေ-
 ကုလာဝကေ ၅။ ကာမလာပန ဟောတိ။

(ပါဏဇနရင်း၊ ၂၀၆-၇၊ ၁၃၂၂ ၁၃၃၀-ခုနှစ်များက မေးခဲ့ပြီ)

မေးခွန်း သကကိကာ-၌ သစ္စတ္ထ (၁၃၃၄-ခုနှစ်)

၅။ ဣဒိန္ဒာ ဣဒိန္ဒာ ဣဒိန္ဒာ ဣဒိန္ဒာ
 သကံ ခေါ ပနနတ္တံ အမ္မဋ္ဌ သက္ကာနံ ယဒိဒံ ကပိလဝတ္ထံ။
 နာရဟတာယသွာ အမ္မဋ္ဌော ကုမာယ အပုမတ္တာယ
 အာသန္တတုန္တိ။ (နေရင်း၊ ၂၀၇)

စတ္တာရောမေ ဘော-ဂေါတမ ဝိဇ္ဇာ ခတ္တိယာ ပြာဟုဏာ
 ဝေဿာ သုဒ္ဓါ။ ဣမေသံ ဟိ ဘော-ဂေါတမ စတုန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ
 တယော ဝိဇ္ဇာ ခတ္တိယာ-စ ဝေဿာ-စ သုဒ္ဓါ-စ အညိဒတ္ထ
 ပြာဟုဏသေဝ ပရိစာရကာ သမ္ပန္နန္တိ။ (ပါဏဇနရင်း၊ ၂၀၈)

ခါသိပုတ္တဝါဒ

၂၆၇။ အထ ခေါ ဘဂဝတော တေဒဟောသိ “အတိဗာဠံ-ခေါ
 အယံ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ သက္ခေသ ကုပ္ပဝါဒေန နိဗ္ဗာဒေတိ။
 ယံနနာဟံ ဂေါတ္တံ ပုစ္ဆေယျန္တိ။
 (ပါရဂူနေရင်း၊ ၂၀၈၊ ၁၃၂၃-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္ဗဋ္ဌံ မာဏဝံ တေဒဝေါစ
 “ကထံ-ဂေါတ္တာသိ အမ္ဗဋ္ဌာ”တိ။ ကဏ္ဍာယနောဟမသ္မံ
 ဘော-ဂေါတမာတိ။ ပေါရာဏ ခေါ-ပန တေ အမ္ဗဋ္ဌ
 မာတာပေတ္တကံ နာမဂေါတ္တံ အနုဿရတော အယျပုတ္တာ သက္ကာ
 ဘဝန္တိ။ ဒါသိပုတ္တာ တွမသိ သက္ကာနံ ၊ သက္ကာ ခေါ ပန
 အမ္ဗဋ္ဌ ရာဇာနံ ဩက္ကာကံ ပိတာမဟ ဒဟန္တိ။

ဘူတပုပ္ဖံ အမ္ဗဋ္ဌ ရာဇာ ဩက္ကာကော ယာ-သာ-မဟေသိ
 ပိယာ မနာပါ။ တဿာ ပုတ္တဿ ရဇ္ဇ ပရိကာမေတုကာမော
 ဇ္ဇေတုမာရေ ရဋ္ဌဿ ပဗ္ဗာဇေသိ ဩက္ကာမုခံ ကရဏန္တံ
 ဟတ္ထိနိကံ သိနိသုရံ တေ ရဋ္ဌဿ ပဗ္ဗာဇေတာ
 ဟိမဝန္တပသေယံ ပေါက္ခရဏိယာ တိရေ မဟာသာကသက္ခော။
 တတ္ထ ဝါသိ ကပ္ပေသံ၊ တေ ဇာတသမ္ဘေဒဘယာ
 သကာဟံ-ဘဂိနိဟိ သိဒ္ဓိ သံဝါသံ ကပ္ပေသံ။

အထ - ခေါ် အမဋ္ဌ ရာဇာ သြက္ကာကော အမဋ္ဌေ
 ပါရိသန္ဓေ အာမန္တေသိ "ကဟံ န ခေါ ဘော တေရဟိ
 ကုမာရာ သမ္ပန္တိ တိ။ (ပါရဂူ၊ နေရင်း၊ ၂၀၀၊ ၁၃၃၉-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

အတ္တ ဒေဝ တိမဝန္တပဿေ ပေါက္ခရကိယာ တိရေ
 မဟာသာကသက္ကော၊ တတ္ထေတရဟိ ကုမာရာ သမ္ပန္တိ။
 တေ ဇာတသမ္ပေဒဘယာ သကာဟိ ဘဂနိဟိ သဒ္ဓိ သံဝါသံ
 ကပေန္တိတိ။ (ပါရဂူ၊ နေရင်း၊ ၂၀၀၊ ၁၃၃၉-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

အထ ခေါ် အမဋ္ဌ ရာဇာ သြက္ကာကော ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ
 "သက္ကာ - ဝတ ဘော ကမာရာ ပရမသက္ကာ - ဝတ ဘော
 ကုမာရာ တိ၊ တဒေဝေ ခေါ ပန အမဋ္ဌ သက္ကာ ပညာယန္တိ။
 သော - စ နေသံ ပုပ္ဖပုရသော။ (ပါရဂူ၊ နေရင်း၊ ၂၀၀- ၂၀၁)

ရညော ခေါ ပန အမဋ္ဌ သြက္ကာကဿ ဒိသာ-နာမ ဒိသိ
 အဟောသိ၊ သာ ကဏှ-နာမ ဇနေသိ၊ ဇာတော ကဏှော
 ပဗျာဟာသိ "ဓောဝထ မံ အမ္မ၊ နဟာပေထ မံ အမ္မ၊
 ကုမသ္မာ မံ အညုစသ္မာ ပရိမောစေထ၊ အတ္ထာယ ဝေါ
 ဘဝိဿာမိ" တိ။ (ပါရဂူ၊ နေရင်း၊ ၂၀၀၊ ၁၃၃၉-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

မေးခွန်း အာကာရအပြင်ထုတ် (၁၃၆၁-ခုနှစ်) (ပါရဂူ၊ နေရင်း၊ ၂၀၁)

ယထာ ခေါ ပန အမ္ဗဋ္ဌ တေရဟိ မနုဿာ ပိသာစေ
 ဒိသ္မာ ပိသာစာတိ သဉ္ဇာနန္တိ ဝေမေဝေခေါ အမ္ဗဋ္ဌ တေန ခေါ
 ပန သမယေန မနုဿာ ပိသာစေ ကဏှာတ သဉ္ဇာနန္တိ
 တေ ဝေမာဟံသု အယံ ဇာတော ပဗျာဟာသိ၊ ကဏော
 ဇာတော ပိသာစော ဇာတော တိ၊ တဒဂ္ဂေ ခေါ ပန အမ္ဗဋ္ဌ
 ကဏှာယနာ ပညာယန္တိ သော စ ကဏှာယနာနံ ပုဗ္ဗပုရသော။
 ဣတိ ခေါဂါတေ အမ္ဗဋ္ဌ ပေါရာဏံ မာတာပေတ္တကံ နာမဂေါတ္တံ
 အနုဿရတော အယုပုတ္တာ သက္ခာ ဘဝန္တိ ဒါသိပုတ္တော၊
 တုံမသိ သက္ခာနန္တိ။ (ပါဂဂူနေရင်၊ ၂၁၁-၂)

ဣဒါပိ ဣဒါပိ ဣဒါပိ ဣဒါပိ
 (ကိ ခေါ) ၂၆၈။ ဧဝံ ပုတ္တေ တေ မာဏဝကာ ဘဝန္တိ တေဒဝေါစုံ
 “မာ ဘဝံ-ဂေါတမော အမ္ဗဋ္ဌ အတဗာဠ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန
 နိမ္မာဒေသိ၊ သုဇာတော စ ဘော-ဂေါတမ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ။
 ကုလပုတ္တော စ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ဗဟုသုတော စ အမ္ဗဋ္ဌော
 မာဏဝေါ၊ တလျာဏဝါတ္တရဏော စ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ။
 ပဏ္ဍိတော စ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ပဟောတံ-စ အမ္ဗဋ္ဌော
 မာဏဝေါ ဘောတာ ဂေါတမေန သဒ္ဓိ အသိ - ၀၀နေ
 ပဋိမန္တေတုန္တိ။ (ကိ ခေါ) (၂၆၈-၂၆၉)
 (ဝေ၊ ၀၀၅)

၂၆၉။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ တေ-မာဏဝဂ္ဂေ တေဒဝေါစ
 “သုစေ ခေါ် တုမ္မာကံ မာဏဝကာနံ ဣဒ္ဓိ ဟောတိ သုဇာတော စ
 အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ကုလပုတ္တော စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊
 ဗဟုဿုတော စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ကလျာဏဝါက္ကရဏော စ
 အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ပဏ္ဍိတော စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊
 ပဟောတိ စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ သမဏေန ဂေါတမေန
 သဒ္ဓိ အသ္မိ ဝစနေ ပဋိမန္တေတုန္တိ။ တိဋ္ဌတု အမ္မဋ္ဌော
 မာဏဝေါ၊ တုမ္မေ မယာ သဒ္ဓိ မန္တဝေါ အသ္မိ-ဝစနေ။ သုစေ
 ပန တုမ္မာကံ မာဏဝကာနံ ဣဒ္ဓိ ဟောတိ သုဇာတော စ
 အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ကုလပုတ္တော စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊
 ဗဟုဿုတော စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ကလျာဏဝါက္ကရဏော စ
 အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ပဏ္ဍိတော စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊
 ပဟောတိ စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ သမဏေန ဂေါတမေန
 သဒ္ဓိ အသ္မိ ဝစနေ ပဋိမန္တေတုန္တိ။
 (ဝေ-ဤသို့ ဖြစ်သည်၊ သတိ-အောင်)
 တိဋ္ဌတု တုမ္မေ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ မယာ သဒ္ဓိ
 ပဋိမန္တေတုန္တိ။ သုဇာတော စ ဘော ဂေါတမ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊
 ကုလပုတ္တော စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ဗဟုဿုတော စ အမ္မဋ္ဌော
 မာဏဝေါ၊ ကလျာဏဝါက္ကရဏော စ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ။

ပဏ္ဍိတော စ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ၊ ^{စွမ်းလည်းစွမ်းတို့၏} ပဟောတံ စ အမ္ဗဋ္ဌော
 မာဏဝေါ ဘောတာ ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ အသိံ ဝစနေ ပဋိမန္တေတံ၊
 တုဏှိ မယံ ဘဝိဿာမ၊ ^{လူ၏} အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ ဘောတာ
 ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ အသိံ ဝစနေ ^{ဝေး နှစ်} ပဋိမန္တေတံ ^{လှုပ်နှိုး (မာဏဝေ-၏သည်၊} တံ။ ^{ဂေါတမ- ကုန်၏)}
 (ပါဂစ၊နေရင်း၊ ၂၃၃-၄)

၂၇၀။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္ဗဋ္ဌံ မာဏံ တေဒဝေါစ

“အယံ ခေါ ပန တေ အမ္ဗဋ္ဌံ သဟမေဓကော ပညော အာဂစ္ဆတိ၊
 အကာမာ ဗျာကာတဗ္ဗော၊ သစေ တံ န ဗျာကရိဿသိ၊ အညေန
 ဝါ အညံ ပဋိစရိဿသိ၊ တုဏှိ ဝါ ဘဝိဿသိ၊ ပတ္တမိဿသိ ဝါ။
 ဧတ္ထဝံ ပုဗ္ဗိ တေ သတ္တဓေ မုဒ္ဒါ ဖလိဿတံ။”

၂။ ပဟ-သည်၊ ၂၅၅။ သော၊ မံ စေ၊ -သည်၊ စတ္ထိ-၏။
 ၃။ ကိ ၇။ ကာမိယံ၊ ကာမိယံ၊ ၁။ ဗုဒ္ဓ ၆။ အသိဿော ဝေ၊ ၅။ ဝါ၊ မံ (သဒ္ဓိံ၊ ကမ္မ)
 ၁။ အမ္ဗဋ္ဌော၊ (ဗုဒ္ဓ) ၂။ ဂုဏ်၊ (ဗုဒ္ဓ)၊ ကုန်သော ၃။ သတ္တ ဝေ၊ အာ၊ (ဗုဒ္ဓ)၊ ၄။ အမ္ဗဋ္ဌော၊
 ၁။ အာမိကမ္မ ၁။ ဝစနေ၊ (ဗုဒ္ဓ)၊ ၆။ ကမ္မ၊ အစွမ်းတို့သည် ၁၄။ အသိဿော ၁။ ကမ္မ၊ အစွမ်းတို့၏
 ကုတော ပဘုတိကာ ကဏ္ဍာယနာ၊ ကော စ ကဏ္ဍာယနာနံ
 ၁။ အစွမ်းတို့သော၊ (ဗုဒ္ဓ)၊ ၂။ (အာဂါ-သည်၊ အစေ-၏)
 ပုဗ္ဗပုရိသော တံ။
 (ပါဂစ-ဗုဒ္ဓ၊နေရင်း၊ ၂၃၄-၅)

စံ ဝုတ္တေ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ တုဏှိ အဟောသိ၊
 ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ အမ္ဗဋ္ဌံ မာဏံ တေဒဝေါစ “တံ ကိ
 မညသိ အမ္ဗဋ္ဌံ ကိန္တိ တေ သုတံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ
 အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ကုတော ပဘုတိကာ

ကဏှာယနာ၊ ကော စ ကဏှာယနာနံ ပုပ္ဖပုရိသော”တိ။
ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အမ္မဋ္ဌော မာဏဂေါ တုက္ခိ အဟောသိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္မဋ္ဌ မာဏံ တေဒဂေါစ
“ဗျာကရောဟိ ဒါနိ အမ္မဋ္ဌ န ဒါနိ တေ တုက္ခိဘာဝဿ
ကာလော၊ ယော ခေါ အမ္မဋ္ဌ တထာဂတေန ယာဝတတိယကံ
သဟမ္မိကံ ပုပ္ဖပုပ္ဖာ န ဗျာကရောဟိ၊ ဧတ္ထေဝဿ
သတ္တဓာ မုဒ္ဓိ ဖလိဿတိ”တိ။ (ပါရမီနိဂဂါ၊ ၂၁၅)

၂၇၁။ တေန-ခေါ ပန-သမယေန ဝဇီရပါဏိ ယကော မဟန္တံ
အယောက္ခုဒ္ဓိ အာဒါယ အာဒိတ္တ သမ္မုလုတ သဇောတဘတံ
အမ္မဋ္ဌဿ မာဏဝဿ ဥပရိ ဝေဟာသံ ဌတော ဟောတိ
“သဇာယံ အမ္မဋ္ဌော မာဏဂေါ ဘဂဝတံ ယာဝတတိယကံ
သဟမ္မိကံ ပုပ္ဖပုပ္ဖာ န ဗျာကရိဿတိ၊ ဧတ္ထေဝဿ
သတ္တဓာ မုဒ္ဓိ ဖလေဿာမိ တိ။ တေ ခေါ ပန ဝဇီရပါဏိ
ယက္ခ ဘဂဝါ စေဝ ပဿတိ အမ္မဋ္ဌော စ မာဏဂေါ။
(ပါရမီနိဂဂါ၊ ၂၁၆)

၂၇၂။ အထ ခေါ အမ္မဋ္ဌော မာဏဂေါ ဘိတော သံဝိဂ္ဂေါ
လောမဟဋ္ဌဇာတော ဘဂဝန္တံယေဝ တာဏ ဂဝေသိ ဘဂဝန္တံယေဝ
လေဏံ ဂဝေသိ ဘဂဝန္တံယေဝ သရဏ ဂဝေသိ ဥပနသိဒိတ္တာ
(ပါရမီနိဂဂါ၊ ၂၁၇)

၃-အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တ အမ္ဗဋ္ဌဝံသကထာ

ဘဝဝန္တံ တေဒဝေါစ ကိမေတံ ဘဝံ - ဂေါတမော အာဟ၊
ပုနံ ဘဝံ - ဂေါတမော ဗြဝိတူ တိ။ (ပါရဂူနေရင်း၊ ၂၁၆)

၂။ ဣဒါဂေါတမ ဗုဒ္ဓေါ ဥ။ သဗ္ဗံ ၁။ ဣဒါဂေါတမံ ၄။ ဣဒါဂေါတမံ ၆။ ဣဒါဂေါတမံ ၇။
ဝေမေဝ (ပဿ) ဘော - ဂေါတမ သုတံ ယထေဝ ဘဝံ -
ဂေါတမော အာဟ၊ တတော ပဘုတိကာ ကဏ္ဍာယနာ၊
သော (ကော) စ ကဏ္ဍာယနာနံ ပုဗ္ဗပုရသောတိ။ (ပါရဂူနေရင်း၊ ၂၁၇)

အမ္ဗဋ္ဌဝံသကထာ

၂၇၃။ ဣဒါဂေါတမော ဣဒါဂေါတမော (ဣဒါဂေါတမော) ဣဒါဂေါတမော ဣဒါဂေါတမော
ဥဒ္ဓါသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါ အဟေသံ ဒုဇ္ဈာတော - ကရ ဘော
အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ။ အကုလပုတ္တော - ကိရ ဘော အမ္ဗဋ္ဌော
မာဏဝေါ။ ဒါသိပုတ္တော - ကိရ ဘော အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ
သက္ကာနံ။ အယုပုတ္တာ ကိရ ဘော အမ္ဗဋ္ဌဿ မာဏဝံသ
သက္ကာ ဘဝန္တိ။ ဓမ္မဝါဒိယေဝ ကိရ မယံ သမဏံ ဂေါတမံ
အပသာဒေတပုံ အမညုမှာ တိ။ (ပါရဂူနေရင်း၊ ၂၁၈)

၂၇၄။ အထ ခေါ ဘဝဝတော ဧတံဒဟောသိ "အတိဟဋ္ဌံ -
ခေါ ဣမေ - မာဏဝံကာ အမ္ဗဋ္ဌံ မာဏဝံ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန
နိမ္မာဒေန္တိ။ ပုနံ ဘဝံ ပရိမောစေယုန္တိ။ (ပါရဂူနေရင်း၊ ၂၁၉)

အထ ခေါ် ဘဂဝါ တေ-မာဏဝကေ ဧတဒဝေါစ "မာ ခေါ
 တုမေ ဟာဏဝကာ အမ္ပဋ္ဌံ မာဏဝံ အတိဗ္ဗန္တံ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန
 နိမ္မာဒေထ၊ ဥဠာရော သော ကက္ခော ဣသံ အဟောသိ၊
 သော ဒက္ခိဏဇနပဒံ ဂန္ဓာ ပြဟမန္တေ အဓိယိတွာ ရာဇံနံ
 သြက္ကာက ပုသကမိတွာ မိဒ္ဓန္တပံ ဓိတရံ ယာစ၊

(ပါဠိဝနေရင်၊ ၂၁၈-၉၊ ၁၃၁၅၊ ၁၃၂၇-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

တဿ ရာဇာ သြက္ကာကော ကော နေဝ ရေ အယ
 မယျ ဒါသိပုတ္တော သမာနော မိဒ္ဓန္တပံ တေရံ ယာစတု တ
 ကပိတော အနတ္တမနော ခုရပုံ သန္တယံ၊ (သော) တံ -ခုရပုံ
 နေဝ- အသက္ခိ မုဋ္ဌတံ၊ နော ပဋိသံဟရိတံ။

အထ ခေါ မာဏဝကာ အမတ္တံ ပါရိသဇ္ဇာ ကက္ခိ ဣသိ
 ပုသကမိတွာ ဧတဒဝေါစံ "သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေ ဟောတု ရညော၊
 သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေ ဟောတု ရညော တိ။

သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ ရညော၊ အပိ-ဝ ရာဇာ ယဒိ
 အဓော ခုရပုံ မုဋ္ဌိဿတိ၊ ယာဝတာ ရညော ဝဇော၊
 ဧတ္တာဝတာ ပထဝံ ပုန္နိယဿတိ။

(ပါဠိဝနေရင်၊ ၂၂၀၊ ၁၃၁၉-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ အမ္မဋ္ဌဝံသကထာ

သောတ္တိ^{သည့်} ဘဒ္ဒန္တ^{၅၆၂} ဟောတု^{၅၆၂} ရညော^{၅၆၂} သောတ္တိ^{သည့်(ဟောတု-၅၆၂)}
 ဇနပဒဿာတိ။^{၅၆၂} သောတ္တိ^{သည့်} ဘဝိဿတိ^{၅၆၂} ရညော^{၅၆၂} သောတ္တိ^{သည့်(ဘဝိဿတိ)}
 ဇနပဒဿာ။^{၅၆၂} အပံ^{၅၆၂} စ ရာဇာ^{၅၆၂} ယဒိ^{၅၆၂} ဥဒ္ဓံ^{၅၆၂} ခုရပုံ^{၅၆၂} မုဋ္ဌိဿတိ။^{၅၆၂}
 ယာဝတာ^{၅၆၂} ရညော^{၅၆၂} ဝိဝေတိ။^{၅၆၂} တောဝတာ^{၅၆၂} သတ္တဝံသာနိ^{၅၆၂} ဒေဝေါ^{၅၆၂}
 နိဝဿိဿတိတိ။^{၅၆၂} သောတ္တိ^{သည့်} ဘဒ္ဒန္တ^{၅၆၂} ဟောတု^{၅၆၂} ရညော^{၅၆၂} သောတ္တိ^{သည့်(ဟောတု-၅၆၂)}
 ဇနပဒဿ^{၅၆၂} ဒေဝေါ^{၅၆၂} စ ဝဿတူတိ။^{၅၆၂} (နေရင်း၊ ၂၂၀-၂၂၁)

သောတ္တိ^{သည့်} ဘဝိဿတိ^{၅၆၂} ရညော^{၅၆၂} သောတ္တိ^{သည့်} ဇနပဒဿ^{၅၆၂} ဒေဝေါ^{၅၆၂} စ^{၅၆၂}
 ဝဿိဿတိ။^{၅၆၂} အပံ^{၅၆၂} စ ရာဇာ^{၅၆၂} ဇေဋ္ဌကုမာရေ^{၅၆၂} ခုရပုံ^{၅၆၂} ပတိဋ္ဌာပေတု။^{၅၆၂}
 သောတ္တိ^{သည့်} ကုမာရော^{၅၆၂} ပလ္လောမော^{၅၆၂} ဘဝိဿတိတိ။^{၅၆၂} (နေရင်း၊ ၂၂၁)

အထ ခေါ မာဏဝကာ^{၅၆၂} အမစ္စာ^{၅၆၂} ဩက္ကာကဿ^{၅၆၂} အာရောစေသံ^{၅၆၂}
 “ဩက္ကာကော^{၅၆၂} ဇေဋ္ဌကုမာရေ^{၅၆၂} ခုရပုံ^{၅၆၂} ပတိဋ္ဌာပေတု။^{၅၆၂} သောတ္တိ^{သည့်}
 ကုမာရော^{၅၆၂} ပလ္လောမော^{၅၆၂} ဘဝိဿတိ တိ။^{၅၆၂} (နေရင်း၊ ၂၂၁)

အထ ခေါ ရာဇာ^{၅၆၂} ဩက္ကာကော^{၅၆၂} ဇေဋ္ဌကုမာရေ^{၅၆၂} ခုရပုံ^{၅၆၂}
 ပတိဋ္ဌာပေသိ။^{၅၆၂} သောတ္တိ^{သည့်} ကုမာရော^{၅၆၂} ပလ္လောမော^{၅၆၂} သမဘဝိ။^{၅၆၂}
 အထ ခေါ တဿ^{၅၆၂} ရာဇာ^{၅၆၂} ဩက္ကာကော^{၅၆၂} ဘိတော^{၅၆၂} သဝိဂ္ဂေါ^{၅၆၂}
 လောမဟဋ္ဌဇာတော^{၅၆၂} ပြဟဒဏ္ဍေန^{၅၆၂} တဇ္ဇတော^{၅၆၂} မဒ္ဒရူပိ^{၅၆၂} ဓိတရံ^{၅၆၂}
 အဒါသိ။^{၅၆၂} မာ ခေါ တုမေ^{၅၆၂} မာဏဝကာ^{၅၆၂} အမ္မဋ္ဌ^{၅၆၂} မာဏဝံ^{၅၆၂}
 အတိဗာဋ္ဌံ^{၅၆၂} ဒါသိပုတ္တဝါဒေန^{၅၆၂} နိမ္မာဒေထိ။^{၅၆၂} ဥဋ္ဌာရော^{၅၆၂} သော^{၅၆၂}
 ကဏော^{၅၆၂} ဣသိ^{၅၆၂} အဟောသိတိ။^{၅၆၂}

ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ

၂၇၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္ပဋ္ဌံ မာဏဝံ အာမန္တေသိ

“တံ ကိ မညသိ အမ္ပဋ္ဌာ ဣဓ ခတ္တိယကုမာရော ဗြာဟ္မဏိကညာယ

သဒ္ဓိ သံဝါသံ ကပ္ပေယျ။ တေသိ သံဝါသမန္တယ ပုတ္တော

ဇာယေထ။ ယော သော ခတ္တိယကုမာရေန ဗြာဟ္မဏကညာယ

ပုတ္တော ပုပ္ဖန္နော အပိ န သော လဘေထ ဗြာဟ္မဏေသ

အာသနံ ဝါ ပုဒကံ ဝါ တိ။ လဘေထ ဘော-ဂေါတမ။

အပိ န နံ ဗြာဟ္မဏာ ဘောဇယေ။ သဒ္ဓေ ဝါ ထာလပါဂေ

ဝါ ယညေ ဝါ ပါဟုနေ ဝါတိ။ ဘောဇယေ။ ဘော-ဂေါတမ။

အပိ န နံ ဗြာဟ္မဏာ မန္တေ ဝါစေယျံ ဝါ နော ဝါတိ။

ဝါစေယျံ ဘော-ဂေါတမ။ (ပါဠာဝနေရင်၊ ၂၂၂-၃)

အပိ န သာ ဣတ္ထသ အာဝဋ္ဌံ - ဝါ အာသ အနာဝဋ္ဌံ - ဝါ

တိ။ အနာဝဋ္ဌံ - ဟိသ ဘော-ဂေါတမ။ (ပါဠာဝနေရင်၊ ၂၂၃)

မေးခွန်း အာဝဋ္ဌင်္ဂတတ္ထားထည့် (၁၃၂၈-ခုနှစ်)၊ သဗ္ဗနာမ်အစွဲလွဲစေဘဲ (၁၃၄၀-ခုနှစ်)

အပိ န နံ ခတ္တိယာ ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိဇ္ဇေယျန္တိ။

နော-ဟိဒ္ဓိ ဘော-ဂေါတမ ၊ တံ ကိသ ဟေတု၊

မာတတော ဟိ ဘော-ဂေါတမ ဝါ အနုပပန္နောတိ။ (နေရင်၊ ၂၂၃-၄)

တံ ကိ မညသိ အမ္မဋ္ဌ၊ က္ကမိ ပြာဟုဏကုမာရော
 ခတ္တိယကညာယ သဒ္ဓိ သံဝါသံ ကပေယျ၊ တေသံ သံဝါသမန္ဓာယ
 ပုတ္တော ဇာယေထ၊ ယော သော ပြာဟုဏကုမာရေနိ
 ခတ္တိယကညာယ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော။

အပိ န နံ ခတ္တိယာ ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိဉ္ဇေယျန္တိ။
 နော-ဟိဒ္ဓိ ဘော-ဂေါတမ၊ တံ ကိဿိ ဟေတု၊
 ပိပိတိတော ဟိ ဘော-ဂေါတမ ဝါ အနုပပန္နောတိ။

၂၇၆။ က္ကတိ ခေါ အမ္မဋ္ဌ၊ က္ကတ္တိယာ ဝါ က္ကတ္တိ ကရိတွာ
 ပုရိသေန ဝါ ပုရိသံ ကရိတွာ ခတ္တိယာဝံ သေဋ္ဌာ ဟနာ
 ပြာဟုဏာ၊ တံ ကိ မညသိ အမ္မဋ္ဌ၊ က္ကမိ ပြာဟုဏာ
 ပြာဟုဏံ ကိသိဉ္ဇိဒေဝ ပကရဏေ ခုရမုဏ္ဍိ ကရိတွာ
 ဘဿပုဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇော ရဋ္ဌာ ဝါ နဂရာ ဝါ ပဗ္ဗာဇေယျံ။

(ပါဠိ-၂ နေရင်း၊ ၂၂၄-၅၊ ၁၃၅၉-ခုနစ်က မေးခဲ့ပြီ)

အပိဿာ က္ကတ္တိယ အာဝဋ္ဌ-ဝါ အဿာ အနာဝဋ္ဌ-ဝါ တံ။
 အာဝဋ္ဌ-ဟိဿ ဘော-ဂေါတမ။

တံ ကိ မညသိ အမ္မဋ္ဌ၊ က္ကမိ ခတ္တိယာ ခတ္တိယ ကိသိဉ္ဇိဒေဝ
 ပကရဏေ ခုရမုဏ္ဍိ ကရိတွာ ဘဿပုဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇော ရဋ္ဌာ-ဝါ
 နဂရာ-ဝါ ပဗ္ဗာဇေယျံ။

(ပါဠိ-၂ နေရင်း၊ ၂၂၅)

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂပါဠိ

၅၂၀။ အပိနဿ၊ ဣတ္ထိသ အာဝဋ်-ဝါ အဿ၊ အနာဝဋ်-ဝါ
 အနာဝဋ်-ဟိဿ၊ ဘော-ဂေါတမ။ (ပါဠိ ၂၊ နေရင်၊ ၂၂၅)

၅၂၁။ ဣတ္ထိသ ခေါ အမ္မဋ္ဌ၊ ခတ္ထိယော ပရမနိဟိနတံ
 ဟောတိ၊ ယဒိဋ္ဌိ ခတ္ထိယာ ခုရမုတ္တံ၊ ဧကရိတ္တံ
 ဘဿပုဋ္ဌေန ဝိတော ဂရုဒ္ဓာ ဝါ နဂရံ ဝါ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ ဣတ္ထိ
 ခေါ အမ္မဋ္ဌ ယဒါ ခတ္ထိယော ပရမနိဟိနတံ ပတော ဟောတိ၊
 တဒါပိ ခတ္ထိယာဝ သေဋ္ဌာ၊ ဟိနာ ပြဟန္တာ။ ပြဟန္တာ
 ပေဿ အမ္မဋ္ဌ သနက္ခမာရေန ဂါထာ ဘာသိတာ။

၅၂၂။ ခတ္ထိယော သေဋ္ဌော ဇနောတသ္မိ၊
 ယေ ဂေါတ္ထပဋိသာရိနော။
 ဝိဝိဇ္ဇာစရိကသမ္ပန္နော၊
 သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေ တိ။ (ပါဠိ ၂၊ နေရင်၊ ၂၂၆)

(၁၃၃၂-ခု၊ ၁၃၅၆-ခုနှစ်များက မေးခဲ့ပြီ)

သော ခေါ ပနေဿ အမ္မဋ္ဌ၊ ပြဟန္တာ သနက္ခမာရေန ဂါထာ
 သဂ္ဂိတာ နော ဒဂ္ဂိတာ၊ သုဘာသိတာ နော ဒုဗ္ဘာသိတာ၊
 အတ္ထသဉ္စိတာ နော အနတ္ထသဉ္စိတာ၊ အနုမတာ မယာ။

မေးခွန်း သုဘာသိတာ၏ကတ္တာ။ အတ္ထသဉ္စိတာ၏တုလျှစ်ထည့် (၁၃၄၉-ခုနှစ်)
 အတ္ထသဉ္စိတာ- အဗျိးစိးပွားဒြင်္ဂမိခဲဇ္ဇိ (၇၂၅၀)။ (ပါဠိ ၂၊ နေရင်၊ ၂၂၆-၇)

ငါ့ဘုရားသည်လည်း အဟိတံ ဟိ အမ္ဗဌ ဧဝံ ဝဒါမိ -

“ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊

ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊

သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေ”တိ။

ဘာဏဝါရော ပဋ္ဌမော။

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ

၂၇၈။ ကတမံ ပန တံ ဘော-ဂေါတမ စရဏာ ကတမာ
စ ပန သာ-ဝိဇ္ဇာတိ။ န ခေါ အမ္ဗဌ အနတ္တရာယ
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယံ အတိဝါဒေါ ဝါ ဝုစ္စတိ၊ ဂေါတ္တဝါဒေါ-ဝါ
ဝုစ္စတိ၊ မာနဝါဒေါ ဝါ ဝုစ္စတိ။ “အရဟံသံ-ဝါ မံ တွံ၊ န
ဝါ မံ တွံ အရဟံသံ တိ။ (ပါနေရင်၊ ၂၂၇-၈)

ယတ္ထ ခေါ အမ္ဗဌ အာဝါဟော-ဝါ ဟောတိ၊ ဝိဝါဟော-ဝါ
ဟောတိ၊ အာဝါဟဝိဝါဟော-ဝါ ဟောတိ၊ ဧတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ
အတိဝါဒေါ ဝါ ဣတိပိ၊ ဂေါတ္တဝါဒေါ ဝါ ဣတိပိ၊ မာနဝါဒေါ
ဝါ ဣတိပိ အရဟံသံ ဝါ မံ တွံ၊ န ဝါ မံ တွံ အရဟံသံ တိ။

သော ဒေဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ

အနဂံဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ

အာနေဉ္စပုတ္တေ ^{ပိဿရာဗျာဓိကရိယံ} ဉာဏဒဿနာယ ^{ပုဂ္ဂိုလ်စိရိကို} စိတံ ^{ဗျူဟစာရိ} အဘိနိယရတိ
 အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ^{ဗျူဟဗျူဟစာရိ} ကုဒိမိဿ ^(ဓက-ဇော၊ ပိဋက-ဗညံ) ဟောတိ ^{ဗျူဟဗျူဟစာရိ} ဝိဇ္ဇာယ။ ^(ဓက-ဇော၊ ပိဋက-ဗညံ) ဗဟိန္ဒာပရိ
 ကုတ္တတ္တိယာတိ ^{ဗျူဟဗျူဟစာရိ} ပဇာနာတိ၊ ^{ဗျူဟဗျူဟစာရိ} ကုဒိမိဿ ^(ဓက-ဇော၊ ပိဋက-ဗညံ) ဟောတိ ^{ဗျူဟဗျူဟစာရိ} ဝိဇ္ဇာယ။
 အယ ခေါ သာ အမိဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ။ ^(ပါဠိ၊ နေရင်း၊ ၂၃၀)

အယံ ဝုစ္စတိ အမိဋ္ဌ ဘိက္ခု၊ “ဝိဇ္ဇာသမ္ပန္နော - ကုတိပိ၊
 “စရဏသမ္ပန္နော ကုတိပိ၊ “ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ကုတိပိ၊ ကုမာယ
 စ အမိဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ စ ရဏသမ္ပဒါယ စ အညာ
 ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ စ စရဏသမ္ပဒါ စ ဥတ္တရိတရာ ဝါ ပဏိတတရာ
 ဝါ နတ္ထိ။ ^(ပါဠိ၊ နေရင်း၊ ၂၃၀)

မေးခွန်း- အညာ ဥတ္တရိတရာနှစ်ပုဒ်တို့နှင့်လျော်စွာစပ်၍(၁၃၄၆-ခုနှစ်)

စတုအပါယမဓ

၂၈၀။ ကုမာယ ခေါ အမိဋ္ဌ အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ
 စတ္တာရိ အပါယမုခါနိ ဘဝန္တိ။ ကတမာနိ စတ္တာရ၊ ကုဒိမိဋ္ဌ
 ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ကုမညေဝ အနုတ္တရံ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ အနဘိသမ္ဘုကမာနော ခါရိဝိမောဒါယ

၁၄၊ ဂေဏီးနိ
အရညာယတနံ
၁၅၊ ဝေဇီ
ဘဝိဿာမိတ္တံ
(ပုဂံသိက္ခာ)

၁၅၊ ဝေဇီ
အဇ္ဈောဂါဟတိ

၁၆၊ ဂရုဗ္ဗိန္ဒြေယာသဝိသိး အတုဂ္ဂါ
ပဝတ္တဖလဘောဇနော

မေးခွန်း အနက်အားဖြင့်အာကာရတောင်းသွင်း (၁၃၆၄-ခုနှစ်)

ဗြဟ္မိန္ဒြေယာသဝိသိး အတုဂ္ဂါ ပဝတ္တဖလဘောဇနော
သမ္ပန္နော အညဒတ္ထု ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပန္နဿေဝ ပရိစာရကော
သမ္ပန္နော။ ဣမာယ ခေါ အမ္ပဋ္ဌ အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒါယ
ဣဒါ ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒါယ ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒါယ ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒါယ
ပဋ္ဌမံ အပါယမံ ဘဝတံ။ (ပါဠိ ၅-၅၊ နေရင်း ၂၃၁)

ပုန-ပရံ အမ္ပဋ္ဌ ဣဂေကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော
ဝါ ဣမဉ္ဇေဝ အနုတ္တရံ ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒံ အနဘိသမ္ပုဏမာနော
ပဝတ္တဖလဘောဇနတဉ္စ အနဘိသမ္ပုဏမာနော ကုဒါလပိဋက
အာဒါယ အရညဝနံ အဇ္ဈောဂါဟတိ ကန္ဓမ္မလဖလဘောဇနော
ဘဝိဿာမိတ္တံ သော အညဒတ္ထု ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပန္နဿေဝ
ပရိစာရကော သမ္ပန္နော။ ဣမာယ ခေါ အမ္ပဋ္ဌ အနုတ္တရာယ
ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒါယ ဣဒါ ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒါယ ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒါယ
ပဋ္ဌမံ အပါယမံ ဘဝတံ။
(ပါဠိ ၅-၅၊ နေရင်း ၂၃၁-၂)

ပုန-ပရံ အမ္ပဋ္ဌ ဣဂေကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော
ဝါ ဣမဉ္ဇေဝ အနုတ္တရံ ဝိဇ္ဇာစရကသမ္ပဒံ အနဘိသမ္ပုဏမာနော
ပဝတ္တဖလဘောဇနတဉ္စ အနဘိသမ္ပုဏမာနော ကန္ဓမ္မလဖလ-

၃-အမ္ဗသုတ္တ စတုအပါယမခံ

ဘောဇနတဉ္စ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ဂါမသာမန္တံ ဝါ နိဂမသာမန္တံ
 ဝါ အဂ္ဂာဂါရံ ကရိတော အတ္တံ ပရိစရန္တော အတ္တတံ။
 အညဒတ္ထု ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဿေဝ ပရိစာရကော သမ္ပဇတိ။
 ဣမာယ ခေါ အမ္ဗဋ္ဌ အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ ဣဒ္ဓိ
 တတိယံ အပါယမခံ ဘဝတံ။

ပုန စ ပရံ အမ္ဗဋ္ဌ ဣဓေကဇော သမကော ဝါ ပြာဟုဏော
 ဝါ ဣမဉ္စေဝ အနုတ္တရံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော
 ပဝတ္တဖလဘောဇနတဉ္စ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ကန္တမ္ပလဖလ-
 ဘောဇနတဉ္စ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော အတ္တံပရိစရိယဉ္စ
 အနဘိသမ္ဘုဏမာနော စာတုမဟာပထေ စတုဒ္ဓါရံ အဂါရ
 ကရိတော အတ္တတံ "ယော ဣမာဟိ စတဟိ ဒိသာဟိ
 အာဂမဿတိ သမကော ဝါ ပြာဟုဏော ဝါ တမဟံ ယထာသတ္တိ
 ယထာဗလံ ပဋိပုဇေသာမိတံ။ သော အညဒတ္ထု
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဿေဝ ပရိစာရကော သမ္ပဇတိ။ ဣမာယ ခေါ
 အမ္ဗဋ္ဌ အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ ဣဒ္ဓိ စတုတ္ထံ
 အပါယမခံ ဘဝတံ။ ဣမာယ ခေါ အမ္ဗဋ္ဌ အနုတ္တရာယ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ ဣမာနိ-စတ္တာရိ အပါယမခါနိ ဘဝန္တံ။

(ပါဠိကျမ်း၊ ၂၃၂-၃)

၂၈၁။ တံ ကိ မညသိ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ အပိ န တံ ကုမာယ
 အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ သန္တိဿသိ သာစရိယကောတိ။
 နော- ဟိဒ္ဓိ ဘော-ဂေါတမ၊ ကောစာယံ ဘော-ဂေါတမ
 သာစရိယကော ကာ-စ အနုတ္တရာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ
 အာရကာဟံ ဘော-ဂေါတမ အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ
 သာစရိယကောတိ။ (ပါဠိ၅-၆၊ နေရင်၊ ၂၃၃၊ ၁၃၂၅-၃၃၆က မေးခဲ့ပြီ)

တံ ကိ မညသိ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ အပိ န တံ ကုမဗ္ဗေဝ
 အနုတ္တရံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒိ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ခါရဝိမောဒါယ
 အရညဝနံ မဇ္ဈောဂါဟသိ သာစရိယကော ပဝတ္ထဖလဘောဇနော
 ဘဝိဿာမိ တိ။ နော-ဟိဒ္ဓိ ဘော-ဂေါတမ
 (ပါဠိ၆၊ နေရင်၊ ၂၃၃-၄၊)

တံ ကိ မညသိ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ အပိ န တံ ကုမဗ္ဗေဝ အနုတ္တရံ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒိ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ပဝတ္ထဖလဘောဇနတဉ္စ
 အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ကုဒါလပိဋက အာဒါယ အရညဝန-
 မဇ္ဈောဂါဟသိ သာစရိယကော “ကန္တမုလဖလဘောဇနော
 ဘဝိဿာမိ တိ။ နော-ဟိဒ္ဓိ ဘော-ဂေါတမ
 (ပါဠိ၆၊ နေရင်၊ ၂၃၄၊)

၃-အမ္ဗဌသုတ္တ စတုအပါယမုခ

တံ ကိ မညသိ အမ္ဗဌ၊ အပိ န တံ ဣမဉ္ဇေဝ အနုတ္တရံ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ပဝတ္တဖလဘောဇနတဉ္စ
 အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ကန္ဓမူလဖလဘောဇနတဉ္စ အနဘိ-
 သမ္ဘုဏမာနော ဂါမသာမန္တံ ဝါ နိဂမသာမန္တံ-ဝါ အဂ္ဂါဂါရ
 ကရိတာ အဂ္ဂိ ပရိစရန္တော အတ္ထသိ သာစရိယကောတံ။ နော
 ဟိဒံ ဘော-ဂေါတမ။ (ပါဠိ၊ နေရင်း၊ ၂၃၄၊)

တံ ကိ မညသိ အမ္ဗဌ၊ အပိ န တံ ဣမဉ္ဇေဝ အနုတ္တရံ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ပဝတ္တဖလဘောဇနတဉ္စ
 အနဘိသမ္ဘုဏမာနော ကန္ဓမူလဖလဘောဇနတဉ္စ အနဘိသမ္ဘုဏ-
 မာနော အဂ္ဂိပါရိစရိယဉ္စ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော စာတုမဟာပထေ
 စတုဒ္ဓါရံ အဂါရံ ကရိတာ အတ္ထသိ သာစရိယကော ယော
 ဣမာဟိ စတုဟိ ဒိသာဟိ အာဂမိဿတိ သမဏော-ဝါ
 ဗြာဟ္မဏော-ဝါ။ တံ မယံ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ
 ပဋိပပဇေသာမာ တံ။ နော ဟိဒံ ဘော-ဂေါတမ။ (ပါဠိ၊ နေရင်း၊ ၂၃၅၊)

၂၈၂။ ဣတိ ခေါ အမ္ဗဌ၊ ဣမာယ စေဝ တံ အနုတ္တရာယ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယံ ပရိဟိနော သာစရိယကော။ ယေ စိမေ
 အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယံ စတ္တာရိ အပါယမုခါနိ ဘဝန္တိ။
 တတော စ တံ ပရိဟိနော သာစရိယကော။

ဘာသတာခေါ-ပန တေ သော အမ္မဋ္ဌ အာစရိယေန
 ပြာဟုဏေန ပေါက္ခရသာတိနာ ဝါစာ ကေ စ မုဏ္ဍကာ
 သမဏကာ ကုဏ္ဍိ ကဏာ ပဉ္စပါဒါပစ္စာ ကာ စ
 တေဝဇ္ဇာနံ ပြာဟုဏာနံ သာကတ္ထာ တိ (ဘဂါ-သည်၊ ဂေါ-မ)

(ပါ၊ဇု၊နေရင်း၊ ၂၃၅၊ ၁၃၂၄-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

အတ္တနာ အာပါယက္ခောပံ အပရိပူရမာနော။ ပဿ အမ္မဋ္ဌ
 ယာဝ အပရစ္ဆူ တေ ဣဒံ အာစရိယဿ ပြာဟုဏဿ
 ပေါက္ခရသာတိဿ။ (ပါ၊ဇု၊နေရင်း၊ ၂၃၆)

မေးခွန်း၊ အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ (၁၃၃၂-ခုနှစ်)

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနယောဂ

၂၃၇။ ပြာဟုဏော ခေါ ပန အမ္မဋ္ဌ ပေါက္ခရသာတိ ရညော
 ပသေနဒိဿ -ကောသလဿ ဒတိကံ ဘူတတိ၊ တဿ ရာဇော
 ပသေနဒိ-ကောသလော သမ္မုခိဘာဝံ န-ဒဒါတိ၊ ယဒါပိ တေန
 မန္တေတိ၊ တရောဒဿန္တေန မန္တေတိ။ ယဿ ခေါ ပန အမ္မဋ္ဌ
 ဓမ္မိကံ ပယာတ ဘိက္ခု ပဋိဂ္ဂဏှေယျ။ တတံ တဿ ရာဇော
 ပသေနဒိ - ကောသလော သမ္မုခိဘာဝံ န-ဒဒေယျ။ ပဿ
 အမ္မဋ္ဌ ယာဝ အပရစ္ဆူ တေ ဣဒံ အာစရိယဿ ပြာဟုဏဿ
 ပေါက္ခရသာတိဿ။ (ပါ၊ဇု၊နေရင်း၊ ၂၃၆-၇၂)

၂၈၄။ တံ ကိ မညသိ အမဋ္ဌ၊ က္ကမ ရာဇာ ပသေနဒိ-
 -ကောသလော ဟတ္တဂါဝါ ဝါ နိသိန္တော အဿပိဋေ ဝါ နိသိန္တော
 ရထူပတ္တရေ ဝါ ဌတော ဥဂေဟိ-ဝါ ရာဇညေဟိ-ဝါ
 ကိဉ္စိဒေဝ မန္တန် မန္တေယျ။ သော တမာ-ပဒေသာ အပတ္တမ္ပ
 ကေမန္တံ တိဋ္ဌေယျ။ အထ အာဂစ္ဆေယျ သုဒ္ဓေါ-ဝါ သုဒ္ဓဒါသော
 ဝါ။ တသ္မိ- ပဒေသေ ဌတော တဒေဝ-မန္တန် မန္တေယျ။
 ဧဝံ ရာဇာ ပသေနဒိ-ကောသလော အာဟာ ဧဝံ ရာဇာ
 ပသေနဒိကောသလော အာဟာ တိ။ အပိန္န သော ရာဇာဏိတ
 ဝါ ဘဏတိ ရာဇမန္တန် ဝါ မန္တေတိ။ ဧတာဝတာ သော အဿ
 ရာဇာ-ဝါ ရာဇမတ္တော ဝါတိ။ နောဟိန္ဒိ ဘော-ဂေါတမ။
 (ပါဠိဂျေနရင်း၊ ၂၃၈-၉)

၂၈၅။ ဧဝမေဝ-ခေါ တံ အမဋ္ဌ ယေ တေ အဟေသု
 ပြာဟူဏာနံ ပုဗ္ဗကာ ကုသယော မန္တန် ကတာရော
 မန္တန် ပဝတ္တာရော၊ / ယေသမိဒံ ဧတရဟံ သါပြာဟံကာ
 ပေါရာဏံ (မမန္တပဒံ) ဝါ ဂိတံ ပဝတ္တ သမဟတာ၊ ဝါ တဒန္တဂါယန္တ
 တဒန္တဘာသန္တ ဘာသတမန္တဘာသန္တ ဝါတမန္တဝါစေန္တံ ၊
 သေယျထိဒံ၊ အဋ္ဌကော ဝါမကော ဝါမဒေဝေါ ဝေသာမိတ္တော
 ယမတဂ္ဂိ အဂီရသော ဘာရုဒါဇော ဝါသေဋ္ဌော ကသာပေါ
 ဘဂ၊ တာဟာ မန္တ အယောမိ သာစရိယကောတိ၊ တာဝတာ

၂၈၈။ အထ ခေါ ဘဂဝတော တောဒဟောသိ “ပယတိ-ခေါ
 မေ အယံ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ ဒုတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ
 ယေဘုယျေန ဌပေတွာ ဒွေ ဗုဒ္ဓိညာဏိယမဟာပုရိသလက္ခဏေသု
 ကခိတိ ဝိစိကစ္ဆတိ နာမေစ္စတိ န သမုသိဒတိ၊ ကောသောဟိတေ
 ၂။ နဂါဇာဝိဒ်ဒိ၊ ၃။ နုဗ္ဗံသော နုဗ္ဗံသော ဖြစ်သော ဟုဒ်ဒိ၊ ၄။ သညံ (ကမေသိမ်)၊
 ၅။ ဝတ္ထုဂုယျေ ပဟူတဇေတုတာယ စာ တိ။ (စသော ဟုဒ်ဒိတက္ကော)

အထ-ခေါ ဘဂဝါ တထာရူပ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါသိ၊
 ယထာ အဒ္ဓသ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ ဘဂဝတော ကောသောဟိတ
 ၆။ နဂါဇာဝိဒ်ဒိ၊ ၇။ ဝတ္ထုဂုယျံ။ (ပါဠိဇာနောရင်း၊ ၂၄၅၊ ၁၃၃၃-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

မေးခွန်း: “ယထာ တထာ ဥပမာမဟုတ် ယင်းသို့ထုတ်မူ” စသောနိယံနှင့်အညီ (၁၃၆၃-ခုနှစ်)

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဇိဝံ နိန္ဒာမေတွာ ဥဘောပ
 ကဏ္ဍသောတာနိ အနုမသိ ပဋိမသိ၊ ဥဘောပ နာသိကသောတာနိ
 အနုမသိ ပဋိမသိ၊ ကေဝလံပိ နလာဋ္ဌမဏ္ဍလံ ဇိဝါယ ဆာဒေသိ။

အထ ခေါ အမ္မဋ္ဌဿ မာဏဝဿ တောဒဟောသိ
 “သမန္နာဂတော ခေါ သမဏော ဂေါတမော ဒုတ္တိသမဟာပုရိသ-
 လက္ခဏေဟိ ပရိပဏ္ဍေဟိ နော အပရိပဏ္ဍေဟိ တံ ဘဂဝန္တိ-
 တောဒဝေါစ “ဟန္တု စ ဒါနိ မယံ ဘော ဂေါတမ ဂစ္ဆာမိ၊
 ပဟူကစ္စာ မယံ ပဟူကရဏယာ တိ။ ယဿ ဒါနိ တံ”

အမ္ပဋ္ဌ ကာလံ မညသီတိ။ အထ-ခေါ် အမ္ပဋ္ဌော မာဏဝေါ
 ဖြစ်တော့ရတာကို စီးဖို့ ဆူးဝေဖို့ ပတ္တာမိ။ (ပါဠိဇာနောရင်၊ ၂၄၆)

၂၈၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ
 ဥက္ကဋ္ဌာယ နိက္ခမိတွာ မဟတာ ပြာဟ္မဏဂဏေန သဒ္ဓိ သကေ
 အာရာမေ နိသိန္နော် ဟောတိ အမ္ပဋ္ဌယေဝ မာဏံ ပဋိမာနေန္တော။
 အထ ခေါ အမ္ပဋ္ဌော မာဏဝေါ ယေန သကော အာရာမော
 တေန ပါယာသိ၊ ယာဝထကာ ယာနံသ ဘူမိ ယာနေနံ ဂန္ဓာ
 ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကောဝံ ယေန ပြာဟ္မဏော
 ပေါက္ခရသာတိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပြာဟ္မဏံ
 ပေါက္ခရသာတိ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။

၂၉၀။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အမ္ပဋ္ဌ မာဏံ ပြာဟ္မဏော
 ပေါက္ခရသာတိ တေဒဝေါစ ကစ္စ တာတ-အမ္ပဋ္ဌ အဒ္ဓသ
 တံ-ဘဝန္တံ-ဂေါတမန္တံ။ အဒ္ဓသာမံ ခေါ မယံ ဘော
 တံ-ဘဝန္တံ-ဂေါတမန္တံ။ ကစ္စိ တာတ-အမ္ပဋ္ဌ တံ-ဘဝန္တံ
 ဂေါတမံ တထာ-သန္တယေဝ သဒ္ဓေါ အပ္ပဂတော နော
 အညထာ၊ ကစ္စ-ပန သော-ဘဝံ-ဂေါတမော တာဒိသော
 နော အညာဒိသောတိ၊ တထာ-သန္တယေဝ ဘော တံ-ဘဝန္တံ
 ဂေါတမံ သဒ္ဓေါ အပ္ပဂတော နော အညထာ၊ တာဒိသောဝံ

၃-အမဋ္ဌသုတ္တ ဇွေလက္ခဏာဒဿန

သော-ဘဝံ-ဂေါတမော နော အညာဒိသော၊ သမန္နာဝတော

၈ သော-ဘဝံ-ဂေါတမော ဒုတ္တိသမဟာပရိသလက္ခဏေဟိ ပရိပုဏ္ဏေဟိ နော အပရိပုဏ္ဏေဟိတံ။ အဟံ-ပန တေ

တာတ-အမဋ္ဌ သမဏေန ဂေါတမေန သဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ ကာထာသလ္လာပေါတံ။ အဟံ-ခေါ မေ ဘော သမဏေန

ဂေါတမေန သဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ ကာထာသလ္လာပေါတံ။ ယထာ ကထံ ပန တေ တာတ-အမဋ္ဌ အဟံ-ပန သမဏေန ဂေါတမေန

သဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ ကာထာသလ္လာပေါတံ။ အထ ခေါ အမဋ္ဌော မာဏဝေါ ယာဝတကော အဟောသိ ဘဂဝတံ သဒ္ဓိ

ကာထာသလ္လာပေါ။ တံ-သဗ္ဗံ ပြာဟုဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ အာရောစေသိ။ (ပါဠိဇာနောရင်။ ၂၄၇-၈။)

၂၉၁။ ဧဝံ-ဝုတ္တေ ပြာဟုဏော ပေါက္ခရသာတိ အမဋ္ဌ မာဏံ ဧတဒဝေစ အဟော-ဝတ ရေ အမာကံ ပဏ္ဍိတကာ၊

အဟော-ဝတ ရေ အမာကံ ဗဟံဿတကာ၊ အဟော-ဝတ ရေ အမာကံ တေဝိဇ္ဇကာ၊ ဧဝံပေန ကိရ ဘော ပုရိသော

အတ္တစရကေန ဧဝံပေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရ-မရကာ အပါယ ဒုဂ္ဂတ ဝိနိပါတ နရယ ဥပပဇ္ဇေယ။ ယဒေဝ

ခေါ တံ အမဋ္ဌ တံ-ဘဝန္တံ-ဂေါတမံ ဧဝံ အာသန္ဓ-အာသန္ဓ

၇၂။ ဗိုလ်မဂ် အဝဇာသိ၊ အထ-ခေါ သော-ဘဝံ-ဂေါတမော အမေပိ ဇေဝံ
 ဥပနေယျ-ဥပနေယျ အဝဇံ။ အဟော ဝတ ရေ အမှာကံ
 ပဏ္ဍိတက၊ အဟော ဝတ ရေ အမှာကံ ဗဟုဿုတက၊ အဟော
 ဝတ ရေ အမှာကံ တေဝိဇ္ဇက၊ ဇေဝဗ္ဗပေန ကိရ ဘော ပုရိသော
 အတ္ထစရကေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ
 ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျာ”တိ။ ကုပတော အနတ္တမနော
 အမ္ပဋ္ဌံ မာဏံ ပဒသာယေဝ ပဝတ္ထေသိ။ ကုစ္ဆတ စ တာဝဒေဝ
 ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ (ပါဝဝဝနေရင်း၊ ၂၄၉၊ ၂၅၀)

ပေါက္ခရသာတိဗုဒ္ဓုပသင်္ကမန

၂၉၂။ အထ ခေါ တေ-ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏံ ပေါက္ခရသာတိ
 တေဒဝေါစံ အတိဝိကာလော ခေါ ဘော အဇ္ဇ သမဏံ-ဂေါတမံ
 ဒဿနာယံ ဥပသင်္ကမိတုံ သွေ (ဒါနိ) ဘဝံ ပေါက္ခရသာတိ
 သမဏံ-ဂေါတမံ ဒဿနာယံ ဥပသင်္ကမိသတိ”တိ။ အထ-ခေါ
 ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ သကေ-နိဝေသနေ ပဏတံ ခါဒနိယံ
 ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ယာနေ အာရောပေတွာ ဥက္ကာသု
 ဓာရိယမာနာသ ဥက္ကဋ္ဌာယ နိယျာသိ၊ ယေန ကုစ္ဆာနင်္ဂလ-
 ဝနသက္ကော (တေန) ပါယာသိ။ ယာဝတကာ ယာနဿ ဘုမ၊
 ယာနေန ဂန္ဓာ ယာနာံ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကောဝ ယေန

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ ပေါက္ခရသာတိဗုဒ္ဓုပသင်္ကမန

သဉ် (အတ္တိ-ဝါ) သံဂါဝါ ^{သိ} တေဒပသင်္ကမိ၊ ^{ကလိပဋ္ဌိ} ဥပသင်္ကမိတာ ^{ဒိ} ဘဂဝတာ ^{သိ} သိဒ္ဓိ
 သမ္မောဒိ၊ ^{ဝါ} သမ္မောဒနယံ ^{ဝါ} ကထံ ^{ဝါ} သာရဏယံ ^{ဝါ} ဝိတိသာရေတွာ
 ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။ (ပါ။၃၀၀-၁၊နေရင်၊ ၂၅၁)

၂၉၃။ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ ပြာဟုဏော ပေါက္ခရသာတိ
 ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အာဂမာ-န ခွဲခ ဘော-ဂေါတမ အမှာကံ
 အန္တေဝိသ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ” တိ။ “အာဂမာ ခေါ တေ
 ပြာဟုဏ အန္တေဝိသ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ” တိ။ အဟု - ပန
 တေ ဘော ဂေါတမ အမ္မဋ္ဌေန မာဏဝေန သိဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ
 ကထာသလ္လာပေါတိ။ အဟု - ခေါ မေ ပြာဟုဏ အမ္မဋ္ဌေန
 မာဏဝေန သိဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ ကထာသလ္လာပေါတိ။ ယထာကထ
 ပန တေ ဘော-ဂေါတမ အဟု အမ္မဋ္ဌေန မာဏဝေန
 သိဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ ကထာသလ္လာပေါတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ
 ယာဝတကော အဟောသိ အမ္မဋ္ဌေန မာဏဝေန သိဒ္ဓိ
 ကထာသလ္လာပေါ။ တ-သဗ္ဗ ပြာဟုဏသ ပေါက္ခရသာတိသ
 အာရောစေသိ။ ဧဝံ ဝတ္ထေ ပြာဟုဏော ပေါက္ခရသာတိ ဘဂဝန္တံ
 တေဒဝေါစ ဗာလော ဘော-ဂေါတမ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ။
 ခမတု ဘဝ-ဂေါတမော အမ္မဋ္ဌသ မာဏဝသာ” တိ။ သုခ
 ဟောတု ပြာဟုဏ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါတိ။ (ပါ။၁၀၁၊နေရင်၊ ၂၅၂)

၂၉၄။ အထ ခေါ် ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ ဘဂဝတော
 ကာယေ ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ သမန္နေသိ၊ အဒ္ဓသာ
 ခေါ ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ ဘဂဝတော ကာယေ
 ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ယေဘုယျေန ဌပေတွာ ဒွေ၊
 ဒွိသ မဟာပုရိသလက္ခဏေသု ကခိတ ဝိစိကိစ္စတိ
 နာမိမုစ္စတိ၊ န သမ္ပသိဒတိ၊ ကောသောဟိတေ စ ဝတ္ထုဂုယျေ
 ပဟူတဇိဝုတာယ စ။ (ပါ၊၁၀၀-၂၊နေရင်း၊ ၂၅၃)

၂၉၅။ အထ ခေါ ဘဂဝတော တေဒဟောသိ “ပဿတိ
 ခေါ မေ အယံ ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ ဒွတ္တိသမဟာပုရိသ-
 လက္ခဏာနိ ယေဘုယျေန ဌပေတွာ ဒွေ၊ ဒွိသ မဟာပုရိသ-
 လက္ခဏေသု ကခိတိ ဝိစိကိစ္စတိ နာမိမုစ္စတိ၊ န သမ္ပသိဒတိ၊
 ကောသောဟိတေ စ ဝတ္ထုဂုယျေ ပဟူတဇိဝုတာယ စ”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါသိ၊
 ယထာ အဒ္ဓသာ ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ ဘဂဝတော
 ကောသောဟိတံ ဝတ္ထုဂုယျံ။ (ပါ၊၁၀၀-၂၊နေရင်း၊ ၂၅၃၊ ၁၃၄၅-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဇိဝု နိန္ဒာမေတွာ ဉဘောပိ
 ကန္တာသောတာနိ အနုမသ ပဋ္ဌမသ၊ ဉဘောပိ နာသကသောတာနိ
 အနုမသ ပဋ္ဌမသ၊ ကေဝလံပိ နလာဋ္ဌမတ္တုလံ ဇိဝုယ
 ဆာဒေသံ။ (ပါ၊၁၀၀-၂၊နေရင်း၊ ၂၅၃)

၃-အဗ္ဗသုတ္တ ပေါက္ခရသာတိဗုဒ္ဓပသင်္ကမန

၂၉၆။ အထ ခေါ ပြာဟုဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ ဧက-
 ဒဟောသိ “သမန္နာဂတော ခေါ သမဏော ဂေါတမော ဒုတိယ-
 မဟာပရိသလက္ခဏေဟိ ပရပဏ္ဍေဟိ နော အပရပဏ္ဍေဟိ တာ-
 ဘဂဝန္တံ ဧတိဒဝေါစ “အဓိဝါသေတု မေ ဘဝံ-ဂေါတမော
 အဇ္ဇတနာယ ဘတ္တ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံယေန” တိ။ အဓိဝါသေသိ
 ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ (ပါဝဝ ၂ နေရင်း၊ ၂၅၄)

၂၉၇။ အထ ခေါ ပြာဟုဏော ပေါက္ခရသာတိ ဘဂဝတော
 အဓိဝါသနံ ဝိဒိတော ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစေသိ “ကာလော
 ဘော-ဂေါတမ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ
 နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံယေန ယေန
 ပြာဟုဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမိ။
 ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒိ။ အထ ခေါ
 ပြာဟုဏော ပေါက္ခရသာတိ ဘဂဝန္တံ ပဏီတေန ခါဒနိယေန
 ဘောဇနိယေန သဟတာ သန္တပေသိ သမဝါရေသိ၊ မာဏဝကာပ
 ဘိက္ခုသံယံ။ အထ ခေါ ပြာဟုဏော ပေါက္ခရသာတိ အဂဝန္တံ
 ဘုတ္တာဝံ ဩနိတပတ္တပါဏိ အညတရ နစံ အာသနံ ဝဟေတွာ
 ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ (ပါဝဝ ၂ နေရင်း၊ ၂၅၄-၅)

၂၉၈။ ဧကမန္တံ နိသိန္နဿ ခေါ ပြာဟုဏဿ ပေါက္ခရသာ-
 တိဿ ဘဂဝါ အနုပုဗ္ဗ-ကာထ ကထေသိ။ သေယျထိဒ္ဓိ။
 (ကာမာ) (သဟဗုဒ္ဓိဏဿ)

ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒိနကံ ဩကာသံ
 သံကလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေတိ။

ယဒါ ဘဂဝါ အညာသိ ပြာဟုကံ ပေါက္ခရသာတိ
 ကလ္လစိတ္တံ မုဒ္ဒစိတ္တံ ဝိနဝရဏစိတ္တံ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ ပသန္နစိတ္တံ
 အထ ယာ ပုဒ္ဓါနိ သာမုတ္တသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ ပကာသေသိ
 ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓ မဂ္ဂ။

သေယျထာပိ နာမ သုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ အပကတကာဠက သမ္ပဒေဝ
 ရလနံ ပဋိဂ္ဂန္တေယျ။ ဓဝမေဝ ပြာဟုကာသံ ပေါက္ခရသာတိသံ
 တသိ - ယေဝ - အာသနေ ဝရဇ ဝိတမယံ ဓမ္မစက္ခု
 ဥဒပဒိ ယ - ကဉ္စ သမုဒယဓမ္မံ သဗ္ဗ - တ နိရောဓဓမ္မံ
 နိစ္ဆိ။

ပေါက္ခရသာတိဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

၂၉၉။ အထ ခေါ ပြာဟုကော ပေါက္ခရသာတိ ဒုဋ္ဌဓမ္မော
 ပတဝဓမ္မော ဝဒ္ဓတဓမ္မော ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မော
 တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတကထကထော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပက္ခော
 အာပရပစ္စယော သတ္တုသာသနီ ဘဂဝန္တံ ဧတိဒပေါစ
 အဘတ္တန္တိ ဘော - ဂေါတမ၊ အဘတ္တန္တိ ဘော - ဂေါတမ။

၃-အမွဋ္ဌသုတ္တံ ပေါက္ခရာသုတ္တံဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

သေယျထာပိ ဘော-ဂေါတမ နိက္ခန္တိတိ ဝါ ဥက္ခန္တိယော။
 ပဋိပတ္တိတိ ဝါ ဝိဝရေယျမဟာပါမုဋ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂ အာစိက္ခေယျယုဇာ။
 အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇေတံ ဓာရေယျမဟာပါမုဋ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂ အာစိက္ခေယျယုဇာ။
 ဒက္ခန္တိတိ ဝါ ဝေမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန
 ဓမ္မော ပကာသတော။ (ပါ၊၁၀၂နေရင်း၊၂၅၇)

သောဟံ ဘော-ဂေါတမ သပတော သဘရိယော
 သပရိသော သာမဇ္ဇော ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂတမံ
 ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံယဉ္စ၊ ဥပါသကံ မဘဝံ-ဂေါတမော ဓာရေတု
 အန္တကေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတံ ယထာ စ ဘဝံ ဂေါတမော
 ဥက္ခန္တိယ အညာန ဥပါသကတုလာနိ ဥပသကမတိ၊ ဝေမေဝံ
 ဘဝံ-ဂေါတမော ပေါက္ခရာသုတ္တံကုလံ ဥပသကမတု။

တတ္ထ ယေ-တေ မာဏဝကာ ဝါ မာဏဝကာ ဝါ ဘဝန္တံ-
 ဂေါတမံ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌဿန္တိ ဝါ အာသန-ဝါ
 ဥဒကံ ဝါ ဒဿန္တိ စိတ္တံ-ဝါ ပသာဒေဿန္တိ၊ တေသံ တံ
 ဘဝိဿတံ ဒိယရတ္တံ ဟိတာယ သခါယာ တိ။ ကံလျာဏ
 ဝုစ္စတံ ပြာဟုဏာတိ။ (ပါ၊၁၀၃နေရင်း၊၂၅၈-၉)

အမွဋ္ဌသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ အဗ္ဘဂ္ဂတော “ဣတိပိ
သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။” ပ။ သာဓု ခေါ ပန
တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ”တိ။

အထ ခေါ စမေယျကာ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာ စမ္မာယ နိက္ခမိတွာ
သယံသယံ ဂဏီဘူတာ ယေန ဂဂ္ဂရာ ပေါက္ခရဏံ
တေနပသကံမန္တံ။ (ပါဝဝဂုဏေရင်း၊ ၂၆၀)

၃၀။ တေန ခေါ ပန သမယေန သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော
ဥပရိပါသာဒေ ဒိဝါသေယျ ဥပဂတော ဟောတိ။ အဒ္ဓသာ-ခေါ
သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော စမေယျကေ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကေ
စမ္မာယ နိက္ခမိတွာ သယံသယံ ဂဏီဘူတော ယေန
ဂဂ္ဂရာ ပေါက္ခရဏံ တေနပသကံမန္တံ။ ဒိသ္မာ ခတ္ထိ အာမန္တေသိ
ကံ နံ ခေါ ဘော-ခတ္ထေ စမေယျကာ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာ
စမ္မာယ နိက္ခမိတွာ သယံသယံ ဂဏီဘူတာ ယေန ဂဂ္ဂရာ
ပေါက္ခရဏံ တေနပသကံမန္တံ တိ။

အတ္ထ-ခေါ ဘော သမဏော ဂေါတမော သကျပုတ္တော
သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော အင်္ဂေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ
ဘိက္ခုသံယေန သဒ္ဓိ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ စမ္ပံ

အနုပညာတော စမ္မာယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ။
 တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ
 အဗ္ဗုဂ္ဂတော “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓံ အနုတ္တရော
 ပုရိသဒမ္ပသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ပုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ။
 တမေတေ ဘဝန္တံ-ဂေါတမံ ဒဿနာယ ပုပသကံမိန္ဒိတိ။

တေန-ဟိ ဘော-ခတ္ထေ ယေန စမ္ပေယျကာ ပြာဟ္မဏ-
 ဂဟပတိကာ တေနုပသကံမိ ပုပသကံမိတ္တာ စမ္ပေယျကေ
 ပြာဟ္မဏဂဟပတိကေ ဧဝံ ဝဒေဟိ “သောဏဒဏ္ဍော ဘော
 ပြာဟ္မဏော ဧဝံမာဟ အာဂမေန္တု ကိရ ဘဝန္တော၊ သောဏဒဏ္ဍောပိ
 ပြာဟ္မဏော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ပုပသကံမိဿတိ”တိ။
 “ဧဝံ ဘော”တံ ခေါ သော-ခတ္တာ သောဏဒဏ္ဍဿ ပြာဟ္မဏဿ
 ပဋိဿုဏိတ္တာ ယေန စမ္ပေယျကာ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာ
 တေနုပသကံမိ ပုပသကံမိတ္တာ စမ္ပေယျကေ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကေ
 ဧတဒေါစ “သောဏဒဏ္ဍော ဘော ပြာဟ္မဏော ဝေမာဟ
 အာဂမေန္တု ကိရ ဘဝန္တော၊ သောဏဒဏ္ဍောပိ ပြာဟ္မဏော
 သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ပုပသကံမိဿတိ”တိ။

ယသော အဘိဝဇ္ဇိယတိ။ ယမ္ပိ ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ
 ယသော ဟာယံသတိ။ သမဏဿ - ဂေါတမံဿ ယသော
 အဘိဝဇ္ဇိယတိ။ ဣမိနာပဂေန န-အရဟတိ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော
 သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ပုပသကံမိတုံ။ သမဏောတွေဝ
 ဂေါတမော အရဟတိ ဘဝန္တံ သောဏဒဏ္ဍံ ဒဿနာယ
 ပုပသကံမိတုံ။

ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော ဥဘတော သုဇာတော
 မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ-သတ္တမာ-
 ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ ယမ္ပိ
 ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ
 ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ-သတ္တမာ-ပိတာမဟယုဂါ
 အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ (နေရင်း၊ ၂၆၂-၃)

ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော အမော မဟိဒ္ဓိနော မဟာဘောဂေါ။

ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော အဇ္ဈိယကော မန္တရော တဏ
 ဝေဒိနံ ပါရဂူ သနယတ္တကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခိရပူဘေဒါနံ
 ဣတဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယ-
 တမဟာပုရသသီလက္ခဏေသု အနဝယော။ (နေရင်း၊ ၂၆၃)

ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော အဘိဇ္ဈပေါ ဒဿနိယော
 ပါသာဒကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော
 ဗြဟ္မဝဏ္ဏံ ဗြဟ္မဝဏ္ဏသံ အခုဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယ။

(နေရင်း၊ ၂၆၂-၃)

ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော သီလဝါ ဝုဒ္ဓသီလိ ဝုဒ္ဓသီလေန
 သမန္နာဂတော။

ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော ကလျာဏဝါစော ကလျာဏ-
 ဝါဏ္ဏရဏော ပေါရိယာဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ
 အနေလဂလာယ အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ။

(ပါ၊ ၁၀၆၊ နေရင်း၊ ၂၆၄)

ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော ဗဟူနံ အာစရိယပါစရိယော
 တီဏိ - မာဏဝကသတာနိ မန္တေ ဝါစော၊ ဗဟူ ခေါ ပန
 နာနာဒိသာ နာနာဇနပဒါ မာဏဝကာ အာဂစ္ဆန္တိ ဘောတော-
 သောဏဒဏ္ဍဿ သန္တိကေ မန္တတ္တိကာ မန္တေ အာရိယတုကာမာ။

ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော ဇိဏ္ဍော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော
 အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပုတ္တော၊ သမဏော ဂေါတမော
 တရုဏော - စေဝ တရုဏပပုဇိတော စ။

ဘဝံ ဟိ သောဏဒက္ခော ^{သညံ} ရညော ^{သညံ} မာဂဓဿ ^{မဂဓဿိကို နဗ္ဗိဂ္ဂဏသော} သေနယဿ ^{ပျားသောစင်သညံ ဂီတော}
 ဗိမ္ဗိသာရဿ ^{ဗိမ္ဗိသာရဗညုဂီတော} သက္ကတော ^{နဂါဓသေဗြဟ္မာဂါ} ဂရုကတော ^{မဟာမဇ္ဇာဗြဟ္မာဂါ} မာနိတော ^{ဗြဟ္မဗျူဟဗဂါ} ပူဇိတော ^{ပျဉ္ဇကဂါဂါ}
 အာပစိတော။ ^{အညံ၊ နာဂါ၊ နာဂါ}

ဘဝံ ဟိ သောဏဒက္ခော ^{သညံ} ပြာဟုကဿ ^{သညံ} ပေါက္ခရသာတိဿ ^{သော}
 သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော အာပစိတော။

ဘဝံ ဟိ သောဏဒက္ခော ^{သညံ} စမ္ပံ ^{စိး နုပါဂါ} အဇ္ဈာဝသတိ ^{ပျဉ္ဇကဂါ} သတ္တုဿဒံ ^{ပျဉ္ဇကဂါ}
 သတိဏကဋ္ဌောဒကံ ^{ပျားသောဗြဟ္မာဂါ၊ ရှေ့ဗိတော} သိခေညံ ^{ပျားသောစပါး ဂီတော} ရာဇဘောဂံ ^{မဂါ၊ ဗုဒ္ဓဂါ၊ နာဂါ} ရညာ ^{သညံ} မာဂဓေန ^{ပျားသောစင်၊ ဗြဟ္မဗျူဟဗဂါ၊ ဗြဟ္မဗျူဟဗဂါ}
 သေနိယေန ^{သော} ဗိမ္ဗိသာရေန ^{သော} ဒိန္နံ ^{ပေး၊ နုပါဂါ} ရာဇေါယံ ^{ပေး၊ နုပါဂါ} ပြဟုဒေယျံ။ ^{ပေး၊ နုပါဂါ}

ယမ္ပိ ဘဝံ သောဏဒက္ခော စမ္ပံ အဇ္ဈာဝသတိ သတ္တုဿဒံ
 သတိဏကဋ္ဌောဒကံ သခေညံ ရာဇဘောဂံ ရညာ မာဂဓေန

သေနိယေန ဗိမ္ဗိသာရေန ဒိန္နံ ရာဇေါယံ ပြဟုဒေယျံ။ ဣမိနာ-
 ပဂေန န-အရဟတိ ဘဝံ-သောဏဒက္ခော သမဏံ ^{သညံ} ဂေါတမံ ^{ကို}

ဒဿနာယ ပုပသင်္ကမိတုံ၊ သမဏောတွဝံ ^{သညံ} ဂေါတမော ^{သော}
 အရဟတိ ဘဝန္တံ သောဏဒက္ခံ ဒဿနာယ ပုပသင်္ကမိတန္တံ။ ^{ပုပသင်္ကမိတန္တံ}
 (ပါဝဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၂၆၅)

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

၃၀၄။ ဧဝံ ဝုတ္တေ^{သော} သောဏဒဏ္ဍော^{သော} ပြာဟုဏော^{သော} တေ-
ပြာဟုဏေ^{တေ} တေဒဝေါစ -

“ ငါတို့ကွမ်းရိတ်^{တေ} တေန-ဟိ^{တေ} ဘော^{တေ} မမပိ^{တေ} သုကာထိ^{တေ} ယထာ^{တေ} မယမေဝ^{တေ}
အရဟံမာ^{တေ} တံ-ဘဝန္တံ^{တေ} ဂေါတမံ^{တေ} ဒဿနာယ^{တေ} ဥပသင်္ကမိတုံ။
န-တွေဝ- အရဟတိ^{တေ} သော^{တေ} ဘဝံ- ဂေါတမော^{တေ} အမှာဂံ^{တေ}
ဒဿနာယံ^{တေ} ဥပသင်္ကမိတုံ။
(ပါ၊၁၀၇၊နေရင်း၊၂၆၆)

သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော ဥဘတော သုဇာတော^{တေ}
မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ
ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ ယမ္ပိ ဘော
သမဏော ဂေါတမော ဥဘတော သုဇာတော^{တေ} မာတိတော စ
ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ
အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ ဣမနာပဂေါန^{တေ}
န-အရဟတိ သော ဘဝံ ဂေါတမော အမှာဂံ ဒဿနာယ
ဥပသင်္ကမိတုံ။ အထ-ခေါ မယမေဝ^{တေ} အရဟံမာ^{တေ} တံ ဘဝန္တံ
ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။

သမဏော^{တေ} ခလု ဘော^{တေ} ဂေါတမော^{တေ} မဟန္တံ^{တေ} ဥဘတံသံသံ^{တေ}
ဩဟာယ ပဗ္ဗဇတော။

သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော ပဟတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော ပဟတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော ပဟတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော ပဟတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ

သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော ဒဟရောဝံ သမ္မာနော
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော ဒဟရောဝံ သမ္မာနော
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော ဒဟရောဝံ သမ္မာနော
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော ဒဟရောဝံ သမ္မာနော

(ပါဝဝစ၊ နေရင်း၊ ၂၆၆)

မေးခွန်း အနဂါရိယံ-၌ သဗ္ဗတ္ထ၊ အဓိပ္ပါယတ္ထ ထင်စေလျက် (၁၃၆၂-ခုနှစ်)

သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော အကာမကာန
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော အကာမကာန
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော အကာမကာန
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော အကာမကာန

(ပါဝဝစ၊နေရင်း၊ ၂၆၇၊ ၁၃၂၁-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော အဘိရူပေါ ဒဿနယော
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော အဘိရူပေါ ဒဿနယော
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော အဘိရူပေါ ဒဿနယော
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော အဘိရူပေါ ဒဿနယော

(ပါဝဝစ၊နေရင်း၊ ၂၆၇၊ ၁၃၂၂-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော သီလဝါ အရိယသီလိ
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော သီလဝါ အရိယသီလိ
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော သီလဝါ အရိယသီလိ
 သမဏော ခလ္လ ဘော ဂေါတမော သီလဝါ အရိယသီလိ

၄-သောကဒဏ္ဍသုတ္တ ပုဒ္ဂိုလကထာ

၃။ သည် သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော ကလျာဏဂါစော
 ၅။ သာယာဖြေစသော် စကားရှိသတော် ၆။ ဣန္ဒြေကောင်းစွာရှိစွာ
 ကလျာဏဂါတ္ထရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္တာဂတော
 ၇။ သန့်ရှင်းစွာသော ၈။ ပျာရှည်မပျက်သော ၉။ နှိုတစ်သော
 ဝိသာဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္ထဿ ဝိညာပနိယာ။ (နေရင်း၊ ၂၆၇)

သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော ဗဟုနိ
 သက္ကဏ္ဍာန် အရာဖြစ်သတော်
 အာစရိယပါစရိယော။

သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော ခဏကာမရာဂေါ
 ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ဘာဆင်ခြင်း ချမ်းပျသော်
 ဝိဂိတစာပလ္လော။

၃။ သည် သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော ကမ္မဝါဒိ ကိရိယဝါဒိ
 ၅။ ကျွန်ုပ်တို့ကောင်းမှုကို
 ၆။ သောကဒဏ္ဍာန်အရာကို ရှေးစွာသန်ကို ၇။ ဖြစ်သော အစိတ်အပိုင်းက
 အပါပပရေက္ခာရော ဗြဟ္မညာယ ပဇာယ။ (နေရင်း၊ ၂၆၇-၈)

သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော ဥစ္စာ ကုလာ ပဗ္ဗဇိတော
 ပပျက်သော မင်းမျိုးမှ (ပဗ္ဗဇိတော ခလု- တော်)
 အသမိန္ဒအတ္တယကုလာ။ (ပါသဝဂါ၊ နေရင်း၊ ၂၆၈)

သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော အမ္မာ ကုလာ
 တော် များသော ဥစ္စာရှိသတော် များသော အဆုံးရှင်တော်ရှိသတော်
 ပဗ္ဗဇိတော မဟဒ္ဒနာ မဟာဘောဂါ။

သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမံ တိရောရဋ္ဌာ တိရောနေပဒါ
 ၆။ သောကကို ပဉ္စိတံ ၇။ လာကျန်သတော်
 ပဉ္စိတံ အာဂစ္ဆန္တိ။

သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမံ အနေကာနိ ဒေဝတာ-
 ၅။ ခုတ်မတောင်တို့နှင့် ၆။ အသက်တို့ဖြင့် ၇။ ကိုယ်ဖြင့် ၈။ ကျောက်ဖြင့်
 သဟဿာနံ ပါဏေဟံ သရဏံ ဂတာနံ။

^{နပေါင်းသံဃာ၌ နိဂါး၌ နိဂါးအစွာယဉ်ဖြမ်း}
 သမဏော ခလ ဘော ဂေါတမော သယံ ဂဏံ ဂဏာစရိယော
^{ဗျားဗျားသော နယုဏ်ဖြမ်းသော ဖြမ်းယုဏ် နိဂါး}
 ပုထု တိတ္ထိကရာနံ ^(အရိယ) အဝဿယတံ၊ ယထာ ခေါ ပန ဘော
^{အစွာသော အစွာသော အစွာသော}
 ဒေတသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ယသော
^{အစွာသော အစွာသော အစွာသော}
 သမုဒါဂစ္ဆတိ၊ န ဟေဝံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ယသော
^{ပဏ္ဍိတံ}
 သမုဒါဂတော၊ အထ ခေါ အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရိဏသမုဒါယ
^{အစွာသော အစွာသော အစွာသော}
 သမဏဿ ဂေါတမဿ ယသော သမုဒါဂတော။

(နေရင်း၊ ၂၆၉ပနုတ္တ။ ၃၈၇)

^{ကို} သမဏံ ခလ ဘော ဂေါတမံ ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော
^{သော သာဒိန္ဒိတက္ခ မယာဒိန္ဒိတက္ခ ယိသတိဒိန္ဒိတက္ခ နမသိန္ဒိတက္ခ}
 ဗိမ္ဗိသာရော သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဇော
^{အာဂါရိဖြ် ကိန္တုဖြ် နှိ ဂျောဂါရိ}
 ပါဏေဟိ သရဏံ ဂတော။

^{ကို} သမဏံ ခလ ဘော ဂေါတမံ ရာဇာ ပသေနဒိကောသလော
 သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဇော ပါဏေဟိ သရဏံ
 ဂတော။

^{ကို} သမဏံ ခလ ဘော ဂေါတမံ ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ
 သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဇော ပါဏေဟိ သရဏံ
 ဂတော။

^{ကို} သမဏော ခလ ဘော ဂေါတမော ရညော မာဂဓော
^{သော နဂါးသေဖြ်အပါရိ}
 သေနိယဿ ဗိမ္ဗိသာရဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော
^{ပဏ္ဍိတံ}
 ပုဇိတော အပစိစော။

သမဏောံ ခလု ဘော ဂေါတမော ရညောံ ပသေနဒိဿ
ကောသလဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော
အပစိတော။

သမဏောံ ခလု ဘော ဂေါတမော ဗြာဟ္မဏဿ ပေါက္ခရသာ-
တိဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော အပစိတော။

သမဏောံ ခလု ဘော ဂေါတမော စမ္ပံ အနုပုတ္တော
စမ္မာယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ၊ ယေ ခေါ ပန
ဘော ကေစ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အမာကံ ဂါမခေတ္တ
အာဂစ္ဆန္တိ၊ အတထ နော တေ ဟောန္တိ၊ အတထ ခေါ ပနမေဟ
သက္ကာတဗ္ဗော ဂရုကာတဗ္ဗော မာနေတဗ္ဗော ပူဇေတဗ္ဗော အပစေတဗ္ဗော။

(နေရင်၊ ၂၆၉၊ ပခုတ္တ၊ ၃၈၈)

ယုဗ္ဗိ ဘော သမဏောံ ဂေါတမော စမ္ပံ အနုပုတ္တော စမ္မာယံ
ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ၊ အတထုမ္မာက
သမဏောံ ဂေါတမော၊ အတထ ခေါ ပနမေဟ သက္ကာတဗ္ဗော
ဂရုကာတဗ္ဗော မာနေတဗ္ဗော ပူဇေတဗ္ဗော အပစေတဗ္ဗော၊
ဣဓိနာပဂေန န အရဟတိ သော ဘဝံ ဂေါတမော အမာကံ
ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတံ၊ အထ ခေါ မယမေဝ အရဟာမ
တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတံ။

ဤသောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ၌ သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္က ခေါ် အဟံ ဘော တဿ ဘောတော-ဂေါတမဿ
 ဝဏ္ဏေ ပရိယာပုဏာမံ နော စန္ဒါ သော ဘဝံ -ဂေါတမော
 ဤသောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ၌ သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္က ခေါ် အဟံ ဘော တဿ ဘောတော-ဂေါတမဿ
 ဝဏ္ဏေ ပရိယာပုဏာမံ နော စန္ဒါ သော ဘဝံ -ဂေါတမော တံ။

၃၀၅။ ဧဝံ ဝဏ္ဏေ-တေ-ပြာဟုဏာ သောဏဒဏ္ဍံ ပြာဟုဏံ
 တေဒဂေါဇုံ “ယထာ ခေါ ဘဝံ -သောဏဒဏ္ဍော သမဏဿ
 -ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏေ ဘာသတံ။ ဣတော စေပိ သော ဘဝံ
 -ဂေါတမော ယောဇနသတေဒ ဝိဟရတိ။ အလမိဝံ သဒ္ဓေန
 ကုလပုတ္တေန ဒဿနာယ ဥပသကံမိတုံ အပိ ပုဏ္ဏောသေနာ တံ။
 တေန-ဟိ ဘော သဗ္ဗေဝ မယံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ
 ဥပသကံမိသာမာတံ။

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္က

၃၀၆။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟုဏော မဟတာ
 ပြာဟုဏဂဏေန သဒ္ဓိံ ယေန ဂဂ္ဂရာ ပေါက္ခရဏံ တေနပသကံမိ။
 အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍဿ ပြာဟုဏဿ တိရောဝနသဏ္ဍဂတဿ
 ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ အဟဉ္ဇေဝံ ခေါ ပန
 သမဏံ ဂေါတမံ ပဉ္စံ ပုဏ္ဏေယျံ။ တဏှ စေ မံ သမဏော
 ဂေါတမော ဧဝံ ဝဒေယျ န-ခေါ ဧသ ပြာဟုဏ ပဉ္စော ဧဝံ

ပစ္စိတဗ္ဗော။ ဇံ - နာမေသု ပြာဟုဏာ ပဉ္စော ပစ္စိတဗ္ဗော'တိ။
 တေန မာဏိ အယံ-ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။ ဗာလော သောဏာဒက္ခော
 ပြာဟုဏော အပ္ပတ္တော၊ နာသက္ခိ သမဏံ ဂေါတမံ ယောနိသော
 ပဉ္စံ ပစ္စိတန္တိ။ ယံ ခေါ ပနာယံ-ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။
 ယသောပ တဿ ဟာယေထ။ ယသု ခေါ ပန ယသော
 ဟာယေထ။ ဘောဂိပ တဿ ဟာယေယျ။ ယသော လဒ္ဓိ-ခေါ
 -ပန အမှာက ဘောဂိ။ (နေရင်၊ ၂၇၁)

မမဉ္စေ ခေါ ပန သမဏော ဂေါတမော ပဉ္စံ ပုစ္ဆေယျ။
 တဿ စာဟံ ပဉ္စသု ဝေယျာကရဏေန စိတ္တံ န-အာရာဇေယျ။
 တတြ စေ မာဏိ သမဏော ဂေါတမော ဇံ ဝဒေယျ။ န ခေါ
 ပြာဟုဏာ ပဉ္စော ဗျာကာတဗ္ဗော၊ ဇံ - နာမေသု
 ပြာဟုဏာ ပဉ္စော ဗျာကာတဗ္ဗော'တိ။ တေန မာဏိ အယံ-ပရိသာ
 ပရိဘဝေယျ ဗာလော သောဏာဒက္ခော ပြာဟုဏော အပ္ပတ္တော၊
 နာသက္ခိ သမဏသု ဂေါတမသု ပဉ္စသု ဝေယျာကရဏေန
 စိတ္တံ အာရာဇေတန္တိ။ ယံ ခေါ ပနာယံ-ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။
 ယသောပ တဿ ဟာယေထ။ ယသု ခေါ ပန ယသော
 ဟာယေထ။ ဘောဂိပ တဿ ဟာယေယျ။ ယသော လဒ္ဓိ-
 ခေါ - ပန အမှာက ဘောဂိ။ (ပါဝဝ၊ နေရင်၊ ၂၇၂)

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတတ္ထ

အဟဉ္ဇေဝ ခေါ-ပန ဇဝံ သမိပဂတော သမာနော
 အဒိသ္မာဝ သမဏံ ဂေါတမံ နိဝတ္တေယျ။ တေန မာဏိ အယံ-
 ပရိသာ ပရိဘဝေယျ ဗာလော သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော
 အပ္ပတ္တော မာနထဒ္ဓေါ ဘတော စ။ နော-ဝသဟတိ သမဏ
 ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတု။ ကထ-ဟိ-နာမ ဇဝံ
 သမိပဂတော သမာနော အဒိသ္မာ သမဏံ ဂေါတမံ
 နိဝတ္တိဿတိ တံ။ ယံ ခေါ ပနာယံ-ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။
 ယသောပိ တဿ ဟာယေထ။ ယဿ ခေါ ပန ယသော
 ဟာယေထ။ ဘောဂိပိ တဿ ဟာယေယျ။ ယသော လဒ္ဓိ
 ခေါ ပန အမှာကံ ဘောဂိ တံ။

၃၀၇။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ
 တေနပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ။
 သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။
 စမ္မေယျကာပိ ခေါ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာ အပ္ပေကစ္ဓေ ဘဂဝန္တံ
 အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု။ အပ္ပေကစ္ဓေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ
 သမ္မောဒိသု။ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ
 ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု။ အပ္ပေကစ္ဓေ ယေန ဘဂဝါ တေနဥလ
 ပဏာမေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု။ အပ္ပေကစ္ဓေ နာမဂေါတ္တံ

သာဝေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု၊ အပေကစေ တုက္ခဘူတာ
 ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု။ (ပါ၊ဝ၊၁-၂၊နေရင်၊၂၇၂)

၃၀၈။ တကြပိ သဒ္ဓိ သောဏဒက္ခော ပြာဟ္မဏော ဒေတဒေဝ
 ဗဟုလမနုဝိတက္ခေန္တော နိသိန္ဒော ဟောတိ “အဟဉ္ဇေဝ ခေါ
 ပန သမဏံ ဂေါတမံ ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ၊ တတြ စေ မံ သမဏော
 ဂေါတမော ဧဝံ ဝဒေယျ ‘န ခေါ ဒေသ ပြာဟ္မဏ ။ပ။ ယသော
 လဒ္ဓါ ခေါ ပနမှာကံ ဘောဂါ။

အဟော_ဝတ မံ သမဏော ဂေါတမော သကေ-
 အာစရိယကေ တေဝိဇ္ဇကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ။ အဒ္ဓါ ဝတုဿာဟံ
 စိတ္တံ အာရာဇေယျ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေနာ တိ။
 (ပါ၊ဝ၊၁-၂၊နေရင်၊၂၇၃၊ ပခုက္ကူ၊၃၉၃)

ပြာဟ္မဏပညတ္တိ

၃၀၉။ အထ ခေါ ဘဂဝတော သောဏဒက္ခဿ ပြာဟ္မဏဿ
 စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ခမညာယ ဧတဒ္ဓဟောသိ ဝိဟညတ
 ခေါ အယံ သောဏဒက္ခော ပြာဟ္မဏော သကေန စိတ္တေန
 ယံနနာဟံ သောဏဒက္ခံ ပြာဟ္မဏံ သကေ အာစရိယကေ
 တေဝိဇ္ဇကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သောဏဒက္ခံ
 (ပါ၊ဝ၊၁-၂၊နေရင်၊၂၇၃၊ ပခုက္ကူ၊၃၉၃)

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ ဗြာဟ္မဏပညတ္တိ

ဗြာဟ္မဏံ တေဒဝေါစ “ကတိဟိ ပန ဗြာဟ္မဏ အဂေဟိ
 သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏံ ဗြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ၊ ဗြာဟ္မဏောသိတိ။
 စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ။ န စ ပန မုသာဝါဒံ
 အာပဇ္ဇေယျာ တိ။” (ပါ၊၁၁၂-၃၊နေရင်း၊ ၂၇၃-၄)

၃၁၀။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍသ ဗြာဟ္မဏသ
 တေဒဟောသိ ယန္တံ ဝတ နော အဟောသိ ကုစ္စတိ၊ ယံ
 အာကခိတိ၊ ယံ အဓိပေတိ၊ ယံ အာပတ္တိတံ အဟော - ဝတ
 မံ သမဏော ဂေါတမော သကေ - အာစရိယကေ တေဝိဇ္ဇကေ
 ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ။ အဒ္ဓါ ဝတဿာဟံ စိတ္တံ အာရာဓေယျ၊ သ၊ ပဉ္စဿ၊
 ဝေယျာကရဏေနာ တိ။ တတြ မံ သမဏော ဂေါတမော သကေ
 အာစရိယကေ တေဝိဇ္ဇကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ၊ အဒ္ဓါ ဝတဿာဟံ
 စိတ္တံ အာရာဓေယျ၊ သ၊ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေနာ တိ။
 (ပါ၊၁၁၃၊နေရင်း၊ ၂၇၄၊ ပခုက္ကူ၊ ၃၉၄)

မေးခွန်း အဟော ဝတ မှ ပုစ္ဆေယျ အထိ(၁၃၂၅-ခုနှစ်)
 အဒ္ဓါ ဝတဿာဟံ စိတ္တံ အာရာဓေယျ၊ သ၊ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေနာတိ-၌ အဿ
 အစွဲ၊ နိဒဿနဝန္တ ဝါကျဆောင်၍ (၁၃၃၇-ခုနှစ်)

၃၁၁။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော အပ္ပန္နာမေတွာ
 ကာယံ အနုဝိလောကေတွာ ပရိသံ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ပဉ္စဟံ
 ဘော - ဂေါတမ အဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏံ ဗြာဟ္မဏံ။”

ပညာပေဋိ၊ ^(အဟံ-သညံ) ပြာဟုဏောသ္မိတိ - စ ဝဒမာနော သမ္မာ ^{ပဇာနာ} ဝဒေယျ။
 န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျ။ ကတမေဟိ ^{ပဇာနာ} ပဉ္စဟိ။ ^{ပဇာနာ} ကုဉ္စ

ဘော - ဂေါတမ ပြာဟုဏော ဥဘတော သုဇာတော ဟောတိ
 မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ
 သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊
 အဇ္ဈာယကော ဟောတိ မန္တဓရော တိဏ္ဏံ ဝေဒိနံ ပါရု
 သနိယဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရပုဘေဒါနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ
 ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏောသု
 အနဝယော၊ အဘိဇ္ဈပေါ ဟောတိ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော
 ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော ဗြဟ္မဝဏ္ဏိ ဗြဟ္မဝဏ္ဏသိ
 အခုဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယ၊ သီလဝါ ဟောတိ ဝဒသီလီ
 ဝဒသီလေန သမန္နာဂတော၊ ပဏ္ဍိတော စ ဟောတိ မေဓာဝဇာတိ။
 ပဌမော - ဝါ ဒုတိယော - ဝါ သုဇာ ပဝုဏ္ဏန္တာနံ။ ဣမေဟိ
 ခေါ ဘော ဂေါတမ ပဉ္စဟိ အဂ္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ပြာဟုဏာ
 ပြာဟုဏာ ပညာပေဋိ၊ ပြာဟုဏောသ္မိတိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ
 ဝဒေယျ။ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျာ တိ။

(နေရင်း-၂၇၅)

ဣမေသံ ပန ပြာဟုဏ ပဉ္စန္ဒ အဂ္ဂိနံ သက္ကာ ဇကံ အဂ္ဂိ
 ဌပယိတွာ စတူဟဂေဟိ သမန္နာဂတံ ပြာဟုဏာ ပြာဟုဏာ

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ ဗြာဟ္မဏပညတ္တိ

^{ဂေါတမိခြင်္ဂါ} ပညပေတုံ၊ ^(ဗဟံ-သင်) 'ဗြာဟ္မဏောသ္မိ'တိ စ ^{အင်} ဝဒမာနော ^{ဤသောသ္မိ} သမ္မာ ^{မဟောကမဇ္ဈ} ဝဒေယျ။
^န စ ^{ပန} မုသာဝါဒိ ^{မုသာ} အာပဇ္ဇေယျာ ^{မဂ္ဂောကဏ္ဍ} တံ။ ^{သက္ကာ} သက္ကာ ^{ဘော} ဘော ^{ဂေါတမ} ဂေါတမ၊ ^(ပုဏ္ဏိယ) ပုဏ္ဏိယ။
^{ဣမေသံ} ဣမေသံ ^{ဟိ} ဟိ ^{ဘော} ဘော ^{ဂေါတမ} ဂေါတမ ^{ပဉ္စန္ဒ} ပဉ္စန္ဒ ^{အဂါနိ} အဂါနိ ^{ဝဏ္ဏံ} ဝဏ္ဏံ ^{ဌပယာမိ} ဌပယာမိ။
^{ဂိ} ဂိ ^{ဟိ} ဟိ ^{ပဏ္ဏော} ပဏ္ဏော ^{ကရိသတံ} ကရိသတံ။ ^{ယတော} ယတော ^{ခေါ} ခေါ ^{ဘော} ဘော ^{ဂေါတမ} ဂေါတမ
^{ဗြာဟ္မဏော} ဗြာဟ္မဏော ^{ဥဘတော} ဥဘတော ^{သုဇာတော} သုဇာတော ^{ဟောတိ} ဟောတိ ^{မာတိတော} မာတိတော စ
^{ပိတိတော} ပိတိတော စ ။ ပ ။ ^{အနဝယော} အနဝယော ^{သီလဝါ} သီလဝါ ^{ဟောတိ} ဟောတိ ^{ဝုဒ္ဓသီလိ} ဝုဒ္ဓသီလိ
^{ဝုဒ္ဓသီလေန} ဝုဒ္ဓသီလေန ^{သမန္နာဂတော} သမန္နာဂတော၊ ^{ပဏ္ဏိတော} ပဏ္ဏိတော စ ^{ဟောတိ} ဟောတိ ^{မေဓာဝိ} မေဓာဝိ
^{ပဌမော} ပဌမော ဝါ ^{ဒတိယော} ဒတိယော ဝါ ^{သုဇံ} သုဇံ ^{ပဂ္ဂဏန္တာနံ} ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ^{ဣမေဟိ} ဣမေဟိ ^{ခေါ} ခေါ
^{ဘော} ဘော-^{ဂေါတမ} ဂေါတမ စ ^{တူဟင်္ဂေဟိ} တူဟင်္ဂေဟိ ^{သမန္နာဂတံ} သမန္နာဂတံ ^{ဗြာဟ္မဏာ} ဗြာဟ္မဏာ ^{ဗြာဟ္မဏံ} ဗြာဟ္မဏံ
^{ပညပေန္တံ} ပညပေန္တံ၊ 'ဗြာဟ္မဏောသ္မိ'တိ စ ^{ဝဒမာနော} ဝဒမာနော ^{သမ္မာ} သမ္မာ ^{ဝဒေယျံ} ဝဒေယျံ။
^န စ ^{ပန} မုသာဝါဒိ ^{အာပဇ္ဇေယျာ} အာပဇ္ဇေယျာတံ။

၃၁၂။ ^{ဣမေသံ} ဣမေသံ ^{ပန} ပန ^{ဗြာဟ္မဏ} ဗြာဟ္မဏ ^{စတုန္ဒ} စတုန္ဒ ^{အဂါနိ} အဂါနိ ^{သက္ကာ} သက္ကာ ^{ဧက} ဧက
^{အဂိ} အဂိ ^{ဌပယံတွာ} ဌပယံတွာ ^{တိဟင်္ဂေဟိ} တိဟင်္ဂေဟိ ^{သမန္နာဂတံ} သမန္နာဂတံ ^{ဗြာဟ္မဏာ} ဗြာဟ္မဏာ ^{ဗြာဟ္မဏံ} ဗြာဟ္မဏံ
^{ပညပေတုံ} ပညပေတုံ၊ 'ဗြာဟ္မဏောသ္မိ'တိ စ ^{ဝဒမာနော} ဝဒမာနော ^{သမ္မာ} သမ္မာ ^{ဝဒေယျံ} ဝဒေယျ။
^န စ ^{ပန} မုသာဝါဒိ ^{အာပဇ္ဇေယျာ} အာပဇ္ဇေယျာ တံ။ ^{သက္ကာ} သက္ကာ ^{ဘော} ဘော ^{ဂေါတမ} ဂေါတမ၊ ^(ပုဏ္ဏိယ) ပုဏ္ဏိယ။
^{ဣမေသံ} ဣမေသံ ^{ဟိ} ဟိ ^{ဘော} ဘော ^{ဂေါတမ} ဂေါတမ ^{စတုန္ဒ} စတုန္ဒ ^{အဂါနိ} အဂါနိ ^{မန္တေ} မန္တေ ^{ဌပယာမိ} ဌပယာမိ။
^{ဂိ} ဂိ ^{ဟိ} ဟိ ^{မန္တာ} မန္တာ ^{ကရိသန္တံ} ကရိသန္တံ။ ^{ယတော} ယတော ^{ခေါ} ခေါ ^{ဘော} ဘော ^{ဂေါတမ} ဂေါတမ ^{ဗြာဟ္မဏော} ဗြာဟ္မဏော
^{ဥဘတော} ဥဘတော ^{သုဇာတော} သုဇာတော ^{ဟောတိ} ဟောတိ။ ပ ။ ^{ဇာတိဝါဒေန} ဇာတိဝါဒေန ၊ ^{သီလဝါ} သီလဝါ စ
^{ဟောတိ} ဟောတိ ^{ဝုဒ္ဓသီလိ} ဝုဒ္ဓသီလိ ^{ဝုဒ္ဓသီလေန} ဝုဒ္ဓသီလေန ^{သမန္နာဂတော} သမန္နာဂတော၊ ^{ပဏ္ဏိတော} ပဏ္ဏိတော စ

ဟောတိ မေဓာဝိ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနံ။
 ဣမေဟိ ခေါ ဘော ဂေါတမ ဒွိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ပြာဟုဏာ
 ပြာဟုဏံ ပညပေန္တိ၊ 'ပြာဟုဏောသ္မိ'တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ
 ဝဒေယျ။ န စ ပန မုသာဝါဒိ အာပဇ္ဇေယျာတိ။ ^{မဂ္ဂေဂါဂ္ဂ} ^{သောဏဒဏ္ဍော-သမ္ပါ} ^{အပေါဝ-ဓမ္မဂါဂါ}

ဣမေသံ ပန ပြာဟုဏ တိဏ္ဏံ အင်္ဂါနံ သတ္တာ ဧကံ အင်္ဂိ
 ဌပယိတွာ ဒွိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ပြာဟုဏာ ပြာဟုဏံ ပညပေတုံ၊
 'ပြာဟုဏောသ္မိ'တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ။ န စ ပန
 မုသာဝါဒိ အာပဇ္ဇေယျာတိ။ သတ္တာ ဘော-ဂေါတမ၊ ဣမေသံ
 ဟိ ဘော ဂေါတမ တိဏ္ဏံ အင်္ဂါနံ ဇာတိ ဌပယာမိ တိ ဣ
 ဇာတိ ကရိသတိ။ ^{ယတော} ^{ခေါ} ဘော ဂေါတမ ပြာဟုဏော
 သီလဝါ ဟောတိ ဝုဒ္ဓသီလိ ဝုဒ္ဓသီလေန သမန္နာဂတော၊
 ပဏ္ဍိတော စ ဟောတိ မေဓာဝိ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ
 ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘော ဂေါတမ ဒွိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ
 ပြာဟုဏာ ပြာဟုဏံ ပညပေန္တိ၊ 'ပြာဟုဏောသ္မိ'တိ စ ဝဒမာနော
 သမ္မာ ဝဒေယျ။ န စ ပန မုသာဝါဒိ အာပဇ္ဇေယျာတိ။ ^{မဂ္ဂေဂါဂ္ဂ} ^{သောဏဒဏ္ဍော-သမ္ပါ} ^{အပေါဝ-ဓမ္မ}

၃၁၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ-ပြာဟုဏာ သောဏဒဏ္ဍံ ပြာဟုဏံ
 ဧတဒဝေါစုံ မာ ဘဝံ-သောဏဒဏ္ဍော ဧဝံ အဝံစ၊ မာ ဘဝံ
 သောဏဒဏ္ဍော ဧဝံ အဝံစ၊ အပဝဒတေဝ ဘဝံ-သောဏဒဏ္ဍော
 ဝဏ္ဏံ၊ အပဝဒတံ မန္တေ၊ အပဝဒတံ၊ ဇာတိ၊ ဧကံသေန ဘဝံ။

“ မာ ဘဝန္တော ဧဝံ အဝစုတ္ထံ၊ မာ ဘဝန္တော ဧဝံ အဝစုတ္ထံ၊
 အပဝဒတေဝ ဘဝံ-သောဏဒက္ခော ဝဏ္ဏံ၊ အပဝဒတိ မန္တေ၊
 အပဝဒတိ ဇာတိ၊ ဧကံသေန ဘဝံ-သောဏဒက္ခော သမဏဿေဝ
 ဂေါတမဿ ဝါဒိ အနုပက္ခန္တတိ တံ။ နာယံ ဘော အပဝဒါမိ
 ဝဏ္ဏံ ဝါ မန္တေ-ဝါ ဇာတိ ဝါ တံ။ (နေရင်၊ ၂၇၈)

၃၁၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန သောဏဒက္ခဿ
 ပြာဟုဏဿ ဘာဂိနေယျော အဂ်ကော-နာမ မာဏဝ်ကော
 တဿ-ပရိသာယံ နိသိန္တော ဟောတိ၊ အထ ခေါ သောဏဒက္ခော
 ပြာဟုဏော တေ-ပြာဟုဏော ဧတဒဝေါစ “ ပဿန္တိ-နော ဘောန္တော
 ဣမံ အဂ်ကံ မာဏဝ်ကံ အမှာကံ ဘာဂိနေယျန္တိ။ ဧဝံ ဘော။
 အဂ်ကော ခေါ ဘော မာဏဝ်ကော အဘရူပေါ ဒဿနယော
 ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတယ သမန္နာဂတော
 ပြဟုဝဏ္ဏံ ပြဟုဝဏ္ဏံ အခဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယ၊ နာဿ
 ဣမိဿ- ပရိသာယံ သမိသမော အတ္ထိ ဝဏ္ဏေန ဌပေတွာ
 သမဏံ ဂေါတမံ။

အဂ်ကော ခေါ မာဏဝ်ကော အဇ္ဈာယကော မန္တစရော
 တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ။ ပ ။ အနဝယော၊ အဟမဿ မန္တေ
 ဝါစေတာ။ အဂ်ကော ခေါ မာဏဝ်ကော ဥဘတော သဇာတော
 မာတိတော စ ။ ပ ။ ဇာတိဝါဒေန၊ အဟမဿ မာတာပတရော

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ သီလပညာကထာ

အိပါရ်
 ဇာနာမိ။ အင်္ဂကော ခေါ မာဏဝကော ပါဏမ္ပိ ဟနေယျ။
 အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယေယျ။ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆေယျ။ မုသာဝါဒမ္ပိ
 ဘဏေယျ။ မဇ္ဇမ္ပိ ပိဝေယျ။ ဧတ္ထ ဒါနိ ဘော ကိ ဝဏ္ဏော
 ကရိဿတိ။ (ကရိဿတိ) မန္တာ၊ (ကရိဿတိ) ဇာတိ၊ (ယဘူကာရဏ) ခေါ
 ဘော ဗြာဟ္မဏော သီလဝါ စ ဟောတိ ဝုဒ္ဓသီလိ ဝုဒ္ဓသီလေန
 သမန္နာဂတော၊ ပဏ္ဍိတော စ ဟောတိ မေဓာဝိ ပဌမော ဝါ
 ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘော ဒွိဟင်္ဂေဟိ
 သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ။ 'ဗြာဟ္မဏောသ္မိ'တိ
 စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ။ န စ ပန မုသာဝါဒံ
 အာပဇ္ဇေယျာတိ။ (ဗြာဟ္မဏ-ကို) (ဒွိဟင်္ဂ-ကို) သမန္နာဂ-ဘော(ဗြာဟ္မဏ-ကို) (ဗြာဟ္မဏ-ကို) သီလ-
 (ဗြာဟ္မဏ-ကို) ပညပေတု- ဝါ၊ သဏ္ဍ-မိ၊ ဣတိ-မိ၊ ဒုတိယ-မိ၊ (ပါဌသေသဇ္ဇာ)

(ပါ)ဝါဝါ၊ နေရင်း၊ ၂၇၉)

သီလပညာကထာ

၃၁၇။ ဣမေသံ ပန ဗြာဟ္မဏ ဒိန္နံ အင်္ဂါနံ သက္ကာ ဧကံ
 အင်္ဂိ ဌပယိတွာ ဧကေန အင်္ဂေန သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ
 ပညပေတံ၊ 'ဗြာဟ္မဏောသ္မိ'တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ။ န စ
 ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျာတိ။ နော ဟဒိ ဘော ဂေါတမ၊
 သီလပရိဓောတာ ဟိကဏ္ဍာ၊ ဘော ဂေါတမ ပညာ၊ ပညာပရိဓောတာ
 သီလံ၊ ယုတံ သီလံ တုတံ ပညာ၊ ယုတံ ပညာ
 တုတံ သီလံ၊ သီလဝတော ပညာ၊ ပညဝတော သီလံ။

သီလပညာကိုသာယူပါ။
သီလပညာဏှာ - ပန လောကသိဒ္ဓိ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။

(ပါ၊၁၀၆၊ နေရင်း၊ ၂၈၀၊ ၁၃၃၄-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

သေယျတာပိ ဘော-ဂေါတမ ဟတ္ထေန ဝါ ဟတ္ထ
ဧဝံ ဝေယျံ ပါဒေန-ဝါ ပါဒိ ဧဝံ ဧဝံ ဧဝံ ခေါ
ဘော-ဂေါတမ သီလပရိဇောတာ ပညာ၊ ပညာပရိဇောတံ သီလံ။
(ယတ္တိ သီလံ တတ္ထံ ပညာ၊ ယတ္တိ ပညာ တတ္ထံ သီလံ။)
သီလဝတော ပညာ၊ ပညဝတော သီလံ၊ သီလပညာဏှာ ပန
လောကသိဒ္ဓိ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။) (ပါ၊၁၀၆-၇၊ နေရင်း၊ ၂၈၀၊ ၁၃၂၄-ခု၊ ၁၃၃၄-ခုနှစ်)

မေးခွန်း ပါဠာနုသာရီ (၁၃၆၅-ခုနှစ်)

ဧဝံ ဧဝံ ပြာဟ္မဏ၊ ဧဝံ ဧဝံ ပြာဟ္မဏ၊ သီလပရိဇောတာ
ဟိ ပြာဟ္မဏ ပညာ၊ ပညာပရိဇောတံ သီလံ၊ ယတ္ထ သီလံ တတ္ထ
ပညာ၊ ယတ္ထ ပညာ တတ္ထ သီလံ။ သီလဝတော ပညာ၊ ပညဝတော
သီလံ၊ သီလပညာဏှာ ပန လောကသိဒ္ဓိ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။
သေယျတာပိ ပြာဟ္မဏ ဟတ္ထေန ဝါ ဟတ္ထံ ဧဝံ ဝေယျံ ပါဒေန
ဝါ ပါဒိ ဧဝံ ဧဝံ ဧဝံ ခေါ ပြာဟ္မဏ သီလပရိဇောတာ
ပညာ၊ ပညာပရိဇောတံ သီလံ။ ယတ္ထ သီလံ တတ္ထ ပညာ၊ ယတ္ထ
ပညာ တတ္ထ သီလံ။ သီလဝတော ပညာ၊ ပညဝတော သီလံ၊
သီလပညာဏှာ ပန လောကသိဒ္ဓိ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ သောဏဒဏ္ဍပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

၃၁၈။ ကတမံ ပန္န တံ ပြာဟုဏ သိလံ၊ ကတမာ သာ
 ပညာတံ။ ^{ကတမံ (ကတိ ပြာဟုဏ-ကို ပုဏ္ဏိ-မိ)} ^{ပုဏ္ဏိ} ^{သိလံ} ^{ကတမာ} ^{သာ}
 အတ္ထေ သာဓု ဝတ ဘဝန္တိ ယေဝ ဂေါတမံ ပဋိဘာတု
 ဧတေသိ ဘာသိတဿ အတ္ထောတံ။ ^{သာဓု} ^{ဝတ} ^{ဘဝန္တိ} ^{ယေဝ} ^{ဂေါတမံ} ^{ပဋိဘာတု}
 သုဏောဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ ဘာသိဿာမိတံ။
 “ဧဝံ ဘော” တိ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟုဏော ဘဂဝတော
 ပစ္စသောသိ။ ^{သုဏော} ^{သာဓု} ^{ကံ} ^{မနသိ} ^{ကရောဟိ} ^{ဘာသိ} ^{ဿာမိ} ^{တံ} ^{ခေါ} ^{သောဏဒဏ္ဍော} ^{ပြာဟုဏော} ^{ဘဂဝ} ^{တော}
 (ပါ။ဝ၁၇။နေရင်း၊ ၂၈၁)

သောဏဒဏ္ဍပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

၃၁၉။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟုဏော ဘဂဝန္တံ
 တေဒဝေါစ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ ပ။ ပါဏုပေတံ သရဏံ
 ဂတံ၊ အဓိဝါသေတု မေ ဘဝံ ဂေါတမော သွာတနာယ ဘတ္တံ
 သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံယေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။

၃၂၀။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟုဏော ဘဂဝတော
 အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
 ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တာမိ၊ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော
 ပြာဟုဏော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သကေ နိဝေသနေ
 ပဏီတံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော
 ကာလံ အာရောစာပေသိ “ကာလော ဘော ဂေါတမ၊ နိဋ္ဌိတံ

ဘတ္တ"န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ
 ပတ္တစီဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသ်ယေန ယေန သောဏဒဏှဿ
 ဗြာဟ္မဏဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ
 အာသနေ နိသိဒိ။ အထ ခေါ သောဏဒဏှော ဗြာဟ္မဏော
 ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမံ ဘိက္ခုသ်ယံ ပဏီတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန
 သဟတ္တာ သန္တပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။

၃၂၁။ အထ ခေါ သောဏဒဏှော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ
 ဘုတ္တာဝိ ဩနိတပတ္တပါဏိ အညတရံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ
 ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သောဏဒဏှော
 ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဘော
 ဂေါတမ ပရိသဂတော သမာနော အာသနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဘဝန္တံ
 ဂေါတမံ အဘိဝါဒေယျံ၊ တေန မံ သာ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။

ယံ ခေါ ပန သာ-ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။ ယသောပံ တဿံ
 ဟာယေထ၊ ယဿံ ခေါ ပန ယသောံ ဟာယေထ၊ ဘောဂါပံ
 တဿံ ဟာယေယျ။ ယသော လဒ္ဓါ ခေါ ပနမှာဂံ ဘောဂါ။

အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဘော-ဂေါတမ ပရိသဂတော
 သမာနော အာလံ ပဂဏှေယျ။ အာသနာ မေ တံ ဘဝ-
 -ဂေါတမော ပစ္စုဋ္ဌာနံ ခေါရေတု၊ အဟဉ္ဇေဝံ ခေါ ပန ဘော ဂေါတမ

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

ပရိသဂတော သမာနော ဝေဋ္ဌနံ **ဩမုဋ္ဌေယျံ။** သိရသာ မေ တ
 ဘဝံ- ဂေါတမော အဘိဝါဒနံ ဓာရေတု။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန
 ဘော-ဂေါတမ ယာနဂတော သမာနော ယာနာ ပစ္စောရောဟိတာ
 ဘဝန္တံ-ဂေါတမံ အဘိဝါဒေယျံ၊ တေန မ သာပရိသာ ပရိဘဝေယျ။
 ယံ ခေါ ပန သာ-ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။ ယသောပိ တဿ၊
 ဟာယေထ။ ယဿ ခေါ ပန ယသော ဟာယေထ။ ဘောဂိပိ
 တဿ ဟာယေယျ။ ယသော လဒ္ဓါ ခေါ ပနမှာကံ ဘောဂိ။

အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဘော-ဂေါတမ ယာနဂတော
 သမာနော ပတောဒလဋ္ဌိ အပ္ပန္နာမေယျံ။ ယာနာ မေ တ
 ဘဝံ- ဂေါတမော ပစ္စောရောဟနံ ဓာရေတု။

(ပါ။၁၁၈။ နေရင်။ ၂၈၂ ပခုတ္ထ။၄၀၇။ ၁၃၂၇-ခု၊ ၁၃၅၅-ခုနှစ်များက မေးခဲ့ပြီ)

အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဘော-ဂေါတမ ယာနဂတော
 သမာနော ဆတ္တံ အပနာမေယျံ။ သိရသာ မေ တ ဘဝံ-
 ဂေါတမော အဘိဝါဒနံ ဓာရေတု တိ။

၃၂၂။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သောဏဒဏ္ဍံ ဗြာဟ္မဏံ ဓမ္မိယာ
 ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ
 သမ္ပဟသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပတ္တာမိတံ။

သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ

ခါဏုမတကပြာဟုဏဂဟပတိကာ

၁။ ဘန္ဓကသေဝ-ဆွင်ပဟကသေပ၊ ဣဒံ ဣတ္ထိ-ဣက္ခန္ဓန္တု ခုဏ်ဗျိ။

၃၂၃။ ဇဝံ ^{၂။ ခါဏုမတကပြာဟုဏဂဟပတိကာ} ဝေ ^{၃။ ဘဂဝဏေ-ဗျိသပ္ပုဗ္ဗိ-ဗျ။} သိတံ ^{၄။ ဝေ} နေ ^{၅။ သမယံ} ဘဂဝါ

မဂဓေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိ
ပဉ္စမထွေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ^{၆။ ယေန} ခါဏုမတ-^{၇။ နာမ} မဂဓာနံ
ပြာဟုဏဂါမော တဒဝသရိ ^{၈။ တဏှ} သုဒံ ^{၉။ ဘဂဝါ} ခါဏုမတေ
ဝိဟရတိ ^{၁၀။ အမ္မလဒ္ဓိကာယံ။} (ပါ။၁၂၀။နေရင်း၊ ၂၈၃)။

တေန ခေါ ပန သမယေန ကုဋဒန္တော ပြာဟုဏော
ခါဏုမတံ အဇ္ဈာဝသတိ ^{၁၁။ သတ္တုသိဒ္ဓိ} သတိဏကဋ္ဌောဒကံ
သညံ ရာဇဘောဂံ ရညာ ^{၁၂။ မာဂဓေန} သေနယေန
ဗိမ္ဗိသာရေန ဒိန္နံ ရာဇဒါယံ ပြဟုဒေယျံ။ (ပါ။၁၂၀။နေရင်း၊ ၂၈၃)။

တေန ခေါ ပန သမယေန ကုဋဒန္တော ပြာဟုဏော
မဟာယညော ဥပက္ခဋ္ဌော ဟောတိ။ သတ္တ-၈-ဥသဘသတိနံ
သတ္တ-၈-ဝတ္ထတရိသတိနံ သတ္တ-၈-ဝတ္ထတရိသတိနံ သတ္တ-၈
အသေတနံ သတ္တ-၈-ဥရိဗ္ဗသတိနံ ထူဏုပနတနံ ဟောန္တ
ယညတ္တာယ။ (ပါ။၁၂၀။နေရင်း၊ ၂၈၄)။

၅-ကုဋေသုတ္တ ခါဏုမတကပြာဟုဏဂဟပတိကာ

၂၂၄။ အသောသံ၊ ခေါ ခါဏုမတကာ ပြာဟုဏဂဟပတိကာ

“သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော မာဂဓေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံယေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ခါဏုမတံ အနုပုတ္တော ခါဏုမတေ ဝိဟရတိ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘဂ္ဂတော “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ ။ ပ။ သာဓု ခေါ ပန တထာရူပိနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ”တိ။

၂၂၅။ အထ ခေါ ခါဏုမတကာ ပြာဟုဏဂဟပတိကာ ခါဏုမတာ နိက္ခမိတ္တာ သယ်သယီ ဂဏီဘူတာ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ တေနပသင်္ကမန္တိ။

၂၂၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကုဋဒန္တော ပြာဟုဏော ပုပရိပါသာဒေ ဒိဝါသေယျံ ဥပဂတော ဟောတိ။ အဒ္ဓသာ - ခေါ ကုဋဒန္တော ပြာဟုဏော ခါဏုမတကေ ပြာဟုဏဂဟပတိကေ ခါဏုမတာ နိက္ခမိတ္တာ သယ်သယီ ဂဏီဘူတေ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ တေနပသင်္ကမန္တိ။ ဒိသွာ ခတ္တံ အာမန္တေသိ “ကိ န ခေါ ဘော ခတ္ထေ ခါဏုမတကာ ပြာဟုဏဂဟပတိကာ ခါဏုမတာ နိက္ခမိတ္တာ သယ်သယီ ဂဏီဘူတာ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ တေနပသင်္ကမန္တိ”တိ။

၃၂၇။ အတ္ထိ ခေါ ဘော သမဏော ဂေါတမော သကျပုတ္တော
 သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော မဂဓေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ
 ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ခါဏုမတံ
 အနုပုတ္တော ခါဏုမတေ ဝိဟရတိ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ။ တံ ခေါ ပန
 ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္ထိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂတော
 “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ ။ ပ။ ဘဂဝါ” တိ။ တုမေတေ ဘဝန္တံ
 ဂေါတမံ ဒဿနာယံ ပုပသကံမန္တိတိ။

၃၂၈။ အထ ခေါ ကုဋဒန္တဿ ပြာဟုဏဿ ဇောဒဟောသိ
 သိတ ခေါ ပန မေတံ သမဏော ဂေါတမော တိဝိဝံ-ယညသမ္ပဒိ
 သောဠသပရိက္ခာရံ ဇာနာတိတိ။ န ခေါ ပနာဟံ ဇာနာမိ တိဝိဝံ-
 ယညသမ္ပဒိ သောဠသပရိက္ခာရံ ဣစ္ဆာမိ စာဟံ မဟာယည ယဇေတု၊
 ယန္တနာဟံ သမဏံ-ဂေါတမံ ပုပသကံမိတွံ တိဝိဝံ-ယညသမ္ပဒိ
 သောဠသပရိက္ခာရံ ပုစ္ဆေယျန္တိ။

၃၂၉။ အထ ခေါ ကုဋဒန္တော ပြာဟုဏော ခတ္ထံ အာမန္တေသိ
 “တေန ဟိ ဘော ခတ္ထေ ယေန ခါဏုမတကာ ပြာဟုဏဂဟပတိကာ
 တေနပသကံမ၊ ပုပသကံမိတွာ ခါဏုမတကော ပြာဟုဏဂဟပတိကော
 ဧဝံ ဝဒေဟိ ကုဋဒန္တော ဘော ပြာဟုဏော ဧဝမာဟ အာဂမေန္တု
 ကိရ ဘဝန္တော၊ ကုဋဒန္တောပိ ပြာဟုဏော သမဏံ ဂေါတမံ

ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိခေါ သော ခတ္တာ
 ကုဋဒန္တဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပဋိဿုတ္တာ ယေန ခါဏုမတကာ
 ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ တေနုပသင်္ကမိ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ခါဏုမတကေ
 ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ တေဒဝေါစ “ကုဋဒန္တော ဘော ဗြာဟ္မဏော
 ဧဝမာဟ အာဂမေန္တု ကိရ ဘောန္တော၊ ကုဋဒန္တောပိ ဗြာဟ္မဏော
 သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ။

ကုဋဒန္တဂုဏကထာ

၃၃၀။ တေန ခေါ ပန သမယေန အနောကနိ ဗြာဟ္မဏ-
 သတာနိ ခါဏုမတေ ပဋိဝသန္တိ “ကုဋဒန္တဿ ဗြာဟ္မဏဿ
 မဟာယညံ အနဘဝိဿာမာ”တိ။ အသောသံ ခေါ တေ
 -ဗြာဟ္မဏံ “ကုဋဒန္တော ကိရ ဗြာဟ္မဏော သမဏံ ဂေါတမံ
 ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ တေ ဗြာဟ္မဏာ
 ယေန ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏော တေနုပသင်္ကမိသု။

၃၃၁။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ကုဋဒန္တံ ဗြာဟ္မဏံ တေဒဝေါစံ
 “သစ္စံ ကိရ ဘဝံ ကုဋဒန္တော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ
 ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ။ ဧဝံ ခေါ မေ ဘော ဟောတိ “အဟမ္မိ
 သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿာမိ”တိ။ မာ ဘဝံ
 ကုဋဒန္တော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိ န အရဟတိ

ဘဝံ ကုဋ္ဌဒန္တော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ သစေ
 ဘဝံ ကုဋ္ဌဒန္တော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊
 ဘောတော ကုဋ္ဌဒန္တဿ ယသော ဟာယိဿတိ၊ သမဏဿ
 ဂေါတမဿ ယသော အဘိဝမ္ဗိဿတိ။ ယမ္ပိ ဘောတော ကုဋ္ဌဒန္တဿ
 ယသော ဟာယိဿတိ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ ယသော
 အဘိဝမ္ဗိဿတိ၊ ဣမိနာပင်္ဂေန န အရဟတိ ဘဝံ ကုဋ္ဌဒန္တော
 သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ သမဏောတွေဝ
 ဂေါတမော အရဟတိ ဘဝန္တံ ကုဋ္ဌဒန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋ္ဌဒန္တော ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ
 ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ
 အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ ယမ္ပိ ဘဝံ ကုဋ္ဌဒန္တော
 ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓ-
 ဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော
 အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ ဣမိနာပင်္ဂေန န အရဟတိ ဘဝံ
 ကုဋ္ဌဒန္တော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ သမဏောတွေဝ
 ဂေါတမော အရဟတိ ဘဝန္တံ ကုဋ္ဌဒန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋ္ဌဒန္တော အမော မဟဒ္ဒနော မဟာဘောဂေါ
 ပဟူတဝိတ္ထုပကရဏော ပဟူတဇာတရူပရဇတော။ ပ ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော အဇ္ဈာယကော မန္တရော တိဏ္ဏံ ဝေဒိန် ပါရဂူ သနိယဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရပ္ပဘေဒိန် ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယော။ (ပါ.၁၂၂)

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော ဗြဟ္မဝဏ္ဏိ ဗြဟ္မဝစ္ဆသိ အခုဒ္ဒါဝကာသော ဒဿနာယ။ ပ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော သီလဝါ ဝုဒ္ဓသီလိ ဝုဒ္ဓသီလေန သမန္နာဂတော။

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော ကလျာဏဝါစော ကလျာဏဝါဏ္ဏရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ။ ပ ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော ဗဟူနံ အာစရိယပါစရိယော တိဏိ မာဏဝကသတာနိ မန္တေ ဝါစေတိ၊ ဗဟူ ခေါ ပန နာနာဒိသာ နာနာဇနပဒါ မာဏဝကာ အာဂစ္ဆန္တိ ဘောတော ကုဋဒန္တဿ သန္တိကေ မန္တတ္တိကာ မန္တေ အဓိယိတုကာမာ။ပ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော ဇိဏ္ဏော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဝတော ဝယောအနုပ္ပတ္တာ၊ သမဏော ဂေါတမော တရုဏော စေဝ တရုဏပဗ္ဗဇိတော စ။ ပ ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော ရညော မာဂဓဿ သေနိယဿ
ဗိမ္ဗိသာရဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော
အပစိတော။ ပ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ
သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော အပစိတော။ ပ။

ဘဝံ ဟိ ကုဋဒန္တော ခါဏုမတံ အဇ္ဈာဝသတိ သတ္တုဿဒံ
သတိဏကဋ္ဌောဒကံ သဓညံ ရာဇဘောဂ္ဂံ ရညာ မာဂဓေန သေနိယေန
ဗိမ္ဗိသာရေန ဒိန္နံ ရာဇဒါယံ ဗြဟ္မဒေယျံ။ ယမ္ဗိ ဘဝံ ကုဋဒန္တော
ခါဏုမတံ အဇ္ဈာဝသတိ သတ္တုဿဒံ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ သဓညံ
ရာဇဘောဂ္ဂံ ရညာ မာဂဓေန သေနိယေန ဗိမ္ဗိသာရေန ဒိန္နံ
ရာဇဒါယံ ဗြဟ္မဒေယျံ။ ဣမိနာပဇိန န အရဟတိ ဘဝံ ကုဋဒန္တော
သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ သမဏောတွေဝ
ဂေါတမော အရဟတိ ဘဝန္တံ ကုဋဒန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုန္တိ။

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

၃၃၂။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏော တေ ဗြာဟ္မဏေ
တေဒဝေါစ —

တေန ဟိ ဘော မမပိ သုကာယ။ ပ။ ပူဇိတော အပစိတော။
သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော ခါဏုမတံ အနုပ္ပတ္တော
ခါဏုမတေ ဝိဟရတိ အမ္ဗလဋ္ဌိကာယံ။ ယေ ခေါ ပန ဘော

ကေစိ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အမှာကံ ဂါမခေတ္တံ အာဂစ္ဆန္တိ၊
 အတိထိ နော တေ ဟောန္တိ၊ အတိထိ ခေါ ပနမေဟိ သက္ကာတဗ္ဗာ
 ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာ အပစေတဗ္ဗာ။ ယမ္ပိ ဘော
 သမဏော ဂေါတမော ခါဏုမတံ အနုပုတ္တော ခါဏုမတေ ဝိဟရတိ
 အမ္မလဋ္ဌိကာယံ၊ အတိထိမှာကံ သမဏော ဂေါတမော၊ အတိထိ
 ခေါ ပနမေဟိ သက္ကာတဗ္ဗာ ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ
 ပူဇေတဗ္ဗာ အပစေတဗ္ဗာ၊ ဣမိနာပင်္ဂေန န အရဟတိ သော
 ဘဝံ ဂေါတမော အမှာကံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ အထ ခေါ
 မယမေဝ အရဟာမ တံ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။
 ဧတ္ထကေ ခေါ အဟံ ဘော တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏေ
 ပရိယာပုဏာမိ၊ နော စ ခေါ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဧတ္ထကဝဏ္ဏော၊
 အပရိမာဏဝဏ္ဏော ဟိ သော ဘဝံ ဂေါတမော”တိ။ (ပါ၊၁၂၆)

၃၃၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဗြာဟ္မဏာ ကုဋဒန္တံ ဗြာဟ္မဏံ
 ဧတဒဝေါစုံ “ယထာ ခေါ ဘဝံ ကုဋဒန္တော သမဏဿ ဂေါတမဿ
 ဝဏ္ဏေ ဘာသတိ။ ဣတော စေပိ သော ဘဝံ ဂေါတမော
 ယောဇနသတေ ဝိဟရတိ၊ အလမေဝ သဒ္ဓေန ကုလပုတ္တေန
 ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ အပိ ပုဋ္ဌောသေနာ”တိ။ တေန
 ဟိ ဘော သဗ္ဗေဝ မယံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ
 ဥပသင်္ကမိသာမာတိ။ (ပါ၊၁၂၇)

မဟာဝိဇိတရာဇယေညကထာ

၃၃၄။ အထ ခေါ် ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏော မဟတာ
 ဗြာဟ္မဏဂဏေန သဒ္ဓိ ယေန အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ ယေန ဘဂဝါ
 တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ၊
 သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။
 ခါဏုမတကာပိ ခေါ် ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝန္တံ
 အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ
 သမ္မောဒိသု၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ
 ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေန ဘဂဝါ တေနဥလီ ပဏာမေတွာ
 ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု၊ အပ္ပေကစ္စေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတွာ ဧကမန္တံ
 နိသိဒ္ဓိသု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏှိဘူတာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု။

၃၃၅။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ် ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏော
 ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သတံ မေတံ ဘော-ဂေါတမ သမဏော
 ဂေါတမော တိဝိဓ-ယညသမ္ပဒံ သောဠသပရိက္ခာရံ ဇာနာတိ” တိ။
 န ခေါ-ပနာဟံ ဇာနာမိ တိဝိဓ-ယညသမ္ပဒံ သောဠသပရိက္ခာရံ၊
 ကုစ္ဆာမ ဓာဟံ မဟာယညံ ယဇိတံ၊ (သာဓု) မေ-ဘဝ-ဂေါတမော
 တိဝိဓ-ယညသမ္ပဒံ သောဠသပရိက္ခာရံ ဒေသေတူ တိ။

(ပါ၊၁၂၇၊နေရင်း၊ ၂၈၅)

၃၃၆။ တေန-ဟိ ပြာဟုဏ သုကာဟိ သာဓုကံ မနသိ-
 ကရောဟိ ဘာသိသာမိတံ။ “ဧဝံ ဘော တိ-ခေါ ကုဋဒန္တော
 ပြာဟုဏော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ၊
 ဘိတပုဗ္ဗံ ပြာဟုဏ ရာဇာ မဟာဝိဇိတော-နာမ အဟောသိ
 အဗော မဟာဒန္တော မဟာဘောဂေါ ပဟတဇာတရူပရဇတော
 ပဟတဝတ္ထုပကရဏော ပဟတဓနဓညော ပရိပုဏ္ဏကောသ-
 ကောဌာဂါရော။

အထ-ခေါ ပြာဟုဏ ရညော မဟာဝိဇိတဿ ရဟောဂတဿ
 ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “အဓိဂတာ
 ခေါ မေ ဝိပုလာ မာနသကာ ဘောဂါ။ မဟန္တံ ပထဝိမဏ္ဍလံ
 အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသာမိ၊ ယန္နနာဟံ (မဟာယညံ ယဇေယျံ
 ယံ) မမ အဿ ဒိယရတ္တံ ဟတာယ သုခါယာ”တိ။
 (ပါ၊ ၂၇-၈၊ နေရင်၊ ၂၈၆)

၃၃၇။ အထ-ခေါ ပြာဟုဏ ရာဇာ မဟာဝိဇိတော
 ပုရောဟိတံ ပြာဟုဏ အာမန္တော တေဒဝေါစ “ဣဓိ မယံ
 ပြာဟုဏ ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော
 ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ ‘အဓိဂတာ ခေါ မေ ဝိပုလာ မာနသကာ
 ဘောဂါ။ မဟန္တံ ပထဝိမဏ္ဍလံ အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသာမိ။

ယံနူနာဟံ မဟာယညံ ယဇေယျံ ယံ မမ အဿ ဒီယရတ္တံ
 ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ကုဗ္ဗမဟံ ဗြာဟ္မဏ မဟာယညံ
 ယဇိတံ၊ အနုသာသတ မံ ဘဝံ ယံ မမ အဿ ဒီယရတ္တံ
 ဟိတာယ သုခါယာတိ။ (ပါပ ၂၇-၈၊ နေရင်၊ ၂၈၆)

မေးခွန်း အနုသာသတ မံ ဘဝံ ယံ မမ အဿ ဒီယရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ
 ကာရက + ဖလ ပြန်၍ ယောဇနာ (၁၃၃၆-ခုနှစ်)

ယံ ယေန ကာရကေန - အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဝလော - ကျင့်ပါ၊ အနုသာသနံ - အနုသာသနာ၊ မမ - မဟာယညံ၊ ဒီယရတ္တံ - ဒီယရတ္တံ၊ ဟိတာယ - အစွဲ၊ သုခါယာတိ - သုခါယာတိ၊ ယဇိတံ - ယဇိတံ၊ အနုသာသတ - အနုသာသတ၊ မံ ဘဝံ - မံ ဘဝံ၊ ယံ မမ - ယံ မမ၊ အဿ ဒီယရတ္တံ - အဿ ဒီယရတ္တံ၊ ဟိတာယ သုခါယာတိ - ဟိတာယ သုခါယာတိ။ (ပါပ ၂၇-၈၊ နေရင်၊ ၂၈၆)

၃၃၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဗြာဟ္မဏ ပရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော
 ရာဇာနံ မဟာဝိတံ တေဒဝေါစ ဘောတော ခေါ ရညော
 နေပဒေါ သကဏ္ဍကော သဉ္ဇပုဋ္ဌော ဂါမယာတာပံ ဒိဿန္တိ။
 နဂမယာတာပံ ဒိဿန္တိ၊ နဂရယာတာပံ ဒိဿန္တိ၊ ပန္တဒုတနာပံ
 ဒိဿန္တိ။ (ပါပ ၂၈၊ နေရင်၊ ၂၈၇)

ဘဝံ ခေါ-ပန ရာဇာ ဧဝံ သကဏ္ဍကော နေပဒေ
 သဉ္ဇပုဋ္ဌော ပလမဒ္ဒရေယျ။ အကိစ္စကာရ အဿ ခေါန
 ဘဝံ - ရာဇာ။ (ပါပ ၂၈၊ နေရင်၊ ၂၈၇)

မေးခွန်း ရာဇာဏိနာမပိသေသ သဉ္ဇနာမံအစွဲ (၁၃၄၉-ခုနှစ်)

၅-ကုဒုဒန္တသုတ္တ မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာ

သိယာ ခေါ-ပန ဘောတော-ရညော နဝမဿ အဟမေတံ
 ဒဿုခိလံ ဝဓေန-ဝါ ဝဓေန-ဝါ ဝဓေန-ဝါ ဇနယာ-ဝါ ဇနယာ-ဝါ ဇနယာ-ဝါ
 ပဗ္ဗာဇနာယ-ဝါ သမ္ပဟနိဿာမိတ္တံ။ (ပါဝ ၂၈၊ နေရင်း၊ ၂၈၇)

မေးခွန်း: ရညောဏ် နာမတ္ထ ဖော်ပြလျက်(၁၃၅၂-ခုနှစ်)

န ခေါ-ပနေတဿ-ဒဿုခိလဿ ဧဝံ သမ္မာ သမ္မဂ္ဂိတော
 ဟောတိ။ ယေ-တေ ဟတာဝသေသကာ ဘဝိဿန္တိ။ တေ ပစ္ဆာ
 ရညော ဇနပဒံ ဝိဟေဋ္ဌေသန္တိ။ အပိ-စ ခေါ ဣဒံ-သဝိဓာနံ
 အာဂမ္မ ဧဝမေတဿ-ဒဿုခိလဿ သမ္မာ သမ္မဂ္ဂိတော ဟောတိ။
 တေန-ဟိ ဘဝံ-ရာဇာ ယေ ဘောတော-ရညော ဇနပဒေ
 ဥဿဟန္တိ ကသိဂေါရက္ခေ။ တေသံ ဘဝံ-ရာဇာ ဝိဇာတိ
 အနုပ္ပဒေတု။ (ပါဝ ၂၈၊ နေရင်း၊ ၂၈၈)

ယေ ဘောတော-ရညော ဇနပဒေ ဥဿဟန္တိ ဝါဏိဇ္ဇယာ
 တေသံ ဘဝံ-ရာဇာ ပါဘတ အနုပ္ပဒေတု။ ယေ ဘောတော-
 ရညော ဇနပဒေ ဥဿဟန္တိ ရာဇပေါရိသေ။ တေသံ ဘဝံ-ရာဇာ
 ဘတ္တဝေတနံ ပကပေတေ။ တေ-စ-မန္ဿာ သကမ္ပပသုတာ
 ရညော ဇနပဒံ န ဝိဟေဋ္ဌေသန္တိ။ မဟာ စ ရညော ရာသိကော
 ဘဝိဿတိ။ (နေရင်း၊ ၂၈၈)

၅-ကုဋေသုတ္တံ စတုပရိက္ခာရ

မဟာ-စ မေ ရာသိကော၊ ခေမဋ္ဌိတာ ဇနပဒါ အာကဏ္ဍကာ၊
 အနုပ္ပိဋ္ဌာ မနုဿာ မုဒါ မောဒမာနာ ဥရေ ပုတ္တေ နစ္စန္ဒန္တ
 အပါရုတယရာ-မညေ ဝိဟရန္တိ။ ကုစ္ဆမဟံ ပြာဟုဏ မဟာယညံ
 ယဇိတံ၊ အနုဿာသတု ဇာ မံ၊ ဘဝံ ဘယံ မမာ အဿ ဒီယရတ္တံ
 ဟိတာယ သုခါယာ တိ။ (ပါဝ ၂၉၊ နေရင်း၊ ၂၉၀)

စတုပရိက္ခာရ

၃၂၉။ တေန-ဟိ ဘဝံ-ရာဇာ ယေ ဘောတော-ရညော
 ဇနပဒေ ခတ္တိယာ အာနယန္တ နေဝမာ-စေ ဇနပဒါ စ။ ပ။
 ပြာဟုဏ မဟာယညံ ယဇိတံ၊ အနုဇာနန္တ မေ ဘဝန္တော ယံ မမ အဿ ဒီယရတ္တံ
 ဟိတာယ သုခါယာ တိ။ (ပါဝ ၂၉၊ နေရင်း၊ ၂၉၀၊ ပဒုတ္တ၊ ၄၂၇)

ယေ ဘောတော-ရညော ဇနပဒေ အမစာ ပါရိသဇာ
 နေဝမာ-စေ ဇနပဒါ စ။ ပ။ ပြာဟုဏ မဟာယညံ ယဇိတံ၊ အနုဇာနန္တ
 မေ ဘဝန္တော ယံ မမ အဿ ဒီယရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ တိ။
 (ပါဝ ၂၉၊ နေရင်း၊ ၂၉၀-၀)

“^{ကောင်းပြီ}အံ့”^{အားဖြင့်} ဘော^{အားဖြင့်} တိ^{အားဖြင့်} - ခေါ^{အားဖြင့်} ပြာဟ္မဏ^{အားဖြင့်} ရာဇာ^{အားဖြင့်} မဟာဝိဇိတော^{အားဖြင့်}
 ပုရောဟိတဿ^{အားဖြင့်} ပြာဟ္မဏဿ^{အားဖြင့်} ပဋိဿုတွာ^{အားဖြင့်} ယေ^{အားဖြင့်} ရညော^{အားဖြင့်}
 ဇနပဒေ ခတ္တိယာ အာနုယန္တာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ ။
 တေ ရာဇာ မဟာဝိဇိတော အာမန္တေသိ “^{အားဖြင့်}ကုတ္တမဟံ ဘော^{အားဖြင့်}
 မဟာယညံ ယဇိတုံ၊ အနုဇာနန္တု မေ ဘဝန္တော ယံ မမ အဿ^{အားဖြင့်}
 ဒီယရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”^{အားဖြင့်}တိ။ ယဇေ^{အားဖြင့်} ဘဝံ-ရာဇာ^{အားဖြင့်} ယညံ။
 ယညကာလော^{အားဖြင့်} မဟာရာဇာတိ။”^{အားဖြင့်}

ယေ ရညော ဇနပဒေ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ နေဂမာ စေဝ
 ဇာနပဒါ စ ။ ပ။ ပြာဟ္မဏမဟာသာလာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ
 ။ပ။ ဂဟပတိနေစယိကာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ၊ တေ ရာဇာ
 မဟာဝိဇိတော အာမန္တေသိ “^{အားဖြင့်}ကုတ္တမဟံ ဘော မဟာယညံ ယဇိတုံ၊
 အနုဇာနန္တု မေ ဘဝန္တော ယံ မမ အဿ ဒီယရတ္တံ ဟိတာယ
 သုခါယာ”^{အားဖြင့်}တိ။ ယဇေ^{အားဖြင့်} ဘဝံ-ရာဇာ^{အားဖြင့်} ယညံ။ ယညကာလော^{အားဖြင့်}
 မဟာရာဇာတိ။”^{အားဖြင့်} ကုတ္တမေ - စတ္တာရော^{အားဖြင့်} အနုမတိပက္ခာ^{အားဖြင့်}
 တဿေဝံ - ယညဿ^{အားဖြင့်} ပရိက္ခာရာ^{အားဖြင့်} ဘဝန္တိ။”^{အားဖြင့်} (ပါ၊ ၁၂၉၊ နေရင်း၊ ၂၉၁)

အဋ္ဌပရိက္ခာရ

၃၄၀။ ရာဇာ^{အားဖြင့်} မဟာဝိဇိတော^{အားဖြင့်} အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ^{အားဖြင့်} သမန္နာဂတော၊
 ဥဘတော^{အားဖြင့်} သုဇာတော^{အားဖြင့်} မာတိတော^{အားဖြင့်} စ ပိတိတော^{အားဖြင့်} စ

၅-ကုဋဒန္တသတ္တ အဋ္ဌပရိက္ခာရ

သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော
အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော

ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော ပြဟ္မဝဏ္ဏိ ပြဟ္မဝစ္ဆသိ

အခုဒ္ဓါဝကာသော ဒဿနာယ။ အမော မဟာဒိန္နော မဟာဘောဂေါ

ပဟူတဇာတရူပရဇတော ပဟူတဝတ္ထုပကရဏော ပဟူတဓနဓညော

ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော။ ဗလဝါ စတရဂိနိယာ သေနာယ

သမန္နာဂတော အဿဝါယ ဩဝါဒပဋိကရာယ သဟုတ်

မညေ ပစ္စတ္တိကေ ယသဿ၊ သိဒ္ဓေါ ဒါယကော ဒါနပိတံ

အနာဝဋ္ဌဒ္ဓါရော သမဇာဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိက ဝဏ္ဏဗြဟ္မဏယာစကာနိ

ဩပါနဘူတော ပုညာနိ ကရောတိ။ ဗဟုဿတော တဿ

တဿ သုတဇာတဿ၊ တဿ တဿေဝ ခေါ ပန ဘာသိတဿ

အတ္ထံ ဇာနာတိ “အယံ ကုမဿ — ဘာသိတဿ အတ္တော

အယံ ကုမဿ — ဘာသိတဿ အတ္တော တိ။ ပဏ္ဍိတော

ဝိယတ္တော မေဓာဝံ ပဋိပလော အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ

အတ္ထေ စိန္တေတုံ။ ရာဇာ မဟာဝိဇိတော ကုမေဟိ အဋ္ဌဟဂေါဟိ

သမန္နာဂတော။ ကုတိ ကုမာနိပိ — အဋ္ဌဂါနိ တဿေဝ

ယညဿ ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တိ။

(ပါဝဇုဝါနေရင်း၊ ၂၉၁-၂)

မေးခွန်း ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝံ ပဋိပလော အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ အတ္ထေ စိန္တေတုံ
(၁၃၁၇-ခုနှစ်)

စတုပရိက္ခာရ

၃၄၁။ ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော စတူဟင်္ဂေဟိ သမန္နာ-
 ဂတော၊ ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ
 သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော
 အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊ အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော တိဏ္ဏိ
 ဝေဒါနံ ပါရု ဝနိယက္ကုကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရပုဗ္ဗဘေဒါနံ
 ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတ-
 မဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယော၊ သီလဝါ ပုဒ္ဓသီလိ
 ပုဒ္ဓသီလေန သမန္နာဂတော၊ ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝိ ပဌမော
 ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော
 ဣမေဟိ စတူဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော။ ဣတိ ဣမာနိပိ စတ္တာရိ
 အဂ္ဂိနံ တဿေဝ ယညဿ ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တိ။ (ပါ၊၁၃၀-၁)

တိဿော ဝိဓာ

၃၄၂။ အထ ခေါ ဗြာဟ္မဏော ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော
 ရညော မဟာဝိဝိတဿ ပုဗ္ဗေဝ ယညာ တိဿော ဝိဓာ
 ဒေသေသိ။ သိယာ ခေါ-ပန ဘောတော-ရညော မဟာယညံ
 ယဋ္ဌကာမဿ ကောစိဒေဝ ဝိပုဋ္ဌသာရော မဟာ ဝတ မေ
 ဘောဂက္ခန္ဓော ဝိဂစ္ဆိယာဟိ တ။ (ပါ၊၁၃၁၊နေရင်း၊ ၂၉၃၊ ၁၃၂၉-ခုနစ်က မေးခဲ့ပြီ)

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တံ ဒသအာကာရ

သော ဘောတာ-ရညာ ဝိပုဋ္ဌိသာရော န-ကရဏိယော။
 သိယာ ခေါ-ပန ဘောတော ရညော မဟာယညံ ယဇောနဿ
 ကောစိဒေဝ ဝိပုဋ္ဌိသာရော မဟာ ဝတ မေ ဘောဂက္ခန္ဓော
 ဝိဂစ္ဆတိ တိ။ သော ဘောတာ-ရညာ ဝိပုဋ္ဌိသာရော န-ကရဏိယော။

သိယာ ခေါ-ပန ဘောတော-ရညော မဟာယညံ ယဋ္ဌိဿ
 ကောစိဒေဝ ဝိပုဋ္ဌိသာရော မဟာ ဝတ မေ ဘောဂက္ခန္ဓော
 ဝိဂစ္ဆတိ တိ။ သော ဘောတာ - ရညာ ဝိပုဋ္ဌိသာရော န
 ကရဏိယောတိ။ (ပါဝဂ္ဂဝါနေရင်း၊ ၂၉၃၊ ၁၃၅၁-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

ဣမာ ခေါ ပြာဟုဏ ပုရောဟိတော ပြာဟုဏော ရညော
 မဟာဝိဇိတဿ ပုဗ္ဗေဝ ယညာ တိသော ဝိဇာ ဒေသေသိ။
 (ပါဝဂ္ဂဝါနေရင်း၊ ၂၉၄)

ဒသအာကာရ

၃၄၃။ အထ ခေါ ပြာဟုဏ ပုရောဟိတော ပြာဟုဏော
 ရညော မဟာဝိဇိတဿ ပုဗ္ဗေဝ ယညာ ဒသဟာကာရေဟိ
 ပဋိဂ္ဂါဟကေသု ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ပဋိဝိနေသိ။ အာဂမိဿန္တိ ခေါ
 ဘောတော ယညံ ပါဏာတိပါတိနောပိ ပါဏာတိပါတာ
 ပဋိဝိရတာပိ (ယေ) တတ္ထ ပါဏာတိပါတိနော တေသယေဝ
 တေဒါ (ပါဝဂ္ဂဝါနေရင်း)

အထင်အမှတ်သည် ဗုဒ္ဓ၏အရည်အချင်းကို
 (၇၅) ယေ တတ္ထ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ၊ တေ အာရဗ္ဗ
 ယုဒ္ဓါဝေပုဂ္ဂိုလော ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ
 ယုဒ္ဓါဝေပုဂ္ဂိုလော ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ
 (ယုဒ္ဓါဝေပုဂ္ဂိုလော) ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ
 အတ္တရံ ပသာဒေတု။ (ပါဝဂ္ဂ-၂-နေရင်း ၂၉၄၊ ပခုက္ကူဂုဏ်သုတ်-၁၃၅-ခုနှစ်စာ မေးခွဲမြို့)

အာဂမိဿန္တိ ခေါ ဘောတော ယညံ အဒိန္နာဒါယိနောပိ
 အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာပိ ။ ပ။ ကာမေသ မစ္ဆာစာရိနောပိ
 အာဂမိဿန္တိ ခေါ ဘောတော ယညံ အဒိန္နာဒါယိနောပိ
 အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာပိ ။ ပ။ ကာမေသ မစ္ဆာစာရိနောပိ

ကာမေသ မစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာပိ။ မုသာဝါဒိနောပိ
 ကာမေသ မစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာပိ။ မုသာဝါဒိနောပိ

မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာပိ။ ပိသဏဝါစိနောပိ ပိသကာယ
 မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာပိ။ ပိသဏဝါစိနောပိ ပိသကာယ

ဝါစာယ ပဋိဝိရတာပိ။ ဖရုသာဝါစိနောပိ ဖရုသာယ ဝါစာယ
 ဝါစာယ ပဋိဝိရတာပိ။ ဖရုသာဝါစိနောပိ ဖရုသာယ ဝါစာယ

ပဋိဝိရတာပိ။ သမ္ပပ္ပလာပိနောပိ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတာပိ။
 ပဋိဝိရတာပိ။ သမ္ပပ္ပလာပိနောပိ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတာပိ။

အဘဇ္ဈာလနောပိ အနဘဇ္ဈာလနောပိ။ ဗျာပန္နစိတ္တာပိ
 အဘဇ္ဈာလနောပိ အနဘဇ္ဈာလနောပိ။ ဗျာပန္နစိတ္တာပိ

အဗျာပန္နစိတ္တာပိ မစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာပိ ။
 အဗျာပန္နစိတ္တာပိ မစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာပိ ။

ယေ တတ္ထ မစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ တေသယေဝ တေန၊ ယေ
 ယေ တတ္ထ မစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ တေသယေဝ တေန၊ ယေ

တတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ တေ အာရဗ္ဗ ယုဒ္ဓါဝေပုဂ္ဂိုလော ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ
 တတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ တေ အာရဗ္ဗ ယုဒ္ဓါဝေပုဂ္ဂိုလော ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ ဣဒံပင်္ဂါယန္တိ

ဘဝါ မောဒတံ ဘဝါ စိတ္တမေဝ ဘဝါ အတ္တရံ ပသာဒေတု။
 ဘဝါ မောဒတံ ဘဝါ စိတ္တမေဝ ဘဝါ အတ္တရံ ပသာဒေတု။

ဣမေဟိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော ရုညော
 ဣမေဟိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော ရုညော

မဟာဝိဇိတဿ ပုဗ္ဗေဝ ယညံ ဒသဟာကာရေဟိ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု
 မဟာဝိဇိတဿ ပုဗ္ဗေဝ ယညံ ဒသဟာကာရေဟိ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု

သောဠသာကာရ

၃၄၄။ အထ-ခေါ ဗြာဟ္မဏ ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော
 ၁။ နာ၊ ၇။ မဟာဝိဇိတဿ ၅။ ဇိန္ဒာဏော ယဝါနိ ၆။ ပုရောဆိ ဇူဇိဏော
 ရညော မဟာယညံ ယဇမာနဿ
 ၉။ ကုဋိဏော ၁၀။ နိဗ္ဗိတံ ၁၁။ ရဇာ-ဝိ ၁၂။ ယဇာကာရ- ဖရိယုဇေဗျာဇိဏော နဋ္ဌိ နက္ခိ (ကဏ္ဍ)
 သောဠသဟာကာရေဟိ စိတ္တံ ၁၃။ နာဇိန္ဒာ ဇူဇိဏိ ၁၅။ နာဇိန္ဒာ ဘောဟိတံဝေဓိ
 သမုတ္တေဇေသ သမုဟံသေသ။ (ပါ၊ ၁၃၂ နေရင်း၊ ၂၉၆)

သိယာ ခေါ - ပန ဘောတော - ရညော မဟာယညံ
 ၃။ ပုရောဆိ ဇူဇိဏော ၅။ နက္ခိတော ယဝါနိ ၆။ နက္ခိတော (ကိ-သိယာ-ကာ)
 ယဇမာနဿ ကောစိဒေဝ ဝတ္တာ "ရာဇာ" ခေါ မဟာဝိဇိတော
 မဟာယညံ ယဇတိ၊ နော စ ခေါ တဿ အာမန္တတာ ခတ္တိယာ
 အာနုယန္တာ နေဂမာ - စေဝ ဇာနပဒါ စ၊ အထ - စ - ပန
 ဘဝံ - ရာဇာ ဝေဇ္ဇံ မဟာယညံ ယဇတိ တံ။ ဝတ္တာ - သညိ၊ သိယာ-ကာ
 ဘောတော - ရညော ဝတ္တာ မေတော နတ္ထိ။ ဟိ

ဘောတာ ခေါ ပန ရညော အာမန္တတာ ခတ္တိယာ အာနုယန္တာ
 နေဂမာ-စေဝ ဇာနပဒါ စ၊ ကုမန္တာပေတ ဘဝံ ရာဇာ ဇာနာတု၊
 ယဇတံ ဘဝံ၊ သဇ္ဇတံ ဘဝံ၊ မောဒတံ ဘဝံ၊ စိတ္တမေဝ ဘဝံ
 အန္တရံ ပသာဒေတုံ။ (၁) (ပါ၊ ၁၃၂ နေရင်း၊ ၂၉၇)

သိယာ ခေါ ပန ဘောတော ရညော မဟာယညံ ယဇမာနဿ
 ကောစိဒေဝ ဝတ္တာ "ရာဇာ" ခေါ မဟာဝိဇိတော မဟာယညံ

ယဇတိ၊ နော စ ခေါ ^{အာမန္တိတာ} ^{အာမစ္စာ} ^{ပါရိသဇ္ဇာ}
^{နောမာ-စေဝ} ^{ဇာနပဒါ} စ။ ပံ ။ ^{ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ} ^{နောမာ}
^{စေဝ} ^{ဇာနပဒါ} စ။ ပ။ ^{ဂဟပတိနေစယိကာ} ^{နောမာ-စေဝ}
^{ဇာနပဒါ} စ။ အထ စ ပန ဘဝံ ရာဇာ ဝေဇ္ဇံ မဟာယညံ
ယဇတိ"တိ။ ဝေဇ္ဇံ ဘောတော ရညော ဝတ္တာ ဓမ္မတော နတ္ထိ။
ဘောတာ ခေါ ပန ရညာ အာမန္တိတာ ဂဟပတိနေစယိကာ
နောမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ။ ဣမိနာပေတံ ဘဝံ ရာဇာ ဇာနာတု။
ယဇတံ ဘဝံ။ သဇ္ဇတံ ဘဝံ။ မောဒတံ ဘဝံ။ စိတ္တမေဝ ဘဝံ
အန္တရံ ပသာဒေတု။ (၄) (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၂၉၇)

သိယာ ခေါ ပန ဘောတော ရညော မဟာယညံ ယဇမာနဿ
ကောစိဒေဝ ဝတ္တာ "ရာဇာ ခေါ မဟာဝိဇိတော မဟာယညံ
ယဇတိ၊ နော စ ခေါ ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ
ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ
အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊ အထ စ ပန ဘဝံ
ရာဇာ ဝေဇ္ဇံ မဟာယညံ ယဇတိ တိ။ ဝေဇ္ဇံ ဘောတော
ရညော ဝတ္တာ ဓမ္မတော နတ္ထိ။ ဘဝံ ခေါ ပန ရာဇာ ဥဘတော
သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ
သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။

က္ခမိနာပေတံ ဘဝံ ရာဇာ ဇာနာတု၊ ယဇေတံ ဘဝံ၊ သဇ္ဇေတံ ဘဝံ၊ မောဒေတံ ဘဝံ၊ စိတ္တမေဝ ဘဝံ အန္တရံ ပသာဒေတု။ (၅)
(ပါ၊၁၃၂-၃)

သိယာ ခေါ ပန ဘောတော ရညော မဟာယညံ ယဇမာနဿ
ကောစိဒေဝ ဝတ္ထာ “ရာဇာ ခေါ မဟာဝိဇိတော မဟာယညံ ယဇတိ၊
နော - စ - ခေါ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ
ဝတ္ထပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော ပြဟ္မဝဏ္ဏိ ပြဟ္မဝတ္ထသိ
အခုဒ္ဓါဝကာသော ဒဿနာယ။ ပ။ နော - စ - ခေါ အဖော မဟဒ္ဒနော
မဟာဘောဂေါ ပဟူတဇာတရူပရဇတော ပဟူတဝိတ္ထုပကရဏော
ပဟူတဇေဓညော ပရိပုဏ္ဏကောသကောဌာဂါရော။ ပ။ နော - စ - ခေါ
ဗိလဝါ စတရဂီနိယာ သေနာယံ သမန္နာဂတော အသာဝါယ
ဩဝါဒပဋိကရာယ သဟတ - မညေ ပစ္စတ္တကေ ယသသာ၊ ပ။
နော - စ - ခေါ သဒ္ဓေါ ဒါယကော ဒါနပတိ အနာဝဋ္ဌဒ္ဓါရော
သမဏိဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓကဝဏိဗ္ဗကယာစကာနံ ဩပါနဘူတော
ပညာနိ ကရောတိ။ နော - စ - ခေါ ဗဟုဿုတော တဿ - တဿ -
သုတဇာတဿ၊ နော - စ - ခေါ တဿ တဿေဝ ခေါ ပန
ဘာသိတဿ အတ္ထုဇာနာတိ အယ ကုမဿ - ဘာသိတဿ
အတော၊ အယ ကုမဿ ဘာသိတဿ အတော တိ။ ပ။ နော - စ -
ခေါ ပဋ္ဌာတော ဝိယတ္တော မေဓာဝံ ပဋိပလော

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အတ္ထေ စိန္တေတုံ။ အထ စ ပန ဘဝံ
 ရာဇာ ဧဝရူပံ မဟာယညံ ယဇတိတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘောတော ရညော
 ဝတ္တာ ဓမ္မတော နတ္ထိ။ ဘဝံ ခေါ ပန ရာဇာ ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော
 မေဓာဝိ ပဋိပလော အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အတ္ထေ စိန္တေတုံ။
 ဣမိနာပေတံ ဘဝံ ရာဇာ ဇာနာတု၊ ယဇတံ ဘဝံ၊ သဇ္ဇတံ ဘဝံ၊
 မောဒတံ ဘဝံ၊ စိတ္တမေဝ ဘဝံ အန္တရံ ပသာဒေတု။ (၁၂) ။

သီလာ ခေါ ပန ဘောတော ရညော မဟာယညံ ယဇမာနဿ
 ကောစိဒေဝ ဝတ္တာ “ရာဇာ ခေါ မဟာဝိဇိတော မဟာယညံ ယဇတိ၊
 နော စ ခွဿ ပုရောဟိတော ပြာဟုဏော ဥဘတော သုဇာတော
 မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ
 သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊
 အထ စ ပန ဘဝံ ရာဇာ ဧဝရူပံ မဟာယညံ ယဇတိတိ။ ဧဝမ္ပိ
 ဘောတော ရညော ဝတ္တာ ဓမ္မတော နတ္ထိ။ ဘောတော ခေါ ပန
 ရညော ပုရောဟိတော ပြာဟုဏော ဥဘတော သုဇာတော
 မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ
 ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊ ဣမိနာပေတံ
 ဘဝံ ရာဇာ ဇာနာတု၊ ယဇတံ ဘဝံ၊ သဇ္ဇတံ ဘဝံ၊ မောဒတံ ဘဝံ၊
 စိတ္တမေဝ ဘဝံ အန္တရံ ပသာဒေတု။ (၁၃)

သိယာ ခေါ် ပန ဘောတော ရညော မဟာယညံ
 ယဇမာနဿ ကောစိဒေဝ ဝတ္တာ “ရာဇာ ခေါ် မဟာဝိဇိတော
 မဟာယညံ ယဇတိ၊ နော စ ခွဿ ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော
 အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော တိဏ္ဏံ ဝေဒိနံ ပါရဂူ
 သနိယဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရပူဇောဒိနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ
 ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု
 အနဝယော။ ပ ။ နော စ ခွဿ ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော
 သီလဝါ ဝုဒ္ဓသီလီ ဝုဒ္ဓသီလေန သမန္နာဂတော။ ပ ။ နော စ ခွဿ
 ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝီ
 ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနံ၊ အထ စ ပန ဘဝံ
 ရာဇာ ဒေဝရူပံ မဟာယညံ ယဇတိတိ၊ ဒေဝိ ဘောတော ရညော
 ဝတ္တာ ဓမ္မတော နတ္ထိ။ ဘောတော ခေါ် ပန ရညော ပုရောဟိတော
 ဗြာဟ္မဏော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝီ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော
 ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနံ၊ ဣမိနာပေတံ ဘဝံ ရာဇာ ဇာနာတု၊ ယဇတံ
 ဘဝံ၊ သဇ္ဇတံ ဘဝံ၊ မောဒတံ ဘဝံ၊ စိတ္တမေဝ ဘဝံ အန္တရံ
 ပသာဒေတူတိ။ ဣမေဟိ ခေါ် ဗြာဟ္မဏ ပုရောဟိတော ဗြာဟ္မဏော
 ရညော မဟာဝိဇိတဿ မဟာယညံ ယဇမာနဿ သောဠသဟိ
 အာကာရေဟိ စိတ္တံ သန္တသေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ

သမ္ပဟသေသိ။ (၁၆) (ပါ၊ ၁၃၄၊ နေရင်း၊ ၂၉၉)

၃၄၅။ တသို့ ခေါ် ပြောဟုက ယညေ နေဝ ဂါဝေါ ဟညိသု၊
 န အဇေဋကော ဟညိသု၊ န ကတ္တုဋသုကရာ ဟညိသု၊ န
 ဝိဝိဓာ ပါကာ သံယာတံ အာပဇ္ဇိသု၊ န ရုက္ခာ ဆိဇ္ဇိသု၊
 ယူပတ္တာယ၊ န ဒဗ္ဘာ လူယသု ဗရိဟိသတ္တာယ၊ ယေ-ပဿ
 အဟေသံ ဝါသာတံ-ဝါ ပေသာတံ-ဝါ ကမ္မကရာတံ-ဝါ၊
 တေပ (နိလန္တ) ပဏ္ဍိတဇ္ဇိတာ (နိဇ္ဇန္တ) ဘယတဇ္ဇိတာ န အိဿမခါ
 ရုဒမာနာ ပရိကမ္မာန အကံသု၊ အထ ခေါ ယေ ကုစ္ဆိသု၊
 တေ အကံသု၊ ယေ န-ကုစ္ဆိသု၊ န တေ အကံသု၊ ယံ
 ကုစ္ဆိသု၊ တံ အကံသု၊ ယံ န-ကုစ္ဆိသု၊ န တံ အကံသု၊
 သပ္ပိတေလနဝနိတဒဓိမဓုဖာကိတေန စေဝ သော-ယညော၊
 နိဋ္ဌာနမဂမာသိ။ (ပါဝဂ္ဂ-၅၊ နေရင်း၊ ၂၉၉၊ ၃၀၀)

၃၄၆။ အထ ခေါ် ပြောဟုက ခတ္တိယံ အာနုယန္တ နေဂမာ
 စေဝ ဇာနပဒါ စ။ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ
 စ။ ပြောဟုကမဟာသာလာ နေဂမာ-စေဝ ဇာနပဒါ စ။
 ဂဟပတိနေစယိကာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ ပဟူတံ သာပတေယျံ
 အာဒါယ ရာဇာနံ မဟာဝိဇိတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမာဟံသု "ကုဒံ
 ဒေဝ ပဟူတံ သာပတေယျံ ဒေဝညေဝ ဥဒ္ဓိဿာဘတံ၊ တံ
 ဒေဝေါ ပဋိဂ္ဂဏှာတူ တံ။ (အပထမပုဒ်၊ ၂၅၀၊ ၂၅၁)

တောသုပိ ခေါ် ပြာဟုဏ ယညေသု နေဝ ဂါဝေါ ဟညိသု၊
 န အဇေဋက ဟညိသု၊ န ကုတ္တုဋသုကရာ ဟညိသု၊ န ဝိဝိဓာ
 ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇိသု၊ န ရုက္ခာ ဆိဇိသ ယပတ္တာယ၊
 န ဒဗ္ဗာ လူယိသု ဗရိဟိသတ္ထာယ။ ယေဝံ နေသ အဟေသု
 ဒါသတံ ဝါ ပေဿာတံ ဝါ ကမ္မကရာတံ ဝါ၊ တေပ နှိ
 ဒက္ခတဇ္ဇိတာ န ဘယတဇ္ဇိတာ န အဿုမုခါ ရုဒမာနာ ပရိကမ္မာနိ
 အကံသု။ အထ ခေါ ယေ ဣစ္ဆိသု၊ တေ အကံသု၊ ယေ န ဣစ္ဆိသု၊
 န တေ အကံသု၊ ယံ ဣစ္ဆိသု၊ တံ အကံသု၊ ယံ န ဣစ္ဆိသု၊ န
 တံ အကံသု၊ သပ္ပိတေလနဝနိတဒဓိမဓုဖာဏိတေန စေဝ တေ-
 ယညာ နိဋ္ဌာနမဂမံသု။

ဣတိ စတ္တာရော စ အန္ဓမတပက္ခာ၊ ရာဇာ မဟာဝိဇိတော
 အဋ္ဌဟဂေါဟိ သမန္နာဂတော၊ ပုရောဟိတော ပြာဟုဏော
 စတုဟဂေါဟိ သမန္နာဂတော၊ တိဿော စ ဝိဓာ၊ အယံ ဝိစတိ
 ပြာဟုဏ တိဝိဓာ-ယညသမ္ပဒါ သောဋ္ဌသပရိက္ခာရာတိ။

(ပါ)၁၃၆၊နေရင်း(၃၀၂)

၃၄၈။ ဧဝံ ပုတ္တေ တေ- ပြာဟုဏ ဥန္နာဒန္နော
 ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါ အဟေသု အဟော ယညော၊ အဟော
 ယညသမ္ပဒါ တိ။ ကုဋ္ဌဒန္တော ပန ပြာဟုဏော တုဏှာတူတောဝ

နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ တေ- ပြာဟုဏော ကုဋဒန္တ
 ပြာဟုဏံ တေဒဝေါစုံ “ကသွာ ပန ဘဝံ-ကုဋဒန္တော သမဏဿ
 ဂေါတမဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော နာဗ္ဗန္တမောဒတုတိ။
 နာဟံ ဘော သမဏဿ ဂေါတမဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော
 နာဗ္ဗန္တမောဒဒိမိ။ မုဒ္ဓါပံ တဿ ဝိပတေယျ။ ယော သမဏဿ
 ဂေါတမဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော နာဗ္ဗန္တမောဒေယျ။
 အပံ-စ မေ ဘော နိဝိတောတိ။ သမဏော ဂေါတမော န
 ဝေမာဟာ “ဧဝံ သုတန္တံ ဝါ “ဧဝံ အရဟတံ ဘဝိတန္တံ ဝါ။
 အပံ-စ သမဏော ဂေါတမော (ဧဝံ) တဒါ အာသိ။ ကုဋဒန္တ
 တဒါ အာသိ တွေဝ ဘာသတိ။ တဿ-မယံ ဘော နိဝိတောတိ။
 “အဒ္ဓါ သမဏော ဂေါတမော တေန သမယေန ရာဇံ ဝါ အဟောသိ
 မဟာဝိဇိတော ယညဿာမိ ပရောဟိတော ဝါ ပြာဟုဏော တဿ-
 ယညဿ ယာဇောတိ။ အဘိဇာနာတ-ပန ဘဝံ-ဂေါတမော
 ဧဝံ ယညံ ယဇော-ဝါ ယာဇော-ဝါ ကာယဿ ဘောဒါ
 ပရ-မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ -ဥပပဋိတံ။
 အဘိဇာနာမဟံ ပြာဟုဏံ ဧဝံ ယညံ ယဇော-ဝါ ယာဇော
 ဝါ ကာယဿ ဘောဒါ ပရ-မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ
 ဥပပဋိတာ။ အဟံ တေန သမယေန ပရောဟိတော ပြာဟုဏော
 အဟောသိ တဿ-ယညဿ ယာဇောတိ။ (ပါဝဂုဇိနေရင်္ဂံ၊ ၃၀၂-၃)

၅- ကုသဝတ္တသုတ္တ နိစ္စဒါနအနုကုလယည

၁၂။ ကသာယဉ်း ၁။ နဂါဇာယ ၁၁။ ဗျာဓိဗျာဓိ ၁၄။ ဗျာဓိဗျာဓိ ၂။ နဂါဇာ
 ကော-န-ခေါ ဘော-ဂေါတမ ဟေတု၊ ကော-ပစ္စယော၊ ယေန
 ၄။ ဗျာဓိဗျာဓိ ၂။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။
 တ-နိစ္စဒါန အနုကုလယည ဣမာယ-တိဝိဇာယ-ယညသမ္ပဒါယ
 ၆။ ကုသဝတ္တသုတ္တ ၂။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။
 သောဠသပရိက္ခာရာယ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဉ္စ
 ၉။ ဗျာဓိဗျာဓိ ၂။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။
 မဟာပုလတရဉ္စ မဟာနိသံသတရဉ္စာတ။ (ပါ။ ၁၃၇၊ နေရင်း။ ၃၀၅)

န-ခေါ ပြာဟုဏ ဝေဇ္ဇပံ ယညံ ဥပသကံမန္တိ အရဟန္တော ဝါ
 အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဒိဿန္တိ
 ၄။ ဗျာဓိဗျာဓိ ၂။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။ နဂါဇာယ ၁။
 ဟေတ္ထ ပြာဟုဏ ဒက္ခပုဏ္ဏာရာပ ဂလဂ္ဂဟာပိ တသ္မာ
 ဝေဇ္ဇပံ ယညံ န-ဥပသကံမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ
 သမာပန္နာ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ပြာဟုဏ နိစ္စဒါနာနိ
 အနုကုလယညာနိ သီလဝန္တေ ပဗ္ဗဇိတေ ဥဒ္ဓိဿ ဒိယန္တိ ဝေဇ္ဇပံ
 ခေါ ပြာဟုဏ ယညံ ဥပသကံမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ
 ဝါ သမာပန္နာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ န ဟေတ္ထ ပြာဟုဏ
 ဒိဿန္တိ ဒက္ခပုဏ္ဏာရာပ ဂလဂ္ဂဟာပိ တသ္မာ ဝေဇ္ဇပံ ယညံ
 ဥပသကံမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာ။
 အယံ ခေါ ပြာဟုဏ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန
 တ-နိစ္စဒါန အနုကုလယည ဣမာယ-တိဝိဇာယ-ယညသမ္ပဒါယ
 သောဠသပရိက္ခာရာယ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဉ္စ
 မဟာပုလတရဉ္စ မဟာနိသံသတရဉ္စာတ။ (ပါ။ ၁၃၇၊ နေရင်း။ ၃၀၅-၆)

၃၅၀။ အတ္ထိ-ပန ဘော ဂေါတမ အညော ယညော ဣမာယ
 စ တိဝိဇာယ-ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ ဣမိနာ စ
 နိစ္စဒါနေန အနုကုလယညေန အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္မတရော
 စ မဟပ္ပလတရော စ မဟာနိသံသတရော စာတိ။
ဗြဟ္မိ (ကျင့်ကြော့သည့် ပုဇွန်)

အတ္ထိ-ခေါ ပြာဟွဏ အညော ယညော ဣမာယ စ တိဝိဇာယ
 ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ ဣမိနာ - စ - နိစ္စဒါနေန
 အနုကုလယညေန အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္မတရော စ
 မဟပ္ပလတရော စ မဟာနိသံသတရော စာတိ။
သီ (ဘဝါ၊ နေဝိစ) (ပါ၊ ၁၃၇၊ နေရင်း၊ ၃၀၇)

ကတမော-ပန သော ဘော ဂေါတမ ယညော ဣမာယ စ
 တိဝိဇာယ ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ ဣမိနာ စ
 နိစ္စဒါနေန အနုကုလယညေန အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္မတရော
 စ မဟပ္ပလတရော စ မဟာနိသံသတရော စာတိ။
ဗြဟ္မိ (ကျင့်ကြော့သည့် ပုဇွန်)

ယော-ခေါ ပြာဟွဏ စာတဒ္ဓိသံ သံယံ ဥဒ္ဓိသံ ဝိဟာရံ
 ကရောတိ အယံ ခေါ ပြာဟွဏ ယညော ဣမာယ စ တိဝိဇာယ
 ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ ဣမိနာ - စ - နိစ္စဒါနေန
 အနုကုလယညေန အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္မတရော - စ
 မဟပ္ပလတရော စ မဟာနိသံသတရော စာတိ။
(ဟေမိ) (ဟေမိ) ဗြဟ္မိ (ဘဝါ၊ နေဝိစ) (ပါ၊ ၁၃၈၊ နေရင်း၊ ၃၀၇)

၅- ကုသေန္တသုတ္တ နိစ္စဒါနအနုကုလယည

၃၅၁။ အတ္ထိ-ပန ဘော ဂေါတမ အညော ယညော က္ကမာယ
 စ တိဝိဓာယ ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ က္ကမိနာ စ
 နိစ္စဒါနေန အနုကုလယညေန က္ကမိနာ စ - ဝိဟာရဒါနေန
 အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္မတရော စ မဟပ္ပလတရော စ
 မဟာနိသံသတရော စာတိ။ (ဣဒ္ဓန္တေ ဖြာဟုဏေ၊ ၂၄၆)

အတ္ထိ-ခေါ ဖြာဟုဏ အညော ယညော က္ကမာယ စ
 တိဝိဓာယ ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ က္ကမိနာ စ
 နိစ္စဒါနေန အနုကုလယညေန က္ကမိနာ စ ဝိဟာရဒါနေန
 အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္မတရော စ မဟပ္ပလတရော စ
 မဟာနိသံသတရော စာတိ။ (ဣဒ္ဓန္တေ ဖြာဟုဏေ၊ ၂၄၆) (ပါ၊ ၁၃၈၊ နေရင်း၊ ၃၀၇)

ကတမော ပန သော ဘော ဂေါတမ ယညော က္ကမာယ စ
 တိဝိဓာယ ယညသမ္ပဒါယ ။ပ။ မဟာနိသံသတရော စာတိ။

ယော ခေါ ဖြာဟုဏ ပသန္နစိတ္တော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဝစ္ဆတိ။
 မိမံ သရဏံ ဝစ္ဆတိ၊ သံပံ သရဏံ ဝစ္ဆတိ၊ အယံ ခေါ ဖြာဟုဏ
 ယညော က္ကမာယ စ - တိဝိဓာယ - ယညသမ္ပဒါယ သောဠသ-
 ပရိက္ခာရာယ က္ကမိနာ စ နိစ္စဒါနေန အနုကုလယညေန က္ကမိနာ စ
 ဝိဟာရဒါနေန အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္မတရော စ မဟပ္ပလ-
 တရော စ မဟာနိသံသတရော စာတိ။ (ပါ၊ ၁၃၈၊ နေရင်း၊ ၃၀၇-၈)

၃၅၂။ အတ္ထိ-ပန ဘော ဂေါတမ အညော ယညော ဣမာယ
 စ တိဝိဓာယ ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ ဣမိနာ စ
 နိစ္စဒါနေန အနုကုလယညေန ဣမိနာ စ ဝိဟာရဒါနေန ဣမေဟိ
 စ - သရဏဂမနေဟိ အပ္ပဋ္ဌဘရော စ အပ္ပသမာရဗ္ဗတရော စ
 မဟပ္ပလတရော စ မဟာနိသံသတရော စာတိ။

အတ္ထိ-ခေါ ပြာဟုဏ အညော ယညော ဣမာယ စ
 တိဝိဓာယ ယညသမ္ပဒါယ။ ပ။ မဟာနိသံသတရော စာတိ။

ကတမော-ပန ညော ဘော ဂေါတမ ယညော ဣမာယ စ
 တိဝိဓာယ ယညသမ္ပဒါယ။ ပ။ မဟာနိသံသတရော စာတိ။

(ပါ။ဝဂ္ဂဉ္စ၊ နေရင်။ ၃၀၈)

ယော-ခေါ ပြာဟုဏ ပသန္နစိတ္တော သိက္ခာပဒါနိ သမာဒိယတိ
 ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ၊ ကာမေသု
 မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ၊ မသာဝါဒါ ဝေရမဏိ၊ သရာမေရယ-
 မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ။ အယံ ခေါ ပြာဟုဏ ယညော

ဣမာယ စ - တိဝိဓာယ - ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ
 ဣမိနာ စ နိစ္စဒါနေန အနုကုလယညေန ဣမိနာ စ ဝိဟာရဒါနေန
 ဣမေဟိ စ သရဏဂမနေဟိ အပ္ပဋ္ဌဘရော စ အပ္ပသမာရဗ္ဗတရော
 စ မဟပ္ပလတရော စ မဟာနိသံသတရော စာတိ။ (ပါ။ဝဂ္ဂဉ္စ၊ နေရင်။ ၃၀၉)

၅- ကုဋေသုတ္တ နိစ္စဒါနအနုကုလယည

၃၅၃။ အတ္ထိ-ပန ဘော ဂေါတမ အညော ယညော ဣမာယ
 စ တိဝိဇာယ - ယညသမ္ပဒါယ သောဠသပရိက္ခာရာယ ဣမိနာ စ
 နိစ္စဒါနေန အနုကုလယညေန ဣမိနာ စ ဝိဟာရဒါနေန ဣမေဟိ စ
 သရဏဂမနေဟိ ဣမေဟိ - စ - သိက္ခာပဒေဟိ အပ္ပဋ္ဌတရော စ
 အပ္ပသမာရမ္ပတရော စ မဟပုလတရော စ မဟာနိသံသတရော
 စာတိ။ (ဗြဟ္မဇာနိယုဒ္ဓိ) (ပါသုဇာနေရင်း၊ ၃၀၉)

အတ္ထိ-ခေါ ဗြာဟ္မဏ အညော ယညော ဣမာယ စ
 တိဝိဇာယ ယညသမ္ပဒါယ။ ပ။ မဟာနိသံသတရော စာတိ။

ကတမော-ပန သော ဘော ဂေါတမ ယညော ဣမာယ
 စ တိဝိဇာယ ယညသမ္ပဒါယ။ ပ။ မဟာနိသံသတရော စာတိ။ ပ။

ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ အယံပိ

ခေါ ဗြာဟ္မဏ ယညော ပုရိမေဟိ ယညေဟိ အပ္ပဋ္ဌတရော စ

အပ္ပသမာရမ္ပတရော စ မဟပုလတရော စ မဟာနိသံသတရော စ

။ ပ။ နာပရိ ဣတ္ထတ္တာယာတိဖု ပဇာနာတိ။ အယံပိ ခေါ

ဗြာဟ္မဏ ယညော ပုရိမေဟိ ယညေဟိ အပ္ပဋ္ဌတရော စ

အပ္ပသမာရမ္ပတရော စ မဟပုလတရော စ မဟာနိသံသတရော

စ။ ဣမာယ စ ဗြာဟ္မဏ ယညသမ္ပဒါယ အညာ ယညသမ္ပဒါ

ဥတ္တရိတရာ ဝါ ပဏတတရာ ဝါ နတ္ထတိ။ (ပါသုဇာနေရင်း၊ ၃၀၉)

သောတာပတ္တိဖလသတ္တိကိရိယာ

၃၅၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ကုဋဒန္တဿ ပြာဟုဏဿ အနုပုဗ္ဗိ
 ကထံ ကထေသိ၊ သေယျထိဒါ ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ
 ကာမာန အာဒိန္ဒဝံ ဩကာရိ သံကလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနသံသံ
 ပကာသေသိ။ ယဒါဒိ ဘဂဝါ အညာသိ ကုဋဒန္တံ ပြာဟုဏံ
 ကလ္လစတ္တံ မုဒ္ဒစတ္တံ ဝိနဝရဏစတ္တံ ဥဒ္ဒဂ္ဂစတ္တံ ပုသန္တစတ္တံ။
 အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သာမဏ္ဍသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ
 ပကာသေသိ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓ မဂ္ဂံ။ သေယျထာပိ
 နာမ သုဒ္ဓိ ဝတ္ထံ အပဂတကာဠကံ သမုဒေဝ ရဇနံ ပဋ္ဌဂ္ဂဏေယျ။

ဝေမေဝ ကုဋဒန္တဿ ပြာဟုဏဿ တသိယေဝ-အာသနေ
 ဝိရဇ ဝိတမိလ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ "ယံကိဉ္စိ" သမုဒယဓမ္မာ
 သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တံ။ (ပါဝငာနာရေဝါပုဂံဝ-ဝ)

၃၅၆။ အထ ခေါ ကုဋဒန္တော ပြာဟုဏော ဝဒ္ဓဓမ္မော
 ပတ္တဓမ္မော ဝိဒ္ဓတဓမ္မော ပရိယောဂါဠဓမ္မော တိက္ခဝစကဏော
 ဝိဂတကထကထော ဝေသာရဇပုတ္တော အိပရပုပ္ဖယော
 သတ္တုသာသနေ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ "အဓိဝါသေတု မေ ဘဝံ
 ဂေါတမော သွာတနာယံ ဘတ္တံ သုဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံယေနာ တိ။
 အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုက္ခိဘာဝေန။

၃၅၇။ အထ ခေါ ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော
 အဓိဝိသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
 ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တာမိ။ အထ ခေါ ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏော
 တဿာ ရတ္တိယာ အစုယေန သကေ-ယညဝါဋေ ပဏိတံ
 ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ
 အာရောစာပေသိ “ကာလော ဘော-ဂေါတမ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တန္တိ။”

၃၅၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ
 ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံယေန ယေန ကုဋဒန္တဿ
 ဗြာဟ္မဏဿ ယညဝါဋော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ
 အာသနေ နိသီဒိ။

အထ ခေါ ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏော ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗံ ဘိက္ခုသံယံ
 ပဏိတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပေသိ
 သမ္ပဝါရေသိ၊ အထ ခေါ ကုဋဒန္တော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝ
 ဩနိတပတ္တပါဏိ အညုတရံ နိစိ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ
 နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ ကုဋဒန္တံ ဗြာဟ္မဏံ ဘဂဝါ မေဓိယာ
 ကဏာယ သန္တသေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ
 သမုတသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပတ္တာမိတိ။ (ပါဝဂ္ဂ ၂၊ နေရင်း ၃၁၂)

~~~~~  
 ကုဋဒန္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။  
 ~~~~~

၆-မဟာလိသုတ္တ

ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထု

၂၅၉။ ဧဝံ မေ သူတံ ကေ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ

ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ တေန ခေါ ပန

သမယေန သမ္ပဟုလာ ကောသလကာ စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ

မာဂကော စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ ဝေသာလိယံ ပဋိဝသန္တိ ကေနစဒေဝ

ဗြဟ္မဏိဗ္ဗဇိကရုဏယေန။ အသောသုံ-ခေါ တေ ကောသလကာ စ

ဗြာဟ္မဏဒူတာ မာဂကော စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ “သမဏော ခလု

ဘော ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော

ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ တံ ခေါ

ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗျူဂတော

“ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ။ပ။အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ”တိ။

(ပါ၊၁၄၃၊နေရင်၊၃၀၂)

၃၆၀။ အထ-ခေါ တေ-ကောသလကာ စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ

မာဂကော စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ ယေန မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။

တေနပသကိမိသု။ တေန -ခေါ -ပန -သမယေန အာယသ္မာ

နာဂိတော ဘဂဝတော် ဥပဋ္ဌာတော ဟောတိ၊ အထ-ခေါ တေ-

ကောသလကာ-စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ မာဂကော စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ
 ယေနာယသ္မာ နာဂိတော^{သညိ(ဗန္ဓ)} တေနပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
 အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ တေဒဝေါစံ “ကဟံ န ခေါ ဘော-နာဂိတ
 တေရဟိ သော-ဘဝံ-ဂေါတမော ဝိဟရတိ၊ ဒဿနကာမာ ဟိ
 မယံ တံ-ဘဝန္တံ-ဂေါတမန္တံ။ အကာလော ခေါ အာဝသော
 ဘဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ပဋ္ဌသလ္လနော ဘဝဂိတိ။ အထ-ခေါ တေ-
 ကောသလကာ-စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ မာဂကော စ ဗြာဟ္မဏဒူတာ
 တတ္ထေဝ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓသု ဒိသ္မာဝံ မယံ တံ-ဘဝန္တံ-ဂေါတမံ
 ဂမိဿာမာ တိ။ (ဒိ. ၁၅၅-၅၄၆) (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၃၁၃)

ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိလိစ္ဆဝိပိတ္တု

၃၆၀။ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ မဟာတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သိဒ္ဓိ
 ယေန မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ ယေနာယသ္မာ နာဂိတော
 တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ အဘိဝါဒေတွာ
 ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ
 အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ တေဒဝေါစံ “ကဟံ န ခေါ ဘနေ-နာဂိတ
 တေရဟိ သော-ဘဝဂိ ဝိဟရတိ၊ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။
 ဒဿနကာမာ ဟိ မယံ တံ-ဘဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓန္တံ။
 အကာလော ခေါ မဟာလိ ဘဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ပဋ္ဌသလ္လနော

၆-မဟာလိသုတ္တ ဩဋ္ဌဒ္ဓလိစ္ဆဝိဝတ္ထု

သင်္ဃာတိ (နာဂါဏေ၊ နဂေါစ) ဘဂဝါတိ။ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ တတ္ထဝံ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိံ ဒိသ္မာဝံ အဟံ တံ-ဘဂဝန္တံ ဂမိဿာမိ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓန္တိ။
 (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၃၁၄)

၃၆၂။ အထ ခေါ သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော ယေနာယသ္မာ နာဂိတော တေနပသင်္ကမိ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ဌိတော ခေါ သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော အာယသ္မန္တံ နာဂိတံ တေဒဝေါစ “တေ ဘန္တေ-ကဿပ သမ္မဟုလာ ကောသလကာ စ ပြာဟုဏဒ္ဓတာ မာဂကော စ ပြာဟုဏဒ္ဓတာ ဣဗ္ဗပသင်္ကန္တာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ မဟတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သိဒ္ဓိံ ဣဗ္ဗပသင်္ကန္တာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ သာဓ (အာမာဏ ဟိ) ဘန္တေ-ကဿပ လဘတံ သော-ဇနတာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယာ တိ။ (အဂ္ဂ-သင်္ဃာ အဝါစ-ပျာဏိ)

တေန-ဟံ သီဟ တုညေဝံ ဘဂဝတော အာရောစေဟတိ။
 “ဇဝံ ဘန္တေ တိ-ခေါ သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော အာယသ္မာတွာ နာဂိတဿ ပဋိသုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ဌိတော ခေါ သီဟော သမဏုဒ္ဓေသော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “တေ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ ကောသလကာ စ ပြာဟုဏဒ္ဓတာ မာဂကော စ

ပြာဟ္မဏဒူတာ ဣဇ္ဇပသင်္ကန္တာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ
 လိစ္ဆဝိ မဟတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိ ဣဇ္ဇပသင်္ကန္တာ ဘဂဝန္တံ
 ဒဿနာယ၊ သာဓု ဘန္တေ လဘတံ ဇော-ဇနတာ ဘဂဝန္တံ
 ဒဿနာယာ တိ တေနုဟံ သိဟ ဝိဟာရပုစ္ဆာယာယံ အာသနံ
 ပညပေဟိတိ။ “ဇဝံ ဘန္တေ”တိ-ခေါ သိဟော သမဏုဒ္ဓေသော
 ဘဂဝတော ပဋိဿတော ဝိဟာရပုစ္ဆာယာယံ အာသနံ ပညပေသိ။
 (ပါ၊၁၄၄၊နေရင်၊၃၁၄-၅)

၃၆၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ ဝိဟာရပုစ္ဆာယာယံ
 ပညတ္ထေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ တေ ကောသလကာ စ
 ပြာဟ္မဏဒူတာ မာဂကော စ ပြာဟ္မဏဒူတာ ယေန ဘဂဝါ
 တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိသု၊
 သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊
 ဩဋ္ဌဒ္ဓေါပိ လိစ္ဆဝိ မဟတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိ ယေန
 ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
 ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

၃၆၄။ ဧကမန္တံ နိသီန္နော ခေါ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တံ
 တေဒဝေါစ “ပုရိမာန ဘန္တေ ဒိဝဿာနံ ပုရိမိတာရာနံ သုနက္ခတ္တော”
 လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ

၆-မဟာလိသုတ္တ ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ

တေဒဝေါစ ယဒဂေ အဟံ မဟာလိ ဘဂဝန္တံ ဥပနိဿာယ
 ဝိဟရာမိ န စိရံ တိဏိံ ဝဿာနိ၊ ဒိဗ္ဗာနံ ဟံ ခေါ ရူပါနိ ပဿာမိ
 ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ၊ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနိ
 သဒ္ဓါနိ သုဏာမိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ တါ
 သန္တာနေဝ န ခေါ ဘန္တေ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဒိဗ္ဗာနိ
 သဒ္ဓါနိ နာသောသိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ၊
 ဥဒါဟု အသန္တာနိ တိ။ ဟိ။ (မဟာလိ-သညိ ဘဂဝန္တံ-ကို ဒေဝါဝ-ဓမ္မာရိယံ) (ပါ၊ ဝဋ္ဋ၊ နေရင်း၊ ၃၁၆)

မေးခွန်း: ယဒဂေ အဟံ မဟာလိ ဘဂဝန္တံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမိ န စိရံ တိဏိံ ဝဿာနိ ကိ။

ကောနေက ဝါကျကြံဆ၍ ဝိဘတုတ္ထများ မှန်ကန်စေလျက် (၁၃၄၅-ခုနှစ်)

ဧကမေက ဝါကျ ကြံ၍ ပေးပို့-

မဟာလိ-မဟာလိ၊ အဟံ-သညိ၊ ယံ ဒီဝဿံ-ဘုရားရှင်ကို၊ နဂေ-ရှား အဟိတအမှုကို၊ မဟာ-ဟိ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဥပနိဿာယ-ဖြစ်၍၊ ဝိဟရာမိ-ရေခါ၊ န စိရံ-မဟာဖြူသောကလည်း၊ တိဏိံ ဝဿာနိ- ဆုံးရှုစိမ့်ပတ်လို့သာ၊ ဝိဟရာမိ-နေပါ၏။

ဒေက ဝါကျ ကြံ၍ ပေးပို့-

မဟာလိ-မဟာလိ၊ အဟံ-သညိ၊ ယံ ဒီဝဿံ-ကို၊ နဂေ-လက်၍၊ နစပထပ ကို၊ မဟာ-ဟိ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဥပနိဿာယ-ဖြစ်၍၊ န စိရံ-မဟာဖြူသော ကလပတ်လို့၊ တိဏိံ ဝဿာနိ- ဆုံးရှုစိမ့်ပတ်လို့သာ၊ ဝိဟရာမိ-နေပါ၏။ (ပဋိပတ္တ၊ ၄၆၃)

မှတ်ချက် နေရင်းနိဿယ၌ ကေဝါကျကြံ၍ ပေးသည်၊ ပခုက္ကူနိဿယ၌ ကောနေကဝါကျ ကေဝါကျနှစ်နည်းပေးထားသည်။

ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ

၁၂၅၅။ သန္တာနေဝ ခေါ မဟာလိ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော
 ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓါနိ နာသောသိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ
 ရဇနိယာနိ၊ နော အသန္တာနိ တိ။ ဟိ။ (အဝါ၊ ၃၆၅၀)

(ပါ၊ ဝဋ္ဋ၊ နေရင်း၊ ၃၁၆၊ ၁၃၂၀-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

၁၅။ ကော-န-ခေါ ဘန္ဓေ(ဟေတု) ကော ပုရတ္ထိမာယ (ယေန) ဝေယျာယံ (ပေဏှာ)။
 ၅။ သန္တာနေဝ သုန္ဒကုတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓါနံ နာသောသိ
 ၇။ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ နော အသန္တာနိတု။
 (ပါဝင၍နေရင်း။ ၃၁၆-၇)

၃၆။ ကူဓ မဟာလိ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ
 ၁။ ကော-န-ခေါ ဘန္ဓေ(ဟေတု) ကော ပုရတ္ထိမာယ (ယေန) ဝေယျာယံ (ပေဏှာ)။
 ၅။ သန္တာနေဝ သုန္ဒကုတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓါနံ နာသောသိ
 ၇။ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ နော အသန္တာနိတု။
 (ပါဝင၍နေရင်း။ ၃၁၆-၇)

သော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကောသဘာဝတေ သမာဓိဗ္ဗိ ဒိဗ္ဗာနံ
 ရူပါနိ ဒဿနာယ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ နော-
 သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ။

သော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကောသဘာဝတေ သမာဓိဗ္ဗိ ဒိဗ္ဗာနံ
 ရူပါနိ ဒဿနာယ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ နော-
 သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ။

သော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကောသဘာဝတေ သမာဓိဗ္ဗိ ဒိဗ္ဗာနံ
 ရူပါနိ ဒဿနာယ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ နော-
 သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ။

သော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကောသဘာဝတေ သမာဓိဗ္ဗိ ဒိဗ္ဗာနံ
 ရူပါနိ ဒဿနာယ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ နော-
 သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ။
 (ပါဝင၍နေရင်း။ ၃၁၇-၈)

၆-မဟာလိသုတ္တ ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ

၃၆၇။ ပုန-စ-ပရိ မဟာလိ ဘိက္ခုနော ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ
 ။ပ။ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ။ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ
 ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ
 ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနိယာနံ၊ နော-စ-ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ
 သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနိယာနံ။
 (နေရင်း၊ ၃၁၈)

သော ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိမ္မိ
 ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနိယာနံ၊
 နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ
 ရဇနိယာနံ။ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ပဿတိ ပိယရူပါနိ
 ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ၊ နော-စ-ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓါနံ
 သုဏှာတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနိယာနိ။ တ
 ကိဿ ဟောတိ၊ ဧဝံပဏှာ ဝေဇိတော ဟောတံ၊ မဟာလိ ဟောတိ
 ဘိက္ခုနော ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိမ္မိ
 ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ
 ရဇနိယာနံ၊ နော-စ-ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ
 ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနိယာနံ။ (ပါသဝဂ်၊ နေရင်း၊ ၃၁၈-၉)

၃၆၈။ က္ကဓံ မဟာလိ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယိ
 ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓါနံ သဝနာယ
 ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ နော-^(သမာဓိ-ကို စားသောက်စေ-သည်) စ-ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ
 ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။
 သော-^(အရိယ) ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကံသဘာဝိတေ သမာဓိမှိ ဒိဗ္ဗာနံ
 သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊
 နော-^{(သမာဓိ-ကို) သည်(သမာ-ဓော)} စ-ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ
 ရဇနီယာနံ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓါနိ သုဏ္ဍာတိ
 ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ နော-စ-ခေါ ဒိဗ္ဗာနိ
 ရူပါနိ ပဿတိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ။
 တာ-^{(ပိယရူပါနိ) ကိသယ} ကိသယ ဟေတု၊ ^(ပုရိယာ ကရုဏာရ) ဧဝံဟေတော ဧဝံ ဟေတု မဟာလိ
 ဟောတိ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကံသဘာဝိတေ
 သမာဓိမှိ ဒိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ
 ရဇနီယာနံ၊ နော-^{(သမာဓိ-ကို) သည်(သမာ-ဓော)} စ-ခေါ ဒိဗ္ဗာနံ ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ
 ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ (ပါ၊၁၄၆၊နေရင်၊၂၁၉၊၃၂၀)

၃၇၀။ က္ကဓံ မဟာလိ ဘိက္ခုနော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယိ
 ဥဘယံ - သဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ
 ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ

၆-မဟာလိသုတ္တံ ဧတံသဘာဝိတသမာဓိ

သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။
(ပါ၊ဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊၃၂၀)

၃၇၁။ ပုန-ပရံ မဟာလိ ဘိက္ခုနော ဒက္ခိကာယ ဒိသာယ
 ။ပပစ္စိမာယ ဒိသာယ။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ။ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ
 ဥဘယံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ
 ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ
 သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ သော
 ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ ဥဘယံသဘာဝိတေ သမာဓိမ္ပိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ
 ရူပါနံ ဒဿနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊
 ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓါနံ သဝနာယ ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ
 ရဇနီယာနံ။ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ ဒိဗ္ဗာနိ စ ရူပါနိ ပဿတိ ပိယရူပါနိ
 ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ၊ ဒိဗ္ဗာနိ စ သဒ္ဓါနိ သုဏတိ
 ပိယရူပါနိ ကာမူပသံဟိတာနိ ရဇနီယာနိ။ တ ကံသံ ဟေတု၊
 ဧတံသဘာဝိတော သမာဓိမ္ပိ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ ဒဿနာယ
 ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ၊ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓါနံ သဝနာယ
 ပိယရူပါနံ ကာမူပသံဟိတာနံ ရဇနီယာနံ။ အိယံ ခေါ မဟာလိ
 ဟေတု အိယံ ပစ္စယော။ ယေန သန္တာနေဝ သုနက္ခတ္တော

လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓါနိ နာသောသိ ပိယရူပါနိ ကာမူပသံ-
ဟိတာနိ ရဇနိယာနာ နော အသန္တာနိတိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၂၁)

၃၇၂။ တောသံ နန္ဒ ဘန္တေ သမာဓိဘာဝနာနိ သစ္စိ-
ကိရိယာဟေတ ဘိက္ခု ဘဂဝတ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိတိ။ န ခေါ-
မဟာလိ တောသံ သမာဓိဘာဝနာနိ သစ္စကိရိယာဟေတ ဘိက္ခု
မယံ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိ အတ္ထံ ခေါ မဟာလိ အညေဝ ဇော ဓမ္မာ
ဥတ္တရိတရာ စ ပဏတတရာ စ ယေသံ သစ္စကိရိယာဟေတု
ဘိက္ခု မယံ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိတိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၂၁၊ ၃၂၂)

မေးခွန်း: အညေဝ-၌ အညအပါဒါနိအရ ပေါလွင်စေလျက် ကတ္တာကြိယာများ စွက်ကာ
(၁၃၆၇-ခုနှစ်)

၃၇၃။ ကတမေ ပန တေ ဘန္တေ ဓမ္မာ ဥတ္တရိတရာ စ
ပဏတတရာ စ ယေသံ သစ္စကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု ဘဂဝတိ
ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိတိ။ ကုဓ မဟာလိ ဘိက္ခု အဝနိပတိ-
သံညောဇနာနိ ပရက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝနိပတိ-
ဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော။ အယမ္ပိ ခေါ မဟာလိ
ဓမ္မော ဥတ္တရိတရာ စ ပဏတတရာ စ ယသံ သစ္စကိရိယာ-
ဟေတု ဘိက္ခု မယံ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၂၂)

ပုန-ပရံ မဟာလိ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ
 ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနတ္တာ သကဒါဂါမိ ဟောတိ သက္ခေဝ
 က္ကမံ-လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ အယမ္ပံ ခေါ
 မဟာလိ ခမ္မော ဥတ္တရိတရော စ ပဏိတတရော စ ယဿ
 သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု မယံ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။ (နေရင်း၊ ၃၂၃)

ပုန-ပရံ မဟာလိ ဘိက္ခု ပဉ္စန္ဒံ ဩရမ္မာဂိယာနံ
 သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ
 ပရိနိဗ္ဗာယ အနာဝတ္ထိဓမ္မော တဿာ-လောကာ။ အယမ္ပံ
 ခေါ မဟာလိ/ခမ္မော ဥတ္တရိတရော စ ပဏိတတရော စ ယဿ
 သစ္စိကိရိယာဟေတု ဘိက္ခု မယံ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။

(ပါ၊ ၁၄၈၊ နေရင်း၊ ၃၂၃)

ပုန-ပရံ မဟာလိ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ
 စေတောဝမုတ္တိ ပညာဝမုတ္တိ ဒဋ္ဌေဝ-ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ
 သစ္စကတာ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။ အယမ္ပံ ခေါ မဟာလိ ခမ္မော
 ဥတ္တရိတရော စ ပဏိတတရော စ ယဿ သစ္စိကိရိယာဟေတု
 ဘိက္ခု မယံ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။ ကမ္မေ ခေါ တေ မဟာလိ
 ဓမ္မော ဥတ္တရိတရော စ ပဏိတတရော စ ယယေသံ သစ္စိကိရိယာ-
 ဟေတု ဘိက္ခု မယံ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။ (ပါ၊ ၁၄၉၊ နေရင်း၊ ၃၂၃-၄)

အရိယအဋ္ဌကိကမဂ္ဂ

၃၇၄။ အတ္ထိ-ပန ဘန္တေ မဂ္ဂေါ အတ္ထိ ပဋိပဒါ ဧတေသ-
 -ဓမ္မာနံ သတ္တကိရိယာယာတိ။ အတ္ထိ ခေါ မဟာလိ မဂ္ဂေါ
 အတ္ထိ ပဋိပဒါ ဧတေသ-ဓမ္မာနံ သတ္တကိရိယာယာတိ။

၃၇၅။ ကတမော-ပန ဘန္တေ မဂ္ဂေါ ကတမာ ပဋိပဒါ
 ဧတေသ-ဓမ္မာနံ သတ္တကိရိယာယာတိ။ အယမေဝ အရိယော
 အဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒ္ဓိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ
 သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော
 သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ အယ ခေါ မဟာလိ မဂ္ဂေါ အယံ
 ပဋိပဒါ ဧတေသ-ဓမ္မာနံ သတ္တကိရိယာယ။ (ပါ၊ဝဂ္ဂ၊နေရင်း၊၃၂၄-၅)

ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

၃၇၆။ ဧကမိဒါဟံ မဟာလိ သမယံ ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရာမိ
 ယောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ ဒေ ပပဇိတာ မုတ္တယော စ
 ပရိပ္ပာဇကော ဇာလိယော စ ဒါရူပတ္တကန္တေဝါသိ ယေနာဟံ
 တေနပသင်္ကမိသံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မယာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိသု၊
 သမ္မောဒနယံ ကထ သာရကယံ ဝိတံသာရေတွာ ဧကမန္တံ
 အဋ္ဌသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ တေ-ဒွေပဗ္ဗဇိတာ မိ တေဒဝေါဝံ

၆-မဟာလိသုတ္တ ခွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

(ကို စာပေါင်း-၄၂) ကို နေ၍ အာဝုသော-ဂေါတမ (တံ) ဇိဝံ တံ သရီရန္တိ။
 ခုန့်ပုဂ္ဂိုလ်ကား တပါးလော ဇိဝံအညံ တပါးလော အညံ သရီရန္တိ။ (ပါဝင်ရှုနေရင်း၊ ၃၂၅-၆)

၃၇၇။ တေန ဟာဝုသော သုကာထ သာဓုကံ မနသိ-ကရောထ ဘာသိဿာမိတံ။ ဧဝံမာဝုသော တံ ခေါ တေ-ခွေ-ပဗ္ဗဇိတော မမ ပစ္စုသောသံ။ အဟံ တေဒဝေါစံ။ ဣဓာဝုသော တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ပ။(ယထာ သာမညဖလေ၊ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေတပ္ပံ)ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယော ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဇာနာတံ ဧဝံ ပဿတိ၊ ကလံ-န-ခေါ တဿေတံ၊ ဝစနာယ (ဧပေတံ) ဇိဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ အညံ ဇိဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတံ။ (ပါဝင်ရှုနေရင်း၊ ၃၂၆၊ ပခုက္ကူ၄၇၃)

ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဇာနာတံ ဧဝံ ပဿတိ၊ ကလံ တဿေတံ၊ ဝစနာယ “တံ ဇိဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ” အညံ ဇိဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတံ။ အဟံ ခေါ ပနေတံ အာဝုသော ဧဝံ ဇာနာမိ ဧဝံ ပဿာမိ။ အထ-စ-ပနာဟံ န-ဝိဒါမိ “တံ ဇိဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ” အညံ ဇိဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတံ။

(ပါဝင်ရှုနေရင်း၊ ၃၂၆-၇၊ ပခုက္ကူ၄၇၃)

၄၂၉- အာရုံသော ဘိက္ခု နေ ဇာနတ် နေ ပဿတိ၊ ကလ္လ-န-ခေါ
 တသေတံ ဝစနာယံ " တံ ဇိဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ " အညံ ဇိဝံ
 အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ။ ယော သော အာရုံသော ဘိက္ခု နေ ဇာနတ်
 နေ ပဿတိ၊ န-ကလ္လံ တသေတံ ဝစနာယံ " တံ ဇိဝံ တံ သရီရန္တိ
 ဝါ " အညံ ဇိဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ။ အဟံ ခေါ ပနောတံ အာရုံသော
 နေ ဇာနတ် နေ ပဿာမိ။ အထ စ ပနာဟံ န-ဝဒါမိ " တံ ဇိဝံ
 တံ သရီရန္တိ ဝါ " အညံ ဇိဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါတိ။ ဣဒမဝေါစ
 ဘဂဝါ၊ အတ္တမနော ဩဋ္ဌဇ္ဈေ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
 အဘိနန္ဒိတိ။

(ပါ၊ဝဂ္ဂ၊နေရင်၊၃၂၊ ပခုက္ကူ၊၄၇၅)

မဟာလီသုတ္တံ နိဗ္ဗိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇-ဇာလီယသုတ္တ

ဒွေပဗ္ဗဇီတဝတ္ထု

၃၇၈။ ဇိဝံ (မဟာ) သတံ ဇကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသမ္ပိယံ
 ဝိဟရတိ ယောသိတာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဒွေပဗ္ဗဇီတာ
 မုတ္တိယော စ ပရိဗ္ဗာဇကော ဇာလီယော စ ဒါရုပတ္တိကန္ဓေဝါသီ
 ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ

သမ္မောဒိဿ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ
ကေမန္တံ အဋ္ဌာဿ၊ ကေမန္တံ ဌိတာ ခေါ တေ ဒွေ ပဗ္ဗဇိတာ
ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ “ကိ န ခေါ အာဝုသော ဂေါတမ တံ ဇိဝံ တံ
သရီရံ၊ ဥဒါဟု အညံ ဇိဝံ အညံ သရီရန္တိ။ (ပါ၊၁၅၃၊နေရင်း၊၃၂၈)

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ

အစေလကဿပဝတ္ထု

(ဘန္တေ ကဿပ- ဗုဒ္ဓိပဟကဿပ၊ ဣဒိ သီဟနာဒသုတ္တ- ဤမဟာသီဟနာဒသုတ္တကို) ဥစ္စယ နမညိဒိသာ ဖြိုဒြိ
၃၈၁။ ဧဝံ ^{နိဗ္ဗာန်} ^{သမ္မာ} ^(အာဂတော-ခေါ သမ္မုဒ္ဓိ-ဗု) သတံ ^{ဥပယုဂ္ဂံ} ကေ သမယံ ဘဂဝါ ဥရုညာယံ
ဝိဟရတိ ^{ကဏ္ဍကစ္ဆယ နမညိဒိသာ} ကဏ္ဍကတ္ထလေ ^{သား ဣဒိ သောမဇေ ဟုဒ္ဓိ} မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ အစေလော
ကဿပေါ ^{သဉ်} ယေနိ ^{ဗုဒ္ဓိ(အစိ)} ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ
ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာဿိ။ (ပါ၊၁၅၃၊နေရင်း၊၃၂၈)

ကေမန္တံ ဌိတာ ခေါ ^{အဝဏ်ပဏ်သော} အစေလော ^{သဉ်} ကဿပေါ ဘဂဝန္တံ
တေဒဝေါစ သတံ ^{၁၃၊ ဤကမ္မုဒိသဉ်} မေတံ ^{၁၃၊ ဤကမ္မုဒိသဉ်} ဘော-ဂေါတမ ^{၂၊ ဣဒိ ဖြစ်သော} သမဏော ^{၃၊ သဉ်} ဂေါတမော
သဗ္ဗံ ^{၄၊ သော} တပံ ^{၅၊ ဤကမ္မုဒိသဉ်} ဂရဟတာ၊ သဗ္ဗံ ^{၆၊ သော} တပဿိ ^{၇၊ ဤကမ္မုဒိသဉ်} လူခါဇေ ^{၈၊ ဤကမ္မုဒိသဉ်} သ၊ ^{၉၊ ဤကမ္မုဒိသဉ်} ကေသေန
ဥပက္ခောသတိ ^{၁၁၊ အဇ္ဈေကဏ်ဏိ} ဥပဝဒတိ တိ။ (ပါ၊၁၅၃၊နေရင်း၊၃၂၉၊ ၁၃၃၃-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

ယေ တေ ဘော ဂေါတမ ဝေမာဟံသု သမဏော
 ဂေါတမော သဗ္ဗံ တပံ ဂရဟတိံ သဗ္ဗံ တပဿိံ လူခါဇိဝိ
 ကေသေန ဥပက္ခောသတိ ဥပဝဒတိံ တိ။ ကတ္တိံ တေ ဘောတော-
 ဂေါတမဿ ဝတ္တဝါဒိနော န စ ဘဝန္တံ - ဂေါတမံ အဘူတေန
 အတ္တစိက္ခန္တိ မေဿိ စာန္တမဗ္ဗံ ဗျာကရောန္တိ (န စ ကော့ဝ
 သဟဓမ္မကော ဝါဒါနဝါဒေါ ဂါရယံ ဌာန
 အာဂစ္ဆတိ။ အနဗ္ဗက္ခာတုကာမာ ဟ မယံ ဘဝန္တံ - ဂေါတမန္တိ။

မေးခွန်း: ဝါဒါနဝါဒေါ-၌ ဝါဒ,အနုပညာ ကွဲပြားစေလျက် (၁၃၆၆-ခုနှစ်) (ပါ။၀၅၃၊ နေရင်း။၂၃၉)

၃၈၂။ ယေ တေ ကဿပ ဝေမာဟံသု သမဏော ဂေါတမော
 သဗ္ဗံ တပံ ဂရဟတိံ သဗ္ဗံ တပဿိံ လူခါဇိဝိ ကေသေန
 ဥပက္ခောသတိ ဥပဝဒတိံ တိ။ န မေတေ ဝတ္တဝါဒိနော အတ္တစိက္ခန္တိ
 စ ပန မိ တေ အသတာ အဘူတေန။ ဣမာဟံ ကဿပ ကေဝံ
 တပဿိံ လူခါဇိဝိ ပဿာမိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသဒ္ဓေန
 အတိက္ခမာနသကေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ - မရဏာ
 အပါယံ ဝုဂ္ဂတံ ဝိနပါတံ နရယံ ဥပပန္နံ။ ဣစ ပနာဟံ ကဿပ
 ကေဝံ တပဿိံ လူခါဇိဝိ ပဿာမိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသဒ္ဓေန
 အတိက္ခမာနသကေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ
 သုဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နံ။ (ပါ။၀၅၃၊ နေရင်း။၃၃၀)

နည်းသော အင်္ဂါရပ်ရှိသည့်အဖြစ်
ဧကောပိတောဗျူဟာ

၃၈၃။ က္ကဓာဟံ ကဿပ ဧကေတွံ တပဿိ အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရိ
 ပဿာမိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန
 ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ
 ဥပပန္နံ။ က္ကဓ ပနာဟံ ကဿပ ဧကေတွံ တပဿိ အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရိ
 ပဿာမိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန
 ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နံ။
 ယောဟံ ကဿပ က္ကမေသ-တပဿနံ ဧဝံ အာဂတဉ္စ ဂတဉ္စ
 စုတိဉ္စ ဥပပတ္တိဉ္စ ယထာဘူတ ပဇာနာမိ သောဟံ ကိ သဗ္ဗံ
 တပံ ဂရဟိဿာမိ။ သဗ္ဗံ ဝါ တပဿိ လူခါဇီဝိ ဧကံသေန
 ဥပက္ခောသိဿာမိ ဥပဝဒိဿာမိ။ (ပါ၊၁၅၃၊နေရင်း၊၃၃၀)

၃၈၄။ သန္တိ ကဿပ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပဏ္ဍတာ
 နပုဏာ ကိတပရပ္ပဝါဒါ ဝါလံဝေရေပါ။
 ဘိန္တိန္တ-မညေ စရန္တိ ပညာဂတေန ဒိဋ္ဌဂတိန။ တေဟပ
 မေ သဒ္ဓိန္တိ ဧကစေသု ဌာနေသု သမေတိ။ ဧကစေသု ဌာနေသု
 န-သမေတိ။ (၁၃၆၄-ခုနှစ်က မေးခဲ့ပြီ)

ယံ တေ ဧကေတွံ ဝဒန္တိ "သာဓူ တိ၊ မယမ္ပိ တံ၊ ဧကေတွံ
 ဝဒေမ "ဧကေတွံ ဝဒန္တိ "သာဓူ တိ။ ယံ တေ ဧကေတွံ ဝဒန္တိ "န သာဓူ တိ၊ မယမ္ပိ
 တံ၊ ဧကေတွံ ဝဒေမ "န သာဓူ တိ။ ယံ တေ ဧကေတွံ ဝဒန္တိ

“သာဓူ”တိ၊ မယံ တံ ကေတုံ ဝဒေမ “န သာဓူ”တိ။ ယံ တေ
ကေတုံ ဝဒန္တိ “န သာဓူ”တိ၊ မယံ တံ ကေတုံ ဝဒေမ “သာဓူ”တိ။

(ပါ၊၁၅၄၊ နေရင်း၃၃၁)

ကေတုံ ဝဒန္တိ “သာဓူ”တိ၊ မယံ ကေတုံ ဝဒေမ “သာဓူ”တိ။
“န-သာဓူ”တိ၊ ပရေပိ တံ ကေတုံ ဝဒန္တိ “န-သာဓူ”တိ၊ ယံ
မယံ ကေတုံ ဝဒေမ “န သာဓူ”တိ၊ ပရေ တံ ကေတုံ ဝဒန္တိ
“သာဓူ”တိ၊ ယံ မယံ ကေတုံ ဝဒေမ “သာဓူ”တိ၊ ပရေ
တံ ကေတုံ ဝဒန္တိ “န သာဓူ”တိ။ (ပါ၊၁၅၄၊ ပခုက္ကူ ၄၈၃)

သမနယုညာပနတထာ

၃၈၅။ တျာဟံ ဥပသကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ-ယေသု နောံ
အာဝုသော ဌာနေသု န-သမေတိ၊ တိဋ္ဌန္တိ တာန-ဌာနာနိ။
ယေသု-ဌာနေသု ဇာ သမေတိ၊ တတ္ထံ ဝညူ သမနယုည
သမနဂါဟန္တံ သမနဘာသန္တံ သတ္တာရာ ဝါ သတ္တာရံ
သံယေန ဝါ သံယ ယေ ကုမေသံ-ဘဝတံ ဓမ္မာ အကသလ
အကသလသခါတာ၊ သာဝဇာ သာဝဇသခါတာ၊ အသေဝတဗ္ဗာ
အသေဝတဗ္ဗသခါတာ၊ န-အလမရယာ န-အလမရယသခါတာ။
ကဏှာ ကဏှသခါတာ။ ဧကာ ဣမေ ဓမ္မေ အနဝသေသံ

၃၈၈။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ကဿပ ဝိညူ ယံ ဝိညူ။
 သမနယုဉ္ဇန္တံ သမနဂါဟန္တံ သမနဘာသန္တံ ဧဝံ ဝဒေယျ။
 “ယေ ဣမေသံ ဘဝတံ ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာ၊
 အနဝဇ္ဇာ အနဝဇ္ဇသင်္ခါတာ၊ သေဝိတဗ္ဗာ သေဝိတဗ္ဗသင်္ခါတာ၊
 အလမရိယာ အလမရိယသင်္ခါတာ၊ သုက္ကာ သုက္ကသင်္ခါတာ။
 သမဏော ဂေါတမော ဣမေ-ဓမ္မေ အနဝသေသံ သမာဒါယ
 ဝတ္တတိ၊ ယံ ပန ဘောန္တော ပရေ ဂဏာစရိယာ တံ။
 ဣတိဟ ကဿပ ဝိညူ သမနယုဉ္ဇန္တံ သမနဂါဟန္တံ
 သမနဘာသန္တံ အမေဝ တတ္ထ ယေဘုယျေန ပသသေယျ။
 (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၃၄)

၃၈၉။ အပရမ္ပိ နော ကဿပ ဝိညူ သမနယုဉ္ဇန္တံ
 သမနဂါဟန္တံ သမနဘာသန္တံ သတ္တာရာ ဝါ သတ္တာရံ သံယေန ဝါ
 သံယံ “ယေ ဣမေသံ ဘဝတံ ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလ-
 သင်္ခါတာ၊ သာဝဇ္ဇာ သာဝဇ္ဇသင်္ခါတာ၊ အသေဝိတဗ္ဗာ အသေဝိတဗ္ဗ-
 သင်္ခါတာ၊ န အလမရိယာ န အလမရိယသင်္ခါတာ၊ ကဏှာ
 ကဏှသင်္ခါတာ။ ကော ဣမေ ဓမ္မေ အနဝသေသံ ပဟာယ
 ဝတ္တတိ၊ ဂေါတမသာဝကသံယော ဝါ၊ ပရေ ဝါ ပန ဘောန္တော
 ဂဏာစရိယသာဝကသံယာ”တိ။
 (နိဿယလွယ်ဖြိ)

၃၉၀။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ကဿပ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဝိညူ
 သမနုယုဉ္ဇန္တာ။ ၂။ ဂဏာစရိယသာဝကသံဃာ"တိ။ ဣတိဟ ကဿပ
 ဝိညူ သမနုယုဉ္ဇန္တာ သမနုဂါဟန္တာ သမနုဘာသန္တာ အမေဓ
 ကတ္တ ယေဘုယျေန ပသံသေယျံ။ (ပါ၊ ၁၅၅)

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂ

၃၉၁။ အတ္ထံ ကဿပ မဂ္ဂေါ အတ္ထံ ပဋိပဒါ၊ ယထာ
 သာမဿေဝ ဥဿတိ သာမဓေ ဒကုတံ သမဏောဝ
 ဂေါတမော ကာလဝါဒိ ဘူတဝါဒိ အတ္ထဝါဒိ
 မဓ္မဝါဒိ ဝိနယဝါဒိ တိ။ (ပါ၊ ၁၅၆၊ နေရင်း၊ ၃၃၅)

ကတမော စ ကဿပ မဂ္ဂေါ ကတမော စ ပဋိပဒါ၊ ယထာ
 သာမဿေဝ ဥဿတိ သာမဓေ ဒကုတံ သမဏောဝ
 ဂေါတမော ကာလဝါဒိ ဘူတဝါဒိ အတ္ထဝါဒိ
 မဓ္မဝါဒိ ဝိနယဝါဒိ တိ။ အယမေဝ အရယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာဝါစာ၊
 သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာသတိ

၄၆ (ဣန္ဒြေ-ဣန္ဒြေ) ၁၇၊ ဣန္ဒြေ ၁၈၊
 သမ္မာသမာဓိ။ အယ်-ခေါ ကဿပ (မေမဂ္ဂေါ)။ အယ် ပဋိပဒါ။
 ၂၊ ဣ ၃၊ ဣ ၄၊ သာမညေဝံ ၅၊ သာမညေဝံ ၆၊ သာမညေဝံ ၇၊ သာမညေဝံ ၈၊ သာမညေဝံ ၉၊ သာမညေဝံ ၁၀၊ သာမညေဝံ ၁၁၊ သာမညေဝံ ၁၂၊ သာမညေဝံ ၁၃၊ သာမညေဝံ ၁၄၊ သာမညေဝံ ၁၅၊ သာမညေဝံ ၁၆၊ သာမညေဝံ ၁၇၊ သာမညေဝံ ၁၈၊ သာမညေဝံ ၁၉၊ သာမညေဝံ ၂၀၊ သာမညေဝံ ၂၁၊ သာမညေဝံ ၂၂၊ သာမညေဝံ ၂၃၊ သာမညေဝံ ၂၄၊ သာမညေဝံ ၂၅၊ သာမညေဝံ ၂၆၊ သာမညေဝံ ၂၇၊ သာမညေဝံ ၂၈၊ သာမညေဝံ ၂၉၊ သာမညေဝံ ၃၀၊ သာမညေဝံ ၃၁၊ သာမညေဝံ ၃၂၊ သာမညေဝံ ၃၃၊ သာမညေဝံ ၃၄၊ သာမညေဝံ ၃၅၊ သာမညေဝံ ၃၆၊ သာမညေဝံ ၃၇၊ သာမညေဝံ ၃၈၊ သာမညေဝံ ၃၉၊ သာမညေဝံ ၄၀၊ သာမညေဝံ ၄၁၊ သာမညေဝံ ၄၂၊ သာမညေဝံ ၄၃၊ သာမညေဝံ ၄၄၊ သာမညေဝံ ၄၅၊ သာမညေဝံ ၄၆၊ သာမညေဝံ ၄၇၊ သာမညေဝံ ၄၈၊ သာမညေဝံ ၄၉၊ သာမညေဝံ ၅၀၊ သာမညေဝံ ၅၁၊ သာမညေဝံ ၅၂၊ သာမညေဝံ ၅၃၊ သာမညေဝံ ၅၄၊ သာမညေဝံ ၅၅၊ သာမညေဝံ ၅၆၊ သာမညေဝံ ၅၇၊ သာမညေဝံ ၅၈၊ သာမညေဝံ ၅၉၊ သာမညေဝံ ၆၀၊ သာမညေဝံ ၆၁၊ သာမညေဝံ ၆၂၊ သာမညေဝံ ၆၃၊ သာမညေဝံ ၆၄၊ သာမညေဝံ ၆၅၊ သာမညေဝံ ၆၆၊ သာမညေဝံ ၆၇၊ သာမညေဝံ ၆၈၊ သာမညေဝံ ၆၉၊ သာမညေဝံ ၇၀၊ သာမညေဝံ ၇၁၊ သာမညေဝံ ၇၂၊ သာမညေဝံ ၇၃၊ သာမညေဝံ ၇၄၊ သာမညေဝံ ၇၅၊ သာမညေဝံ ၇၆၊ သာမညေဝံ ၇၇၊ သာမညေဝံ ၇၈၊ သာမညေဝံ ၇၉၊ သာမညေဝံ ၈၀၊ သာမညေဝံ ၈၁၊ သာမညေဝံ ၈၂၊ သာမညေဝံ ၈၃၊ သာမညေဝံ ၈၄၊ သာမညေဝံ ၈၅၊ သာမညေဝံ ၈၆၊ သာမညေဝံ ၈၇၊ သာမညေဝံ ၈၈၊ သာမညေဝံ ၈၉၊ သာမညေဝံ ၉၀၊ သာမညေဝံ ၉၁၊ သာမညေဝံ ၉၂၊ သာမညေဝံ ၉၃၊ သာမညေဝံ ၉၄၊ သာမညေဝံ ၉၅၊ သာမညေဝံ ၉၆၊ သာမညေဝံ ၉၇၊ သာမညေဝံ ၉၈၊ သာမညေဝံ ၉၉၊ သာမညေဝံ ၁၀၀။

တပေါပတ္တမကထာ

၃၉၄။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝန္တံ
 တေဒဝေါ ဣမေပိ ခေါ အာဝသော-ဂေါတမ တပေါပတ္တမာ
 ဧတေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သာမညသခါတာ စ ဗြဟ္မညသခါတာ
 စ။ အစေလော ဟောတိ မဟာစာရော၊ ဟတ္ထပလေခန္တော (ဟေတု)။
 န-ဧဟိဘဒ္ဒန္တော၊ န-တတ္ထဘဒ္ဒန္တော၊ န-ဘာဘိဝေဓိ၊ (သင်္ဂါယတိ)။
 ဥဒ္ဓိဿ ကတံ၊ န-နိမန္တနံ သာဒိယတိ၊ သော န ကမ္မမခါ
 ပဋိဂ္ဂဏာတိ၊ န ကဋ္ဌောပမခါ ပဋိဂ္ဂဏာတိ၊ န ဧဋ္ဌကမန္တရံ၊
 န ဝိညာမန္တရံ၊ မုသလမန္တရံ၊ ဝိညာမန္တရံ၊ န ဘဒ္ဒမာနိကာ၊
 န ဂုဗ္ဗနယာ၊ န ပါယမာနိယာ၊ န ပုရသန္တရဂတာယ၊
 န သင်္ကတိယာ၊ န ယတ္ထ သာ ဥပဋ္ဌတော ဟောတိ၊
 န ယတ္ထ မက္ခိကာ သဏ္ဍသဏ္ဍစာရိနိ၊ န မတ္ထံ န မံသံ၊
 န သုရံ၊ န မေရယံ၊ န ထုသောဒကံ ပိဝတိ၊ သော

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ တပေါပက္ကမကထာ

တပေါပက္ကမကထာ ဝိဟရတိ။

ကောဝိရိကော - ဝါ ဟောတိ ကောလောပိကော၊ ဒွါဂါရိကော - ဝါ ဟောတိ၊
 ဟောတိ၊ ဒွါလောပိကော၊ သတ္တာဂါရိကော - ဝါ ဟောတိ၊
 သတ္တာလောပိကော၊ ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာ ယာပေတိ၊ ဒွိဟိပိ
 ဒတ္တိဟိ ယာပေတိ၊ သတ္တဟိပိ ဒတ္တိဟိ ယာပေတိ၊ ဧကာဟိကမ္မိ
 အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဒွိဟိကမ္မိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊
 သတ္တာဟိကမ္မိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဣတိ ဧဝံ
 အဒ္ဓမာသိကမ္မိ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂမ္ပန္နယုတ္တော
 ဝိဟရတိ။

(ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၃၇-၈)

၃၉၅။ ဣမေပိ ခေါ အာဝုသော - ဂေါတမ တပေါပက္ကမာ
 ဧတေသံ - သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သမညသခါတာ စ ဗြဟ္မညသခါတာ
 စ။ သာကဘက္ခော - ဝါ ဟောတိ၊ သာမာကဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊
 နိဝါရဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ဒဒ္ဓါလဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊
 ဟဋ္ဌဘက္ခော - ဝါ ဟောတိ၊ ကဏဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊
 အာစာမဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ပိညာကဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊
 တိဏဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ဂေါမယဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊
 ဝနမ္ပလဖလဟာရော ယာပေတိ ပဝတ္ထဖလဘောဇ။

(ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၃၈-၉)

တပေါပက္ခမနိရုတ္တကထာ

^{နဝတံ မဝေသင်္ဂလည်း} ^{ကဿပ} ^{နကမာဂါဇာနိဗ္ဗ} ^{ပုပ္ဖိကုဗျင်ဇြေကုဗျင်ဇြေ}
 ၃၉၇။ အစေလကော စေပိ ကဿပ ဟောတိ၊ မုတ္တာစာရော၊
^{လင်္ကဏိ ကျင်ဇြေကို မုတ္တိဗျာဇြေ ဟုကသိသည့် (စေပိ ဟောတိ-၃)} ^{သော} ^{လဒ္ဓတဇြေမိဂါလည်း (ကတ္တ-ဂိ)}
 ဟတ္ထာပလေခနော ။ ပ။ ကုတ္တိဗျာဇြေဝရူပံ အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ ပရိယာယ-
^{မဗ္ဗညီဇာဇြေဒ် ဂုဏ်ဖြူဇြေကို} ^{မိ- မကုပ္ပိဗျာဇြေ (ဝေသည-ဘေ)} ^{ဗျာဇြေမိဂါဇာနိဗ္ဗ}
 ဘတ္တဘောဇနာနုယောဂမနုယုတ္တော အဝိဟရတိ။ တဿ စာယံ-

^{သီလသမ္ပဒါ} ^{စိတ္တသမ္ပဒါ} ^{ပညာသမ္ပဒါ} ^{မဗ္ဗာစေပိသင်္ဂ}
^{ပျက်စွာကမ္ပဖြူစာသည့်} ^{ဝေဒမိကမ္ပ} ^{ဗျာဇြေမိဂါဇာနိဗ္ဗ} ^{ဝေသညီကဏသိ} ^{ပုပ္ဖိမိဂါဇာနိဗ္ဗ}
 အသစ္စကတာ။ အထ-ခေါ သော အာရကာဝ သာမညာ
^{ဝေသညီကဏသိ} ^{ဖြူသည့်မိဂါဇာနိဗ္ဗ}
 အာရကာဝ ဗြဟ္မညာ။

^{ဇော} ^{ကဿပ} ^{သိ} ^{မဗ္ဗာစေပိသင်္ဂ}
^{မဒေါသ ဟု အသိသောပေဗ္ဗာဒ်} ^{ပုပ္ဖိကုဗျင်ဇြေ} ^{ဒုလ္လံသောဇြေ}
 ယတော ခေါ ကဿပ ဘိက္ခု အဝေရ အပ္ပာပဇ္ဇ
^{မုတ္တိဗျာဇြေ} ^{ပုပ္ဖိကုဗျင်ဇြေ} ^{မုတ္တိဗျာဇြေ} ^{မုတ္တိဗျာဇြေ}
 မေတစတံ ဘာဝေတိ။ အာသဝါနဉ ခယာ အနာသဝံ
^{မိဂါဇာနိဗ္ဗာသိဇြေ မှ} ^{ပညာဖြင့် မိဂါဇာနိဗ္ဗာသိဇြေ} ^{မုတ္တိဗျာဇြေ} ^{မုတ္တိဗျာဇြေ}
 စေတောဝမ္ပတ္တိ ပညာဝမ္ပတ္တိ ဒဋ္ဌေဝမေဓ္မ သယံ အဘညာ
^{ပျက်စွာကမ္ပဖြူ} ^{ဖြူစိုစေတီ} ^{မုတ္တိဗျာဇြေ} ^{မိဂါဇာနိဗ္ဗ} ^{ကဿပ}
 သစ္စကတွာ ပုပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ကဿပ ဘိက္ခု
^{သမဏ ဟူ၍} ^{ဇာယုဏ ဟူ၍}
 သမဏော-ဣတိပိ ဗြဟ္မဏော-ဣတိပိ။ (ပါဝ၅၈၊ နေရင်း၊ ၃၄၁-၂)

^{ဟင်း ရှက်မိမိကို စားသည့်လည်း} ^{ကဿပ} ^{မု} ^{အဝိဇ္ဇာကို စားသည့်လည်း (စေပိ ဟောတိ-၃)}
 သာကဘက္ခော စေပိ ကဿပ ဟောတိ၊ သာမာကဘက္ခော
^{စောကမိဂါဇာ ဟောသမိဇာ မဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗ} ^{မု} ^{မဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗ} ^{မဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗ}
 ။ ပ။ ဝနမ္မလဖလာဟာရော (စေပိယာပေတိ) ပဝတ္ထဖလဘောဇေ။

^{သာဏ မဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗ} ^{ကဿပ} ^{မဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗ} ^{မဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗာဇာနိဗ္ဗ}
 သာဏာနံ စေပိ ကဿပ ဓာရေတိ၊ မသာဏာနံပိ ဓာရေတိ။
^{စာရ-သု ဇြေလည်း} ^{ပဏ္ဍိတုဂါ ဗျာဇြေ-မု ရှေ့သင်္ဂါဇာနိဗ္ဗ} ^{ဖြူစေသည့်ဖြူစို}
 ပ။ သာယတတိယကမ္ပိ ပုဒကောရောဟနာနုယောဂမနုယုတ္တော

သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါ

၄၀၀။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝန္တံ
 ကောဒဝေါစ “ကတမာ - ပန သာ ဘော - ဂေါတမ သီလသမ္ပဒါ။
 ကတမာ စိတ္တသမ္ပဒါ။ ကတမာ ဝိပညာသမ္ပဒါ တိ။ ဣဓ
 ကဿပ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ။ ပ ။ ဘယဒဿာဝံ သမာဒါယ သိက္ခတံ

သိက္ခာပဒေသာ၊ ကာယကမ္မဝစိကံမ္ပေန သမန္နာဂတော ကုသလေန
 ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ သီလသမ္ပန္နော ဣန္ဒြိယေသု ဝုတ္တဒ္ဓါရော
 သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော သန္တုဋ္ဌော။ (ပါဝင် ၂ နေရင်၊ ၃၄၇)

၄၀၁။ ကဿပ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ဣဓ ကဿပ ဘိက္ခု ပါဏာတိပါတံ ပဟာယံ ပါဏာတိပါတံ
 ပဋိဝိရတော ဟောတိ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္တော လိဇ္ဇ

ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏာဘတဟတာနုကမ္မ ဝိဟရတိ။
 ဣဒမ္ပဿ ဟောတိ သီလသမ္ပဒါယ။ (ပါဝင် ၂ နေရင်၊ ၃၄၈)

ယံတာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ
 သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတာ ဝေဇ္ဇိယ

စ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ သီဟနာဒကထာ

သော ဇဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ ပ။ ဉာဏဒဿနာယ စိတ်
 အဘိနိဟရတိ အဘိနိကာမေတိ။ ကုဒဿ ဟောတိ
 ပညာသမ္ပဒါယ။ ဟိန္ဒုပရ-တမာ ကုတ္တတာယာတံ ပဇာနာတိ။
 ကုဒဿ ဟောတိ ပညာသမ္ပဒါယ။ အယ ခေါ ကဿပ
 ပညာသမ္ပဒါ။ (ပါဝင်ဥပနေရင်း၊ ၃၄၉၊ ၃၅၀)

ကမာယ စ ကဿပ သလသမ္ပဒါယ စိတ္တသမ္ပဒါယ
 ပညာသမ္ပဒါယ ဝါ။ အာ သလသမ္ပဒါ စိတ္တသမ္ပဒါ ပညာသမ္ပဒါ
 ပဏတဟရာ ဝါ ပဏတဟရာ ဝါ နတ္ထိ။ (ပါဝင်ဥပနေရင်း၊ ၃၅၀)။

သီဟနာဒကထာ

၄၀၂။ သန္တိ ကဿပ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သလဝါဒါ။
 တေ အနေကပရိယာယေန သိလဿ ဝဏ္ဏ ဘာသန္တိ ယာဝတာ
 ကဿပ အရိယံ ပရမံ သိလံ၊ နာဟံ တတ အတ္တနော သမသမ
 သမနပဿာမိ၊ ကတော ဘယော၊ အထ-ခေါ အဟမေဝ
 တတ ဘိယော၊ ယဒိဒိ-အေသိလံ။ (ပါဝင်ဥပနေရင်း၊ ၃၅၀)

သန္တိ ကဿပ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ တပေါဇိဝဇာဝါဒါ။
 တေ အနေကပရိယာယေန တပေါဇိဝဇာယ ဝဏ္ဏ ဘာသန္တိ။

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ သီဟနာဒကထာ

၅။ သမင်္ဂေ ဂေါတမော နဒတိ၊ တဉ္စ ခေါ သုညာဂါရေ နဒတိ၊
 ၁။ ပဗ္ဗိ ၁။ ဝိန္ဒိ ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆)
 နော ပရိသာသု ဟိ။ တေ မာ ဟေဝ နိဿ ဝစနိယာ၊
 'သီဟနာဒဉ္စ သမင်္ဂေ ဂေါတမော နဒတိ၊ ပရိသာသု စ နဒတိ' တိ-
 ဝေမဿ ကဿပ ဝစနိယာ။ (ပါဝင်ငှာနေရင်း ၂၅၅-၄)

၁။ သင်္ဂေ ဝိန္ဒိ ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆)
 ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ကဿပ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ
 ပရိပ္ပာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျံ။ 'သီဟနာဒဉ္စ သမင်္ဂေ ဂေါတမော
 နဒတိ၊ ပရိသာသု စ နဒတိ၊ နော စ ခေါ ဝိသာရဒေါ နဒတိ' တိ။
 တေ မာ ဟေဝ နိဿ ဝစနိယာ၊ 'သီဟနာဒဉ္စ သမင်္ဂေ
 ဂေါတမော နဒတိ၊ ပရိသာသု စ နဒတိ၊ ဝိသာရဒေါ စ နဒတိ' တိ
 ဝေမဿ ကဿပ ဝစနိယာ။ (ပါဝင်ငှာနေရင်း ၂၅၅-၄)

၁။ သင်္ဂေ ဝိန္ဒိ ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆) ဝိန္ဒိ (၅၅၅-၅၅၆)
 ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ကဿပ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ
 ပရိပ္ပာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျံ။ 'သီဟနာဒဉ္စ သမင်္ဂေ ဂေါတမော
 နဒတိ၊ ပရိသာသု စ နဒတိ၊ ဝိသာရဒေါ စ နဒတိ၊ နော စ ခေါ
 နံ ပဉ္စမံ ပုဗ္ဗန္တိ၊ ပ။ ပဉ္စမံ နံ ပုဗ္ဗန္တိ၊ နော စ ခေါ နေသံ ပဉ္စ
 ပုဋ္ဌော ဗျာကရောတိ။ ပ။ ပဉ္စမံ နေသံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောတိ။
 နော စ ခေါ ပဉ္စမံ ဝေယျာကရဏေန စတ္ထံ အာရာဓေတိ။ ပ။
 ပဉ္စမံ စ ဝေယျာကရဏေန စတ္ထံ အာရာဓေတိ၊ နော စ ခေါ
 သောတဗ္ဗ မညန္တိ။ ပ။ သောတဗ္ဗ စ သမညန္တိ၊ နော စ ခေါ

(အထူး-ဗျူဟာ-ဝါဒ-ပေး-ကို) နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံစံကို (ဝေခွဲ-ကို) ကို ဗျူဟာ-ဝါဒ-ပေး ဖွဲ့စည်းပုံစံကို သူတို့ ပသိဒန္တိ။ ပ။ သူတို့ စသည့် ပသိဒန္တိ နော စ ခေါ

ပသန္နကာရ ကရောန္တိ။ ပ။ ပသန္နကာရဉ္စ ကရောန္တိ နော စ ခေါ

တထတ္တယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ပ။ တထတ္တယ စ ပဋိပဇ္ဇန္တိ နော စ ခေါ

ပဋိပန္နာ အာရာဓေန္တိ တိ။ (ပဋိပဋ္ဌာန-ပဋိပဇ္ဇာ) (ဝေခွဲ) တေ မှာ ပေဝိန္ဒဿ ဝစနိယာ

'သီဟနာဒဉ္စ သမဏော ဂေါတမော နဒတိ၊ ပရိသာသု စ နဒတိ၊

ဝိသာရဒေါ စ နဒတိ၊ ပဉ္စဉ္စ န ပုစ္ဆန္တိ၊ ပဉ္စဉ္စ နေသ ပုဋ္ဌော

ဗျာကရောတိ၊ (ပဉ္စဿိ စ ဝေယျာကရဏေန စိတ္တံ အာရာဓေတိ၊

သောတဗ္ဗဉ္စဿ မညန္တိ သူတော စသည့် ပသိဒန္တိ ပသန္နကာရဉ္စ

ကရောန္တိ တထတ္တယ စ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိပန္နာ စ အာရာဓေန္တိ တိ။

-ဧဝမဿ ကဿပ ဝစနိယာ။ (ပါ၊ဝ၆၄-၅၊နေရင်း၊၃၅၅-၆)

မေးခွန်း လိုက်သင့်သောပုဒ်များလိုက်၍ ပါဠိသေသစုံလင်စွာထည့်(၁၃၆၂-ခုနှစ်)

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာ

၄၀၄။ ဧကမိဒါဟံ ကဿပ သမယံ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ

ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ၊ တတြ မံ အညတရော တပုဗြဟ္မစာရ

နိဂြောဓော-နာမ အဓိဇေဂုဇ္ဈေ ပဉ္စံ အပုစ္ဆိ တဿာဟံ

အဓိဇေဂုဇ္ဈေ ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ၊ ဗျာကတေ-စ-ပန မေ

အတ္တမနော အဟောသိ ပရ ဝိယ မတ္တာယာတိ။ (ပါ၊ဝ၆၅၊နေရင်း၊၃၅၅-၇)

(ပါ၊ဝ၆၅၊နေရင်း၊၃၅၅-၇)

အာကင်္ခန္တိ ဥပသမ္ပဒါ၊ စတ္တာရော မာသေ ပရိဝသန္တိ၊ စတုန္တ
 မာသာနံ အစွယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ
 ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အဟံ ဝတ္ထာရိ - ဝဿာနိ ပရိဝသိဿာမိ။
 စတုန္တံ ဝဿာနံ အစွယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု ပဗ္ဗာဇေန္တိ။
 ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယာတိ။

အလတ္ထ-ခေါ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ

ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလတ္ထ ဥပသမ္ပဒါ၊ အစိရပသမ္ပန္နော ခေါ ပနာယသ္မာ
 ကဿပေါ ဇကော ဝပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တာ အာတာပ
 ပဟာတတ္ထော ဝိဟရန္တော န စရဿေဝ ယဿတ္တယ ကလပတ္တာ
 သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရယ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ၊ တဒိန္ဒတ္တရ
 ပြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ
 သတ္တိကတ္တာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ။ “ဒိကာ ဇာတိ၊ ဝသိကံ
 ပြဟ္မစရိယံ၊ ကတ ကရဏယံ၊ နဥပရ ဝပန ကုတ္တတ္တာယာ တိ”
 အတ္တညာသိ၊ အညတရော ခေါ ပနာယသ္မာ ကဿပေါ
 အရဟတံ အဟောသိတိ။

မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

(ပါဝင်၆၊နေရင်း၊၃၆၀-၁)

ဇ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ ပေါ်ဌပါဒပရိဗ္ဗာဇကေဝတ္ထု

ဇ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ

ပေါ်ဌပါဒပရိဗ္ဗာဇကေဝတ္ထု

၁၂ အတ္တကသပ-ဗြဟ္မဗဟကသပ ဗျတ္တိ သုတ္တ- ဤပေါ်ဌပါဒသုတ်ကို

၄၂၂။ ဇံဝံ မေ သတံ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ
 ဝါဟရတိ ဇေတဝံနေ အနာထပိဏ္ဍိကံသာ အာရာမေ တေန
 ခေါ ပန သမယေန ပေါ်ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော သမယပ္ပဝါဒကေ
 တိန္ဒြကာစိရေ ဧကသာလကေ မလ္လိကာယ အာရာမေ
 ပဋိဝသတိ မဟတိယာ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ သဒ္ဓိ တိသမတ္တေဟိ
 ပရိဗ္ဗာဇကသတေဟိ။ အာထ-ခေါ ဘဂဝါ ပဗ္ဗဏှာသမယ
 နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယံ သာဝတ္ထိ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိ။

(ပါဝင်၇၊ နေရင်း၊ ၃၆၁-၂)

၄၀၇။ အာထ-ခေါ ဘဂဝတော 'ဧတဒဟောသိ' အတိပ္ပဂေါ
 ခေါ-တာဝ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဏာယံ စရိတု၊ ယံနန္ဒာဟံ ယေန
 သမယပ္ပဝါဒကော တိန္ဒြကာစိရေ ဧကသာလကော မလ္လိကာယ
 အာရာမော ယေန ပေါ်ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော တေနပသကံမေယျ နှိ
 အာထ-ခေါ ဘဂဝါ ယေန သမယပ္ပဝါဒကော တိန္ဒြကာစိရေ
 ဧကသာလကော မလ္လိကာယံ အာရာမော တေနပသကံမိ။

၄၀၈။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပေါဋ္ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော

မဟာတယာ ပရိဗ္ဗာဇကောပရိသာယ သဒ္ဓိ နိသိန္နော ဟောတိ ပုဋ္ဌာဒနိယာ
ပုဋ္ဌာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါယ အာနေကဝဟတံ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေန္တိယာ။

သေယျထဒါ ရာဇကထံ စောရကထံ မဟာမတ္တကထံ သေနာကထံ
ဘယကထံ ယုဒ္ဓကထံ အန္တကထံ ပါနကထံ ဝတ္ထကထံ သယနကထံ
မာလာကထံ ဂန္ဓကထံ ဉာတကထံ ယာနကထံ ဂါမကထံ

နိဂမကထံ နဂရကထံ ဇနပဒကထံ ကုတ္တကထံ သူရကထံ
ဝိသိခါကထံ ကုမ္ဘဌာနကထံ ပုဗ္ဗပေတကထံ နာနတ္ထကထံ

လောကကဏ္ဍကထာယိကံ သမုဒ္ဓကဏ္ဍကထာယိကံ ကုတ္တဘိဝါဘဝကထံ
ကုတ္တဝါ။

(ပါဝဇဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၃၆၃-၄)

၄၀၉။ အဒ္ဓသာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ

ဒရုတောဝ အာဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာန သကံ - ပရိသံ သဏ္ဍာပေသိ
အပ္ပသဒ္ဓါ တောန္တော ဟောန္တူ မာ တောန္တော သဒ္ဓမကတ္တာ။

အယံ သမဏော ဂေါတမော အာဂစ္ဆတိ၊ အပ္ပသဒ္ဓကာမော ခေါ
အာယသ္မာ အပ္ပသဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏဝါဒါ အပ္ပေဝ နာမ အပ္ပသဒ္ဓိ

ပရိသံ ဝိဒိတွာ ဥပသကံမိတဗ္ဗံ မညေယျာ တိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ
ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏှ အဟေသံ။

(ပါဝဇဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၃၆၄-၅)

ဥ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ အဘိသညာနိရောဓကော

၄၁၀။ အထ-ခေါ ဘဂဝါ ယွေ^{နိ} ပေါ်ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော^{သည်(မဂ္ဂိ)}
 တေနုပသင်္ကမိ။ အထ ခေါ ပေါ်ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ^{နိ}
 တေဒဝေါစ^(ဂီ၊ နဂေါ-က) “^{လာ}တေ^{မဂ္ဂိ} ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝါ။ သာဂတ ဘန္တေ^{သည်}
 ဘဂဝတော။ စိရသံ ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမံ-ပရိယာယမကာသိ။
 ယဒိဒံ^(မဂ္ဂိ) ဣတေဝမနာယ။ နိသိဒတု ဘန္တေ ဘဂဝါ။ ဣဒံ-အာသနံ^{နိ}
 ပညတ္တန္တံ။^(မဂ္ဂိ)

နိသိဒိ^{နိ} ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနော။ ပေါ်ဌပါဒေါပိ ခေါ
 ပရိဗ္ဗာဇကော အညတရံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ^{နိ}
 နိသိဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိဒံ ခေါ ပေါ်ဌပါဒံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဘဂဝါ^{နိ}
 တေဒဝေါစ ကာယန္တု ပေါ်ဌပါဒ တေရဟိ ကာယ သန္တသန္တာ။
 ကာ-စ-ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ တိ။
 (ဝဂဒည်း) ပေါ်ဌပါဒ- ပေါ်ဌပါဒ၊ ဧကရဟိ-ဒါ၊ ဧတ္ထ- ဣစည်း-မော့ ဝရဟိ၊ ကာယ- အာမိစည်း-ကာယ-ဝဂ္ဂါ-
 ဝဂ္ဂေ-မဂ္ဂိ-သည်၊ သန္တသန္တာ- စည်း-လေး-ဣန္ဒြိယ-သည်၊ အတ္ထ-ဇ- ဖြစ်ကုန်သည်၊ ပေါ-သင်္ဂဟိ-မိပ္ပကက-မဂ္ဂိ-
 မဂ္ဂါ-မဂ္ဂိ-သည်၊ အန္တရာ ကထာ- အဏ္ဍိက-အဏ္ဍိက-ဖြစ်သော ဝဂ္ဂါ-သည်၊ က-ပ-ပ- အာမိစည်း-မဂ္ဂိ-မဂ္ဂိ-
 ဘဂဝါ-သည်၊ အာမိစ- မဂ္ဂိ

အဘိသညာနိရောဓကော

၄၁၁။ ဧဝံ ပုတ္တေ^(ဘဂဝဂ္ဂ-သည်) ပေါ်ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ^{နိ}
 တေဒဝေါစ “^(ဂီ၊ နဂေါ-က) တိဋ္ဌတေသာ ဘန္တေ ကထာ၊ ယာယ မယံ တေရဟိ^{နိ}
 ကထာယ သန္တသန္တာ၊ နေသာ ဘန္တေ ကထာ ဘဂဝတော ဒုလ္လဘာ^{နိ}

၁၂၊ မြေပေါ် ၁၃၊ ရှေးပြည်၊ ၁၄၊ ရာဇဂြိုဟ်(လင်္ကာ-၇၂၅) ၁၅၊ ယခုမြေပေါ် ၁၆၊ ရှေးပြည် ၁၇၊ ရှေးပြည်
 ဘဝံသတိ ပတ္တာဝံ သဝနာယ၊ ပုရိမာနံ ဘန္တေ ဒိဝသနံ
 ပုရိမတရာနိ နာနာတတ္ထိယာနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ကောတုဟလ-
 သာလာယံ သန္တသန္တာနံ သန္တပတိတာနံ အဘိသညာနိရောဓေ-
 ကထာ ဥဒပါဒိ "ကထံ န ခေါ ဘော အဘိသညာနိရောဓော
 ဟောတိ တိ။ တဗြေကစွေ ဝေမာဟံသံ အဟေတု အပ္ပတ္တယာ
 ပုရိသဿ သညာ ဥပပဇ္ဇေပံ နိရုဇ္ဈေပံ။ ယသ္မိ-သမယေ ဥပပဇ္ဇေ
 သည တသ္မိ-သမယေ ဟောတိ။ ယသ္မိ-သမယေ နိရုဇ္ဈေ
 အသည တသ္မိ-သမယေ ဟောတိ တိ။ ဣတ္ထေကေ
 အဘိသညာနိရောဓံ ပညပေန္တိ။ (ပါဝင်စာနေရင်း: ၃၆၆-၇)

တမညော ဝေမာဟံ န ခေါ ပန မေတ ဘော ဝေ
 ဘဝံသတိ သညာ ဟိ ဘော ပုရိသဿ အတ္တာ၊ သာ စ ခေါ
 ဥပေတိပံ အပေတိပံ။ ယသ္မိ-သမယေ ဥပေတိ၊ သညာ တသ္မိ-
 သမယေ ဟောတိ။ ယသ္မိ-သမယေ အပေတိ၊ အသည
 တသ္မိ-သမယေ ဟောတိ တိ။ ဣတ္ထေကေ အဘိသညာနိရောဓံ
 ပညပေန္တိ။ (ပါဝင်စာနေရင်း: ၃၆၆)

တမညော ဝေမာဟံ န ခေါ ပန မေတ ဘော ဝေ
 ဘဝံသတိ သန္တိ ဟိ ဘော သမဏဗြာဟ္မဏာ မဟဒ္ဒိကာ

၉-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ အဘိသညာနိရောဓကထာ

မဟာနုဘာဝါ။ ^(အာရုံအာရုံစေ) ကုမဿ - ပုရိသဿ သညံ ^{ပေါ်ဌပါဒ} ဥပကမ္ပန္တိပိ။
 အပကမ္ပန္တိပိ။ ^{ပေါ်ဌပါဒ} ယသ္မိ သမယေ ^{ပေါ်ဌပါဒ} ဥပကမ္ပန္တိ။ ^{ပေါ်ဌပါဒ} သညံ ^{ပေါ်ဌပါဒ} တသ္မိ သမယေ
 ဟောတိ။ ^{ပေါ်ဌပါဒ} ယသ္မိ သမယေ ^{ပေါ်ဌပါဒ} အပကမ္ပန္တိ။ ^{ပေါ်ဌပါဒ} အသညံ ^{ပေါ်ဌပါဒ} တသ္မိ သမယေ
 ဟောတိ တိ။ ^{ပေါ်ဌပါဒ} ကုတ္တေကေ ^{ပေါ်ဌပါဒ} အဘိသညာနိရောဓံ ^{ပေါ်ဌပါဒ} ပညပေန္တိ။
 (ပေါ်ဌပါဒ အာရုံစေ)

(ပါဝင်ဂါဇေရင်း၂၇၀)

ကုမညော ဇဝံမာဟ န ခေါ ပန မေတိ ဘော ဇဝံ
 ဘဝံသတိ။ သန္တိ ဟိ ဘော ဒေဝတာ မဟိဒ္ဓိကာ မဟာနုဘာဝါ။
 ကုမဿ - ပုရိသဿ သညံ ဥပကမ္ပန္တိပိ အပကမ္ပန္တိပိ။
 ယသ္မိ သမယေ ဥပကမ္ပန္တိ။ သညံ တသ္မိ သမယေ ဟောတိ။
 ယသ္မိ သမယေ အပကမ္ပန္တိ။ အသညံ တသ္မိ သမယေ ဟောတိ တိ
 ကုတ္တေကေ အဘိသညာနိရောဓံ ပညပေန္တိ။
 (ပေါ်ဌပါဒ အာရုံစေ)

(ပါဝင်ဂါဇေရင်း၂၇၀)

တဿ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တယေဝ အာရဗ္ဗ သတိ ဥဒပါဒိ
 အဟော - နန ဘဂဝါ အဟော - နန (သေ) သဂတော။
 ကုမေသံ - ဓမ္မာနံ သုက္ကသလော တိ။ ဘဂဝါ ဘန္တေ ကုသလော
 ဘဂဝါ ပကတညူ အဘိသညာနိရောဓဿ၊ ကထံ န ခေါ ဘန္တေ
 အဘိသညာနိရောဓော ဟောတိ တိ။
 (ပေါ်ဌပါဒ အာရုံစေ)

(ပါဝင်ဂါဇေရင်း၂၇၀-၂)

သဟေတုကသညုပ္ပါဒနိရောဓကထာ

၄၁၂။ တတြ ပေါဒ္ဓပါဒ ယေ-တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ဝေမာတံသံ အဟေတု အပ္ပစ္စယာ ပုရိသဿ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇိပ
 နိရုဇ္ဈိတံ တိ။ အာဒိတောဝ တေသံ အပရဒ္ဓံ။ တံ ကဿ
 ဟေတု။ သဟေတု ဟ ပေါဒ္ဓပါဒ သပ္ပစ္စယာ ပုရိသဿ
 သညာ ဥပ္ပဇ္ဇိပ နိရုဇ္ဈိတံ။ သိက္ခာ ကော သညာ
 ဥပ္ပဇ္ဇိတိ။ သိက္ခာ ကော သညာ နိရုဇ္ဈိတံ။ (ပါဝင်ဓါနေရင်း ၃၇၂-၃)

၄၁၃။ ကာ ဝ သိက္ခာတိ ဘဂဝါ အဝေါစ။ ဣဓ ပေါဒ္ဓပါဒ
 တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါပ

(ယုတ္တံ) သာမညဖလေ။ ဧဝံ ဝိတ္တာရေတံပွဲ။ ဧဝံ ခေါ ပေါဒ္ဓပါဒ

ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟေတိ။ ပ။ တဿမေ- ပဉ္စနိဝရဏေ ပဟိနေ

အတ္တနိ သမဇပဿတော ပါမောဇ္ဇ ဇာယတိ။ ပမုဒိတဿ ပိတိ

ဇာယတိ။ ပတမဇဿ ကာယော ပဿမ္မတိ။ ပဿဒ္ဓကာယော

သုခံ ဝေဒေတိ။ သုခိနော စိတ္တံ သမာယေတိ။ သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ

ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ

ဝိဝေကဇံ ပိတသခံ ပဋ္ဌမံ- ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ တဿ

ယာ ပုရိမာ ကာမသညာ၊ သာ နိရုဇ္ဈိတိ။ ဝိဝေကဇပိတိသုခ-

ဥ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တံ သဟေတုကသညုပ္ပါဒနိရောဓကေထာ

သုခမသစ္စသညာ တသိ သမယေ ဟောတိ။ ဝိဝေကဇပိတိသခ-
 သိခမသစ္စသညာ တသိ သမယေ ဟောတိ။ ဝေဇ္ဇိ
 သိက္ခာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သိက္ခာ ဧကာ သညာ
 နိရုဇ္ဈတိ။ အယံ သိက္ခာတံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

(ပါဝင်ဉာဏေရင်း၊ ၃၇၃-၄-၅)

ပုန စ ပရံ ပေါဌပါဒ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝပသမာ
 အဇ္ဈတ္တံ သမသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ
 အဝိစာရံ သမာဓဇ္ဇံ ပတိသခံ ဒတိယံ-ဈာနံ ဥပသမ္ပန္နံ ဝိဟရတိ။
 တသိ ယာ ပရိမာ ဝိဝေကဇပိတိသခသုခမသစ္စသညာ သာ
 နိရုဇ္ဈတိ။ သမာဓဇ္ဇပိတသခသုခမသစ္စသညာ တသိ သမယေ
 ဟောတိ။ သမာဓဇ္ဇပိတသခသုခမသစ္စသညာ တသိ သမယေ
 ဟောတိ။ ဧဝမံ သိက္ခာ ဧကာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သိက္ခာ ဧကာ
 သညာ နိရုဇ္ဈတိ။ အယမ္ပံ သိက္ခာတံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

(ပါဝင်ဉာဏေရင်း၊ ၃၇၅)

ပုန စ ပရံ ပေါဌပါဒ ဘိက္ခု ပိတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော
 စ ဝိဟရတိ။ သင်္ဘော စ သမဇာနော၊ သခဉ္စ ကာယေန
 ပဋိသံဝေဒတိ။ ယံ တံ အရိယာ အာစိကန္တံ ဥပေက္ခကော
 သတိမာ သုခဝိဟာရံ တိ။ (အတတိယံ-ဈာနံ ဥပသမ္ပန္နံ ဝိဟရတိ။)

၉-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ သဟေတုကသညာပါဒနိရောဓကထာ

ယတနံ ပုပ္ဖသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ တသ္မိ
သ္မိ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ တသ္မိ

သ္မိ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ တသ္မိ
သ္မိ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ တသ္မိ

တသ္မိ သမယေ ဟောတိ။ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ
တသ္မိ သမယေ ဟောတိ။ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ

ပုပ္ဖန္တတိ သိက္ခာ ဧကော သညာ နိရုဇ္ဈတိ။ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ
ပုပ္ဖန္တတိ သိက္ခာ ဧကော သညာ နိရုဇ္ဈတိ။ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ

ဘဝဂါ အဝေါစ။ (ပါဝဂုဘနေရင်။ ၃၇၈-၉)

ပုန စ ပရံ ပေါဌပါဒ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော အာကာသာနက္ခယတန
သမတိက္ကမ အနန္တံ ဝိညာဏန္တံ ဝိညာဏက္ခယတနံ ပုပ္ဖသမ္ပန္န
ဝိဟရတိ။ တသ္မိ ယာ ပုရိမာ အာကာသာနက္ခယတနသုခမ-

သစ္စသညာ သာ နိရုဇ္ဈတိ။ ဝိညာဏက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ
သမတိက္ကမ အနန္တံ ဝိညာဏန္တံ ဝိညာဏက္ခယတနံ ပုပ္ဖသမ္ပန္န
ဝိဟရတိ။ တသ္မိ ယာ ပုရိမာ အာကာသာနက္ခယတနသုခမ-

တသ္မိ သမယေ ဟောတိ။ ဝိညာဏက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ
တသ္မိ သမယေ ဟောတိ။ ဝိညာဏက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ

ပုပ္ဖန္တတိ သိက္ခာ ဧကော သညာ နိရုဇ္ဈတိ။ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ
ပုပ္ဖန္တတိ သိက္ခာ ဧကော သညာ နိရုဇ္ဈတိ။ အာကာသာနက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ

သိက္ခာတိ ဘဝဂါ အဝေါစ။ (ပါဝဂုဘနေရင်။ ၃၇၉)

ပုန စ ပရံ ပေါဌပါဒ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော ဝိညာဏက္ခယတနံ
သမတိက္ကမ နတ္ထိ ကိဉ္စိတံ အာကိဂ္ဂညာယတနံ ပုပ္ဖသမ္ပန္နံ ဝိဟရတိ။
တသ္မိ ယာ ပုရိမာ ဝိညာဏက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ သာ

သမတိက္ကမ နတ္ထိ ကိဉ္စိတံ အာကိဂ္ဂညာယတနံ ပုပ္ဖသမ္ပန္နံ ဝိဟရတိ။
သမတိက္ကမ နတ္ထိ ကိဉ္စိတံ အာကိဂ္ဂညာယတနံ ပုပ္ဖသမ္ပန္နံ ဝိဟရတိ။

တသ္မိ ယာ ပုရိမာ ဝိညာဏက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ သာ
တသ္မိ ယာ ပုရိမာ ဝိညာဏက္ခယတနသုခမသစ္စသညာ သာ

(အာဂ္ဂဇရာ) (ပါဝဂုဘနေရင်။ ၃၇၉)

နိရုဇ္ဈတိ။ အာကုဉ္ဇယတနသုခမသစ္စသညာ တသိ- သမယေ
 (သော ဝါကျ-သညာ) နိရုဇ္ဈတိ။ အာကုဉ္ဇယတနသုခမသစ္စသညာ တသိ- သမယေ
 ဟောတိ။ အာကုဉ္ဇယတနသုခမသစ္စသညာယေဝ တသိ- သမယေ
 ဟောတိ။ ဝေမံ သိက္ခာ ဧကော သညာ ပဉ္စဇ္ဇတိ။ သိက္ခာ ဧကော
 သညာ နိရုဇ္ဈတိ။ အယမ္ပိ သိက္ခာတံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

(ပါသကုဿနေရင်းဂုဏဝ)

၄၁၄။ ယတော ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒ ဘိက္ခု ဣဓိ သိက္ခသညိ

ဟောတိ။ သော တတော အမုတြ တတော အမုတြ
 အနုပုဗ္ဗေန သညဂ္ဂ ဖုသတိ တဿ သညဂ္ဂေ ဌတဿ ဧဝံ

ဟောတိ စေတယမာနဿ မေ ပါပယော၊ အစေတယမာနဿ
 မေ သေယော။ အာဟဂ္ဂေ ခေါ-ပန စေတေယျ။ အဘိသခိရေယျ။

ဣမံ စ မေ သညာ နိရုဇ္ဈေယျ။ အညာ စ ဩဋ္ဌာရိကာ

သညာ ဥပဇ္ဇေယျ။ ယံနနာဟံ န-စေဝ-စေတေယျ။ န စ
 အဘိသခိရေယျ။ သော န-စေဝ-စေတေတိ။

န-စ အဘိသခိရောတိ။ တဿ အစေတယတော အနဘိ-

သခိရောတော တာ-စေဝ-သညာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အညာ စ ဩဋ္ဌာရိကာ

သညာ န-ပဉ္စဇ္ဇန္တိ၊ သော နိရောဓံ ဖုသတိ၊ ဧဝံ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒ

အနုပုဗ္ဗာဘိသညာနိရောဓသမ္ပဇာနသမာပတ္တိ ဟောတိ။

(ပါသကုဿနေရင်းဂုဏဝ-၂)

ဇ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ သဟေတုကသညုပ္ပါဒနိရောဓကထာ

တံ ကိ မညသိ ပေါ်ဌပါဒ၊ အဝိနု တေ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ
 ဝေဇ္ဇပါ အနုပုဗ္ဗာဘိသညာနိရောဓသမ္ပဇာနသမာပတ္တိ သုတ္တပုဗ္ဗာတိ။
 နော-ဟေတု ဘန္တေ ဝေ ခေါ အဟ ဘန္တေ ဘဂဝတော
 ဘာသတံ အာဇာနာမံ “ယန္တော ခေါ ပေါ်ဌပါဒ ဘိက္ခု ဣ
 သကသည ဟောတိ၊ သော တတော အမုတြ တတော
 အမုတြ အနုပုဗ္ဗေန သညဂံ ဖုသတိ၊ တဿ သညဂေ
 ဌိတဿ ဧဝံ ဟောတိ “စေတယမာနဿ မေ ပါပိယော၊
 အစေတယမာနဿ မေ သေယျော။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန စေတေယျံ၊
 အဘိသင်္ခရေယျံ၊ ဣမာ စ မေ သညာ နိရုဇ္ဈေယျံ။ အညာ စ
 ဩဠာရိကာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ။ ယံနုနာဟံ န စေဝ စေတေယျံ၊
 န စ အဘိသင်္ခရေယျံ”န္တိ။ သော န စေဝ စေတေတိ၊ န စ
 အဘိသင်္ခရေတိ။ တဿ အစေတယတော အနဘိသင်္ခရောတော
 တာ စေဝ သညာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အညာ စ ဩဠာရိကာ သညာ
 န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သော နိရောဓံ ဖုသတိ၊ ဧဝံ ခေါ ပေါ်ဌပါဒ
 အနုပုဗ္ဗာဘိသညာနိရောဓသမ္ပဇာနသမာပတ္တိ ဟောတိ တိ။
 ပေါ်ဌပါဒ (ဘဂဝါ-သညာ၊ ခေါ-ဝေ) (ပေါ်ဌပါဒ- ဝေ၊ ခေါ-အဟ၊ ဘန္တေ-ဘဂဝတော) (အမုတြ-အနုပုဗ္ဗေန) (သညဂံ-သညာ) (ဖုသတိ-ဖုသတိ) (တဿ-တဿ) (သညဂေ-သညဂေ) (ဧဝံ-ဧဝံ) (ဟောတိ-ဟောတိ) (စေတေယျံ-စေတေယျံ) (အဘိသင်္ခရေယျံ-အဘိသင်္ခရေယျံ) (အညာ-အညာ) (စ-စ) (ဩဠာရိကာ-ဩဠာရိကာ) (သညာ-သညာ) (န-န) (ယံ-ယံ) (နု-နု) (နာ-နာ) (ဟံ-ဟံ) (န-န) (စေ-စေ) (စေတေယျံ-စေတေယျံ) (အဘိသင်္ခရေယျံ-အဘိသင်္ခရေယျံ) (သော-သော) (န-န) (စေ-စေ) (စေတေတိ-စေတေတိ) (န-န) (စ-စ) (အဘိသင်္ခရေတိ-အဘိသင်္ခရေတိ) (တဿ-တဿ) (အစေတယတော-အစေတယတော) (အနဘိသင်္ခရောတော-အနဘိသင်္ခရောတော) (တာ-တာ) (စေ-စေ) (သညာ-သညာ) (နိရုဇ္ဈန္တိ-နိရုဇ္ဈန္တိ) (အညာ-အညာ) (စ-စ) (ဩဠာရိကာ-ဩဠာရိကာ) (သညာ-သညာ) (န-န) (ဥပ္ပဇ္ဈန္တိ-ဥပ္ပဇ္ဈန္တိ) (သော-သော) (နိရောဓံ-နိရောဓံ) (ဖုသတိ-ဖုသတိ) (ဧဝံ-ဧဝံ) (ခေါ-ခေါ) (ပေါ်ဌပါဒ-ပေါ်ဌပါဒ) (အနုပုဗ္ဗာဘိသညာနိရောဓသမ္ပဇာနသမာပတ္တိ-အနုပုဗ္ဗာဘိသညာနိရောဓသမ္ပဇာနသမာပတ္တိ) (ဟောတိ-ဟောတိ) (တိ-တိ)။

၄၁၅။ ဧကညေဝ နုခေါ ဘန္တေ ဘဂဝါ သညဂံ ပညပေတိ။

ဦးစွာပုဂ္ဂိုလ်ကား ပျားစွာလည်းဖြစ်သော စိုကို ပုထိုးသော သီ(ပေါ်ပြူး)ပေါ်-သစ်၊ ဘဝနွဲ့-ကိုးပုဂ္ဂိုလ်
 ဥဒါဟု ပုထိုးပုံ သညဂ္ဂေ ပညပေတိတိ။ ကေမ္မိ ခေါ် အဟံ
 ပေါ်ပြူးပါး သညဂ္ဂိ ပညပေမိ၊ ပုထိုးပုံ သညဂ္ဂေ ပညပေမိတိ။

(အိမ်ပျား) ဖြစ်
 ယံထာ ကထံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ ကေမ္မိ သညဂ္ဂိ ပညပေတိ။
 ပုထိုးပုံ သညဂ္ဂေ ပညပေတိ။ ယံထာ ယံထာ ခေါ် ပေါ်ပြူးပါး
 နရောဓံ ဖံသတိ၊ တထာ တထာဟံ သညဂ္ဂိ ပညပေမိ။ ဧဝံ ခေါ်
 အဟံ ပေါ်ပြူးပါး ကေမ္မိ သညဂ္ဂိ ပညပေမိ၊ ပုထိုးပုံ သညဂ္ဂေ
 ပညပေမိတိ။ (ပါး၁၇၂ နေရင်း၊ ၃၈၄)

ဒိုကျေစသမာပုဇ္ဈကသ-ဒိုကျေစသမာပဝ်ကို ဝေါဟာ၊ သော၊ သိုကျေ-က၊ (ဒုတိယအပိုင်း)
 ၄၁၆။ သညာ နု-ခေါ် ဘန္တေ ပဌမံ ပုပ္ဖန္တိ၊ ပစ္စာ
 ဉာဏံ၊ ဥဒါဟု ဉာဏံ ပဌမံ ပုပ္ဖန္တိ၊ ပစ္စာ သညာ၊ ဥဒါဟု
 သညာ စ ဉာဏဂ္ဂိ အပုပ္ဖံ-အစရိမံ ပုပ္ဖန္တိ။

သညာ ခေါ် ပေါ်ပြူးပါး ပဌမံ ပုပ္ဖန္တိ၊ ပစ္စာ ဉာဏံ
 သညုပ္ပါဒါ စ ပန ဉာဏုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ သော ဧဝံ
 ပဇာနာတိ ကုဒပုစ္စယာ ကိရ မေ ဉာဏ ဥဒါဟု တိ၊ ကုမိနာ
 ခေါ် ဧဝံ၊ ပေါ်ပြူးပါး ပရယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ (ယထာ) သညာ
 ပဌမံ ပုပ္ဖန္တိ၊ ပစ္စာ ဉာဏံ၊ သညုပ္ပါဒါ-စ ပန ဉာဏုပ္ပါဒေါ
 ဟောတိ တိ။ (ပါး၁၇၂ နေရင်း၊ ၃၈၅-၆)

သညာအတ္တကထာ

၄၁၇။ သညာ န-ခေါ် ဘန္တေ ပုရိသဿ အတ္တာ၊ ဥဒါတု
 အညာ သညာ အညော အတ္တာတံ။ က-ပန တွံ ပေါ်ငြပါဒ
 အတ္တာန ပစ္စေသတံ။ ဩဋ္ဌာရိကံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အတ္တာန
 ပစ္စေမံ ရူပံ စာတုမဟာဘူတိကံ ကပဋိကာရာဟာရဘက္ခန္တိ။ (ဘက္ခ-ဗျ၊
 ၁၅၅၀-၆)

ဩဋ္ဌာရိကော စ ဟံ တေ ပေါ်ငြပါဒ အတ္တာ အဘဝံဿ
 ရူပံ စာတုမဟာဘူတိကော ကပဋိကာရာဟာရဘက္ခန္တော၊ ဝေ-သန္တံ
 ခေါ တေ ပေါ်ငြပါဒ အညာဝံ သညာ အဘဝံဿ အညော
 အတ္တာတံ။ (ဣနုဂ္ဂနိကမ ဝေ သန္တံ၊ ဝေ သန္တံ၊ ဘုဒ္ဓန္တေ ဟိ ဝေဝံ ဥပယောဂဝေဝံ ဟု၊ ဘော အတ္တကထာပါဠိဒ်၊ နဋီ
 ဝေ သန္တံ၊ နိ သန္တမိ ဝေ နိဒ္ဒိ ဥပပါမာဒိဘဝံ ဣစိ ယောဇနာသော ဝေ ဝေ ဝေ)

(ဣနုဂ္ဂနိကမ) ပေါ်ငြပါဒ-ပေါ်ငြပါဒ၊ တေ-သင်္ခါ မတေဓ- နနိက-ဣ၊ ဩဋ္ဌာရိကော- ဝုဒ္ဓိ-ဝုဒ္ဓိ-သော၊ ရူပံ-ရူပိ-သော၊
 စာတုမဟာဘူတိကော- ဝေ ပါသော မဟာဘူတိ-ဣ၊ ကပဋိကာရာ ဟာရဘက္ခန္တေ- ကပဋိကာရာ ဟာရဗျာ ဝေ ဝေ
 သော၊ နတ္ထ- နတ္ထကောသညာ၊ ယဒိ ဣဘဝံဿ- ဒါ၊ ဝေ သန္တံ- ဣဒါ ဣသညာသော (ဣသညာ) ပေါ်ငြပါဒ-ပေါ်ငြပါဒ၊
 ဝေ သန္တံ- ဣဒါ ဣသညာသော၊ ဣတ္ထာဝံ- ဣတ္ထကော ဣတ္ထာ၊ ဣတ္ထာဝံ- ဣတ္ထကော ဣတ္ထာ၊ ဣတ္ထာဝံ- ဣတ္ထကော
 မတေဓ- နနိက-ဣ၊ သညာ- သညာသညာ၊ ဣညာဝံ- ဝေ ပါသညာသော၊ ဣဘဝံဿ- ဣဘဝံဿ၊ ဣဘဝံဿ- ဣဘဝံဿ၊
 ဣညာဝံ- ဝေ ပါသညာသော၊ ဣဘဝံဿ- ဣဘဝံဿ (ဣနုဂ္ဂနိကမ ဝေ သန္တံ၊ ဣတ္ထာဝံ ဣတ္ထကော ဝေ ပါသညာသော
 ဝေ ဝေ ဝေ ဝေ ဝေ ဝေ)

တဒမိနာပေတံ ပေါ်ငြပါဒ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ (ယထာ)
 အညာဝံ သညာ ဘဝံဿတိ အညော အတ္တာ။ တိဋ္ဌတေဝံ
 သာယံ ပေါ်ငြပါဒ၊ ဩဋ္ဌာရိကော အတ္တာ ရူပံ စာတုမဟာဘူတိကော
 ကပဋိကာရာဟာရဘက္ခန္တော၊ အာထ ကုမဿ-ပုရိသဿ အညာ စ

၉-ပေါ်ငြပါဒသုတ္တ သညာအတ္တကထာ

၄၁၉။ အရူပိ ခေါ် အဟံ ဘန္တေ အတ္တာနံ ပစ္စေမိ
 သညာမယန္တိ။ အရူပံ စ ဟိ တေ ပေါ်ငြပါဒ အတ္တာ
 အဘဝံသ သညာမယော။ ဧဝံ သန္တမ္ပိ ခေါ် တေ ပေါ်ငြပါဒ
 အညာဝံ သညာ ဘဝံသတိ အညော အတ္တာ။

မေးခွန်း: နောက်ဝါကျရှိ ဧဝံ သန္တတိ ရှုလျက် ရှေ့ဝါကျ၌ ထည့်သင့်ရာ ပုဒ်ကိုထည့်။
 (၁၃၅၅-ခုနှစ်မေး၊ ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၃၉၁)

တဒမိနာ ပေတံ ပေါ်ငြပါဒ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ ယထာ
 အညာဝံ သညာ ဘဝံသတိ အညော အတ္တာ။ တိဋ္ဌတေဝ
 သာယံ ပေါ်ငြပါဒ အရူပံ အတ္တာ သညာမယော။ အထ က္ကမဿ-
 ပုရိသဿ အညာဝံ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အညာဝံ သညာ နိရုဇ္ဈန္တိ။
 က္ကမိနာပိ ခေါ် ဧတံ ပေါ်ငြပါဒ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ “ယထာ”
 အညာဝံ သညာ ဘဝံသတိ အညော အတ္တာ တိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်း၊ ၃၉၁)

၄၂၀။ သက္ကာ-ပနေတံ ဘန္တေ မယာ ဣတံ သညာ
 ပုရိသဿ အတ္တာ တံ ဝါ။ “အညာဝံ သညာ အညော အတ္တာ တံ
 ဝါ”

ဒဇာန-ခေါ် ဧတံ ပေါ်ငြပါဒ တယာ အညဒ္ဓကေန
 အညဒ္ဓကေန အညရုစိကေန အညတြာယောဂေန
 အညတြာစရိယကေန သညာ ပုရိသဿ အတ္တာ တံ - ဝါ။

၉-ပေါ်ငြပါဒသုတ္တ သညာအတ္တကထာ

ဣဒါဓိစကာသဗ္ဗဗျာဓိ ဣဒါဓိစကာသဗ္ဗဗျာဓိ ဣဒါဓိစကာသဗ္ဗဗျာဓိ ဣဒါဓိစကာသဗ္ဗဗျာဓိ ဣဒါဓိစကာသဗ္ဗဗျာဓိ
 ကုဒမေဝ သစ္စံ မောယ မညန္တိ။ ဧတံမိ ခေါ ပေါငြပါဒ
 မယာ အဗျာကတံ “နေဝ-ဟောတိ န န-ဟောတိ တထာဂတော
 ပရံ-မရဏာ၊ ကုဒမေဝ သစ္စံ မောယ မညန္တိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၉၄)

ကသွာ ပနေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ အဗျာကတန္တိ။ ဧတံမိ ခေါ ပေါငြပါဒ
 ဟောတံ ပေါငြပါဒ အတ္တသဟတံ မိသဟတံ
 နာဒိဗြဟ္မစရိယကံ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနံ ဝရာဂါယ
 နိရောဓာယ နိရောဓာယ နိရောဓာယ အဘညာယ
 သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ဧတံ မယာ
 အဗျာကတန္တိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၉၅)

ကိ-ပန ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဗျာကတန္တိ။ ကုဒ ဒုက္ခံ ခေါ
 ပေါငြပါဒ မယာ ဗျာကတံ။ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ ခေါ
 ပေါငြပါဒ မယာ ဗျာကတံ။ အယံ ဒုက္ခနရောဓောတိ ခေါ
 ပေါငြပါဒ မယာ ဗျာကတံ။ အယံ ဒုက္ခနရောဂေါမိန ပဋိပဒါတိ
 ခေါ ပေါငြပါဒ မယာ ဗျာကတန္တိ။ (ပါဝဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၃၉၅)

ကသွာ ပနေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဗျာကတန္တိ။ ဧတံမိ ခေါ ပေါငြပါဒ
 ဟံ ပေါငြပါဒ အတ္တသဟတံ ဧတံ မိသဟတံ
 အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနံ ဝရာဂါယ
 နိရောဓာယ နိရောဓာယ နိရောဓာယ အဘညာယ

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂပါဠိ

ဝဋ်ဆင်ရဲ ဖျားခြင်းပါ (အဝတ္ထု၏) ဝဋ်ဆင်ရဲ ဖျားခြင်းပါ (အဝတ္ထု၏) ဝဋ်ဆင်ရဲ ဖျားခြင်းပါ (အဝတ္ထု၏) ဝဋ်ဆင်ရဲ ဖျားခြင်းပါ (အဝတ္ထု၏)
 နရောဓာယ ဥပသမာယ အဘညာယ သမောဓာယ
 နဗာနာယ သံဝတတိ တဿာ ဧတံ မယာ ဗျာကတန္တိ။
 နဝမေတံ ဘဂဝါ ဧဝမေတံ သဂတာ ယဿ ဒါနံ
 ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ
 ဥဂ္ဂယာသနာ ပတ္တာမ။ (ပါဝဂ္ဂ၄၊ နေရင်း၊ ၃၉၅/၃၉၆)

၄၂၀။ အထ-ခေါ တေ-ပရိဗ္ဗာဇကာ အစီရပတ္တန္တဿ
 ဘဂဝတော ပေါဋ္ဌပါဒံ ပရိဗ္ဗာဇကံ သိမန္တတော ဝါစာ-သန္တတော-
 ဒကေန သဗ္ဗဗြုမကံသု ဧဝမေတံ ပနာယံ-ဘဝံ-ပေါဋ္ဌပါဒေါ
 ယညဒေဝ သမဏော ဂေါတမော ဘာသတိ၊ တံ-တဒေဝဿ
 အပ္ပန္နမောဒတိ “ ဧဝမေတံ ဘဂဝါ ဧဝမေတံ သဂတာ တိ။
 န ခေါ ပန မယံ ကိစ္စံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ကေသက
 မေဋံ ဒေသိတိ အာဇာနာမ “ သဿတော လောကော ” တိ ဝါ
 “ အသဿတော လောကော ” တိ ဝါ ‘ အန္တဝါ လောကော ’ တိ ဝါ။
 ‘ အနန္တဝါ လောကော ’ တိ ဝါ ‘ တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ၊ အညံ
 ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ ‘ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ-မရဏာ တိ
 ဝါ ‘ န-ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ’ တိ ဝါ ‘ ဟောတိ စ န စ
 ဟောတိ တထာဂတော ပရံ-မရဏာ ’ တိ ဝါ ‘ နေဝ ဟောတိ န န
 ဟောတိ တထာဂတော ပရံ-မရဏာ ’ တိ ဝါ။ (ပါဝဂ္ဂ၅၊ နေရင်း၊ ၃၉၇-၈)

၉-ပေါ်ငြပါဒေသုတ္တ စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါ်ငြပါဒေဝတ္ထု

^{ဤသို့သော} ^{တော်} ^{ပရိတ္တဇနောပရိသတ်}
^{တော်} ^{အပိ} ^{ဝတ္ထ} ^{တော်} ^{ပေါ်ငြပါဒေါ} ^{ပရိတ္တာဇကော်} ^{သတ်} ^{တေ} ^{ပရိတ္တာဇကော်}
^{တေဒဝေါစ} ^{အဟံမ္မံ} ^{ခေါ} ^{ဘော} ^န ^{ကိဉ္စိ} ^{သမဏဿ} ^{ဂေါတမဿ}
^{ကေသိကံ} ^{ဓမ္မံ} ^{ဒေသိတံ} ^{အာဇာနာမိ} ^{သဿတော} ^{လောကော} ^{တိ}
^{ဝါ} ^{အသဿတော} ^{လောကော} ^{တိ} ^{ဝါ} ^ပ ^{နေဝ} ^{ဟောတိ} ^န ^န ^{ဟောတိ}
^{တထာဂတော} ^{ပရံ} ^{မရဏာ} ^{တိဝါ} ^{အပိ} ^စ ^{သမဏော} ^{ဂေါတမော}
^{ဘတ} ^{တစ္စ} ^{တထ} ^{ပဋိပဒိ} ^{ပညပေတိ} ^{ဓမ္မဋ္ဌတတံ}
^{ဓမ္မနိယာမတံ} ^{ဘတ} ^{ခေါ} ^{ပန} ^{တစ္စ} ^{တထ} ^{ပဋိပဒိ}
^{ပညပေန္တဿ} ^{ဓမ္မဋ္ဌတတံ} ^{ဓမ္မနိယာမတံ} ^{ကထ} ^{ဟိ} ^{နာမ}
^{မာဒဿော} ^{ဝိည} ^{သမဏဿ} ^{ဂေါတမဿ} ^{သဘာသတ}
^{သုဘာသတတော} ^{နာဗ္ဗန္တမောဒေယျာ} ^{တိ} ^{ပါဝဂ္ဂျနေရင်} ^{ပုဗ္ဗ}

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါ်ငြပါဒေဝတ္ထု

^{၄၂၂} ^{အထ} ^{ခေါ} ^{ဒ္ဓိဟတ္တိဟဿ} ^{အစ္စယေန} ^{စိတ္တော} ^စ
^{ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော} ^{ပေါ်ငြပါဒေါ} ^စ ^{ပရိတ္တာဇကော} ^{ဇယန္တိ} ^{ဘဂဝါ}
^{တေနပသင်္ကမိသု} ^{ဥပသင်္ကမိတွာ} ^{စိတ္တော} ^{ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော}
^{ဘဂဝန္တံ} ^{အဘိဝါဒေတွာ} ^{ကေမန္တံ} ^{နိသိဒိ} ^{ပေါ်ငြပါဒေါ} ^{ပန}
^{ပရိတ္တာဇကော} ^{ဘဂဝတာ} ^{သဒ္ဓိ} ^{သမ္မောဒိ} ^{သမ္မောဒနိယံ} ^{ကထံ}
^{သာရဏိယံ} ^{ဝိတိသာရေတွာ} ^{ကေမန္တံ} ^{နိသိဒိ} ^{ကေမန္တံ} ^{နိသိန္ဒော}
^{ခေါ} ^{ပေါ်ငြပါဒေါ} ^{ပရိတ္တာဇကော} ^{ဘဂဝန္တံ} ^{တေဒဝေါစ} ^{တိဒါ} ^မ

ဘန္တေ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တိယံ ဘဂဝတော သမန္တတော
 ဝါစာသန္တတောဒကေန သဗ္ဗဗုဒ္ဓိမကံသု “ ဝေမေဝ ပနာယံ ဘဝံ
 ပေါဋ္ဌပါဒေါ ယညဒေဝ သမဏော ဂေါတမော ဘာသတိ၊ တံ
 တဒေဝဿ အပ္ပန္နမောဒတိ “ ဝေမေတံ ဘဂဝါ ဝေမေတံ သုဂတာ’
 တိ။ န ခေါ ပန မယံ ကိဉ္စိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဧကံသိကံ
 ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမ ‘သဿတော လောကော’တိ ဝါ။ ။ ပ။
 ပရံ မရဏာ’ဝါတိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တာဟံ ဘန္တေ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော
 ဧတဒဝေါစံ “ အဟမ္မိ ခေါ ဘော န ကိဉ္စိ သမဏဿ ဂေါတမဿ
 ဧကံသိကံ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ ‘သဿတော လောကော’တိ
 ဝါ၊ ‘အသဿတော လောကော’တိ ဝါ။ ။ ပ။ နေဝ ဟောတိ န န
 ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဝါတိ၊ အပိ စ သမဏော
 ဂေါတမော ဘူတံ တစ္စံ တထံ ပဋိပဒံ ပညပေတိ ဓမ္မဋ္ဌိတံ
 ဓမ္မနိယာမတံ၊ ဘူတံ ခေါ ပန တစ္စံ တထံ ပဋိပဒံ ပညပေန္တဿ
 ဓမ္မဋ္ဌိတံ ဓမ္မနိယာမတံ၊ ကထံ ဟိ နာမ မာဒိသော
 ဝိညံ သမဏဿ ဂေါတမဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော
 နာဗ္ဗန္တမောဒေယျာ တိ။

၉၂၃။ သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ပေါဋ္ဌပါဒေ ပရိဗ္ဗာဇကော အန္ဓာ
 အစက္ခါကာ တံယေဝ နေသ ဧကော စက္ခါမာ။ (ပါ၊၁၇၆၊နေရင်၊၄၀၀)

ဉ-ပေါ်ငြပါဒသုတ္တ စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါ်ငြပါဒဝတ္ထု

ဝင်စပ်မဟောမဖြန့်
 ပုဂံသော နာဇိ ပုဂံသော
 ကေံသိကာပံ ဟံ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ မယာံ မော့ ဒေသိတာ
 ဟာ နာပိက္ခိဇီ ဝင်စပ်မဟောမဖြန့် ပုဂံသော နာဇိ ပုဂံသော
 ပညတ္တာ၊ အနေကသိကာပံ ဟံ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ မယာ မော့
 ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ (ပါး၁၇၆၊ နေရင်း၊ ၄၀၀)

ကတမေ စ တေ ပေါ်ငြပါဒ မယာံ အနေကသိကာ မော့
 ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ သဿတော လောကောတိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ
 မယာ အနေကသိကာ မော့ ဒေသိတာ ပညတ္တာ၊ အသဿတော
 လောကောတိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ မယာ အနေကသိကာ မော့
 ဒေသိတာ ပညတ္တာ၊ အန္တဝါ လောကောတိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ။ ပ။
 အနန္တဝါ လောကောတိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ။ တံ ဇိဝံ တံ သရိရန္တိ
 ခေါ ပေါ်ငြပါဒ။ အညံ ဇိဝံ အညံ သရိရန္တိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ။ ဟောတိ
 တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ။ န ဟောတိ
 တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ။ ဟောတိ စ န စ
 ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ။ နေဝ ဟောတိ
 န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ခေါ ပေါ်ငြပါဒ မယာ
 အနေကသိကာ မော့ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။

ကသ္မာ စ တေ ပေါ်ငြပါဒ မယာံ အနေကသိကာ မော့
 ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ န ဟောတေ ပေါ်ငြပါဒ အတ္တသဟိတာ
 န မေဿဟိတာ အာဒိဗြဟ္မစရယကာ န နိဗ္ဗဒါယ

^{ဝေဇနိယရုံ} ဝိရာဂါယံ ^{ဝေဇနိယရုံ} နိရောဓာယံ ^{ဝေဇနိယရုံ} ဥပသမာယံ ^{ဝေဇနိယရုံ} အဘိညာယံ
^{ဝေဇနိယရုံ} သမ္မောဓာယံ ^{ဝေဇနိယရုံ} နိဗ္ဗာနာယံ သံဝတ္တန္တံ တသ္မာ တေ မယာ
 အနေကံသိကာ ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ (ပါသက္ခာနေရင်း၄၀၀)

ဧကံသိကဓမ္မာ

၄၂၄။ ကတမေ စ တေ ပေါဋ္ဌပါဒေ မယာ ဧကံသိကာ
 ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒေ မယာ
 ဧကံသိကာ ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ အယံ ဒုက္ခ-
 သမုဒယောတိ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒေ မယာ ဧကံသိကာ ဓမ္မာ
 ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒေ
 မယာ ဧကံသိကာ ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ အယံ
 ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိ ပဋိပဒါတိ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒေ မယာ ဧကံသိကာ
 ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။

ကသ္မာ စ တေ ပေါဋ္ဌပါဒေ မယာ ဧကံသိကာ ဓမ္မာ
 ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ ဧတေ ဣ ပေါဋ္ဌပါဒေ အတ္ထသဟိတာ
 ဓမ္မသဟိတာ ဧတေ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာ ဧတေ
 နိဗ္ဗိဒါယံ ဝိရာဂါယံ နိရောဓာယံ ဥပသမာယံ အဘိညာယံ
 သမ္မောဓာယံ နိဗ္ဗာနာယံ သံဝတ္တန္တံ တသ္မာ တေ မယာ

ဥ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ ကေသိကဓမ္မာ

ကေသိကာ ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ (ပါသဂ္ဂု၊ ပခုက္ကူ၊ ၅၄၁)

၄၂၅။ သန္တ ပေါ်ဌပါဒ ကေတ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော
ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ကေန္တသုခံ အတ္တံ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ-

မရဏာ တိ။ တာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ "သစ္စ-ကိရ
တုမေ အာယသုန္တော ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ကေန္တသုခံ

အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ-မရဏာ တိ။ တေ စေ မေ
ဧဝံ ပုဋ္ဌာ အာမာ တနံ ပဋိဇာနန္တိ။ တာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "အပိ

ပန တုမေ အာယသုန္တော ကေန္တသုခံ လောကံ ဇာနိ ပဿ
ဝိလာရဏာ တိ။ ဣတ ပုဋ္ဌာ နော တနံ ဝဒန္တိ။ (ပါသဂ္ဂု၊ နေရင်၊ ၄၀၀-၂)

တာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "အပိ ပန တုမေ အာယသုန္တော
ကေ-ဝါ-ရတ္တိ ကေ-ဝါ-ဒိဝသံ ဥပမုံ-ဝါ-ရတ္တိ ဥပမုံ-ဝါ

-ဒိဝသံ ကေန္တသုခံ အတ္တာနံ သုဉ္ဇာနာယာ" တိ။ ဣတ ပုဋ္ဌာ
နော တနံ ဝဒန္တိ။ (ပါသဂ္ဂု၊ နေရင်၊ ၄၀၁ ၂ ပခုက္ကူ၊ ၅၄၂)

တာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "အပိ ပန တုမေ အာယသုန္တော
ဇာနာယ အယ မဂ္ဂေါ အယ ပဋိပဒါ ကေန္တသုခဿ လောကဿ

သစ္စိကိရိယာယာ" တိ။ ဣတ ပုဋ္ဌာ နော တိ ဝဒန္တိ။
(ပါသဂ္ဂု၊ နေရင်၊ ၄၀၁ ၂)

(သမဏဗြာဟ္မဇာတိ) တာယံ ဧဝံ ဝဒါမိ “အပိ ပန တုမေ အာယသ္မန္တော
 ယာ တာ ဒေဝတာ ကေန္တသုခံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ တာသံ
 ဥပပုပ္ဖပန္နာတ မာရသာ ဧကန္တသုခဿ လောကဿ သတ္တကရ-
 ယာယ၊ မယမ္ပ ဟံ မာရသာ ဧဝပပန္နာ ဧဝပပန္နာ လောကံ
 ဥပပန္နာ တံ။ ဣတ ပုဋ္ဌာ နော တနိ ဝဒန္တံ။ (ပါဝဂ္ဂစာနေရင်း၊ ၄၀၂-၃)

(ဗမာ-ဆု) ဥပပုပ္ဖပန္နာ-ဘေ၊ ယံ ဝေဒ-သုခံ၊ ဥပပုပ္ဖပန္နာ-
 တံ က-မညသ ပေါဋ္ဌပါဒ “နန္ဒ ဧဝ-သန္တေ တေသံ-
 သမဏဗြာဟ္မဇာတိ အပိဋ္ဌိတိရကတံ ဘာသတံ သမ္ပဇ္ဇတိ” တံ။
 အဒ္ဓါ-ခေါ ဘန္တေ ဧဝ-သန္တေ တေသံ-သမဏဗြာဟ္မဇာတိ
 အပိဋ္ဌိတိရကတံ ဘာသတံ သမ္ပဇ္ဇတိ” တံ။ (ပါဝဂ္ဂစာနေရင်း၊ ၄၀၃)

(ဂေါတမိယ-ကံ) ၄၂၆။ သေယျတာပ ပေါဋ္ဌပါဒ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ
 “အဟံ ယာ ဣမသ္မိ-ဇနပဒေ ဇနပဒကလျာဏ၊ တံ ဣစ္ဆာမိ
 တံ ကာမေမိ တံ။ တမေန ဧဝံ (ဇန)ဝဒေယျ။ အမ္ဘော-ပုရသ
 ယံ တံ ဇနပဒကလျာဏံ ဣစ္ဆသိ ကာမေသိ ဇာနာသိ တံ-
 ဇနပဒကလျာဏံ ခတ္တိယံ ဝါ ဗြာဟ္မဇာတိ ဝါ ဝေသိ ဝါ သုဒ္ဓိ ဝါတံ။
 ဣတိ ပုဋ္ဌာ နော တံ ဝဒေယျ။ (ပါဝဂ္ဂစာနေရင်း၊ ၄၀၄)

ဥ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ ဇကံသိကမ္မော

ဗြဟ္မောဏ်းကို တမေနံ ဇကံ ဝဒေယျံ။ အမ္ဘော-ပုရိသ ယံ တွံ
 ဗြဟ္မောဏ်းကို ကြည့် (ဗုဒ္ဓ-အိုသည်) ကြည့် (ကို ဝဒေယျံ-ကာ) ဗြဟ္မောဏ်း
 ဇနပဒကလျာဏိ ကြည့် ကာမေသိ၊ ဇနာသိ တံ-ဇနပဒကလျာဏိ
 ဇန-နာမာ ဇန-ဂေါတာတိ ဝါ၊ ဒိယာဝါ ဝါ ရဿာယူဝါ မဇ္ဈိမာယူဝါ
 ကာဠိဝါ သာမာဝါ မဂ်စစ္စဝါ တိ။ အမကသိ-ဂါမေ-ဝါ
 နဂမေ-ဝါ နဂရေ ဝါ တိ။ ဣတံ ပုဋ္ဌော နော-တိ ဝဒေယျံ။
 တမေနံ ဇကံ ဝဒေယျံ အမ္ဘော-ပုရိသ ယံ တွံ န-ဇနာသိ
 န-ပဿသိ။ တံ တွံ ကြည့် ကာမေသိ တိ။ ဣတံ ပုဋ္ဌော
 “အာမာ တံ ဝဒေယျံ။ (ပါသဂ္ဂ၊ နေရင်၊ ၄၀၄)

တံ ကိ မညသိ ပေါဋ္ဌပါဒ “နန္ဒ ဇကံ-သန္တေ တံသ-
 ပုရိသဿ အပ္ပါဋ္ဌိဟရကတံ ဘာသိတံ သမ္ပန္တတိ။ အဒ္ဓါ-ခေါ
 ဘန္တေ ဇကံ-သန္တေ တံသ-ပုရိသဿ အပ္ပါဋ္ဌိဟရကတံ ဘာသိတံ
 သမ္ပန္တတိ။ (ပေါဋ္ဌပါဒါ၊ ဓကဇ္ဇံ၊ ၈၅၀)

ဇေ-တေ-သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ဇေဝါဒိနော ဇေဒိဋ္ဌနော ကေန္တသုခိ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ
 ပရံ-မရဏာ” တိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဇကံ ဝဒါမိ “သစ္စံ-ကိရ
 တုမေ အာယသုန္တော ဇေဝါဒိနော ဇေဒိဋ္ဌနော ကေန္တသုခိ
 အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ-မရဏာ” တိ။ (တေ၊ ၉၀ မေ
 ဇကံ ပုဋ္ဌာ အာမာ တံ ပဋိဇာနန္တိ။ တျာဟံ ဇကံ ဝဒါမိ “အပံ
 (သမဏဗြာဟ္မဏာ)

ပန တမေ အာယသ္မန္တော ဧကန္တသခံ လောကံ ဇာတိဖြင့် သိက္ခိသန္တိဖြစ်၏။
 ဘဝတို့သည် များသောအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏။
 ပဿ (ပဿန္တာ) ဝိဟရတာ တိ။ ဣတံ ပုဋ္ဌာ နေတု ဝိဟရန္တံ။
 (ပါဝဂ္ဂ-ဥပနိဒ္ဒါ-၄၀၅-၆)

၄၂၇။ သေယျထာပိ ပေါဋ္ဌပါဒ ပုရိသော စာတုမဟာပထေ
 နိဿေဏိ ကရေယျ ပါသာဒဿ အာရောဟဏာယ ။ ဟမေနံ
 ဧဝံ ဝဒေယျ။ အမ္ဘော-ပုရသ ယဿ တံ ပါသာဒဿ
 အာရောဟဏာယ နိဿေဏိ ကရောသိ၊ ဇာနာသိ တံ-ပါသာဒံ
 ပုရတ္ထိမာယ ဝါ ဒိသာယ ဒက္ခိဏာယ ဝါ ဒိသာယ ပစ္ဆိမာယ ဝါ
 ဒိသာယ ဥတ္တရာယ ဝါ ဒိသာယ ဥစောဝါ နိစော ဝါ မဇ္ဈိမော
 ဝါ တိ။ ဣတံ ပုဋ္ဌော နေတု ဝိဟရန္တံ။ ဟမေနံ ဧဝံ
 ဝဒေယျ။ အမ္ဘော-ပုရသ (ယံ) တံ န ဇာနာသိ န ပဿသိ၊ တဿ
 တံ ပါသာဒဿ အာရောဟဏာယ နိဿေဏိ ကရောသိ တိ။
 ဣတံ ပုဋ္ဌော အာမာ တံ ဝဒေယျ။ (ပါဝဂ္ဂ-ဥပနိဒ္ဒါ-၄၀၆)

တယော အတ္တပဋိလာဘ

၄၂၈။ တယော ခေါ ဣမေ ပေါဋ္ဌပါဒ အတ္တပဋိလာဘာ
 ဩဋ္ဌာရိကော အတ္တပဋိလာဘော၊ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော၊
 အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော။

၉-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ တယော အတ္တပဋိလာဘ

ကတမော စ ပေါ်ဌပါဒ ဩဋ္ဌာရိတော အတ္တပဋိလာဘော။
 ရုပ်ပဋိလာဘော လောပါသော ဝိမာ ဘုဝ်တော၌ ဖြစ်သော ကမ္မဇိကဂုဏ်ကရုဏ်း စတုရိသော (သော စက္ခုပုလိလောက-သညါ၊ စက္ခု) သညါ
 ရုပ် စာတုမဟာဘူတိကော ကမ္မဋ္ဌကာရာဟာရဘာဏော။ အာယံ (စက္ခုပုလိလောက)။
 ဩဋ္ဌာရိကော အတ္တပဋိလာဘော။ ကတမော မနောမယော
 စက္ခုဘောကို ရုဒြိဋ္ဌာရိကော စက္ခုဘောကို ရုဒြိဋ္ဌာရိကော စက္ခုဘောကို ရုဒြိဋ္ဌာရိကော စက္ခုဘောကို ရုဒြိဋ္ဌာရိကော
 အတ္တပဋိလာဘော။ ရုပ် မနောမယော သပ္ပင်ပစ္စင် အဟနိန္ဒယော။
 အာယံ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော။ ကတမော အရူပေါ
 စက္ခုဘောကို ရုဒြိဋ္ဌာရိကော စက္ခုဘောကို ရုဒြိဋ္ဌာရိကော စက္ခုဘောကို ရုဒြိဋ္ဌာရိကော စက္ခုဘောကို ရုဒြိဋ္ဌာရိကော
 အတ္တပဋိလာဘော။ အရူပံ သညာမယော။ အာယံ အရူပေါ
 အတ္တပဋိလာဘော။ (ပါ၊ ဝဂေ၊ နေရင်း၊ ၄၀၇-၈)။

၄၂၉။ ဩဋ္ဌာရိကဿပိ ခေါ အဟံ ပေါ်ဌပါဒ အတ္တ-
 ပဋိလာဘဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ ယထာပဋ္ဌပနာန ဝေါ
 သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ ပဟိယံသန္တိ။ ဝေါဒါနိယာ ဓမ္မာ
 အဘိဝဓိဿန္တိ။ ပညာပါရပုရိ ဝေပုလ္လတ္တု ဒိဋ္ဌေဝ-ဓမ္မေ
 သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရိဿထာ တိ။

သိယာ ခေါ-ပန တေ ပေါ်ဌပါဒ ဝေမဿ “သံကိလေသိကာ
 ဓမ္မာ ပဟိယံသန္တိ။ ဝေါဒါနိယာ ဓမ္မာ အဘိဝဓိဿန္တိ။
 ပညာပါရပုရိ ဝေပုလ္လတ္တု ဒိဋ္ဌေဝ-ဓမ္မေ သယံ
 အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရိဿထာ တိ။ ဒက္ခော စ ခေါ
 ဝိဟာရော တိ။ န ခေါ ပနေတံ ပေါ်ဌပါဒ ဝေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သံကိလေသိကာ ဝေဝ မော့ ပဟိယိဿန္တိ၊ ဝေါဒါနိယာ စ
 မော့ အဘိဝဗ္ဗိဿန္တိ၊ ပညာပါရိပုရိ ဝေပုလ္လတ္တန္တ ခိဋ္ဌေဝ မေမ္မ
 သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရိဿတိ၊ ပါမုဇ္ဇေဝ
 ဘဝိဿတိ ပိတံ စ ပဿန္တိ စ သတိံ စ သမ္ပုဇ္ဇညန္တ
 သုခေါ စ - ဝိဟာရော။ (ပါဝဂစာနေရင်၊ ၄၀၉၊ ၄၁၀)

၄၁၀။ မနောမယဿပိ ခေါ အဟံ ပေါဋ္ဌပါဒ အတ္တ-
 ပဋိလာဘဿ ပဟာနာယ မေမ္မ ဒေသေမိ “ယထာပဋိပန္နာနံ ဝေါ၊
 သံကိလေသိကာ မော့ ပဟိယိဿန္တိ၊ ဝေါဒါနိယာ မော့ အဘိဝဗ္ဗိဿန္တိ၊
 ပညာပါရိပုရိ ဝေပုလ္လတ္တန္တ ခိဋ္ဌေဝ မေမ္မ သယံ အဘိညာ
 သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရိဿတာ တိ။ (ပါဝဂစာနေရင်၊ ၄၁၀)

၄၁၁။ အရူပဿပိ ခေါ အဟံ ပေါဋ္ဌပါဒ အတ္တပဋိလာဘဿ
 ပဟာနာယ မေမ္မ ဒေသေမိ “ယထာပဋိပန္နာနံ ဝေါ သံကိလေသိကာ
 မော့ ပဟိယိဿန္တိ၊ ဝေါဒါနိယာ မော့ အဘိဝဗ္ဗိဿန္တိ၊ ပညာပါရိပုရိ
 ဝေပုလ္လတ္တန္တ ခိဋ္ဌေဝ မေမ္မ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္တ
 ဝိဟရိဿတာ တိ။ (ပါဝဂစာနေရင်၊ ၄၁၀)

၄၂။ ပရေ စေ ပေါဋ္ဌပါဒ အမေ ခံ ပုစ္ဆေယျံ
 ကတမော-ပန သော အာဝုသော ဩဋ္ဌာရိကော အတ္တပဋိလာဘော။

ဥ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ တယော အတ္တပဋိလာဘ

^{၂၊ နေဇာဏ်ကောဏီ}
^{၅၆၆၊ ကိ} ယဿ ^{၇၊ နိဗ္ဗာန်} တုမေ ^{၃၊ ဝါ} ပဟာနာယ ^{၅၊ နိ} ဓမ္မံ ^{၆၊ နိဗ္ဗာန်} ဒေသေထ “ယထာပဋိပန္နာနံ”
^(အတ္တပဋိလာဘ)
^{၁၊} ဝေါ သံကိလေသိကာ ^{၁၊} မော ^{၁၊} ပဟိယိဿန္တိ၊ ^{၁၊} ဝေါဒါနိယာ ^{၁၊} မော
^{၁၊} အဘိဝဓိဿန္တိ၊ ^{၁၊} ပညာပါရိပုရိ ^{၁၊} ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ ^{၁၊} ဒိဋ္ဌေဝ-ဓမ္မေ သယံ
^{၁၊} အဘိညာ ^{၁၊} သစ္စိကတွာ ^{၁၊} ဥပသမ္ပန္န ^{၁၊} ဝိဟရိဿထာ တိ။ ^{၁၊} တေသံ
^{၁၊} မယံ ^{၁၊} ဧဝံ ^{၁၊} ပုဋ္ဌာ ^{၁၊} ဧဝံ ဗျာကရေယျာမ ^{၁၊} အာယံ ဝါ သော
^{၁၊} အာဝုသော ^{၁၊} သြဋ္ဌာရိကော ^{၁၊} အတ္တပဋိလာဘော ^{၁၊} ယဿ ^{၁၊} မယံ
^{၁၊} ပဟာနာယ ^{၁၊} ဓမ္မံ ^{၁၊} ဒေသေမံ “ယထာပဋိပန္နာနံ” ^{၁၊} ဝေါ သံကိလေသိကာ
^{၁၊} မော ^{၁၊} ပဟိယိဿန္တိ၊ ^{၁၊} ဝေါဒါနိယာ ^{၁၊} မော ^{၁၊} အဘိဝဓိဿန္တိ၊ ^{၁၊} ပညာပါရိပုရိ
^{၁၊} ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ ^{၁၊} ဒိဋ္ဌေဝ-ဓမ္မေ သယံ ^{၁၊} အဘိညာ ^{၁၊} သစ္စိကတွာ ^{၁၊} ဥပသမ္ပန္န
^{၁၊} ဝိဟရိဿထာ တိ။ ^{၁၊} တေသံ မယံ
^{၁၊} ဧဝံ ပုဋ္ဌာ ဧဝံ ဗျာကရေယျာမ “အာယံ ဝါ သော အာဝုသော
^{၁၊} မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော ၊ ယဿ မယံ ပဟာနာယ ဓမ္မံ

၄၃၃။ ပရေ စေ ပေါ်ဌပါဒ အမေ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျံ “ကတမော
 ပန သော အာဝုသော မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော၊ ယဿ
 တုမေ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေထ “ယထာပဋိပန္နာနံ ဝေါ
 သံကိလေသိကာ မော ပဟိယိဿန္တိ၊ ဝေါဒါနိယာ မော
 အဘိဝဓိဿန္တိ၊ ပညာပါရိပုရိ ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ
 အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရိဿထာ”တိ။ တေသံ မယံ
 ဧဝံ ပုဋ္ဌာ ဧဝံ ဗျာကရေယျာမ “အာယံ ဝါ သော အာဝုသော
 မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော ၊ ယဿ မယံ ပဟာနာယ ဓမ္မံ

“ဒေသေမ၊ ယထာပဋိပန္နာနံ ဝေါ သံကိလေသိကာ မ္မော ပဟိယိဿန္တိ၊
ဝေါဒါနိယာ မ္မော အဘိဝမိဿန္တိ၊ ပညာပါရိပုရိ ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ
ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရိဿထာ”တိ။

(ပါ၊၁၈၂၊ မနောမယောပုစ်သာ ထူးသည်၊ ရှေ့ပိုစ်ရေး၄၃၂-အတိုင်းပေး)

၄၃၄။ ပရေ စေ ပေါဋ္ဌပါဒ အမေ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျ။ “ကတမော
ပန သော အာဂုသော အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော၊ ယဿ တုမေ
ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေထ၊ ယထာပဋိပန္နာနံ ဝေါ သံကိလေသိကာ
မ္မော ပဟိယိဿန္တိ၊ ဝေါဒါနိယာ မ္မော အဘိဝမိဿန္တိ၊ ပညာပါရိပုရိ
ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္န
ဝိဟရိဿထာ”တိ။ တေသံ မယံ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ ဧဝံ ဗျာကရေယျာမ
“အယံ ဝါ သော အာဂုသော အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော၊ ယဿ
မယံ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေမ၊ ယထာပဋိပန္နာနံ ဝေါ သံကိလေသိကာ
မ္မော ပဟိယိဿန္တိ၊ ဝေါဒါနိယာ မ္မော အဘိဝမိဿန္တိ၊ ပညာပါရိပုရိ
ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္န
ဝိဟရိဿထာ”တိ။ (ပါ၊၁၈၃၊ အရူပေါပုစ်သာ ထူးသည်၊ နိဿယ လွယ်ပြီ)

တံ ကိ မညသိ ပေါဋ္ဌပါဒ “နန္ဒ ဧဝံ-သန္တေ သပ္ပိဋ္ဌိဟိရကတံ
ဘာသတံ သမ္ပန္နတံ တိ။ အဒ္ဓါ-ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ-သန္တေ
သပ္ပိဋ္ဌိဟိရကတံ ဘာသတံ သမ္ပန္နတံ။ (ပါ၊၁၈၃၊နေရင်း၊၄၁၁)

ဥ-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ တယော အတ္တပဋိလာဘ

၄၃၅။ သေယျထာပိ ပေါဌပါဒ ပုရိသော နိဿေဏိ ကရေယျ
 ပါသာဒဿ အာရောဟဏာယ တဿေဝ-ပါသာဒဿ ဟေဋ္ဌာ။
 တပေန္တံ ဝေပိ ဝဒေယျ အမ္ဘော-ပုရိသ ယဿ တံ ပါသာဒဿ
 အာရောဟဏာယ နိဿေဏိ ကရောသိ၊ ဇာနာသိ တံ-ပါသာဒံ
 ပုရတ္ထိမာယ ဝါ ဒိဿာယိ ဒက္ခိဏာယ ဝါ ဒိဿာယိ ပစ္ဆိမာယ ဝါ
 ဒိဿာယိ ဥတ္တရာယ ဝါ ဒိဿာယိ ဥစ္စောဏိ ဝါ နိစော ဝါ မဇ္ဈိမော
 ဝါ တိ၊ သော ဝေပိ ဝဒေယျ အယံ-ဝါ သော အာဝုသော
 ဝါသာဒေါ၊ ယဿာဟံ အာရောဟဏာယ နိဿေဏိ ကရောမိ
 တဿေဝ-ပါသာဒဿ ဟေဋ္ဌာ တိ။ (ပါဝဂဥပနေရင်၊ ၄၁၂)

၄၃၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ စိတ္တာ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေ
 ဒဝေါစ ယသ္မိ ဘန္တေ သမယေ သြဋ္ဌာရိကော အတ္တပဋိလာဘော
 ဧကောတိ၊ မောယဿ တသ္မိ-သမယေ မနောမယော အတ္တ-
 ပဋိလာဘော ဟောတိ၊ မောယော အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော
 ဟောတိ၊ သြဋ္ဌာရိကော ဝါဿ အတ္တပဋိလာဘော တသ္မိ-သမယေ
 သစ္စော ဟောတိ၊ ယသ္မိ ဘန္တေ သမယေ မနောမယော အတ္တ-
 ပဋိလာဘော ဟောတိ၊ မောယဿ တသ္မိ-သမယေ သြဋ္ဌာရိကော
 အတ္တပဋိလာဘော ဟောတိ၊ မောယော အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော
 ဟောတိ၊ မနောမယော ဝါဿ အတ္တပဋိလာဘော တသ္မိ-သမယေ

သစ္စော ဟောတိ၊ ယသ္မိံ ဘန္တေ သမယေ အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော
 ဟောတိ၊ မောယသ္မာ တသ္မိံ သမယေ ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘော
 ဟောတိ၊ မောယော မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော ဟောတိ၊
 အရူပေါ ဝါဿ၊ အတ္တပဋိလာဘော တသ္မိံ သမယေ သစ္စော
 ဟောတိ တိ၊ (ပါဝစတုနေရင်္ဂဒဝဂ္ဂ)

ယသ္မိံ စိတ္တ သမယေ ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘော
 ဟောတိ၊ နေဝ တသ္မိံ သမယေ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘောတိ-
 သခ ဂစ္ဆတိ၊ န အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘောတိ-သခ ဂစ္ဆတိ၊
 ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘောတွေဝ တသ္မိံ သမယေ သခ ဂစ္ဆတိ၊
 ယသ္မိံ စိတ္တ သမယေ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော ဟောတိ၊
 နေဝ တသ္မိံ သမယေ ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘောတိ သခ ဂစ္ဆတိ၊
 န အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘောတိ သခ ဂစ္ဆတိ၊ မနောမယော
 အတ္တပဋိလာဘောတွေဝ တသ္မိံ သမယေ သခ ဂစ္ဆတိ၊ ယသ္မိံ
 စိတ္တ သမယေ အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော ဟောတိ၊ နေဝ
 တသ္မိံ သမယေ ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘောတိ သခ ဂစ္ဆတိ၊
 န မနောမယော အတ္တပဋိလာဘောတိ သခ ဂစ္ဆတိ၊ အရူပေါ
 အတ္တပဋိလာဘောတွေဝ တသ္မိံ သမယေ သခ ဂစ္ဆတိ၊
 (ပါဝစတုနေရင်္ဂဒဝဂ္ဂ)

ဉ-ပေါဒ်ပါဒေသုတ္တ တယော အတ္ထပိလာဘ

သင့်ကို စိတ္တ (အသေ-တို့သည်) (အိ-ပုဗ္ဗေပျံ-ကံ) (အိ-ပုဗ္ဗေပျံ-ကံ) နှင့်
 ၄၃၈။ သစေ တ စိတ္တ ဧဝံ ပုဗ္ဗေယျံ အဟောသ တံ
 လျှောက်ပေးသော ကမ္မဒိ ဗဟုဝါဒော သည် (အနာဂတ်-သော၊ အနိ-ဒိ) ပစ္စေကံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ သည် အနာဂတ်ဖြစ်သော
 အတိတမဒ္ဓါနံ၊ န တံ နာဟောသိ၊ ဘဝိဿသိ တံ အနာဂတ
 ကမ္မဒိ ဗဟုဝါဒော သည် (အနာဂတ်-သော၊ အနိ-ဒိ) ပါသလော သည် ဤပစ္စေကံစီ ဗဟုဝါဒော သည်
 မဒ္ဓါနံ၊ န တံ န-ဘဝိဿသိ၊ အတ္ထံ တံ တေရဟိ၊ န တံ
 (အောပ-ပိ-ဒိ) (အောပ-ပိ-ဒိ) (အောပ-ပိ-ဒိ) ကမ္မဒိ သို့မဟုတ် ဖြေရာ သည်၊ ဤ (အဂါ၊ ဖွဲ့)။
 နတ္ထံ တံ၊ ဧဝံ ပုဗ္ဗော တံ စိတ္တံ ကိန္တိ ဗျာကရေယျာသတံ။
 သစေ မံ ဘန္တေ ဧဝံ ပုဗ္ဗေယျံ အဟောသ တံ အတိတမဒ္ဓါနံ၊
 ဗဟုဝါဒော သည် (အဂါ-တံ-သော၊ အနိ-ဒိ) ပစ္စေကံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ သည် သော အဟောသ သည်
 န တံ န-အဟောသိ၊ ဘဝိဿသိ တံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ န တံ
 (အနာဂတ်-သော၊ အနိ-ဒိ) ပစ္စေကံသည် လော သည် ဤပစ္စေကံစီ ဗဟုဝါဒော သည် (အောပ-ပိ-ဒိ) (အောပ-ပိ-ဒိ)။
 န-ဘဝိဿသိ၊ အတ္ထံ တံ တေရဟိ၊ န တံ နတ္ထံ တံ၊
 နံ ပုဗ္ဗော အဟံ ဘန္တေ ဧဝံ ဗျာကရေယျံ အဟောသဟံ
 အဂါ-ပိ-ဖြစ်သော ကမ္မဒိ သည် (အဂါ-တံ-သော၊ အနိ-ဒိ) ပစ္စေကံသည် ဖြစ်ပေါ်လာသည် သည် သော
 အတိတမဒ္ဓါနံ၊ နာဟံ န အဟောသိ၊ ဘဝိဿာမဟံ အနာဂတ-
 ကမ္မဒိ သည် (အနာဂတ်-သော၊ အနိ-ဒိ) ပစ္စေကံသည် ဖြစ်ပေါ်လာသည် သည် ဤပစ္စေကံစီ ဗဟုဝါဒော သည်
 မဒ္ဓါနံ၊ နာဟံ န-ဘဝိဿာမိ၊ အတ္တာဟံ တေရဟိ၊ နာဟံ
 (အောပ-ပိ-ဒိ) (အောပ-ပိ-ဒိ) (အောပ-ပိ-ဒိ) ဖြစ်ပေါ်လာသည် သည် သော
 နတ္ထံ တံ၊ ဧဝံ ပုဗ္ဗော အဟံ ဘန္တေ ဧဝံ ဗျာကရေယျန္တိ။ ဘဂဗ္ဗံ၊ အဂါ။

(ပါဝဓဗျာနေရင်း၊ ၄၁၄-၅၊ ပခုက္ကူစာရိယ၊ ဘာဠိ၊ ၄၁၄)

မေးခွန်း: "အဟောသဟံ အတိတမဒ္ဓါနံ၊ နာဟံ န အဟောသိ၊ ဘဝိဿာမဟံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ နာဟံ န ဘဝိဿာမိ-၌ လိုက်သင့်သောပုဂံများ အလိုက်ခံ၍ ကျနစွာပေး (ဝဉ္ဇရိ-ခုနစ်)

(အိ-ပုဗ္ဗေပျံ-ကံ) (အိ-ပုဗ္ဗေပျံ-ကံ) (အိ-ပုဗ္ဗေပျံ-ကံ)
 သစေ ပန တံ စိတ္တံ ဧဝံ ပုဗ္ဗေယျံ "ယော တေ အဟောသိ
 အတိတော အတ္ထပဋ္ဌလာဘော၊ သောဝ တေ အတ္ထပဋ္ဌလာဘော
 အတ္ထပဋ္ဌလာဘော (အတ္ထပဋ္ဌလာဘော) ကမ္မဒိ သည် (အဂါ-တံ-သော၊ အနိ-ဒိ) ပစ္စေကံသည် ဖြစ်ပေါ်လာသည် သည် သော
 သစ္စော၊ မောယော အနာဂတော၊ မောယော ပစ္စုပ္ပန္နော။
 ယော တေ ဘဝိဿတိ အနာဂတော အတ္ထပဋ္ဌလာဘော၊ သောဝ
 ယော တေ အတ္ထပဋ္ဌလာဘော သစ္စော၊ မောယော အတိတော၊
 အတ္ထပဋ္ဌလာဘော (အတ္ထပဋ္ဌလာဘော) ကမ္မဒိ သည် (အဂါ-တံ-သော၊ အနိ-ဒိ) ပစ္စေကံသည် ဖြစ်ပေါ်လာသည် သည် သော
 သိကိ ယော တေ အတ္ထပဋ္ဌလာဘော သစ္စော၊ မောယော အတိတော၊

^{သည့်(လောကီ-လော)} ^{သော(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)} ^{သင်္ခါ} ^{ယဉ္ဇနုပုဂ္ဂိုလ်} ^{သော}
 မောဃော ပစ္စုပ္ပန္နော။ ယော တေ ဇတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နော
^{သည့်(လောကီ)} ^{သင်္ခါ} ^{ဗုဒ္ဓါပုဂ္ဂိုလ်} ^{သော} ^{သည့်(လောကီ-လော)}
 အတ္တပဋိလာဘော၊ သောဝံ တေ အတ္တပဋိလာဘော သစ္စော၊
^{သည့်(လောကီ-လော)} ^{သော(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)} ^{သည့်(လောကီ-လော)} ^{သော(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)} ^{သော(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)}
 မောဃော အတိတော၊ မောဃော အနာဂတော တိ။ နိဗ္ဗာန်တံ
^{သော} ^{သည့်} ^{စိတ္တ} ^{ကိန္တ} ^{ဗျာကရေယျာသိတိ။} ^{သစ္စေ} ^{ပန} ^{မံ}
 ပုဋ္ဌော တံ စိတ္တ ကိန္တ ဗျာကရေယျာသိတိ။ သစ္စေ ပန မံ
^(စိ-ပုဋ္ဌော-ကံ)
 ဘန္တေ ဧဝံ ပုဋ္ဌောယျံ ယော တေ အဟောသိ အတိတော
 အတ္တပဋိလာဘော၊ သောဝံ တေ အတ္တပဋိလာဘော သစ္စော၊
 မောဃော အနာဂတော၊ မောဃော ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ယော တေ
 ဘဝိဿတိ အနာဂတော၊ အတ္တပဋိလာဘော၊ သောဝံ တေ
 အတ္တပဋိလာဘော သစ္စော၊ မောဃော အတိတော၊ မောဃော
 ပစ္စုပ္ပန္နော။ ယော တေ ဇတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နော အတ္တပဋိလာဘော၊
 သောဝံ တေ အတ္တပဋိလာဘော သစ္စော မောဃော အတိတော၊
^{သော} ^{သည့်(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)}
 မောဃော အနာဂတော တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ ဧဝံ
^{ဗြဟ္မ} ^{ဧဝံ} ^{ဗြဟ္မ} ^{သော} ^{ကတ္တိကတ္တော} ^{ဂုဗ္ဗိ} ^{သည့်}
 ဗျာကရေယျံ ယော မေ အဟောသိ အတိတော အတ္တပဋိလာဘော၊
^{ဗုဒ္ဓါပုဂ္ဂိုလ်} ^{သော} ^{သည့်(လောကီ-လော)} ^{သော} ^{သည့်(လောကီ-လော)}
 သောဝံ မေ အတ္တပဋိလာဘော တသ္မံ သမယေ သစ္စော
^{ဗြဟ္မ} ^{သည့်(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)} ^{သော(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)} ^{သည့်(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)} ^{သော(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)}
 အဟောသိ၊ မောဃော အနာဂတော၊ မောဃော ပစ္စုပ္ပန္နော၊
^{သော} ^{သည့်}
 ယော မေ ဘဝိဿတိ အနာဂတော အတ္တပဋိလာဘော၊ သောဝံ
^{ဗုဒ္ဓါပုဂ္ဂိုလ်} ^{သော} ^{သည့်(လောကီ-လော)} ^{သော} ^{သည့်(လောကီ-လော)}
 မေ အတ္တပဋိလာဘော တသ္မံ သမယေ သစ္စော ဘဝိဿတိ၊
^{သည့်(ဘဝိဿတိ-သစ္စ)} ^{သော(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)} ^{သည့်(ဘဝိဿတိ-သစ္စ)} ^{သော(ကစ္ဆာပုဂ္ဂိုလ်ကော-သည့်)}
 မောဃော အတိတော၊ မောဃော ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ယော
^{သော} ^{သည့်} ^{ကတ္တိကတ္တော} ^{ဂုဗ္ဗိ} ^{သည့်} ^(ကစ္ဆ)
 မေ ဇတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နော အတ္တပဋိလာဘော၊ သောဝံ မေ

မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော ဟောတိ၊ ယသ္မိ စိတ္တ သမယေ
 အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော ဟောတိ၊ နေဝ တသ္မိ သမယေ
 ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘောတိ သဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ၊ န မနောမယော
 အတ္တပဋိလာဘောတိ သဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ၊ အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော-

တွေဝ တသ္မိ သမယေ သဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတ္ထိကမာ ခေါ စိတ္တ
 လောကသမညာ လောကနိရုတ္တယော လောကဝေါဟာရာ
 လောကပသတ္တိယော၊ ယာဟ တထာဂတော ဝေါဟရတိ
 အပရာမသန္တိ၊ (ပါဝဂ်၊ နေရင်း၊ ၄၁၆-၇)

၄၄၁။ ဧဝံ ဝတ္ထေ ပေါဋပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ
 ဧတဒဝေါစ အဘိက္ခန္တိ ဘန္တေ အဘိက္ခန္တိ ဘန္တေ သေယျတာပိ
 ဘန္တေ နိက္ခန္တိတံ ဝါ ဥက္ကဋ္ဌေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဋ္ဌဿ
 ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ
 ဓာရေယျ၊ စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိတံ၊ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ
 အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဒသာဟံ ဘန္တေ
 ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံယဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ
 ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။

(ပါဝဂ်၊ နေရင်း၊ ၄၁၈)

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တဥပသမ္ပဒါ

၄၄၂။ စိတ္တော ပန ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒေါစ
“အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ။ပ။ ဒက္ခန္တိ’တိ၊ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေက-
ပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဧသာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ
သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံယဉ္စ၊ လဘေယျာဟံ ဘန္တေ
ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗန္တံ လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။ (ပါ၊၁၈၇)

၄၄၃။ အလတ္တ ခေါ စိတ္တော ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော ဘဂဝတော
သန္တိကေ ပဗ္ဗန္တံ အလတ္တ ဥပသမ္ပဒ။ အစိရူပသမ္ပန္နော ခေါ
ပနာယသွာ စိတ္တော ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော ဧကော ဝပကဋ္ဌော
အပ္ပမတ္တော အာတာပ ပဟိတတ္တော ဝဟရန္တော န-စိရသေဝ
ယသတ္တယ ကလပတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသွာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗန္တိ။ တဒန္တရ ပြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေ-ဓမ္မ
သယ အဘိညာ သတ္တကတ္တာ ဥပသမ္ပဒ ဝိဟာသိ။ “ဒိဏာ ဇာတိ၊
ဝုသိတံ ပြဟ္မစရိယ၊ ကတံ ကရဏိယ၊ နာပရံ ကုတ္တတ္တာယာ တိ၊
အပ္ပညာသိ။ အညတရော ခေါ ပနာယသွာ စိတ္တော ဟတ္ထိ-
သာရိပုတ္တော အရဟိတံ အဟောသီတိ။ (ပါ၊၁၈၇၊နေရင်၊၄၁၈-၉)

(တနည်း) ကုတ္တတ္တယ- ဤပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောသစ္စာစင်ပြု နပရ-ဇာတိ-သော၊ ဓမ္မသန္တာ- သည်၊ ဝေ-ဇာ၊ ၉- အတ္ထိ-ပရိပီ)

ပေါ်ဌပါဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀။ သုဘသတ္တ

သုဘမာဏဝတ္ထု

၁၊ ဘန္ဓု၊ အဝပ- နန္ဒရိမဟကဿ၊ ဣဒ္ဓိသုတ္တံ- ဣသုဘသုဂါရိ၊

၄၊ ၆၊ ၂၊ သတ္တိ၊ ၂၊ အဂဂဏေဓိ၊ သမိဏ- န၊ ဖိဝဏ္ဏေ၊
၄၄၄။ ဧဝံ ဝေဿံ သတ္တံ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ

အာနန္တော သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရိတိ တေဝနေ နိအနာထပိဏ္ဍိကဿ

အာရာမေ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ။ တေန ခေါပန သမယေန

သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသတိ

ကေနစိဒေဝ ကရုဏိယေန။ (ပါဝဂဂ၊ နေရင်း၊ ၄၁၉၊ ၂၀)

၄၄၅။ အထ ခေါ သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော

အညတရံ မာဏဝံ အာမန္တေသိ၊ ဧဟိ တွ မာဏဝက

ယေန သမဏော အာနန္တော တေနပသကံမ၊ ဥပသကံမိတွာ မမိ

ဝစနေန သမဏံ အာနန္တံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတကံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ

ဖာသုဝဟာရံ ပုစ္ဆံ သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော ဘဝန္တံ-

အာနန္တံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတကံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝဟာရံ

ပုစ္ဆတံ တါ ဧဝံ ဝဒေဟိ သာဓု ကိရ ဘဝံ အာနန္တော

ယေန သုဘဿ မာဏဝဿ တောဒေယျပုတ္တဿ နိဝေသနံ

တေနပသကံမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ တံ။ (ပါဝဂဂ၊ နေရင်း၊ ၄၂၀)

၄၄၆။ ^{ကောလိယ} “^{သော}ဧဝံ ^{ဘော}ဘော” ^{တိ}တိ ^{ခေါ}ခေါ ^{သော}သော-^{မာဏဝကော}မာဏဝကော သုဘဿ
^{မာဏဝဿ}မာဏဝဿ ^{တောဒေယျပုတ္တဿ}တောဒေယျပုတ္တဿ ^{ပဋိသုတ္တာ}ပဋိသုတ္တာ ^{ယေနာယသွာ}ယေနာယသွာ

အာနန္ဒော ^{တေနပသင်္ကမိ}တေနပသင်္ကမိ၊ ^{ဥပသင်္ကမိတွာ}ဥပသင်္ကမိတွာ ^{အာယသ္မတာ}အာယသ္မတာ ^{အာနန္ဒေန}အာနန္ဒေန
^{သဒ္ဓိ}သဒ္ဓိ ^{သမ္မောဒိ}သမ္မောဒိ၊ ^{သမ္မောဒနယံ}သမ္မောဒနယံ ^{ကတံ}ကတံ ^{သာရဏယံ}သာရဏယံ

^{ဝိတိသာရေတွာ}ဝိတိသာရေတွာ ^{ဧကမန္တံ}ဧကမန္တံ ^{နိသိဒိ}နိသိဒိ၊ ^{ဧကမန္တံ}ဧကမန္တံ ^{နိသိန္ဒော}နိသိန္ဒော ^{ခေါ}ခေါ ^{သော}သော
^{မာဏဝကော}မာဏဝကော ^{အာယသ္မန္တံ}အာယသ္မန္တံ ^{အာနန္တံ}အာနန္တံ ^{တေဒဝေါစ}တေဒဝေါစ “^{သုဘော}သုဘော ^{မာဏဝေါ}မာဏဝေါ
^{တောဒေယျပုတ္တော}တောဒေယျပုတ္တော ^{ဘဝန္တံ}ဘဝန္တံ ^{အာနန္တံ}အာနန္တံ ^{အပ္ပါဗာဓံ}အပ္ပါဗာဓံ ^{အပ္ပါတကီ}အပ္ပါတကီ ^{လဟုဋ္ဌာနံ}လဟုဋ္ဌာနံ
^{ဗလံ}ဗလံ ^{ဖာသုဝိဟာရံ}ဖာသုဝိဟာရံ ^{ပုစ္ဆတိ}ပုစ္ဆတိ၊ ^{ဝေဉ္စ}ဝေဉ္စ ^{ဝဒေတိ}ဝဒေတိ ^{သာဓု}သာဓု ^{ကိရ}ကိရ ^{ဘဝံ}ဘဝံ
^{အာနန္ဒော}အာနန္ဒော ^{ယေန}ယေန ^{သုဘဿ}သုဘဿ ^{မာဏဝဿ}မာဏဝဿ ^{တောဒေယျပုတ္တဿ}တောဒေယျပုတ္တဿ
^{နိဝေသနံ}နိဝေသနံ ^{တေနပသင်္ကမတု}တေနပသင်္ကမတု၊ ^{အနုကမ္ပံ}အနုကမ္ပံ ^{ဥပါဒါယာ}ဥပါဒါယာ” ^{တိ။}တိ။

(ပါဝဂဂဓာရင်း၊ ၄၂၁)

၄၄၇။ ^{ဧဝံ}ဧဝံ ^{ဝတ္ထေ}ဝတ္ထေ ^{အာယသ္မာ}အာယသ္မာ ^{အာနန္ဒော}အာနန္ဒော ^{တံ}တံ ^{မာဏဝကံ}မာဏဝကံ
^{တေဒဝေါစ}တေဒဝေါစ “^{အကာလော}အကာလော ^{ခေါ}ခေါ ^{မာဏဝကံ}မာဏဝကံ၊ ^{အတ္ထိ}အတ္ထိ ^{မေ}မေ ^{အဇ္ဇ}အဇ္ဇ
^{ဘေသဇ္ဇမတာ}ဘေသဇ္ဇမတာ ^{ပိတာ၊}ပိတာ၊ ^{အပေဝံ}အပေဝံ ^{နာမ}နာမ ^{သွေပံ}သွေပံ ^{ဥပသင်္ကမေယျာမ}ဥပသင်္ကမေယျာမ
^{ကာလဉ္စ}ကာလဉ္စ ^{သမယဉ္စ}သမယဉ္စ ^{ဥပါဒါယာ}ဥပါဒါယာ ^{တိ။}တိ။

မေးခွန်း: ဥပါဒါယ-၌ ကရိုက်ထည့်ခွတ်၍ (၁၃၆၃-ခုနှစ်)

ပတိဋ္ဌာပေသိံ။ ^{ကတမောပန} ကတမေသံ ^{သော} တိက္ကံ ^{ဘော} အရိယံ ^{အရိယော} သီလက္ခန္ဓံ။
^{သမာဓိက္ခန္ဓံ} အရိယံ ^{သမာဓိက္ခန္ဓံ} သမာဓိက္ခန္ဓံ ^{သော} အရိယံ ^{သော} ပညာက္ခန္ဓံ။
^{မာဏံ} ဣမေသံ ခေါ ^{မာဏံ} မာဏံ ^{တိက္ကံ} တိက္ကံ ^{ခန္ဓာနံ} ခန္ဓာနံ ^{သော} သော-ဘဝဂါ ^{ဝဏ္ဏဝါဒီ} ဝဏ္ဏဝါဒီ
^{အဟောသိံ} အဟောသိံ၊ ^{ဇတု} ဇတု ^{ဣမံ} ဣမံ-^{ဇနတံ} ဇနတံ ^{သမာဓိပေသိံ} သမာဓိပေသိံ ^{နိဝေသေသိံ} နိဝေသေသိံ
^{ပတိဋ္ဌာပေသိံ} ပတိဋ္ဌာပေသိံ။ ^(ပါဝဇ္ဇာနေရင်း၊ ၄၂၃) (ပါဝဇ္ဇာနေရင်း၊ ၄၂၃)

သီလက္ခန္ဓာ

၄၅၀။ ^{ကတမောပန} ကတမောပန ^{သော} သော ^{ဘော} ဘော-^{အာနန္ဒ} အာနန္ဒ ^{အရိယော} အရိယော
^{သီလက္ခန္ဓော} သီလက္ခန္ဓော၊ ^{သော} သော ^{ဘဝဂါ} ဘဝဂါ-^{ဝဏ္ဏဝါဒီ} ဝဏ္ဏဝါဒီ
^{အဟောသိံ} အဟောသိံ၊ ^{ဇတု} ဇတု ^{ဣမံ} ဣမံ-^{ဇနတံ} ဇနတံ ^{သမာဓိပေသိံ} သမာဓိပေသိံ ^{နိဝေသေသိံ} နိဝေသေသိံ
^{ပတိဋ္ဌာပေသိံ} ပတိဋ္ဌာပေသိံ။ ^(ပါဝဇ္ဇာနေရင်း၊ ၄၂၃) (ပါဝဇ္ဇာနေရင်း၊ ၄၂၃)

ဣမ မာဏံ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ သီလသမ္ပန္နော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော
သတိသမ္ပဇ္ဇေန သမန္နာဂတော သန္တုဋ္ဌော။

၄၅၁။ ကထဉ္စ မာဏံ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ဣမ
မာဏံ ဘိက္ခု ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ၊ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသဏ္ဍော လဇ္ဇိ ဒယာပန္နော၊

သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ ဝိဟရတိ။ ယမ္မိ မာဏဝ ဘိက္ခု
ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
နိဟိတဒက္ခော နိဟိတသက္ခော လန္တိ ဒယာပန္နော၊ သဗ္ဗပါဏဘူတ-
ဟိတာနုကမ္မိ ဝိဟရတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိ။ (ပါ။၁၉၀)

၄၅၂။ သ ခေါ သော မာဏဝ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော
န ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ သီလသံဝရတော။
သေယျထာပိ မာဏဝ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိက္ခော နိဟတ-
ပစ္စာမိက္ခော န ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ ပစ္စတ္ထိ-
ကတော၊ ဧဝမေဝ ခေါ မာဏဝ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော န
ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ သီလသံဝရတော။ သော
ဣမိနာ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော အဗျတ္တံ အနဝဇ္ဇသုခံ
ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ မာဏဝ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

၄၅၃။ အယံ-ခေါ သော မာဏဝ အရိယော သီလက္ခန္ဓော၊
ယုဿ သော-ဘဂဝါ ဝိဇ္ဇာဝါဒိ အဟောသိ၊ ယုတ စ ကုမံ-ဇနတံ
သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ ။ အတ္ထိ စေဝေတ္ထ
ပတ္ထရိ ကရဏယန္တိ။

တေကိ၎င်း အရည် သစ်ပင်၎င်းကို၎င်း တေကိ၎င်း နှစ်ဦးအား ဟောကိ၎င်း နေထိုင်ရာ၎င်း ဥပဿကိ၎င်း
 အရည် ရုက္ခမူလ ပဗ္ဗတ ကန္တရံ ဂိရိဂူဟံ သုသာန်
 တေဗျကိ၎င်း လှိုင်မြို့ခေါင်းကို၎င်း တေဗျကိ၎င်း (အထိတေဗျ-ဒြပ်) သူ
 ဝနပတ္တ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော (တိရစ္ဆာန်) ပစ္စာဘတ္တံ
 ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော နိသီဒတိ ပလ္လကီ အာဘုဇိတွာ ဥဇံ ကာယံ
 ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိ ဥပဌပေတွာ။ (ပါဝဠာဂါနေရင်း၊ ၄၂၆-၇)

၄၆၇။ သော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ
 ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ
 ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန
 ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ
 ပရိပူရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ဝိဝေကဇေန
 ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။

သေယျထာပိ မာဏဝ ဒက္ခော နှာပကော ဝါ နှာပကန္တေဝါသိ
 ဝါ ကံသထာလေ နှာနိယစုဏှာနိ အာကိရိတာ ဥဒကေန
 ပရိပေါသကံ - ပရိပေါသကံ သန္ဓေယျ။ သာယံ - နှာနိယပတ္တိ
 သေဟာနုဂတာ သေဟပရေတာ သန္တရဗာဟရာ ပုဌာ
 သေဟောန၊ (နိဝေဓိယာ) ပုဌရဏ။ ဝေမေဝ ခေါ မာဏဝ ဘိက္ခု
 ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ
 ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပူရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော

ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ် ဟောတိ။ ယမ္ပိ
 မာဏဝ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ
 သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာန် ဥပသမ္ပန္တ
 ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန
 အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ
 သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ်
 ဟောတိ။ ^{ဤ ပုဒ်မှာ မာဏိယျာဓိ} ^(ဝိဝေက-ဇာယာမာဏိယျာဓိ) ^{ဣဒမ္ပဿ} ^{ဣဒမ္ပဿ} ^{ဟောတိ} ^{သမာဓိသိ} (ပျါ၊ ဝဠု၊ နေရင်၊ ၄၂၇-၈)

၄၆၈။ ပုန စ ပရံ မာဏဝ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ
 အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ
 အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ။
 သော ဣမမေဝ ကာယံ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ
 ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော
 ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ် ဟောတိ။

သေယျထာပိ ^{ကံ} မာဏဝ ^{လုပင်} ဥဒကရဟဒေါ ^{ရေ ခိုင်သည်} ဂမ္ဘိရော ^{နိဗ္ဗိတံ} ဥဒ္ဓိဒေါဒကော။ ^{ထက်ဝက်ကျင်သော စတုပျံ}
^{မိလိ နှစ်ထွက်သော}
 တဿ ^ဤ နေဝဿ ^{ပဋိ} ပုရံတ္ထိမာယ ^{သော} ဒိသာယံ ^ဤ ဥဒကဿ ^ဤ အာယမုခံ၊ ^ဤ န
 ဒက္ခိကာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ န ပစ္စိမာယ ဒိသာယ
 ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ န ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊

ဒေဝေါ စ န ကာလေန-ကာလံ သမ္မာ-ဓာရံ အနုပဝေတ္တယျ။
 အထ-ခေါ တမ္မာ-ဥဒကရဟဒါ သိတာ ဝါရိဓာရာ ဥဗ္ဗိန္ဒိတ္တာ
 တမေဝ-ဥဒကရဟဒံ သိတေန ဝါရိနာ အဘိသန္ဓေယျ ပရိသန္ဓေယျ
 ပရိပူရေယျ ပရိပူရေယျ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ဥဒကရဟ-
 ဒဿ သိတေန ဝါရိနာ အပ္ပုဋ် အဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ မာဏံ ဘိက္ခု

။ပ။ ယမ္ပိ မာဏံ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ
 ဈာနံ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ၊ သော ဣမမေဝ ကာယံ သမာဓိဇေန
 ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပူရတိ၊
 နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန
 အပ္ပုဋ် ဟောတိ၊ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သမာဓိသိ။ (ပါ၊ ဝဇျ၊ နေရင်၊ ၄၂၈)

၄၇၁။ အယံ-ခေါ သော မာဏံ အရိယော သမာဓိက္ခန္ဓော၊

ယဿ သော-ဘဂဝါ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ယတ္ထ စ ဣမံ-ဇနတံ
 သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ အတ္ထိ စေဓေတ္ထ ဥတ္တရိ
 ကရဏိယန္တိ။

အစရိယံ ဘော-အာနန္ဒ၊ အပ္ပုတံ ဘော-အာနန္ဒ၊ သော
 စာယံ ဘော အာနန္ဒ အရိယော သမာဓိက္ခန္ဓော ပရိပူဏ္ဏော၊ နော
 အပရိပူဏ္ဏော။ ဧဝံ ပရိပူဏ္ဏဉ္စာဟံ ဘော အာနန္ဒ အရိယံ သမာဓိက္ခန္ဓံ

အတ္တရိယံ ဘော အာနန္ဒ၊ အဗ္ဗုတံ ဘော အာနန္ဒ၊ သော
 စာယံ ဘော အာနန္ဒ အရိယော ပညာက္ခန္ဓော ပရိပုဏ္ဏော၊ နော
 အပရိပုဏ္ဏော။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏဉ္စာဟံ ဘော အာနန္ဒ အရိယံ ပညာက္ခန္ဓ
 ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု န သမနုပဿာမိ၊
 နတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိ ကရဏိယံ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော အာနန္ဒ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော အာနန္ဒ၊
 သေယျထာပိ ဘော အာနန္ဒ နိက္ကုဋိတံ ဝါ ဥက္ကုဋေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ
 ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ
 တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ 'စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ'တိ၊ ဧဝမေဝံ
 ဘောတာ အာနန္ဒေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊
 သောဟံ ဘော အာနန္ဒ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
 ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံယဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ အာနန္ဒော ဓာရေတု
 အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။

သုဘသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

၁၁-ကေဝဠသုတ္တံ

ကေဝဠဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထု

၁။ ဘရိဒ္ဓကဿပ-ဗုဒ္ဓိပဟကဿပ၊ ဣဒံ သုတ္တံ- ဣဒါကေဝဠသုတ္တံ

၄၈၁။ ၄။ ဇိ ၂။ သဗ္ဗ ၃။ အဂ္ဂဗေ- ဝါ အဗ္ဗိက- ၅။
(ဧကေသု ဣကဏေသု) (ပဿ) ဝါ သိတံ (ပုယဗ္ဗေသံ) ကံ သမယံ ဘဂဝါ

နာဠန္ဒနွာယံ ဝိဟရတိ ပါဝါရိကမ္ပဝနေ။ အထ ခေါ ကေဝဠော

ဂဟပတိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ

ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ

ကေဝဠော ဂဟပတိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "အယံ ဘန္တေ

နာဠန္ဒနွာ ကုဒ္ဓါ-စေဝ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ အာကုဏ္ဏမနုဿာ

ဘဂဝတိ အဘိပုသန္နာ၊ သာဓ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကံ (ဗိဘက္ခံ)

သမာဒသတာ၊ ယော ဥတ္တရိမနုဿမေဗ္ဗာ ကုဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ

ကရိဿတိ၊ ဧဝါယံ-နာဠန္ဒနွာ ဘယျောသော-မတ္တာယ ဘဂဝတိ

အဘိပုသဒိဿတိ" တိ။ ဧဝံ ပုတ္တော ဘဂဝါ ကေဝဠံ ဂဟပတိပုတ္တံ

တေဒဝေါစ "န ခေါ အဟံ ကေဝဠ ဘိက္ခုနံ ဧဝံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ၊

ဧထ တုမေဘိက္ခဝေ ဝိဟိနံ ဩဒါတဝသနာနံ၊ ဥတ္တရိမနုဿမေဗ္ဗာ

ကုဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ကရောထာ" တိ။ (ပါ။ ၂၀၅။ နေရင်။ ၄၃၇)

၄၈၂။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ကေဝဠော ဂဟပတိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ

တေဒဝေါစ "နာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဓိသေမိ၊ အပိ စ ဧဝံ"

သံလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ

ဝဒါမိ၊ အယံ ဘန္တေ နာဠန္ဒာ ဣဒ္ဓါ-စေ ဝိတာ-စ ဗဟုဇနာ

အာကိဏ္ဏမနဿာ ဘဂဝတိ အဘိပ္ပသန္နာ (သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ

ကေ-ဘိက္ခု သမာဒိသတ၊ ယော ဥတ္တရိမနဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓါပါဠိဟာရိယံ

ကရိယတိ၊ ဝေါယ-နာဠန္ဒာ ဘိယျောသော-မတ္တာယ ဘဂဝတ

အဘိပ္ပသိဒိသတိ တိ။

မေးခွန်း: ဥတ္တရိမနဿဓမ္မာ-နှင့် ဘိယျောသော မတ္တာယ-တို့၌ ကေပဒ၊ ဒွိပဒကြံဆလျက်

(၁၃၆၇-ခုနှစ်)

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ ကေဝဠ ဂဟပတိပုတ္တံ တေဒဝေါစ

“န ခေါ အဟံ ကေဝဠ ဘိက္ခုနံ ဧဝံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ၊ ဧထ

တုမေ ဘိက္ခဝေ ဂိဟိနံ ဩဒါတဝသနာနံ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မာ

ဣဒ္ဓါပါဠိဟာရိယံ ကရောထာ”တိ။

တတိယမ္ပိ ခေါ ကေဝဠော ဂဟပတိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေ-

ဒဝေါစ “နာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ခံသေမိ။ပ။ အဘိပ္ပသိဒိသတိ”တိ။

ဣဒ္ဓါပါဠိဟာရိယံ

၄၈၃။ တိဏိ ခေါ ဣမာနိ ကေဝဠ ပါဠိဟာရိယာနိ

မယာ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတ္တာ ပဝေဒိတာန။ ကတမာနိ

တိဏိ၊ ဣဒ္ဓါပါဠိဟာရိယံ၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ

အနုသာသနပါဠိဟာရိယံ။

(ပါ။ ၂၀၇၊ နေရင်း ၄၃၈)

၁၁-ကေဝဠသုတ္တ ကုဒ္ဒိပါဠိဟာရိယံ

၄၈၄။ ကတမဉ္စ ကေဝဠ ကုဒ္ဒိပါဠိဟာရိယံ။ ကုဓ ကေဝဠ
 ဘိက္ခု အနေကဝိဟိတံ ကုဒ္ဒိဝိဝံ ပစ္စန္ဒဘောတိ၊ ဧကောပ
 ဟုတ္တာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္တာ ဧကော ဟောတိ၊
 အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ တိရောကုဋ် တိရောပါကာရံ
 တိရောပဗ္ဗတံ အသုဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ / အာကာသေ၊
 ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ သေယျထာပိ / ဥဒကော၊ ဥဒကေပိ
 အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ / ပထဝိယံ၊ အာကာသေပိ
 ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခိ သကုဏှော၊ ကုမေပိ
 စန္ဒိမသုရိယေ ဧဝံ - မဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံ - မဟာနုဘာဝေ ပါဏိနာ
 ပရာမသတိ ပရိမုဇ္ဇတိ၊ ယာဝ - ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန
 ဝသ သံဝတ္တတိ။

တမေန အညတရော သဒ္ဓေါ ပသန္ဓော ပဿတိ တံ-
 ဘိက္ခု အနေကဝိဟိတံ ကုဒ္ဒိဝိဝံ ပစ္စန္ဒဘောန္တံ ဧကောပိ ဟုတ္တာ
 ဗဟုဓာ ဟောန္တံ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္တာ ဧကော ဟောန္တံ၊ အာဝိဘာဝံ
 တိရောဘာဝံ တိရောကုဋ် တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ
 အသုဇ္ဇမာနံ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ / အာကာသေ၊ ပထဝိယာပိ
 ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောန္တံ သေယျထာပိ ဥဒကော၊ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ

အားထောင့် ဝတ္ထု သေယျထာပိ ပထဝိယံ၊ အာကာသေပိ၊ ပလ္လင်္ကေန ကမန္တိ
 သေယျထာပိ ပက္ခိ သကုဏော၊ ဣမေပိ - စန္ဒိမသုရယေ ဧဝံ
 မဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံ - မဟာနဘာဝေ ပါဏိနာ ပရမသန္တံ ပရိမဇ္ဇန္တံ
 ယာဝ-ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေန္တိ။ (ပါ၊၂၀၆၊နေရင်၊၄၄၀)

တမေနံ သော သဒ္ဓေါ ပသန္တော အညတရဿ အဿဒ္ဓဿ
 အပ္ပသန္တဿ အာရောစေတိ အစူရယံ - ဝတ ဘော အပ္ပတံ
 ဝတ ဘော သမဏဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနဘာဝတာ၊
 အမာဟံ ဘိက္ခု အဒ္ဓသံ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစူန္တဘောန္တိ၊
 ဧကောပိ ဟုတ္တာ ပဟုဓာ ဟောတိ၊ ပဟုဓာပိ ဟုတ္တာ
 ဧကော ဟောတိ။ ပ။ ယာဝ-ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ
 ဝတ္ထေန္တိ။ (ပါ၊၂၀၆၊နေရင်၊၄၄၁)

တမေနံ သော အဿဒ္ဓေါ အပ္ပသန္တော တံ သဒ္ဓိ ပသန္တံ
 ဧဝံ ဝဒေယျ အတ္ထိ - ခေါ ဘော ဝိန္ဒာရိ - နာမ ဝိဇ္ဇာ၊
 တာယ သော - ဘိက္ခု အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစူန္တဘောတိ၊
 ဧကောပိ ဟုတ္တာ ပဟုဓာ ဟောတိ၊ ပဟုဓာပိ ဟုတ္တာ
 ဧကော ဟောတိ။ ပ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ
 ဝတ္ထေတိ တိ။ (ပါ၊၂၀၆၊နေရင်၊၄၄၁)

တံ ကိ မညသိ ကေဝဠ အပိ န သော အာယဒ္ဓေါ
 အပ္ပသန္တော တံ သဒ္ဓံ ပသန္တံ ဧဝံ ဝဒေယျတိ။ ဝဒေယျ
 ဘန္တေတိ။ ဣမံ ခေါ အဟံ သု ကေဝဠ ဣဒ္ဓံပါဠိဟာရိယေ
 အာဒိနံ သမ္ပဿမာနော ဣဒ္ဓံပါဠိဟာရိယေန အဋ္ဌယာမိ
 ဟရာယာမိ ဣစ္ဆာမိ။ (ပါ၊ ၂၀၇၊ နေရင်း၊ ၄၄၂)

အာဒေသနာပါဠိဟာရိယ

၄၈၅။ ကတမဉ္စ ကေဝဠ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ။ ဣဓ
 ကေဝဠ ဘိက္ခု ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စိတ္တံ အာဒိသတိ။
 စေတသကံပံ အာဒိသတိ။ ဝိတက္ကိတံပံ အာဒိသတိ။ ဝိစာရိတံပံ
 အာဒိသတိ။ “ဧဝံပံ တေ မနော ဣတ္ထံပံ တေ မနော ဣတံပံ
 တေ စိတ္တန္တိ။ (ပါ၊ ၂၀၇၊ နေရင်း၊ ၄၄၂)

တမေဓံ အညတရော သဒ္ဓေါ ပသန္တော ပဿတိ တံ-
 ဘိက္ခု ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စိတ္တံပံ အာဒိသန္တံ စေတသကံပံ
 အာဒိသန္တံ ဝိတက္ကိတံပံ အာဒိသန္တံ ဝိစာရိတံပံ အာဒိသန္တံ
 “ဧဝံပံ တေ မနော ဣတ္ထံပံ တေ မနော ဣတံပံ တေ
 စိတ္တန္တိ။ တမေဓံ သော သဒ္ဓေါ ပသန္တော အညတရဿ

အနုသာသနိပါဠိဟာရိယ

၄၈၆။ ကတမဉ္စ ကေဝဠ အနုသာသနိပါဠိဟာရိယံ။ ဣဓ
 ကေဝဠ ဘိက္ခု ဝေမနုသာသတံ ဧဝံ ဣဝံ ဝိတက္ကေထာ မာ ဧဝံ
 ဝိတက္ကယတ္ထ။ ဧဝံ ဧဝံ မနသိကရောထာ မာ ဧဝံ မနသကာတ္ထ။
 ဣဒံ ပဇာထာ။ ဣဒံ ပုပသမ္ပန္န ဝိဟရိထာ တ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ
 ကေဝဠ အနုသာသနိပါဠိဟာရိယံ။ (ပါ) ၂၀၇။ နေရင်း၊ ၄၄၄)

ပုန စ ပရံ ကေဝဠ ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ (ယထာ သာမညမလေ၊ ဧဝံ ဝိတ္တာရေတပ္ပံ)
 ဧဝံ ခေါ ကေဝဠ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ
 ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ကေဝဠ အနုသာသနိ-
 ပါဠိဟာရိယံ။ ပ။ စတုတ္ထ ဈာနံ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိ။ ဣဒံ
 ဝုစ္စတိ ကေဝဠ အနုသာသနိပါဠိဟာရိယံ။ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ
 အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ။ ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ကေဝဠ
 အနုသာသနိပါဠိဟာရိယံ။ နာပရံ ဣတ္ထိတ္တာယာတံ ပဇာနာတံ။ ပ။
 ဣဒံ ဝုစ္စတိ ကေဝဠ အနုသာသနိပါဠိဟာရိယံ။

ဣမာနိ ခေါ ကေဝဠ တိဏိ ပါဠိဟာရိယာနိ မယာ
 သယံ အဘိညာ သတ္တိကတွာ ပဝေဒိတာနိ။ (ပါ) ၂၀၈။ နေရင်း၊ ၄၄၅)

ဘူတနိရောဓသေကဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၈၇။ ဘူတပုဗ္ဗံ ကေဝဠံ ဣမသ္မိယေဝ- ဘိက္ခုသံယေ

အသုတရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဖေတသော ပရိဝိတုတ္တော ဥဒပါဒိ
“ ကတ္ထံ န-ခေါ ဣမေ-စတ္တာရော-မဟာဘူတာ အပရိသေသာ
နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု
ဝါယောဓာတု တံ။” (ပရိဝိတုတ္ထ၊ ဥဒပါဒိ)

(ပါ၊ ၂၀၈၊ နေရင်း၊ ၄၄၅)

၄၈၈။ အထ- ဧေါ သော ကေဝဠံ ဘိက္ခု တထာရူပံ

သမာဓိ သမာပဇိ၊ (ယထာ) သမာဟတေ စိတ္တေ
ဒေဝယာနိယော မိဂ္ဂေါ ဘိက္ခုသံ၊ ပါတုရဟောသိ။ အထ-ခေါ
သော ကေဝဠံ ဘိက္ခု ယေန စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ
တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ စာတုမဟာရာဇိကေ ဒေဝေ
တေဒဝေါစ “ ကတ္ထံ န-ခေါ အာဝသော ဣမေ-စတ္တာရော
-မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု တံ။”

ဧဝံ ဝတ္တေ ကေဝဠံ စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ တံ-ဘိက္ခု
တေဒဝေါစ “ မယံပ ခေါ ဘိက္ခု န-ဇာနာမ၊ ယထိမေ-စတ္တာရော
မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု

အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု တိ။ အတ္ထိ ခေါ ဘိက္ခု
 စတ္တာရော- မဟာရာဇာနော အမေဟိ အဘိတ္တန္တတရာ စ ပဏိ-
 တတရာ စ၊ တေ ခေါ ဧတံ ဇာနေယျ။ ယတ္ထိမေ-စတ္တာရော-
 မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု တိ။ (ပါ၊၂၀၈၊နေရင်၊၄၄၆)

၄၈၉။ အထ ခေါ သော ကေဝဠ ဘိက္ခု ယေန စတ္တာရော
 မဟာရာဇာနော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ စတ္တာရော
 မဟာရာဇေ ဧတဒဝေါစ “ကတ္တ န ခေါ အာဝုသော ဣမေ
 စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊
 ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကေဝဠ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော တံ ဘိက္ခု
 ဧတဒဝေါစုံ “မယံပိ ခေါ ဘိက္ခု န ဇာနာမ၊ ယတ္ထိမေ၊ စတ္တာရော
 မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။ အတ္ထိ ခေါ ဘိက္ခု
 တာဝတိံသာ နာမ ဒေဝါ အမေဟိ အဘိတ္တန္တတရာ စ ပဏိတတရာ
 စ၊ တေ ခေါ ဧတံ ဇာနေယျ။ ယတ္ထိမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ
 အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု
 တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။ (ပါ၊၂၀၉၊နိဿယ လွယ်ပြီ)

၄၉၀။ အထ ခေါ သော ကေဝဋ္ဌ ဘိက္ခု ယေန တာဝတိံသာ ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တာဝတိံတေ ဒေဝေ တေဒဝေါစ “ကတ္ထ န ခေါ အာဝုသော ဣမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကေဝဋ္ဌ တာဝတိံတာ ဒေဝါ တံ ဘိက္ခု တေဒဝေါစ “မယံပိ ခေါ ဘိက္ခု န ဇာနာမ၊ ယတ္ထိမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။ အတ္ထိ ခေါ ဘိက္ခု သက္ကော နာမ ဒေဝါနမိန္ဒော အမေဟိ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏိတတရော စ၊ ^{ဗုဒ္ဓိဏ္ဍာ ပုဂ္ဂိုလ်} _(သက္ကော) ခေါ ဧတံ ဇာနေယျ၊ ယတ္ထိမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။

၄၉၁။ အထ ခေါ သော ကေဝဋ္ဌ ဘိက္ခု ယေန သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ သတ္ထံ ဒေဝါနမိန္ဒံ တေဒဝေါစ “ကတ္ထ န ခေါ အာဝုသော ဣမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကေဝဠ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော တံ ဘိက္ခု
 တေဒဝေါစ “အဟံပိ ခေါ ဘိက္ခု န ဇာနာမိ၊ ယတ္ထိမေ စတ္တာရော
 မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။ အတ္ထိ ခေါ ဘိက္ခု
 ယာမာ နာမ ဒေဝါ ။ပ။ သုယာမော နာမ ဒေဝပုတ္တော။ တုသိတာ
 နာမ ဒေဝါ။ သန္တုဿိတော နာမ ဒေဝပုတ္တော။ နိမ္မာနရတိ နာမ
 ဒေဝါ။ သုနိမ္မိတော နာမ ဒေဝပုတ္တော။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နာမ
 ဒေဝါ။ ^{ဝသဝတ္တိ နမ္မသိယော}ဝသဝတ္တိ-^{သသံ}နာမ ^{ဗုဒ္ဓိယံ}ဒေဝပုတ္တော ^{ဗုဒ္ဓိယံ}အမေဟိ ^{ဗုဒ္ဓိယံ}အဘိက္ကန္တတရော
 စ ^{ဗုဒ္ဓိယံ}ပဏတတရော စ၊ ^{ဗုဒ္ဓိယံ}သော ခေါ ^{ဗုဒ္ဓိယံ}ဧတံ ^{ဗုဒ္ဓိယံ}ဇာနေယျ။ ^{ဗုဒ္ဓိယံ}ယတ္ထိမေ
 စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊
 ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ တံ။
 (ပ။ ၂၀၈၊ နေရင်း၊ ၄၄၆)

၄၉၂။ အထ ခေါ သော ကေဝဠ ဘိက္ခု ယေန ဝသဝတ္တိ
 ဒေဝပုတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝသဝတ္တိ ဒေဝပုတ္တံ
 တေဒဝေါစ “ကတ္ထ န ခေါ အာဝုသော ဣမေ စတ္တာရော
 မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကေဝဠ ဝသဝတ္တိ ဒေဝပုတ္တော တံ ဘိက္ခု
 တေဒဝေါစ “အဟံပိ ခေါ ဘိက္ခု န ဇာနာမိ၊ ယတ္ထိမေ စတ္တာရော

မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။ အတ္ထိ ခေါ ဘိက္ခု
 ပြဟ္မကာယိကာ - နာမ - ဒေဝါ အမေဟိ အဘိက္ကန္တတရော စ
 ပဏီတတရော စ၊ တေ ခေါ ဧတံ ဇာနေယျံ။ ယတ္ထိမေ စတ္တာရော
 မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။ (ပါ၊ ၂၀၀၊ နေရင်း၊ ၄၄၇)

၄၉၃။ အထ-ခေါ သော ကေဝဋ္ဌ ဘိက္ခု တာယာရူပံ
 သမာဓိ သမာပဇ္ဇိ ယထာ သမာဟတေ စတ္ထေ
 ပြဟ္မယာနိယော မဂ္ဂေါ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ သော
 ကေဝဋ္ဌ ဘိက္ခု ယေနိ ပြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊
 ဥပသင်္ကမိတ္တာ ပြဟ္မကာယိကေ ဒေဝေ တေဒဝေါစ “ကတ္ထ န
 ခေါ အာဝုသော ဣမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ
 နိရုဇ္ဈန္တိ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု
 ဝါယောဓာတု”တိ။

စံ ဝုတ္တေ ကေဝဋ္ဌ ပြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ တံ ဘိက္ခု
 တေဒဝေါစံ “မယံပိ ခေါ ဘိက္ခု န ဇာနာမ၊ ယတ္ထိမေ စတ္တာရော
 မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။ အတ္ထိ ခေါ ဘိက္ခု

အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကေဝဋ္ဌ သော မဟာဗြဟ္မာ တံ ဘိက္ခု၊
တေဒဝေါစ “အဟမသိံ ဘိက္ခု ဗြဟ္မာ မဟာဗြဟ္မာ အဘိဘူ
အနဘိဘူတော အညဒတ္တု ဒသော ဝသဝတ္တိ ဣဿရော ကတ္တာ
နိမ္မာတာ သေဋ္ဌော သဇိတာ ဝသိ ပိတာ ဘူတဘဗျာနန္တိ။
(အနုဘိက္ခုနီ)

ဒုတိယမိ ခေါ သော ကေဝဋ္ဌ တံ ဘိက္ခု မဟာဗြဟ္မာနံ
တေဒဝေါစ န ခေါဟံ တံ အာဝုသော ဧဝံ ပုစ္ဆာမိ “တွမသိ
ဗြဟ္မာ မဟာဗြဟ္မာ အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္တု ဒသော
ဝသဝတ္တိ ဣဿရော ကတ္တာ နိမ္မာတာ သေဋ္ဌော သဇိတာ ဝသိ
ပိတာ ဘူတဘဗျာနန္တိ။ ဧဝံ ခေါ အဟံ တံ အာဝုသော ပုစ္ဆာမိ
“ကတ္တ န ခေါ အာဝုသော ဣမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ
အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယုထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု
တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။
(ပိစ္ဆိမိ)

ဒုတိယမိ ခေါ သော ကေဝဋ္ဌ မဟာဗြဟ္မာ တံ ဘိက္ခု၊
တေဒဝေါစ “အဟမသိံ ဘိက္ခု ဗြဟ္မာ။ပ။ ဘူတဘဗျာနန္တိ။ တတိယမိ
ခေါ သော ကေဝဋ္ဌ ဘိက္ခု တံ မဟာဗြဟ္မာနံ တေဒဝေါစ၊
န ခေါဟံ တံ အာဝုသော ပုစ္ဆာမိ “တွမသိ ဗြဟ္မာ။ ပ ။
ဝါယောဓာတူ”တိ။
(ပါ၊၂၁၁-၂နေရင်၊၄၄၈-၉)

၄၉၅။ အထ ခေါ သော ကေဝဠ မဟာဗြဟ္မာ တံ-ဘိက္ခု
 ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ ကေမန္တံ အပနေတွာ တံ-ဘိက္ခု တေဒဝေါစ
 “ဣမေ ခေါ မံ ဘိက္ခု ဗြဟ္မကာယကာ ဒေဝါ ဧဝံ ဇာနန္တိ
 နတ္ထိ ကိဉ္စ ဗြဟ္မာဏော အညာတံ၊ နတ္ထိ ကိဉ္စ ဗြဟ္မာဏော အဒိဋ္ဌ၊
 နတ္ထိ ကိဉ္စ ဗြဟ္မာဏော အဝိဒိတံ၊ နတ္ထိ ကိဉ္စ ဗြဟ္မာဏော
 အသစ္စကတန္တိ၊ တသ္မာဟံ တေသ သမ္ပါခါ န-ဗျာကာသိ။
 အဟိပံ ခေါ ဘိက္ခု န-ဇာနာမိ၊ ယတ္ထိမေ စက္ကာရော
 မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။

၂။ နဟိ-သုည၊ ယသ္မာ-ဇော၊ န ဇာနာ-မိ (နိယတိဇာနိ)
 ၃။ ဇော၊ ငှေ ဖြား၊ သာနုဇော၊ ၁၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇၊ ၈၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈၊ ၁၉၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃၊ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၅၊ ၃၆၊ ၃၇၊ ၃၈၊ ၃၉၊ ၄၀၊ ၄၁၊ ၄၂၊ ၄၃၊ ၄၄၊ ၄၅၊ ၄၆၊ ၄၇၊ ၄၈၊ ၄၉၊ ၅၀၊ ၅၁၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၅၄၊ ၅၅၊ ၅၆၊ ၅၇၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၆၀၊ ၆၁၊ ၆၂၊ ၆၃၊ ၆၄၊ ၆၅၊ ၆၆၊ ၆၇၊ ၆၈၊ ၆၉၊ ၇၀၊ ၇၁၊ ၇၂၊ ၇၃၊ ၇၄၊ ၇၅၊ ၇၆၊ ၇၇၊ ၇၈၊ ၇၉၊ ၈၀၊ ၈၁၊ ၈၂၊ ၈၃၊ ၈၄၊ ၈၅၊ ၈၆၊ ၈၇၊ ၈၈၊ ၈၉၊ ၉၀၊ ၉၁၊ ၉၂၊ ၉၃၊ ၉၄၊ ၉၅၊ ၉၆၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၀၀။
 တသ္မာဟံ ဘိက္ခု တုယေဝေတံ ဒုက္ခဋ္ဌ၊ တုယေဝေတံ
 အပရဒံ၊ ယံ တံ တံ ဘဂဝန္တံ အတိဓာဝိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိယေဋ္ဌ
 အာပဇ္ဇသ ဣမဿ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏာယ။ ဂစ္ဆ တံ ဘိက္ခု
 တမေဝ-ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဣမံ-ပဉ္စ ပစ္စ၊ ယထာ စ တေ
 ဘဂဝါ ဗျာကရေတိ၊ တထာ နံ ဓာရေယျာသံ တိ။ (ပါ၊ ၂၊ ၂ နေရင်၊ ၄၄၉)

၄၉၆။ အထ ခေါ သော ကေဝဠ ဘိက္ခု သေယျထာပိ-နာမ
 ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္စိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ။ ပသာရိတံ ဝါ
 ဗာဟံ သမိဉ္စေယျ။ ဧဝမေဝ ဗြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော မမ
 ပုရတော ပါတုရိဟောသိ။ အထ ခေါ သော ကေဝဠ ဘိက္ခု မံ
 အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ကေဝဠ

သော ဘိက္ခု၊ မံ တေဒဝေါစ “ကတ္ထ နု ခေါ ဘန္တေ ဣမေ
စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊
ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု တိ။”

(ပါ၊ ၂၁၊ ၂ နေရင်း၊ ၄၅၀)

တီရဒသိသကုဏပမာ

၄၉၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ကေဝု တံ ဘိက္ခု၊ တေဒဝေါစ
ဘူတံပုဗ္ဗံ ဘိက္ခု၊ သာမုဒ္ဓကာ ဝါဏဇာ တီရဒသိ သိကာဏံ
ဂဟေတွာ နာဝါယ သမုဒ္ဓံ အဇ္ဈောဂါဟန္တိ။ တေ အတီရဒက္ခိယာ
နာဝါယ တီရဒသိ သကုဏ မုဗ္ဗန္တိ၊ သော ဂစ္ဆကေဝ ပုရတ္ထမံ
ဒိသံ၊ ဂစ္ဆတိ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ၊ ဂစ္ဆတိ ပစ္စိမံ ဒိသံ၊ ဂစ္ဆတိ ဥတ္တရံ
ဒိသံ၊ ဂစ္ဆတိ ဥဒ္ဓံ ဒိသံ၊ ဂစ္ဆတိ အနုဒိသံ။ သစေ သော သမန္တာ
တရံ ပဿတိ၊ တထာဂတကောဝံ ဟောတိ၊ သစေ ပန သော
သမန္တာ တီရ န-ပဿတိ၊ တမေဝ-နာဝံ ပစ္စာ-ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံမေဝ
ခေါ တံ ဘိက္ခု၊ ယတော ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ ပရိယေသမာနော
ဣမဿ-ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏံ နာဇ္ဈဂါ၊ အထ မမညေဝ သန္တိကေ
ပစ္စာဂတော။ န ခေါ ဒေသော ဘိက္ခု၊ ပုဉ္စော ဧဝံ ပစ္စိတဗော ကတ္ထ
နု ခေါ ဘန္တေ ဣမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အပရိသေသာ
နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု
ဝါယောဓာတု တိ။

(ပါ၊ ၂၁၊ ၂ နေရင်း၊ ၄၅၀)

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၁/ဘဝန္တကဿပ- ဤပဟကဿပ၊ ဣဒံသုတ္တံ- ဤလောဟိစ္စသုတ်ကို

၅၀၃။ ငါ့ ဇာတိ (ဇာတိ) နှင့် ဇာတိ (ဇာတိ) သက် (သက်) သက် (သက်) နေ့ (နေ့) သမယံ ဘဝဂါ
 ကောသလေသု စာရိကံ စရိမာနေပ မဟတာ ဘိက္ခုသံယေန
 သဒ္ဓိ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ယေန သာယဝေါက နပဉ်ဂ္ဂိယော
 တဒဝသရီ။ တေန- ခေါ- ပန- သမယေန လောဟိစ္စော
 ဗြာဟ္မဏော သာလဝတိက အဇ္ဈာဝသတိ သတ္တုဿဒံ
 သတိဏကဋ္ဌောဒကံ သဗည ရာဇဘောဂ္ဂ ရညာ ပသေနဒိနာ-
 ကောသလေန ဒိန္နံ ရာဇဒါယံ ဗြဟ္မဒေယျံ။ (ပါ.၂၀၄၊နေရင်း၊၄၅၃-၄)

၅၀၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန လောဟိစ္စဿ ဗြာဟ္မဏဿ
 ဝေဇ္ဇပံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌဂတံ ဥပ္ပန္နံ တောတိ ဣမံ သမကောဝါ
 ဗြာဟ္မဏောဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂစ္ဆေယျ။ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂန္ဓာ
 န ပရဿ အာရောစေယျ။ ကိဉ္စိ ပရော ပရဿ ကရဿကံ။
 သေယျထာပ-နာမ ပုရာဏ ပန္နနံ ဆိန္နိတွာ အည နဝံ ပန္နနံ
 ကရေယျ။ ဇဝ- သမ္ပဒမိဒံ ပါပကံ လောဘဓမ္မံ ဝဒါမိ၊ ကိဉ္စိ
 ပရော ပရဿ ကရဿတိ တံ။ (ပါ.၂၀၄၊နေရင်း၊၄၅၄)

၅၀၃။ အသောသိ^{တံ} ခေါ် လောဟိစ္စော ဗြာဟ္မဏော “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သာလဝတိကံ အနုပုတ္တော။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္ထိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗုဂ္ဂတော “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ ။ပ။ ဒဿနံ ဟောတိ” တိ။ (ပါ၊ ၂၀၄)

၅၀၄။ အထ ခေါ လောဟိစ္စော ဗြာဟ္မဏော ရောသိကံ^{ရောသိကံ အမည်ရှိသော} နှာပိတံ^{အစဉ်သည့်ကို} အာမန္တေသိ။^(ကို အမန္တေသိ-ကာ) ဧဟိ တံ^{လာမည်} သမ္မ-^{သည့်} ရောသိကေ ယေန သမဏော ဂေါတမော တေနုပသင်္ကမံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန သမဏံ ဂေါတမံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂီ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ “လောဟိစ္စော ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂီ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ” တိ။ ဧဝံ ဝဒေဟိ^{ဧကောဇ္ဈာ} “အဓိဝါသေတု ကိရ ဘဝံ ဂေါတမော ယေန လောဟိစ္စဿ ဗြာဟ္မဏဿ^{မိ(ဂေဓေ-နံ)} သွာတနာယ ဘတ္တံ^{ကို} သဒ္ဓိ^{ကို} ဘိက္ခုသံဃေနာတိ။^{ဒိ(အမန္တေသိ-မိ)} (ပါ၊ ၂၀၁၊ နေရင်း၊ ၄၅၅)

၅၀၅။ “ဧဝံ ဘော” တိ ခေါ ရောသိကာ နှာပိတော လောဟိစ္စဿ ဗြာဟ္မဏဿ^{မိ(ဂေဓေ-နံ)} ပဋိဿုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ

နိဿိဒ္ဓိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္ဒော ခေါ ရောသိကာ နှာပိတော ဘဂဝန္တံ
 တေဒဝေါစ “လောဟိစ္စော ဘန္တေ ပြာဟုဏော ဘဂဝန္တံ အပ္ပါဗာဓံ
 အပ္ပိတကီ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ၊ ဧဝ္ဗ ဝဒေတိ
 အဓိဝါသေတု ကိရ ဘန္တေ ဘဂဝါ လောဟိစ္စဿ ပြာဟုဏဿ
 သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံယေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ
 ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ (ပါ၊ ၂၁၅)

၅၀၆။ အထ ခေါ ရောသိကာ နှာပိတော ဘဂဝတော
 အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
 ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ယေန လောဟိစ္စော ပြာဟုဏော တေနုပသင်္ကမိ၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ လောဟိစ္စံ ပြာဟုဏံ တေဒဝေါစ “အဝေါရုမ္မာ
 ခေါ မယံ ဘောတော ဝစနေန တံ ဘဂဝန္တံ ‘လောဟိစ္စော ဘန္တေ
 ပြာဟုဏော ဘဂဝန္တံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပိတကီ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ
 ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ၊ ဧဝ္ဗ ဝဒေတိ အဓိဝါသေတု ကိရ ဘန္တေ
 ဘဂဝါ လောဟိစ္စဿ ပြာဟုဏဿ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ
 ဘိက္ခုသံယေနာ’တိ။ အဓိဝုတ္ထုဉ္စ ပန ^{သညံ ဒိဗဏှိယူဇိ} ^{ဗုဒ္ဓိံ (ဗုဒ္ဓိံ) ဘဂဝတော} ^{သိ (ဗေဒိဝ)} တိ။ (ပါ၊ ၂၁၅)

၅၀၇။ အထ ခေါ လောဟိစ္စော ပြာဟုဏော တဿာ
 ရုတ္တိယာ အစ္စယေန သဏေ နိဝေသနေ ပဏိတံ ခါဒနိယံ
 ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ရောသိကံ နှာပိတံ အာမန္တေသိ
 “ဧဟိ တံ သမ္ပ ရောသိကေ ယေန သမဏော ဂေါတမော

ရှောသိကေ၊ လှုပ်လှော်ရာ ဆယ့်ဂါကဗျား၊ ရှောသိက ဟိန္ဒူ (ဘင်္ဂါကဗျား) အပေဝံ နာမ - သိယာ ရှောသိကေ တိ။

(ပါ၊ ၂၁၆၊ နေရင်း၊ ၇၅၆)

အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန လောဟိစ္စဿ ပြာဟုဏဿ နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒ္ဓိ။ အထ ခေါ လောဟိစ္စော ပြာဟုဏော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ဝဏိတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပ္ပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။

(ပါ၊ ၂၁၆၊ နိဿယလွယ်မြို့)

လောဟိစ္စပြာဟုဏာနယောဂ

၅၀၉။ အထ ခေါ လောဟိစ္စော ပြာဟုဏော ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိ ^{အပါး၇၅၆၊ နေရင်းမြို့} ဩနိတပတ္တပါဏိ အညုတ်ရံ နိဝံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ လောဟိစ္စံ ပြာဟုဏံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ— သစ္စံ— ကိရ တေ လောဟိစ္စ ဝေရူပံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္တံ 'ဣဓ သမဏော ဝါ ပြာဟုဏော ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂန္နာ န ပရဿ အာရောစေယျ၊ ကိဉ္စိ ပရော ပရဿ ကရိဿတိ။ သေယျထာပိ နာမ ပုရာဏံ ဗန္ဓနံ ဆိန္နိတွာ အညံ နဝံ ဗန္ဓနံ ကရေယျ၊ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ ပါပကံ လောဘဓမ္မံ ဝဒါမိ၊ ကိဉ္စိ ပရော ပရဿ ကရိဿတိ' တိ။ ^{ဣန္ဒြိယဝိပဿနာ} ဧဝံ ဘော-ဂေါတမ။ တံ ကိ မညသိ လောဟိစ္စ နနု တွံ ^(အနု)

သာလဝတိကံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အဇ္ဈာဝသသိတိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဧဝံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဘော-ဂေါတမ။

ယော ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} န ခေါ လောဟိစ္စ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဧဝံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝဒေယျ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} လောဟိစ္စော

ဗြာဟ္မဏော ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} သာလဝတိကံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အဇ္ဈာဝသသိတိ။ ယ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} သာလဝတိကာယ

သမုဒယသဉ္ဇာတိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} လောဟိစ္စောဝ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} တံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဗြာဟ္မဏော ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဧကကော

ပရိဘုဉ္ဇေယျ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} န ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အညေသ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဒဒေယျာ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} တိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဧဝံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝါဒီ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} သော

ယေ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} တံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဥပဇိန္တိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} တေသံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အန္တရာယကရော ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝါ-ဟောတ္ထိ။

နော-ဝါတိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} (ပါ၊ ၂၁၆၊ နေရင်း၊ ၄၅၆-၇)

အန္တရာယကရော ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဘော-ဂေါတမ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အန္တရာယကရော

သမာနော ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဟတာနကမ္မိ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝါ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} တေသံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဟောတံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အဟိတာနကမ္မိ

ဝါတိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အဟိတာနကမ္မိ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဘော-ဂေါတမ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အဟိတာနကမ္မိသ

မေတ္တံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝါ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} တေသု ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} စိတ္တံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဟောတိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} သပတ္တက ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝါတိ။

သပတ္တက ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဘော-ဂေါတမ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} သပတ္တကေ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} စိတ္တေ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ပစ္စုပဋ္ဌိတေ

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝါ-ဟောတံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} သမ္မာဒိဋ္ဌိ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝါတိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဘော-ဂေါတမ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ခေါ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အဟံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} လောဟိစ္စ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဒိန္နံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဂတိနံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အညတရံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဂတိ

ဝဒါမိ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} နိရယံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝါ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} တိရစ္ဆာနယောနံ-ဝါ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} (ပါ၊ ၂၁၇၊ နေရင်း၊ ၄၅၇)

၅၁၀။ တံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ကိ မညသိ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} လောဟိစ္စ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} နန္တ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ရာဇာ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ပသေနဒိ-

ကောသလော ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ကာသိကောသလံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} အဇ္ဈာဝသသိတိ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဧဝံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဘော

ဂေါတမ။ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ယော ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} န ခေါ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} လောဟိစ္စ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဧဝံ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ဝဒေယျ ^{ဗျူဟိ(ဘဂဝါ၊ နဝေါ)} ရာဇာ

ပသေနဒိ ကောသလော ကာသိကောသလံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ယာ
 ကာသိကောသလေ သမုဒယသဉ္ဇာတိ၊ ရာဇာဝတီ ပသေနဒိ-
 ကောသလော ဧကကော ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ န အညေသံ ဒဒေယျာ တိ။
 ဧဝံ-ဝါဒိ သော ယေ ရာဇာနံ ပသေနဒိ-ကောသလံ ဥပဇီဝန္တိ
 တုမ္ဗေ-စေ အညေ စ၊ တေသံ အန္တရာယကရော ဝါ
 ဟောတိ နော ဝါတိ။

(ပါ၊ ၂၁၇၊ နေရင်း၊ ၄၅၈)

၅၁၁။ ကတိ ကိရ လောဟိစ္စ ယော ဧဝံ ဝဒေယျ
 “လောဟိစ္စော ပြာဟုဏော သာလဝတိကံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ယာ
 သာလဝတိကာယ သမုဒယသဉ္ဇာတိ၊ လောဟိစ္စောဝ တံ ပြာဟုဏော
 ဧကကော ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ န အညေသံ ဒဒေယျာ”တိ။ ဧဝံ ဝါဒိ
 သော ယေ တံ ဥပဇီဝန္တိ၊ တေသံ အန္တရာယကရော ဟောတိ၊
 အန္တရာယကရော သမာနော အဟိတာနုကမ္ပိ ဟောတိ၊ အဟိ-
 တာနုကမ္ပိဿ သပတ္တကံ စိတ္တံ ပစ္စုပ္ပိတံ ဟောတိ၊ သပတ္တကေ
 စိတ္တေ ပစ္စုပ္ပိတေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ လောဟိစ္စ
 ယော ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣဓ သမကော ဝါ ပြာဟုဏော ဝါ ကုသလံ
 ဓမ္မံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂန္ဓာ န ပရဿ အာရောစေယျ၊
 ကိဉ္စိ ပရော ပရဿ ကရိဿတိ။ သေယျထာပိ နာမ ပုရာဏံ
 ပန္နနံ ဆိန္နိတွာ အညံ နဝံ ပန္နနံ ကရေယျ။ ပ။ ကရိဿတိ”တိ။
 ဧဝံ-ဝါဒိ သော ယေ-တေ-ကုလပုတ္တာ တထာဂတပုဂ္ဂေဒိတံ

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တံ လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနယောဂ

ဓမ္မဝိနယံ အာဂမ္မံ ဧဝရူပံ ဥဋ္ဌာရံ ဝိသေသံ အဓိဂစ္ဆန္တိ။
သောတာပတ္တိဖလံပိ သစ္စိကရောန္တိ၊ သကဒါဂါမိဖလံပိ သစ္စိကရော-

န္တိ။ အနာဂါမိဖလံပိ သစ္စိကရောန္တိ။ အရဟတ္တမ္ပိ သစ္စိကရောန္တိ။
ပေတိ ဝိမေ ဝိပဿန္တိ။ ဝိပဿန္တိ။ ဝိပဿန္တိ။ ဝိပဿန္တိ။ ဝိပဿန္တိ။
ဒိဗ္ဗာနံ ဘဝါနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တယာ၊ ဝါ၊ တေသံ အန္တရာယကရော

ဟောတိ။ အန္တရာယကရော သမာနော အဟိတာနုကမ္ပိ ဟောတိ။
အဟိတာနုကမ္ပိဿ သပတ္တကံ စိတ္တံ ပစ္စုပ္ပန်တံ ဟောတိ။ သပတ္တကေ
စိတ္တေ ပစ္စုပ္ပန်တေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌဿ ခေါ အဟံ
လောဟိစ္စ ဒိန္နံ ဂတိနံ အညတရံ ဂတိ ဝဒါမိ နိရယံ ဝါ
တိစ္ဆာနယောနိ ဝါ။ (ပါ။၂၁၇/၂၁၈ ၊ နေရင်။၄၅၉/၄၆၀)

၅၁၂။ ဣတိ ကိရ လောဟိစ္စ ယော ဧဝံ ဝဒေယျ “ရာဇာ
ပသေနဒိ ကောသလော ကာသိကောသလံ အဇ္ဈာသတိ၊ ယာ
ကာသိကောသလေ သမုဒယသဉ္ဇာတိ၊ ရာဇာဝ တံ ပသေနဒိ
ကောသလော ဧကကော ပရိဘုဠေယျ၊ န အညေသံ ဒဒေယျာ”တိ။
ဧဝံ ဝါဒီ သော ယေ ရာဇာနံ ပသေနဒိ ကောသလံ ဥပဇီဝန္တိ။
တုမေ့ စေဝ အညေ စ၊ တေသံ အန္တရာယကရော ဟောတိ။
အန္တရာယကရော သမာနော အဟိတာနုကမ္ပိ ဟောတိ။ အဟိတာနု-
ကမ္ပိဿ သပတ္တကံ စိတ္တံ ပစ္စုပ္ပန်တံ ဟောတိ။ သပတ္တကေ စိတ္တေ

ပစ္စုပဋိတေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ လောဟိစ္စ ယော
 ဧဝံ ဝဒေယျ၊ ဣမ သမဏော ဝါ ပြာတွဏော ဝါ ကုသလံ ဓမ္မ
 အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ကုသလံ ဓမ္မ အဓိဂန္ဓာ န ပရဿ အာရောစေယျ၊
 ကိဉ္စိ ပရော ပရဿ ကရိဿတိ။ သေယျထာပိ နာမ။ ပ ။ ကိဉ္စိ
 ပရော ပရဿ ကရိဿတိ”တိ။ ဧဝံ ဝါဒိ သော ယေ တေ ကုလပုတ္တာ
 တထာဂတပုဂ္ဂေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ အာဂမ္မ ဧဝရူပံ ဥဋ္ဌာရံ ဝိသေသံ
 အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ သောတာပတ္တိဖလံပိ သစ္စိကရောန္တိ၊ သကဒါဂါမိဖလံပိ
 သစ္စိကရောန္တိ၊ အနာဂါမိဖလံပိ သစ္စိကရောန္တိ၊ အရဟတ္တံပိ
 သစ္စိကရောန္တိ၊ ယေစိ မေ ဒိဗ္ဗာ ဂဗ္ဘာ ပရိပါစေန္တိ ဒိဗ္ဗာနံ ဘဝိနံ
 အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ တေသံ အန္တရာယကရော ဟောတိ၊ အန္တရာယကရော
 သမာနော အဟိတာနုကမ္ပိ ဟောတိ၊ အဟိတာနုကမ္ပိဿ သပတ္တကံ
 စိတ္တံ ပစ္စုပဋိတံ ဟောတိ၊ သပတ္တကေ စိတ္တေ ပစ္စုပဋိတေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌဿ ခေါ အဟံ လောဟိစ္စ ဒိန္နံ ဂတိနံ အညတရံ
 ဂတိံ ဝဒါမိ နိရယံ ဝါ ထိရုဏ္ဏာနယောနိ ဝါ။ (ပါ၊ ၂၁၈၊ နိဿယ လွယ်ဖြို)

တယော စောဒနာရဟာ

၅၁၃။ တယော - ခေါ မေ လောဟိစ္စ သတ္တာရော၊ ယော စ ပနေဝရူပေ သတ္တာရော
 လောကေ စောဒနာရဟာ၊ ယော စ ပနေဝရူပေ သတ္တာရော
 စောဒနာရဟာ၊ သာ- စောဒနာ ဘူတာ တတ္ထာ ဓမ္မကာ အနဝဇ္ဇာ။

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တံ တယော စောဒနာရဟော

ကတမေ တယော။ ကုဓ လောဟိစ္စ ဧကစ္စော သတ္တာ
ယဿတာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ။
သာယာ သာမညတ္ထော အနန္တပုတ္တော ဟောတိ။ သော
တ သာမညတ္တ အနန္တပုဂ္ဂိတာ သာဝကာနံ မေ ဒေသေတိ။
“ကုဒံ ဝေါ ဟိတာယ ကုဒံ ဝေါ သုခါယာ တိ။ တဿ
သာဝကာ န သုဿသန္တိ န သောတံ သြဒဟန္တိ န အညာ
စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ ဝေါက္ကမ္မ စ သတ္တုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ သော
ဝေမဿ စောဒေတဗ္ဗော အာယသ္မာ ခေါ ယဿတာယ
အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော။ သော တေ သာမညတ္ထော
အနန္တပုတ္တော တံ တံ သာမညတ္ထံ အနန္တပုဂ္ဂိတာ သာဝကာနံ
မေ ဒေသေသိ ကုဒံ ဝေါ ဟိတာယ ကုဒံ ဝေါ သုခါယာ တိ။
တဿ-တေ သာဝကာ န သုဿသန္တိ န သောတံ သြဒဟန္တိ။
န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ ဝေါက္ကမ္မ စ သတ္တုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။
သေယျထာပ-နာမံ သြသက္ကန္တယာ ဝါ ဥဿက္ကေယျ။ ပရမ္ပဒံ-ဝါ
အာလဂေယျ။ ဧဝံ သမ္ပဒမဒိ ပါပကံ လောဘမေ ဝဒါမိ။
ကိပ္ပိ ပရော ပရဿ ကရိဿတိ”တိ။ အယံ ခေါ လောဟိစ္စ
ပဋ္ဌမော သတ္တာ။ ယော လောကေ စောဒနာရဟော။ ယော စ
ပနေဝရူပံ သတ္တာရံ စောဒေတိ။ သာ-စောဒနာ ဘူတာ
တတ္ထာ မေကာ အနဝဇ္ဇာ။

၅၁၄။ ပုန ^{တပါး} စ - ပရံ လောဟိစ္စ ဣဓေကဇ္ဇော သတ္တာ
ယဿတ္ထာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ သ္မာသု
သာမညတ္ထော အနနုပုတ္ထော ဟောတိ၊ သော တံ သာမညတ္ထံ
အနနုပုပုဏိတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ “ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ
ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ”တိ။ ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} ^{မိ(သု)} ^{မိ(တားကုမ်)}
(တဿ) သာဝကာ သုဿူသန္တိ၊
သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ န စ ဝေါက္ကမ္မ
သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ သော ဧဝမဿ စောဒေတဗ္ဗော
“အာယသ္မာ ခေါ ယဿတ္ထာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော၊
သော တေ သာမညတ္ထော အနနုပုတ္ထော၊ တံ တံ သာမညတ္ထံ
အနနုပုပုဏိတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ ‘ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ
ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ’တိ။ တဿ တေ သာဝကာ သုဿူသန္တိ၊
သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ န စ ဝေါက္ကမ္မ
သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ ^{ဥပဟမ္ပဉ်အဗ္ဗိကာ} သေယျထာဝ - နာမ ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} သကံ - ခေတ္တံ
^{ပယိန္} ^{အုဂပါ၊ ဝါ၊ မိ၊ စာ၊ မိ} ^{မိ(ဂါ) မိ(ဝေဇ-ဂါ) မိ(ဝေဇ-ဂါ) မိ(ဝေဇ-ဂါ)} ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ) မိ(ဝေဇ-ဂါ)}
ဩဟာယ ပရံ ခေတ္တံ နိဒ္ဒါယိတပုံ မညေယျ၊ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ
ပါပကံ လောဘဓမ္မံ ဝဒါမိ၊ ကိဉ္စိ ပရော ပရဿ ကရိဿတိ”တိ။
^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} အယံ - ခေါ လောဟိစ္စ ဒုတိယော သတ္တာ၊ ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} ယော လောကီ
^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} စောဒနာရဟော။ ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} ယော စ ပနေဝရူပံ သတ္တာရံ ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} စောဒေတိ၊ သာ -
^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} စောဒနာ ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} ဘူတာ ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} တတ္ထာ ^{မိ(ဝေဇ-ဂါ)} ဓမ္မိကာ အနဝဇ္ဇာ။ (ပါ၊ ၂၀၉၊ နေရင်း၊ ၄၆၃)

၅၁၅။ ပုန စ ပရံ လောဟိစ္စ ဣဓေကစ္စော သတ္တာ
ယဿတ္ထာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ။ သ္မာဿ
သာမညတ္ထော အနုပ္ပတ္ထော ဟောတိ။ သော တံ သာမညတ္ထံ
အနုပါပုဏိတွာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ “ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ
ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ”တိ။ တဿ သာဝကာ န သုဿူသန္တိ၊ န
သောတံ သြဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ
သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ သော ဧဝမဿ စောဒေတဗ္ဗော
“အာယသ္မာ ခေါ ယဿတ္ထာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇိတော၊ သော တေ သာမညတ္ထော အနုပ္ပတ္ထော၊ တံ တံ
သာမညတ္ထံ အနုပါပုဏိတွာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ ‘ဣဒံ
ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ’တိ။ တဿ တေ သာဝကာ
န သုဿူသန္တိ၊ န သောတံ သြဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊
ဝေါက္ကမ္မ စ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ သေယျထာပိ နာမ ပုရာဏံ
ဗန္ဓနံ ဆိန္နိတွာ အညံ နဝံ ဗန္ဓနံ ကရေယျ။ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ
ပါပကံ လောဘဓမ္မံ ဝဒါမိ၊ ကိဉ္စိ ပရော ပရဿ ကရိဿတိ”တိ။
အယံ ခေါ လောဟိစ္စ တတိယော သတ္တာ၊ ယော လောကေ
စောဒနာရဟော။ ယော စ ပနေဝရူပံ သတ္တာရံ စောဒေတိ၊
သာ စောဒနာ ဘူတာ တတ္ထာ ဓမ္မိကာ အနဝဇ္ဇော။ ဣမေ ခေါ

လောဟိစ္စ^{၈၈၅} ဣန္ဒြိယောဂ်ဗျူဟတညိ^{၈၈၆} ဗျူဟာဗျူဟညိ^{၈၈၇}
 လောဟိစ္စ^{၈၈၅} တယော^{၈၈၈}သတ္တာရော^{၈၈၉} ယေ လောကေ^{၈၉၀} စောဒနာရဟာ၊
 ယော စ ပနေဝဇ္ဈပေ^{၈၉၁} သတ္တာရော^{၈၉၂} စောဒေတိ၊ သာ စောဒနာ^{၈၉၃}
 ဘူတာ တတ္ထာ^{၈၉၄} ဓမ္မိကာ^{၈၉၅} အနဝဇ္ဇာတိ။^{၈၉၆} (ပါ၊ ၂၂၀)

န စောဒနာရဟသတ္ထု

၅၁၆။ ဧဝံ ဝုတ္တေ^{၅၁၇} လောဟိစ္စော^{၅၁၈} ဗြာဟ္မဏော^{၅၁၉} ဘဂဝန္တံ^{၅၂၀}
 တေဒဝေါစ “အတ္ထိ^{၅၂၁}-ပန ဘော ဂေါတမ^{၅၂၂} ကောစိ^{၅၂၃}သတ္တာ၊ ယော^{၅၂၄}
 လောကေ^{၅၂၅} န စောဒနာရဟော^{၅၂၆}” တိ။ အတ္ထိ^{၅၂၇}-ခေါ လောဟိစ္စော^{၅၂၈}သတ္တာ၊
 ယော^{၅၂၉} လောကေ^{၅၃၀} န စောဒနာရဟော^{၅၃၁}တိ။ ကတမော^{၅၃၂} ပန သော^{၅၃၃}
 ဘော ဂေါတမ^{၅၃၄} သတ္တာ၊ ယော လောကေ^{၅၃၅} န စောဒနာရဟော^{၅၃၆}တိ။
 (ပါ၊ ၂၂၀၊ နေရင်း၊ ၄၆၃)

ဣဓ လောဟိစ္စ^{၅၃၇} တထာဂတော^{၅၃၈} လောကေ^{၅၃၉} ဥပ္ပဇ္ဇတိ^{၅၄၀} အရဟံ^{၅၄၁}
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ (ယထာ သာမညဖလော၊ ဧဝံ ဝိတ္တာရေတပ္ပံ။)
 ဧဝံ ခေါ လောဟိစ္စ^{၅၄၂} ဘိက္ခု^{၅၄၃} သီလသမ္ပန္နော^{၅၄၄} ဟောတိ။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ^{၅၄၅}
 ဥပသမ္ပဇ္ဇ^{၅၄၆} ဝိဟရတိ။ ယသ္မိ^{၅၄၇} ခေါ လောဟိစ္စ^{၅၄၈} သတ္တရ^{၅၄၉} သာဝကော^{၅၅၀}
 ဧဝံ^{၅၅၁} ဥဋ္ဌာရံ^{၅၅၂} ဝိသေသ^{၅၅၃} အဓိဂစ္ဆတိ။ အယံ^{၅၅၄} ခေါ^{၅၅၅}
 လောဟိစ္စ^{၅၅၆} သတ္တာ၊^{၅၅၇} (ယော) လောကေ^{၅၅၈} န စောဒနာရဟော။ ယော^{၅၅၉}

၀ ပနေဝရူပံ သတ္တာရံ စောဒေတိ၊ သာ-^(ဝိသေ ဝေထာ-မိ) စောဒနာ အဘူတာ^{မဟုတ်}
အတတ္ထာ^{ပဗ္ဗနိ} အဓမ္မကာ^{ဇာတိဒန္တိ} သာဝဇ္ဇာ။ ပ။ (ပါ။၂၂၀-၁၊ နေရင်။၄၆၄၊ ပခုက္ကူမြို့၄၀)

၅၁၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ လောဟိစ္စော ပြာဟုဏော ဘဂဝန္တံ
တေဒဝေါစ “သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ ပရိသော ပရိသံ^{ယောဂျိတယောဂံသင်္ဂါ ယောဂျိတံ}
နရကပပိတံ^{နရကံပပိတံ} ပတန္တံ ကေသေသု ဂဟေတွာ ဥဒ္ဓရိတွာ ထလေ^{ပတိဋ္ဌာပိတော။}
ပတိဋ္ဌပေယျ၊ ဧဝမေဝါဟံ^{ဘောတာ} ဂေါတမေန^{နရကပပိတံ} နရကပပိတံ
ပပတန္တော ဥဒ္ဓရိတွာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပိတော။ အဘိက္ကန္တံ
ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ
ဘော ဂေါတမ နိက္ကုဋ္ဌိတံ ဝါ ဥက္ကုဋ္ဌေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊
မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ
ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ
ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။
ဇောဟံ ဘဂန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံယဉ္စ၊
ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ
သရဏံ ဂတန္တိ။ (ပါ။၂၂၁၊ နေရင်။၄၆၄)

လောဟိစ္စသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒွါဒသမံ။

တေနုပသက်မိဿာမ၊ ဥပသက်မိတ္တာ ^{ဗျာဓိကော} တေမတ္ထိ သမဏံ- ဂေါတမံ
 ပစ္စိဿာမ၊ ^{ဗျာဓိကော} ယထာ ^{ဗျာဓိကော} နော သမဏော ^{ဗျာဓိကော} ဂေါတမော ^{ဗျာဓိကော} ဗျာဓိဓိဿတိ၊
 တထာ ^{ဗျာဓိကော} နံ ^{ဗျာဓိကော} ဓာရေဿာမာတိ။ ^{ဗျာဓိကော} ဧဝ ^{ဗျာဓိကော} ဘော တံ ခေါ ဘာရဒ္ဒါဇော
 မာဏဝေါ ^{ဗျာဓိကော} ဝါသေဋ္ဌဿ ^{ဗျာဓိကော} မာဏဝဿ ^{ဗျာဓိကော} ပစ္စုဿောသိ။ (ပါ.၂၂၂၊ ၂၂၃)

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာ

၂၂၂။ အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇော မာဏဝါ ယေန
 ဘဂဝါ တေနုပသက်မိဿ၊ ဥပသက်မိတ္တာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိဿ၊
 သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိဿ။
 ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝါသေဋ္ဌော မာဏဝေါ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ
 “ဣဓ ဘော ဂေါတမ အမှာကံ ဇယ်ဝိဟာရံ အနုစကံမန္တာနံ
 အနုဝိစရန္တာနံ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ကထာ ဥပပါဒိ။ အဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ
 “အယမေဝ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ အယမဗ္ဗဿာယနော နိယျာနိကော နိယျာတိ
 တက္ကရဿ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ၊ ယွာယံ အက္ခာတော ဗြဟ္မဏေန
 ပေါက္ခရဿာတိနာ”တိ။ ဘာရဒ္ဒါဇော မာဏဝေါ ဧဝမာဟ
 “အယမေဝ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ အယမဗ္ဗဿာယနော နိယျာနိကော နိယျာတိ
 တက္ကရဿ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ၊ ယွာယံ အက္ခာတော ဗြဟ္မဏေန
 တာရုက္ခေနာ”တိ။ ^{ဗျာဓိကော} ဧတ္ထ ^{ဗျာဓိကော} ဘော-ဂေါတမ ^{ဗျာဓိကော} အတ္ထေဝ ^{ဗျာဓိကော} ဝိဂ္ဂဟော၊
 အတ္ထေဝ ^{ဗျာဓိကော} ဝိဝါဒေါ၊ အတ္ထေဝ ^{ဗျာဓိကော} နာနာဝါဒေါ တိ။ (ပါ.၂၂၃၊ နေရင်း၄၆၇)

၂၂၃။ ^{ဣဒ္ဓိ (ဣဒ္ဓိဏှိ)} ဣတိ ^{ဝါသေ} ကိရ ဝါသေ၌ ^{တံ} တံ ဝေဒေသိ “အယမေဝ
 ၂၃၄။ အယမဂ္ဂသာယနော နိယျာနိကော နိယျာတိ တက္ကရဿ
 ပြဟ္မသဟဗျတာယ၊ ယွာယံ အက္ခာတော ပြာဟ္မဏေန ပေါက္ခရ-
 သာတိနာ”တိ။ ဘာရဒ္ဒါဇော မာဏဝေါ ဝေမာဟ “အယမေဝ
 ၂၃၅။ အယမဂ္ဂသာယနော နိယျာနိကော နိယျာတိ တက္ကရဿ
 ပြဟ္မသဟဗျတာယ၊ ယွာယံ အက္ခာတော ပြာဟ္မဏေန တာရုက္ခေနာ”
 တိ။ ^{ဣဒ္ဓိ ဣဒ္ဓိဂါသော} အထ ကိသ္မိ ^{ဣဒ္ဓိဏှိ} ဝေ ဝါသေ၌ ^{ဝိဂ္ဂဟော} ဝိဂ္ဂဟော၊ ^{ကိသ္မိ} ကိသ္မိ
 ဝိဝါဒေါ။ ^{ကိသ္မိ} ကိသ္မိ ^{နာနာဝါဒေါ} နာနာဝါဒေါ တိ။ ^{(ပါ) ၂၂၃၊ နေရင်း၄၆၈} (ပါ) ၂၂၃၊ နေရင်း၄၆၈

၂၂၄။ ^{ဘော} ဘော ဂေါတမ၊ ^{ကိဉ္စာပိ} ကိဉ္စာပိ
 ဘော ဂေါတမ၊ ^{ပြာဟ္မဏာ} ပြာဟ္မဏာ ^{နာနာမဂ္ဂေ} နာနာမဂ္ဂေ ^{ပညာပေန္တိ} ပညာပေန္တိ၊ ^{အဒ္ဓရိယာ} အဒ္ဓရိယာ
 ပြာဟ္မဏာ ^{တိတ္ထိရိယာ} တိတ္ထိရိယာ ^{ပြာဟ္မဏာ} ပြာဟ္မဏာ ^{ဆန္ဒောကာ} ဆန္ဒောကာ ^{ပြာဟ္မဏာ} ပြာဟ္မဏာ
 ပဝါရိဇ္ဈာ ^{ပြာဟ္မဏာ} ပြာဟ္မဏာ၊ ^{အထခေါ} အထခေါ ^{သဗ္ဗာန} သဗ္ဗာန ^{တာနိ} တာနိ ^{နိယျာနကံ} နိယျာနကံ
 နိယျာနံ ^{တက္ကရဿ} တက္ကရဿ၊ ^{ပြဟ္မသဟဗျတာယ} ပြဟ္မသဟဗျတာယ။ (နေရင်း၄၆၈)

သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ ဂါမဿ-ဝါ၊ နိဂမဿ ဝါ
 အဝိဒ္ဓရေ ^{ပဟူန} ပဟူန ^{စေပိ} စေပိ ^{နာနာမဂ္ဂိန} နာနာမဂ္ဂိန ^{ဘဝန္တိ} ဘဝန္တိ၊ ^{အထခေါ} အထခေါ
 သဗ္ဗာနံ ^{တာနိ} တာနိ ^{ဂါမသမောသရဏာန} ဂါမသမောသရဏာနံ ^{ဘဝန္တိ} ဘဝန္တိ။ ^{ဝေမေဝ} ဝေမေဝ ခေါ
 ဘော ဂေါတမ ကိဉ္စာပိ ပြာဟ္မဏာ နာနာမဂ္ဂေ ပညာပေန္တိ၊ အဒ္ဓရိယာ
 ပြာဟ္မဏာ တိတ္ထိရိယာ ပြာဟ္မဏာ ဆန္ဒောကာ ပြာဟ္မဏာ ပဝါရိဇ္ဈာ

၁၃- တေဝိဇ္ဇသုတ္တ ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနုယောဂ

၁၂၆။ ကိ ပန ဝါသေဋ္ဌ အတ္ထိ ကောစိ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ
 ယာဝသတ္တမာ အာစရိယာမဟယုဂါ။ ယေန ပြဟ္မာ သက္ခိဒိဋ္ဌော
 တိ။ နောဟိဒ္ဓိံ ဘော-ဂေါတမ။ (ပါ ၂၂၄၊ နေရင်း၊ ၄၇၁)

၁၂၆။ ကိ ပန ဝါသေဋ္ဌ ယေဝိ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ
 ပဗ္ဗကာ ဣသယော မန္တာနံ ကတ္တာရော မန္တာနံ ပဝတ္တာရော၊
 ယေသမိဒ္ဓိံ တေရဟံ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ ပေါရာဏံ
 ယံ မန္တပဒိ ဂတ ပဝုတ္တံ သမိတိတံ၊ တဒနဂါယန္တိ၊ တဒနဘာသန္တိ၊
 ဘာသိတမနဘာသန္တိ၊ ဝိစိတမနုဝါစေန္တိ။ (သေယျဝုဒ္ဓါ၊
 အဋ္ဌကရသေဋ္ဌာ၊
 အဋ္ဌကော ဝါမကော ဝါမဒေဝေါ ဝေသာမိတ္တော ယမတိဂ္ဂိ
 အာဂီရသော ဘာရဒ္ဒါဇော ဝါသေဋ္ဌော ကဿပေါ ဘဂု။ တေပပ
 ဇေမာဟသုယု မယမေတံ ဇာနာမ၊ မယမေတံ ပဿာမ၊
 ယတ္ထ ဝါ ပြဟ္မာ၊ ယေန ဝါ ပြဟ္မာ၊ ယဟံ-ဝါ ပြဟ္မာ တိ။
 နောဟိဒ္ဓိံ ဘော-ဂေါတမ။ (ပါ ၂၂၄၊ နေရင်း၊ ၄၇၁)

၁၂၇။ ဣတိ ကိရ ဝါသေဋ္ဌ နတ္ထိ ကောစိ တေဝိဇ္ဇာနံ
 ပြာဟ္မဏာနံ ဧကပြာဟ္မဏောပိ၊ ယေန ပြဟ္မာ သက္ခိဒိဋ္ဌော။
 နတ္ထိ ကောစိ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ ဧကာစရိယောပိ၊ ယေန
 ပြဟ္မာ သက္ခိဒိဋ္ဌော။ နတ္ထိ ကောစိ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ

ကောစရိယပါစရိယောပိ၊ ယေန ဗြဟ္မာ သက္ခိဒ္ဓော။ နတ္ထိ ကောစိ
 တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ ယာဝ သတ္တမာ အာစရိယာမဟယုဂါ၊ ယေန
 ဗြဟ္မာ သက္ခိဒ္ဓော။ ယေပိ ကိရ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ ပုဗ္ဗကာ
 ဣသယော မန္တာနံ ကတ္တာရော မန္တာနံ ပဝတ္တာရော၊ ယေသမိဒံ
 တေရဟိ တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ ပေါရာဏံ မန္တပဒံ ဂိတံ ပဝုတ္တံ
 သမိဟိတံ၊ တဒနုဂါယန္တိ၊ တဒနုဘာသန္တိ၊ ဘာသိတမနုဘာသန္တိ၊
 ဝါစိတမနုဝါစေန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ အဋ္ဌကော ဝါမကော ဝါမဒေဝေါ

ဝေသာမိတ္တော ယမတဂ္ဂိ အဂီရသော ဘာရဒ္ဒါဇော ဝါသေဋ္ဌော
 ကဿပေါ ဘဂ္ဂ။ တေပိ န ဧဝမာဟသု “မယမေတ ဇာနာမ၊
 မယမေတ ပဿာမ၊ ယတ္ထ ဝါ ဗြဟ္မာ၊ ယေန ဝါ ဗြဟ္မာ၊
 ယဟ-ဝါ ဗြဟ္မာ”တိ။ တေဝ တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ ဧဝမာဟသု
 “ယံ န-ဇာနာမ၊ (ယံ) န ပဿာမ၊ တဿ သဟဗျတာယ မဂ္ဂ
 ဒေသေမ၊ အယမေဝ ဥဇမဂ္ဂေါ အယမဉ္ဇသာယနော နိယျာနကော
 နိယျာတိ တက္ကရဿ ဗြဟ္မသဟဗျတာယာ တိ။

(ပါ.၂၂၅၊ နေရင်း၊ ၄၇၂)
 ၅၂၈။ တံ က-မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ နန ဧဝ-သန္တေ
 တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ အပ္ပိဋ္ဌိဟရကတ ဘာသိတံ
 သမ္ပုဇ္ဇတိတံ။
 (ပါ.၂၂၅၊ နေရင်း၊ ၄၇၂၊ ၀၃၂၈-ခုနှစ် တ မေးခွဲပြီ)

အဒ္ဓါ ခေါ ဘော-ဂေါတမ ဧဝံ - သန္တေ တေဝိဇ္ဇာနံ
 ပဉ္စမံ ဘော-ဂေါတမ ဧဝံ - သန္တေ တေဝိဇ္ဇာနံ
 ပြာဟူဏာနံ အပ္ပါဋ္ဌဟိရကတံ ဘာသတံ သမ္ပန္နတိတံ။

(ဘော-ဂေါတမံ-သတံ) ဝါသေဋ္ဌ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟူဏာ
 သာမိ ဝါသေဋ္ဌ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟူဏာ
 န-ဇာနန္တိ န-ပဿန္တိ တုဿ သဟဗျတာယ မဂ္ဂ
 ဒေသေသန္တိ “အယမေဝ ဥဇမဂ္ဂေါ အယမိဉ္ဇသာယနော”
 နိယျာနကော နိယျာတ တက္ကရဿ ပြဟူသဟဗျတာယာ” တိ
 နေတံ-ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ ၂၂၅၊ နေရင်း၊ ၄၇၂-၃)

၅၂၉။ သေယျထာပိ ဝါသေဋ္ဌ အန္တဝေဏိ ပရမ္ပရသတ္တာ
 ပုရိမောပံ န-ပဿတိ၊ မဇ္ဈိမောပံ န-ပဿတိ၊ ပုစ္ဆိမောပံ
 န-ပဿတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အန္တဝေဏပမ-မညေ
 တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟူဏာနံ ဘာသတံ၊ ပုရိမောပံ န-ပဿတိ၊
 မဇ္ဈိမောပံ န-ပဿတိ၊ ပုစ္ဆိမောပံ န-ပဿတိ၊ တောသမိဒံ
 တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟူဏာနံ ဘာသတံ ဟဿကညေဝံ သမ္ပန္နတိ။
 နာမကညေဝံ သမ္ပန္နတိ၊ ရိတ္တကညေဝံ သမ္ပန္နတိ၊ တုစ္ဆကညေဝံ
 သမ္ပန္နတိ။ (ပါ၊ ၂၂၅၊ နေရင်း၊ ၄၇၃)

၅၃၀။ တံ ကိ၊ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ ပဿန္တိ တေဝိဇ္ဇာ
 ပြာဟူဏာ စန္ဒိမသုရိယေ၊ အညေ စာပိ ဗဟုဇနာ။ ယတော စ၊
 (ယန္တိ-ကော)

^(တပည့်ကလေးတို့အားပေးရန်အတွက်)
^{ဝေဖန်ရေး-အဖွဲ့အစည်းတို့၏အားကိုးမှုကို}
^{ပေးပို့ရန်-အဖွဲ့အစည်းတို့၏အားကိုးမှုကို}
^{ပေးပို့ရန်}
 ဝန္တမသုရိယာ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ယတ္ထ စ ဩဂစ္ဆန္တိ၊ အာယာစန္တိ၊
 ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော လက်နစ်ချီခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းငှါ ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော
 ထောမယန္တိ၊ ပဉ္စလိကာ နမဿမာနာ အနုပရိဝတ္တန္တိတံ။ (ဘဂဝါ၊ ၁၈၀၀)

ဣဒံ ဘော-ဂေါတမ၊ ပဿန္တိ တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ ဝန္တမ-
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^(ဝေဖန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတို့၏အားကိုးမှုကို)
^{ပေးပို့ရန်}
 သုရိယေ၊ အညေ စာပိ - ဗဟုဇနာ။ ယတော စ ဝန္တမသုရိယာ
^(တပည့်ကလေးတို့အားပေးရန်အတွက်)
^{ဝေဖန်ရေး-အဖွဲ့အစည်းတို့၏အားကိုးမှုကို}
^{ပေးပို့ရန်}
^{ပေးပို့ရန်}
 ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ယတ္ထ စ ဩဂစ္ဆန္တိ၊ အာယာစန္တိ၊ ထောမယန္တိ၊
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
 ပဉ္စလိကာ နမဿမာနာ အနုပရိဝတ္တန္တိတံ။ (ပါ၊ ၂၂၆၊ ဇနေရင်း၊ ၇၇၄)

၅၃၁။ တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ ယံ ပဿန္တိ တေဝိဇ္ဇာ
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^(ဝေဖန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတို့၏အားကိုးမှုကို)
^{ပေးပို့ရန်}
 ဗြာဟ္မဏာ ဝန္တမသုရိယေ၊ အညေ စာပိ - ဗဟုဇနာ။ ယတော စ
 ဝန္တမသုရိယာ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ယတ္ထ စ ဩဂစ္ဆန္တိ၊ အာယာစန္တိ၊ ထောမယန္တိ၊
^(ဝေဖန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတို့၏အားကိုးမှုကို)
^{ပေးပို့ရန်}
^{ပေးပို့ရန်}
 ပဉ္စလိကာ နမဿမာနာ အနုပရိဝတ္တန္တိ။ ပတောန္တိ၊ တေဝိဇ္ဇာ
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
 ဗြာဟ္မဏာ ဝန္တမသုရိယာနံ သဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ဒေသေတံ
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
 အယမေဝ ဥဇမဂ္ဂေါ အယမဉ္စသာယနော နိယျာနကော နိယျာတံ
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
^{ဘိဝ္ဗုဒ္ဓိကုသိုလ်မဂ္ဂတို့ကော}
 တက္ကရဿ ဝန္တမသုရိယာနံ သဟဗျတာယာ တံ။ နော - ဟိဒ္ဓိ
^(ပဿန္တိ)
 ဘော - ဂေါတမ။ (ဣဒါ၊ ၁၆၁၊ ၁၈၀၀)

ဣတိ ကိရ ဝါသေဋ္ဌ ယံ ပဿန္တိ တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ
 ဝန္တမသုရိယေ၊ အညေ စာပိ ဗဟုဇနာ။ ယတော စ ဝန္တမသုရိယာ
 ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ယတ္ထ စ ဩဂစ္ဆန္တိ၊ အာယာစန္တိ၊ ထောမယန္တိ၊ ပဉ္စလိကာ

နမဿမာနာ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ တေသမ္ပိ နပုဟောန္တိ စန္ဒိမသုရိယာနံ
 သဟဗျတာယံ မဂ္ဂံ^၁ ဝေသေတံ^၂ “အယမေဝ ဥဇမဂ္ဂေါ
 အယမဉ္ဇသာယနော နိယျာနိကော နိယျာတိ တက္ကရသသ
 စန္ဒိမသုရိယာနံ သဟဗျတာယာ” တိ။ (ပါ.၂၂၆၊ နေရင်၊ ၄၇၅)

၅၃၂။ ဣတိ ပန န တိရ တေဝိဇ္ဇေဟိ ပြာဟုဏေဟိ ပြဟ္တာ
 သက္ခိဋ္ဌော။ နပိ တိရ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟုဏာနံ အာစရိယေဟိ
 ပြဟ္တာ သက္ခိဋ္ဌော။ နပိ ကိရ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟုဏာနံ အာစရိယ-
 ပါစရိယေဟိ ပြဟ္တာ သက္ခိဋ္ဌော။ နပိ ကိရ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟုဏာနံ
 ယာဝ - သတ္တမာ - အာစရိယာမဟယုဂေဟိ ပြဟ္တာ သက္ခိဋ္ဌော။
 ယေပိ ကိရ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟုဏာနံ ပုဗ္ဗကာ ဣသယော မန္တာနံ
 ကတ္တာရော မန္တာနံ ပဝတ္တာရော ယောသမိဒံ တေရဟ
 တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟုဏာ ပေါရာဏယမန္တပဒိ ဝိတ ပဝတ္တ သမိဟိတံ။
 တဒနဂါယန္တိ တဒနဘာသန္တိ ဘာသတမနဘာသန္တိ။
 ဝါစိတမနုဝါစေန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ အဋ္ဌကော ဝါမကော ဝါမဒေဝေါ
 ဝေသာမိတ္တော ယမတဂ္ဂိ အဂီရသော ဘာရဒ္ဒါဇော ဝါသေဋ္ဌော
 ကဿပေါ ဘဂူ။ တေပံ န ဝေမာဟံသု “မယမေတံ ဇာနာမ၊
 မယမေတံ ပဿာမ၊ ယတ္ထ ဝါ ပြဟ္တာ၊ ယေန ဝါ ပြဟ္တာ၊
 ယဟိ ဝါ ပြဟ္တာ” တိ။ တေဝ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟုဏာ ဝေမာဟံသု

၁၃- တေဝိဇ္ဇသုတ္တ. ဇနပဒကလျာဏီဥပမာ

ထိုဇနပဒကလျာဏီကို ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်စေသော ထိုဇနပဒကလျာဏီကို နှိုင်းစာ (ဇနပဒကလျာဏီ) နှိုယောကျာ်း
 တံ ကာမေမိတံ။ တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျံ။ “အမ္ဘော-ပုရိသ
 ယံ တံ ဇနပဒကလျာဏီ ကုဏ္ဍသိ ကာမေသိ၊ ဇနာသိ
 တံ-ဇနပဒကလျာဏီ ခတ္တိယံ ဝါ ပြာဟုဏီ ဝါ ဝေသိ ဝါ
 သဒ္ဓိ ဝါ တိ၊ ဣတံ ပုဋ္ဌော နော တံ ဝဒေယျံ။”

ထိုဇနပဒကလျာဏီကို နှိုယောကျာ်းကို နှိုယောကျာ်း “အမ္ဘော-ပုရိသ ယံ တံ ဇနပဒ-
 ကလျာဏီ ကုဏ္ဍသိ ကာမေသိ၊ ဇနာသိ တံ-ဇနပဒကလျာဏီ
 ဧဝံ နာမာ ဧဝံ-ဂေါတာတိ ဝါ၊ ဒိဃာယဝါ ရဿာယဝါ မဇ္ဈမာ ဝါ
 ကာဠိ ဝါ သာမာ ဝါ၊ မဂ်ရစ္စဝိ ဝါတိ၊ အမကသိ- ဂါမေ ဝါ
 နိဂမေ-ဝါ နဂရေ ဝါတိ၊ ဣတံ ပုဋ္ဌော “နော တံ ဝဒေယျံ”
 တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျံ။ “အမ္ဘော ပုရိသ ယံ တံ န-ဇနာသိ
 န-ပဿသိ၊ တံ တံ ကုဏ္ဍသိ ကာမေသိ တံ။ ဣတံ ပုဋ္ဌော
 အာမာ တံ ဝဒေယျံ။” (ပါ. ၂၂၇၊ နေရင်း၊ ၄၇၈)

၅၃၅။ တံ ကိ မဿသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ နန္ဒ ဧဝံ-သန္တေ တဿ
 -ပုရိသဿ အပ္ပါဠိတိရကတံ ဘာသိတံ သမ္ပန္နတိတိ။ အဒ္ဓါ ခေါ
 ဘော-ဂေါတမ ဧဝံ-သန္တေ တဿ-ပုရိသဿ အပ္ပါဠိတိရကတံ
 ဘာသိတံ သမ္ပန္နတိတိ။ (ပါ. ၂၂၇၊ နေရင်း၊ ၄၇၉)

၅၃၆။ ဧဝံမေဝ^{ဗုဒ္ဓိဗျူဟိ} ခေါ ဝါသေဋ္ဌ န^{နိ} ကိရ တေဝိဇ္ဇေဟိ
 ပြာဟ္မဏေဟိ ပြဟ္မာ^{မဇ္ဈိမဗျူဟိ} သက္ခိဒိဋ္ဌော။ နပိ ကိရ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ
 အာစရိယေဟိ ပြဟ္မာ သက္ခိဒိဋ္ဌော။ နပိ ကိရ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ
 အာစရိယပါစရိယေဟိ ပြဟ္မာ သက္ခိဒိဋ္ဌော။ နပိ ကိရ တေဝိဇ္ဇာနံ
 ပြာဟ္မဏာနံ ယာဝ သတ္တမာ အာစရိယာမဟယုဂေဟိ ပြဟ္မာ
 သက္ခိဒိဋ္ဌော။ ယေပိ ကိရ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ ပုဗ္ဗကာ
 ဣသယော မန္တာနံ ကတ္တာရော မန္တာနံ ပဝတ္တာရော၊ ယေသမိဒံ
 ဧထရဟိ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ ပေါရာဏံ မန္တပဒံ ဂိတံ ပဝုတ္တံ
 သမိဟိတံ၊ တဒနုဂါယန္တိ၊ တဒနုဘာသန္တိ၊ ဘာသိတမနုဘာသန္တိ၊
 ဝါစိတမနုဝါစေန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ အဋ္ဌကော ဝါမကော ဝါမဒေဝေါ
 ဝေဿာမိတ္ထော ယမတဂ္ဂိ အဂီရသော ဘာရဒ္ဒါဇော ဝါသေဋ္ဌော
 ကဿပေါ ဘဂု။ တေပိ န ဧဝမာဟံသု “မယမေတံ ဇာနာမ၊
 မယမေတံ ပဿာမ၊ ယတ္ထ ဝါ ပြဟ္မာ၊ ယေန ဝါ ပြဟ္မာ၊ ယဟိ
 ဝါ ပြဟ္မာ”တိ။ ဧဝံ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ ဧဝမာဟံသု “ယံ န
 ဇာနာမ၊ ယံ န ပဿာမ၊ တဿ သဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ဒေသေမ၊
 အယမေဝ ဥဇုမဂ္ဂေါ အယမဗ္ဗသာယနော နိယျာနိကော နိယျာတိ
 တက္ကရဿ ပြဟ္မသဟဗျတာယာ”တိ။ (ပါ.၂၂၈၊နိဿယ လွယ်မြို့)

နိဿေဏီဥပမာ

၅၃၈။ သေယျထာပိ ဝါသေဋ္ဌ ပုရိသော စာတုမဟာပထေ
 နိဿေဏီ ကရေယျ ပါသာဒဿိ အာရောဟဏာယ။ တာဋ္ဌမုနံ
 ဧဝံ ဝဒေယျ။ အမ္ဘော ပုရိသ ယဿ တံ ပါသာဒဿ
 အာရောဟဏာယ နိဿေဏီ ကရောသိ၊ ဇာနာသိ တံ-ပါသာဒံ
 ပုရတ္ထိမာယ ဝါ ဒိသာယ ဒက္ခိဏာယ ဝါ ဒိသာယ ပစ္ဆိမာယ ဝါ
 ဒိသာယ ဥတ္တရာယ ဝါ ဒိသာယ ဥစော ဝါ နိစော ဝါ မဇ္ဈိမော
 ဝါ"တိ။ ဣတိ ပုဋ္ဌော "နော" တိ ဝဒေယျ။

တမေနံ ဧဝံ ဝဒေယျ။ "အမ္ဘော ပုရိသ ယံ" တံ န ဇာနာသိ၊
 န ပဿသိ၊ တဿ တံ ပါသာဒဿိ အာရောဟဏာယ နိဿေဏီ
 ကရောသိ"တိ၊ ဣတိ ပုဋ္ဌော "အာမာ တိ ဝဒေယျ။"

(ပါ. ၂၂၈-၉၊ နေရင်၊ ၄၇၉၊ ၄၈၀)

အစိရဝတီနဒီဥပမာ

၅၄၂။ သေယျထာပိ ဝါသေဋ္ဌ အယံ အစိရဝတီ နဒီ ပူရာ
 ဥဒကဿ သမတိတ္တိကာ ကာကပေယျာ။ အာတံ ပုရိသော
 အာဂစ္ဆေယျ ပါရတ္ထိကော ပါရဝေဿိ ပါရဂါမိ ပါရ
 တရိတုကာမော၊ သော သြရိမေ တိရေ ဌိတော ပါရိမံ တိရံ

ဒေါက္ခမိ အဝေယျာ ^{လာဗ္ဗန္တိ} “ဧဟိ ^{ဗျာဘကကမိ} ပါရာပါရံ၊ ^{လာဗ္ဗန္တိ} ဧဟိ ^{ဗျာဘကကမိ} ပါရာပါရန္တိ။”

မေးခွန်း အစိရဝတိ နဒိ ပုရာ ဥဒကဿ သမတိတ္ထိကေ တာကပေယျာ၊ ကို တုလျတ်၊ လိဂတ်၊ ပကတိ၊ ဝိကတိ၊ နိယမ၊ အနိယမ (၁၃၄၂-ခုနှစ်)

အစိရဝတိ- အစိရဝတိ ခမညတ္တိသော၊ အယံ နဒိ- ကျဖြစ်သည်၊ ဥဒကဿ- ရေဖြင့်၊ ပုရာ-မြစ်ပါး သမတိတ္ထိက- ကမ်း၌၊ နမ္ပ ရေရှိ၏၊ ကကပေယျာ-ကမ်းနား၌ ရုပ်ကို ရှိအောင်ဖြင့်၊ တာကပေယျာ- ရေရှိ၏ (တုလျတ်၊ လိဂတ်)

အစိရဝတိ- အစိရဝတိ ခမညတ္တိသော၊ အယံ နဒိ- ကျဖြစ်သည်၊ ဥဒကဿ- ရေဖြင့်၊ ပုရာ-မြစ်ပါး သမတိတ္ထိက- ကမ်း၌၊ နမ္ပ ရေရှိသည်၊ ကကပေယျာ- သည် အသ- မြစ်ကမ်း (ပကတိ၊ ဝိကတိ)

အစိရဝတိ- အစိရဝတိ ခမညတ္တိသော၊ ယာ နဒိ- အကြပ်ဖြစ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သာ နဒိ- ဖြစ်သည်၊ ဥဒကဿ- ရေဖြင့်၊ ပုရာ- မြစ်ပါး သမတိတ္ထိက- ကမ်း၌၊ နမ္ပ ရေရှိသည်၊ ကကပေယျာ- ကမ်းနား၌ ရုပ်ကို ရှိအောင်ဖြင့်၊ တာကပေယျာ- သော ရေရှိသည်၊ အသ- မြစ်ကမ်း (အနိယမ၊ နိယမ)

၇၄၃။ တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ အပိန္န တဿ- ပုရိသံသယ အဝါယနဟေတု ဝါ အာယာစနဟေတု ဝါ ပတ္ထနဟေတု ဝါ အဘိနန္ဒနဟေတု ဝါ အစိရဝတိယာ နဒိယာ ပါရိမံ တိရံ ဩရိမံ တိရံ အာဂစ္ဆေယျာတံ။ နောဟိဒံ ဘော- ဂေါတမ။ (ပါ၊ ၂၃၀၊ နေရင်း၊ ၄၈၀)

၇၄၄။ ဧဝမေ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ တေဝဇ္ဇာ ပြာဟူကာ ယေ ဓမ္မာ ပြာဟူကာကာရကာ တေ-ဓမ္မေ ပဟာယ ဝတ္တမာနာ၊ ယေ-ဓမ္မာ အပြာဟူကာကာရကာ တေ-ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တမာနာ ဧဝမာဟံသု ဣန္ဒြိယမဝယာမ၊ သောမမဝယာမ၊ ဝရုဏမဝယာမ၊ ဤသာနမဝယာမ၊ ပဇာပတိမဝယာမ၊ ဗြဟ္မမဝယာမ၊ မဟိဒ္ဓိ- မဝယာမ၊ ယမမဝယာမာ တံ။ (ပါ၊ ၂၃၀၊ နေရင်း၊ ၄၈၂၊ ပခုက္ကူ၊ ၆၆၁-၂)

၁၃- တေဝိဇ္ဇသုတ္တ အစိရဝတိနဒိဥပမာ

တေဝိဇ္ဇာ (ဝိသေဋ္ဌ) ဝါသေဋ္ဌ တေဝိဇ္ဇာ ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယကို သင်တော်ပေးသော ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခြာဟူကာ နှစ်ပါးပညာရှိတို့၏ နှစ်ပါးပညာကို ပြောဆိုကြသည်။ ခြာဟူကာ နှစ်ပါးပညာရှိတို့၏ နှစ်ပါးပညာကို ပြောဆိုကြသည်။ ခြာဟူကာ နှစ်ပါးပညာရှိတို့၏ နှစ်ပါးပညာကို ပြောဆိုကြသည်။

အခြားဟူကာရကာ တေ-ဓမ္မေ ပဟာယ ဝတ္တမာနာ၊ ယေ-ဓမ္မာ။

အခြားဟူကာရကာ တေ-ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တမာနာ။

အဂ္ဂါယနဟေတု ဝါ အာယာစနဟေတု ဝါ ပတ္တနဟေတု ဝါ

အဘိနန္ဒနဟေတု-ဝါ ကာယဿ ဘေဒါ ပရိ-မရကာ ပြဟ္တာနံ

သဟဗျူပဂါ ယံ ဘဝိဿန္တိတံ နေတံ-ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

(ပါ၊ ၂၃၀၊ နေရင်း၊ ၄၈၁)

၅၄၅။ သေယျထာပိ ဝါသေဋ္ဌ အယံ အစိရဝတိ နဒိ ပုရာ

ဥဒိကဿ သမိတတ္တကာ ကာကပေယျာ။ အထံ ပရိသော

အာဂစ္ဆေယျ ပါရတ္ထိကော ပါရဂဝေသိ ပါရဂါမိဇေ ပါရိ

တရတုကာမော၊ သော သြရိမေ တိရေ ဒဋ္ဌာယ အန္ဓုယာ

ပတ္တာဗာဟံ ဂါဠပန္နနံ ပဒ္ဒေ။

(ပါ၊ ၂၃၀၊ နေရင်း၊ ၄၈၂)

မေးခွန်း အန္ဓုယာ-၌ သဒ္ဓတ္ထ၊ ဝေါဟာရတ္ထကြိတာ (၁၃၆၆-ခုနှစ်)

တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ အပိ န သော-ပုရိသော အစိရ-

ဝတိယာ နဒိယာ သြရိမာ တိရာ ပါရိမံ တိရံ ဂစ္ဆေယျာတံ။

နော-ဟိဒိ ဘော ဂေါတမ။

(ပါ၊ ၂၃၀၊ နေရင်း၊ ၄၈၂)

၅၄၆။ နဝမေဝ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ပဉ္စမေ-ကာမဂုဏော အရိယဿ
 ဝိနယေ အန္တုတိပိ ဝုစ္ဆန္တိ ပန္နနန္တိပိ ဝုစ္ဆန္တိ ကတမေ
 ပညာ စက္ခုဝညေယျာ ရူပါ ဝေဒါနိ ဝါဒီယော နိဗ္ဗာနိယော
 ပယရူပါ ကာမူပသဟတာ ရဇနယာ။ သောတဝညေယျာ
 သဒ္ဓါရုံ ဝေဒါနိ ယာနဝညေယျာ ဂန္ဓာ။ ဇိဝိဝညေယျာ ရသာ။
 ကာယဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ကုဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ
 ပယရူပါ ကာမူပသဟတာ ရဇနယာ။

ကုမေ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ပဉ္စ ကာမဂုဏော အရိယဿ ဝိနယေ
 အန္တုတိပိ ဝုစ္ဆန္တိ ပန္နနန္တိပိ ဝုစ္ဆန္တိ ကုမေ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ
 ပဉ္စ ကာမဂုဏော တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟုဏော ဂတော မုတ္တာ
 အဇ္ဈောပန္နာ အနာဒိနဝဒယာဝိနော အနိဿရဏပညာ
 ပရိဘူန္တိ။ တေ ဝါသေဋ္ဌ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟုဏော ယေ-ဓမ္မာ
 ပြာဟုဏကာရကာ၊ တေ-ဓမ္မေ ပဟာယ ဝတ္ထမာနာ၊ ယေ-ဓမ္မာ
 အပြာဟုဏကာရကာ၊ တေ-ဓမ္မေ သမာဒါယိ ဝတ္ထမာနာ ပဉ္စ-
 ကာမဂုဏော ဂတော မုတ္တာ အဇ္ဈောပန္နာ အနာဒိနဝဒယာဝိနော
 အနိဿရဏပညာ ပရိဘူန္တိ ကာမဂုဏော ကာယဿ
 ဘေဒါ ပရ-မရဏာ ပြဟာနိ သဟဗျူပဂါ၊ ဘာဝိဿန္တိ
 နေတံ - ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

(ပါ၊ ၂၃၊ နေရင်း၊ ၄၈၃-၄)

၅၄၇။ သေယျထာပိ ဝါသေဋ္ဌ အယံ အစိရဝတီ နဒီ ပူရာ
 ဥဒကဿ သမတိတ္တိကာ ကာကပေယျာ။ အထ ပုရိသော
 အာဂစ္ဆေယျ ပါရတ္တိကော ပါရဝေသီ ပါရဂါမိ ပါရံ
 တရိတုကာမော။ ^{သညံ} ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ} ^{ဦးခေါင်းနှင့်ဇာတု} ^{ဇိဗ္ဗိ}
 (ပုဗ္ဗော) ^{သညံ} ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ} ^{ဦးခေါင်းနှင့်ဇာတု} ^{ဇိဗ္ဗိ}
 နိပဇ္ဇေယျ။

တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ အပိ န သော-ပုရိသော အစိရ-
 ဝတိယာ နဒိယာ ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ} ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ} ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ} ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ}
 သော ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ} ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ} ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ} ^{ဤဘာဂဝိဇ္ဇော} ^{ကမိဒ္ဓိ}
 နော ဟိဒ္ဓိ ဘော ဂေါတမ။ (ပါ၊ ၂၃၁၊ နေရင်း၊ ၄၈၄-၅)

၅၄၈။ ဧဝမေဝ-ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ပဉ္စိမေ-နိဝရဏာ အရိယဿ
 ဝိနယေ အာဝရဏာတိပိ ဝုစ္စန္တိ၊ နိဝရဏာတိပိ ဝုစ္စန္တိ၊
 သြနာဟနာတိပိ ဝုစ္စန္တိ၊ ပရိယောနာဟနာတိပိ ဝုစ္စန္တိ၊ ကတမေ
 ပဉ္စ၊ ကာမတ္တန္တနိဝရဏံ၊ ဗျာပါဒနိဝရဏံ၊ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ၊
 ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနိဝရဏံ၊ ဝိစိကိတ္တနိဝရဏံ၊ ဣမေ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ
 ပဉ္စ နိဝရဏာ အရိယဿ ဝိနယေ အာဝရဏာတိပိ ဝုစ္စန္တိ၊
 နိဝရဏာတိပိ ဝုစ္စန္တိ၊ သြနာဟနာတိပိ ဝုစ္စန္တိ၊ ပရိယောနာဟနာ-
 တိပိ ဝုစ္စန္တိ။ (ပါ၊ ၂၃၁၊ နေရင်း၊ ၄၈၅)

၅၄၉။ ဣမေဟိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ တေဝိဇ္ဇာ
 ပြာဟူဏာ အာဝုဋ္ဌာ-နိဝုတာ-ဩနဒ္ဓါ ပရိယောနဒ္ဓါ။ တေ ဝတ
 ဝါသေဋ္ဌ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟူဏာ ယေ ဓမ္မာ ပြာဟူဏကာရကာ၊
 တေ ဓမ္မေ ပဟာယ ဝတ္တမာနာ၊ ယေ ဓမ္မာ အပြာဟူဏကာရကာ၊
 တေ ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တမာနာ ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ အာဝုဋ္ဌာ
 နိဝုတာ ဩနဒ္ဓါ ပရိယောနဒ္ဓါ ကာယသင်္ဂါ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ
 ပြဟူဏန သဟဗျူဟိ ဘဝိဿန္တိတံ နေတံ-ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

(ပါ၊ ၂၃၀-၂ နေရင်း၄၈၅)

သံသန္ဓနကထာ

၅၅၀။ တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကိန္တိ တေ သုတ
 ပြာဟူဏာနံ ဝိဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပစရိယာနံ
 ဘာသမာနာနံ သပရိဂ္ဂဟော ဝါ ပြဟူဏ အပရိဂ္ဂဟော
 ဝါတိ။ အပရိဂ္ဂဟော ဘော-ဂေါတမ။ သံဝေရစိတ္တော-ဝါ
 အဝေရစိတ္တော ဝါတိ။ အဝေရစိတ္တော ဘော-ဂေါတမ။

(ဝါသေဋ္ဌ-ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧပျာ-သန္ဓိ) ဝိဒ္ဓါနံ ဟူသော စိတ်ဖြူမှုကို ပြဟူဏနာမည် (သုတ-ဝဂ္ဂ) ကိန္တိ
 (ဧပျာ-သန္ဓိ) သံသန္ဓိ ဟူသော စိတ်ဖြူမှုကို ပြဟူဏနာမည် (သုတ-ဝဂ္ဂ) အပျာပဉ္စစိတ္တော ဝါတိ။
 (ဝါသေဋ္ဌ-၄၊ ဧပျာ-သန္ဓိ) သံသန္ဓိ ဟူသော စိတ်ဖြူမှုကို ပြဟူဏနာမည် (သုတ-ဝဂ္ဂ) အပျာပဉ္စစိတ္တော ဘော-ဂေါတမ။
 (ဝါသေဋ္ဌ-၄၊ ဧပျာ-သန္ဓိ) သံသန္ဓိ ဟူသော စိတ်ဖြူမှုကို ပြဟူဏနာမည် (သုတ-ဝဂ္ဂ) သံသန္ဓိဉ္စိတ္တော-ဝါ
 (ဝါသေဋ္ဌ-၄၊ ဧပျာ-သန္ဓိ) သံသန္ဓိ ဟူသော စိတ်ဖြူမှုကို ပြဟူဏနာမည် (သုတ-ဝဂ္ဂ) အသံကလိဋ္ဌစိတ္တော ဝါတိ။
 (ဝါသေဋ္ဌ-၄၊ ဧပျာ-သန္ဓိ) သံသန္ဓိ ဟူသော စိတ်ဖြူမှုကို ပြဟူဏနာမည် (သုတ-ဝဂ္ဂ) အသံကလိဋ္ဌစိတ္တော ဘော-ဂေါတမ။

ဣတိ ကိရ ဝါသေဋ္ဌ သဝေရစိတ္တာ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ
 အဝေရစိတ္တာ ပြဟ္မာ ။ ပ။ သဗျာပဇ္ဇစိတ္တာ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ
 အဗျာပဇ္ဇစိတ္တာ ပြဟ္မာ။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တာ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ
 အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တာ ပြဟ္မာ။ အဝသဝတ္တိ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ
 ဝသဝတ္တိ ပြဟ္မာ။ အပိ န ခေါ အဝသဝတ္တိနံ တေဝိဇ္ဇာနံ
 ပြာဟ္မဏာနံ ဝသဝတ္တိနာ ပြဟ္မုနာ သဒ္ဓိ သံသန္ဓတိ သမေတီတိ။
 နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ။ သာဓု ဝါသေဋ္ဌ၊ တေ ဝတ ဝါသေဋ္ဌ
 အဝသဝတ္တိ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ
 ဝသဝတ္တိဿ ပြဟ္မုနော သဟဗျူပဂါ ဘဝိဿန္တိတိ နေတံ ဌာနံ
 ဝိဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ ၂၃၂-၃၊ နိဿယ လွယ်ပြီ)

၅၅။ ဣမ ခေါ ပန တေ ဝါသေဋ္ဌ တေဝိဇ္ဇာ ပြာဟ္မဏာ
 အာသဒ္ဓိတွာ သံသဒ္ဓိန္တိ သံသဒ္ဓိတွာ ဝိသာရံ ပါပုဏန္တိ။
 သုက္ခတရံ မညေ-တရန္တိ။ တသ္မာ ဣဒိ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ
 တေဝိဇ္ဇာ- ဣရိဏန္တိပံ ဝုစ္စတိ။ တေဝိဇ္ဇာ- ဝိဝနန္တိပံ ဝုစ္စတိ။
 တေဝိဇ္ဇာ ဗျသနန္တိပံ ဝုစ္စတိတိ။ (ပါ၊ ၂၃၃၊ နေရင်း၊ ၄၈၈၊ ပခုက္ကူ ၆၆၉)

မေးခွန်း: သဗ္ဗဗျာဓိအစွဲ၊ တေဝိဇ္ဇာ ဣရိဏ-ကို သမာသပဒေကြံ၍ (၁၃၄၅-ခုနှစ်)

၅၅၃။ ဧဝံ ပုဇ္ဇေဝိ သေဋ္ဌော မာဏဝေါ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ
 “ သုတံ မေတံ ဘော ဂေါတမ၊ သမဏော ဂေါတမော ဗြဟ္မာနံ
 သဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ဇာနာတိ” တိ။ တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ။
 အာသန္နေ ကူတော မနသာကဋ္ဌ၊ န ကူတော ဒူရေ
 မနသာကဋ္ဌန္တိ။ ဘော-ဂေါတမ အာသန္နေ ကူတော
 မနသာကဋ္ဌ၊ န ကူတော ဒူရေ မနသာကဋ္ဌန္တိ။ (ပါ၊ ၂၃၃၊ နေရင်၊ ၇၈၈)

၅၅၄။ တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ။ ကူသော ပုရိသော
 မနသာကဋ္ဌေ ဇာတသံဝဇ္ဇေ။ တမေနံ မနသာကဋ္ဌတော တာဝဒေဝ
 အဝသဋ္ဌ မနသာကဋ္ဌဿ မဂ္ဂံ ပုဇ္ဈေယျံ။ သိယာ-န-ခေါ ဝါသေဋ္ဌ
 တဿ-ပုရိသဿ မနသာကဋ္ဌေ ဇာတသံဝဇ္ဇဿ မနသာကဋ္ဌဿ
 မဂ္ဂံ ပုဋ္ဌဿ ဒန္တာယတတ္ထံ ဝါ ဝိတ္ထာယတတ္ထံ ဝါတိ။ မဇ္ဈိန္ဒေ-ဟဒိ
 ဘော ဂေါတမ။ တံ ကဿ ဟေတု၊ အမု ဟိ ဘော-ဂေါတမ
 ပုရိသော မနသာကဋ္ဌေ ဇာတသံဝဇ္ဇေ။ တဿ သဗ္ဗာနေဝ
 မနသာကဋ္ဌဿ မဂ္ဂါနံ သုဝိဒတာနိတိ။ (ပါ၊ ၂၃၃၊ နေရင်၊ ၇၈၉)

သိယာ-ခေါ ဝါသေဋ္ဌ တဿ-ပုရိသဿ မနသာကဋ္ဌေ
 ဇာတသံဝဇ္ဇဿ မနသာကဋ္ဌဿ မဂ္ဂံ ပုဋ္ဌဿ ဒန္တာယတတ္ထံ ဝါ
 ဝိတ္ထာယတတ္ထံ ဝါ န-တေဝ တထာဂတဿ ဗြဟ္မလောကေ-ဝါ

ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဒကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊
သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ (ပါ၊ ၂၃၄၊ နေရင်း၊ ၄၉၉၊)

သော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ
ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တထာ။

တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ။ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ
သဗ္ဗတ္တတယံ။ သဗ္ဗာဝန္တံ လောက မေတ္တာသဟဂတေန

စေတသာ ဝိပုလေန မဟာဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန
အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ (ပါ၊ ၂၃၄၊ နေရင်း၊ ၄၉၉၊)

သေယျထာပိ ဝါသေဋ္ဌ ဗလဝါ သခမော အပ္ပကိသရေနေဝ
စတုဒ္ဓသာ ဝိညာပေယျ။ ဧဝမေဝခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဧဝံ ဘာဝိတာယ

မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ယံ ပမာဏကတံ ကမံ န
တံ တတြာဝသိဿတိ၊ န တံ တတြာဝတိဋ္ဌတိ။ အယမ္ပိ ခေါ

ဝါသေဋ္ဌ ပြယုဂံ သံဟဗျတာယ မဂ္ဂေ။ (ပါ၊ ၂၃၄၊ နေရင်း၊ ၄၉၉၊)

ပုန စ ပရံ ဝါသေဋ္ဌ ဘိက္ခု ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ
။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန

စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ
တထာ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ

ကချင်းစားခိုက်၊ မိမိကိုးကွယ်၍
 သဗ္ဗတ္ထတာယ သဗ္ဗာဝန္တိ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန
 စေတသာ ဝိပုလေန မဟာဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန
 အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ (ပါ၊ ၂၃၄၊ နေရင်း၊ ၄၉၁)

သေယျထာပိ ဝါသေဋ္ဌ ဗလဝါ သင်္ခမော အပ္ပကသိရေနော
 စတုဒ္ဓိသာ ဝိညာပေယျ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဧဝံ ဘာဝိတာယ
 ဥပေက္ခာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ယံ ပမာဏကတံ ကမ္မံ န တံ
 တကြာဝသိသတိ၊ န တံ တကြာဝတိဋ္ဌတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ
 ဗြဟ္မာနံ သဟဗျတာယ မဂ္ဂေါ။ (ပါ၊ ၂၃၅)

၅၅၇။ တံ ကိ မညသိ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝံ-ဝိဟာရံ ဘိက္ခု
 သပရိဂ္ဂဟော - ဝါ အပရိဂ္ဂဟော ဝါတိ။ အပရိဂ္ဂဟော
 ဘော ဂေါတမ။ သဝေရစိတ္တော ဝါ အဝေရစိတ္တော ဝါတိ။
 အဝေရစိတ္တော ဘော ဂေါတမ။ သဗျာပဇ္ဇစိတ္တော - ဝါ
 အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော ဝါတိ။ အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော ဘော-ဂေါတမ။
 သကလဋ္ဌစိတ္တော ဝါ အသကလိဋ္ဌစိတ္တော ဝါတိ။ အသကလဋ္ဌ-
 စိတ္တော ဘော-ဂေါတမ။ ဝိသဝတ္ထံ - ဝါ အဝိသဝတ္ထံ ဝါတိ။
 ဝိသဝတ္ထံ ဘော-ဂေါတမ။ (ပါ၊ ၂၃၅၊ နေရင်း၊ ၄၉၂)

ဣတိ ကိရ ဝါသေဋ္ဌ အပရိဂ္ဂဟော ဘိက္ခု အပရိဂ္ဂဟော

^{ဗြဟ္မာသည်} ဗြဟ္မာ၊ ^{အပိနုခေါ} အပိနုခေါ ^{အပရိဂ္ဂဟဿ} အပရိဂ္ဂဟဿ ^{ဘိက္ခုနော} ဘိက္ခုနော ^{အပရိဂ္ဂဟေန} အပရိဂ္ဂဟေန
^{ဗြဟ္မာနာ} ဗြဟ္မာနာ ^{သဒ္ဓိ} သဒ္ဓိ ^{ဦးစွာသည်မဟုတ်ဘဲ} သံသန္တတံ ^{ဦးစွာသည်မဟုတ်ဘဲ} သံသန္တတံ။ ^{ဦးစွာသည်/ဦးစွာသည်} ဦးစွာသည်/ဦးစွာသည်
^(စော-ဝါ-၂၀၄-သည်) (စော-ဝါ-၂၀၄-သည်) ^{ဝါသေဋ္ဌ} ဝါသေဋ္ဌ၊ ^{သော} သော ^(ဝတ္တ) (ဝတ္တ) ^{ဝါသေဋ္ဌ} ဝါသေဋ္ဌ
^{သက္ကမာ} သက္ကမာ ^{ဦးစွာ} ဦးစွာ ^{အပရိဂ္ဂဟော} အပရိဂ္ဂဟော ^{ဘိက္ခု} ဘိက္ခု ^{ကာယဿ} ကာယဿ ^{ဘေဒါ} ဘေဒါ ^{ပရ-မရဏာ} ပရ-မရဏာ
^{အပရိဂ္ဂဟဿ} အပရိဂ္ဂဟဿ ^{ဗြဟ္မာနော} ဗြဟ္မာနော ^{သဟဗျူပဂေါ} သဟဗျူပဂေါ ^{ဘာဝိဿတိတံ} ဘာဝိဿတိတံ ^{ဌာန} ဌာန
^{မေတံ} မေတံ ^{ဝိဇ္ဇတိ} ဝိဇ္ဇတိ။ ^(ပါ၊ ၂၃၅၊ နေရင်း၊ ၄၉၂) (ပါ၊ ၂၃၅၊ နေရင်း၊ ၄၉၂)

^{၅၅၈။} ၅၅၈။ ^{ဣတ္ထိ} ဣတ္ထိ ^{ကိရ} ကိရ ^{ဝါသေဋ္ဌ} ဝါသေဋ္ဌ ^{အဝေရစိတ္တော} အဝေရစိတ္တော ^{ဘိက္ခု} ဘိက္ခု
^{အဝေရစိတ္တော} အဝေရစိတ္တော ^{ဗြဟ္မာ} ဗြဟ္မာ။ ^{ပ။} ပ။ ^{အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော} အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော ^{ဘိက္ခု} ဘိက္ခု ^{အဗျာပဇ္ဇ-} အဗျာပဇ္ဇ-
^{စိတ္တော} စိတ္တော ^{ဗြဟ္မာ} ဗြဟ္မာ။ ^{အသင်္ကလိဋ္ဌစိတ္တော} အသင်္ကလိဋ္ဌစိတ္တော ^{ဘိက္ခု} ဘိက္ခု ^{အသင်္ကလိဋ္ဌစိတ္တော} အသင်္ကလိဋ္ဌစိတ္တော
^{ဗြဟ္မာ} ဗြဟ္မာ။ ^{ဝသဝတ္တ} ဝသဝတ္တ ^{ဘိက္ခု} ဘိက္ခု ^{ဝသဝတ္တ} ဝသဝတ္တ ^{ဗြဟ္မာ} ဗြဟ္မာ။ ^{အပိနုခေါ} အပိနုခေါ
^{ဝသဝတ္တိဿ} ဝသဝတ္တိဿ ^{ဘိက္ခုနော} ဘိက္ခုနော ^{ဝသဝတ္တိနာ} ဝသဝတ္တိနာ ^{ဗြဟ္မာနာ} ဗြဟ္မာနာ ^{သဒ္ဓိ} သဒ္ဓိ ^{သံသန္တတံ} သံသန္တတံ
^{သမေတတံ} သမေတတံ။ ^{ဝတ္တ} ဝတ္တ ^{ဝါသေဋ္ဌ} ဝါသေဋ္ဌ ^{ဝသဝတ္တိ} ဝသဝတ္တိ ^{ဘိက္ခု} ဘိက္ခု ^{ကာယဿ} ကာယဿ ^{ဘေဒါ} ဘေဒါ ^{ပရ-မရဏာ} ပရ-မရဏာ
^{ဝသဝတ္တိဿ} ဝသဝတ္တိဿ ^{ဗြဟ္မာနော} ဗြဟ္မာနော ^{သဟဗျူပဂေါ} သဟဗျူပဂေါ ^{ဘာဝိဿတိတံ} ဘာဝိဿတိတံ ^{ဌာန} ဌာန
^{ဝိဇ္ဇတိတံ} ဝိဇ္ဇတိတံ။ ^(ပါ၊ ၂၃၅၊ နေရင်း၊ ၄၉၃) (ပါ၊ ၂၃၅၊ နေရင်း၊ ၄၉၃)

^{၅၅၉။} ၅၅၉။ ^{ဝေ} ဝေ ^{ဝတ္တ} ဝတ္တ ^{ဝါသေဋ္ဌ} ဝါသေဋ္ဌ ^{ဘာရဒ္ဒါဇော} ဘာရဒ္ဒါဇော ^{မာဏာဝါ} မာဏာဝါ ^{ဘဂဝန္တံ} ဘဂဝန္တံ
^{တေဒဝေါစံ} တေဒဝေါစံ ^{အဘိက္ကန္တံ} အဘိက္ကန္တံ ^{ဘော} ဘော ^{ဂေါတမ} ဂေါတမ၊ ^{အဘိက္ကန္တံ} အဘိက္ကန္တံ ^{ဘော} ဘော
^{ဂေါတမ} ဂေါတမ၊ ^{သေယျထာပိ} သေယျထာပိ ^{ဘော} ဘော ^{ဂေါတမ} ဂေါတမ ^{နိက္ကန္တံ} နိက္ကန္တံ ^{ဝါ} ဝါ ^{ဥက္ကန္တံ} ဥက္ကန္တံ ^{ဇ္ဇေယျ} ဇ္ဇေယျ။

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ

အေအေအေ

ပဋိပတ္တိဝါ ဝိဝဇ္ဇေယျံ မုဋ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂ အာဝိက္ခေယျံ၊
 အိန္ဒြိယာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတိ ဓာရေယျံ စက္ခုမိန္ဒြေ ဝါ ဝါ
 ဒက္ခိန္တံ၊ ဝေမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန
 ဝေမော ပကာသိတော။ ဧတေ - မယံ ဘဝန္တံ - ဂေါတမံ
 သရဏံ (သေဝိပထိ/ ခုဇ္ဈာယ) မေဋ္ဌိ ဘိက္ခုသံယဉ္ဇူ၊ ဥပါသတေ
 နော ဘဝံ - ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဈတဂ္ဂေ ပါဏုပေတေ
 သရဏံ - ဂတေ တိ။ (ပေါ၊ ၂၃၅-၆၊ နေရင်း၊ ၄၉၉၄)

တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တေရသမံ။

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

တဿသ္မာဒါနံ
 (သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဿ)

ဗြဟ္မဇာနိယသုတံ၊ သာမဏိယသုတံ၊ ဗျဋ္ဌသုတံ၊
 သောဏိယသုတံ၊ ကျရုဋ္ဌသုတံ၊ ပဟေသုတံ၊ ဇာတိယသုတံ၊
 သီဟ ပေါဋ္ဌပါဒေ သုဘော ကေဝိဋ္ဌော၊
 လောဟိဋ္ဌသုတံ၊ ဇာတိဋ္ဌသုတံ၊ တဿသ္မာဒါနံ (လောဟိဋ္ဌ)၊
 လောဟိဋ္ဌ တေဝိဇ္ဇာ တေရသာတာဏိ (ဗြဟ္မဇာနိယသုတံ)

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ နိဋ္ဌိတော။